

AREMARK
KOMMUNE

Møteinnkalling

Utvalg: Kommunestyret
Møtested: Kommunestyresalen, Aremark rådhus
Dato: 20.06.2019
Tidspunkt: 17:00

Eventuelt forfall må meldes snarest til post@aremark.kommune.no

Utvalgssekretær innkaller vararepresentanter. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Kommunestyrerepresentantene bes om å møte 16:45 for fotografering før møtet starter.

Møtet innledes med en muntlig orientering av brannsjef Ole Christian Torgalsbøen om Aremark brannvesen.

Deretter skal ordfører dele ut erkjentlighetsgaver.

Ved møtets slutt er kommunestyremedlemmene invitert til bispising på Fosbykollen.

Geir Ragnar Aarbu
Ordfører

Anne Mørk-Tønnesen
Utvalgssekretær

Saksliste

Utvalgs- saksnr	Innhold	Unntatt offentlighet
PS 46/19	Godkjenning av innkalling	
PS 47/19	Godkjenning av saksliste	
PS 48/19	Godkjenning av protokoll fra forrige møte	
PS 49/19	Aremark kommunes årsregnskap og årsberetning for 2018	
PS 50/19	Regnskapskontroll 2019 - tertialrapport 1/19	
PS 51/19	Finansforvaltningen pr 30.04.19	
PS 52/19	Likviditetsprognose pr 30.04.19	
PS 53/19	Finansiering av påbegynte investeringer videreført fra 2018	
PS 54/19	Finansiering av branntekniske tiltak på de kommunale byggene Fosbykollen sykehjem og Aremark barnehage	
PS 55/19	Nytt kommunenummer fra 01.01.2020	
PS 56/19	Samarbeidsavtale om regionalt fellingslag for store rovdyr i Østfold	
PS 57/19	Klagebehandling - reguleringsplan for Fangekasa misjonscenter	
PS 58/19	Kommuneplanens arealdel - videre prosess etter 1. gangs høring	
PS 59/19	Fastsette prinsipper for fritak fra kommunale gebyrer	
PS 60/19	Revisjonsordning i Aremark kommune	
PS 61/19	Haldenvassdragets Kanalselskap - eierskap	
PS 62/19	Oppfølging av renovasjonssaker	
PS 63/19	Endring av selskapsavtale - Østfold interkommunale arkivselskap IKS	
PS 64/19	Endring av vedtekter SFO	
PS 65/19	Orientering om oppfølging av varslersak	
PS 66/19	Oppfølging av udatert notat fra Indre Østfold Kommunerevisjon IKS	X
PS 67/19	Orienteringer	
PS 68/19	Grunngitte spørsmål etter §20 i reglement for utvalg	
PS 69/19	Forespørsler/interpellasjoner	

PS 46/19 Godkjenning av innkalling

PS 47/19 Godkjenning av saksliste

PS 48/19 Godkjenning av protokoll fra forrige møte

AREMARK
KOMMUNE

Arkiv: 210
Arkivsaksnr: 2019/299-1
Saksbehandler: Mette Eriksen

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskap	61/19	06.06.2019
Kommunestyret	49/19	20.06.2019

Aremark kommunes årsregnskap og årsberetning for 2018

Vedlegg

- 1 Investeringer 2018
- 2 Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskapet 2018 - Aremark kommune
- 3 Uavhengig revisors beretning 2018
- 4 Oppsummering av utført arbeid for 2018
- 5 Regnskap 2018, revidert
- 6 Årsrapport 2018, 31.03.19

Saksopplysninger

Aremark kommunes regnskap og årsberetning for 2018 har vært gjennom de nødvendige behandlingene både av revisjonen og i kontrollutvalget.

Vurdering

Ut fra de uttalelsene som har kommet som et resultat av behandlingene av revisjonen og i kontrollutvalget innstiller rådmannen på at det fremlagte regnskapet for 2018 fastsettes og at årsberetningen tas til etterretning.

Driftsregnskapet for 2018 er avsluttet i med et regnskapsmessig mindreforbruk på kr 3 963 655,72 og med et positivt netto driftsresultat på kr 5 660 844,23.

Aremark kommunes investeringsregnskap er avsluttet med et resultat i kr 0,-.

Nedenfor vises en spesifisert oversikt over investeringsutgiftene i 2018:

Aremark bibliotek	126 220,50
Kommunale tomtefelt	182 205,30
Aremark skole	58 050,00
SD-anlegg	160 889,00
Trykkavløp kloakk	1 230 554,60
Trykkavløp vann	412 255,78
Pumpestasjoner	5 895,20
Vannverk	405 021,60
Skodsberg	12 080 883,67
Brann	246 343,50
Egenkapitalinskudd/aksjer	420 784,00
Startlån formidlingslån/utlån	548 480,00
Udekket 2016 og 2017	10 194 447,79
Avsetning til fond	168 353,02
Sum investeringer	26 240 383,96

Folkehelse

Ingen konsekvens.

Rådmannens innstilling

1. Aremark kommunes årsregnskap for 2018 fastsettes som fremlagt.
2. Aremark kommunes årsberetning for 2018 tas til etterretning.
3. Regnskapsmessig mindreforbruk for 2018, kr 3 963 655,72 avsettes til disposisjonsfond kto 19300.9220.880/2.5950.001 og 15400.9200.880/2.5600.001.

Behandling i Formannskap - 06.06.2019

Rådmannens innstilling:

1. *Aremark kommunes årsregnskap for 2018 fastsettes som fremlagt.*
2. *Aremark kommunes årsberetning for 2018 tas til etterretning.*
3. *Regnskapsmessig mindreforbruk for 2018, kr 3 963 655,72 avsettes til disposisjonsfond kto 19300.9220.880/2.5950.001 og 15400.9200.880/2.5600.001.*

Rådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Aremark kommunes årsregnskap for 2018 fastsettes som fremlagt.
2. Aremark kommunes årsberetning for 2018 tas til etterretning.

3. Regnskapsmessig mindreforbruk for 2018, kr 3 963 655,72 avsettes til disposisjonsfond kto 19300.9220.880/2.5950.001 og 15400.9200.880/2.5600.001.

Investeringer 2018

Radetiketter	Regnskap 2018	Budsjett 2018	Avvik 2018 i kr	Kommentarer
2350 - Aremark bibliotek				
429 - Døgnåpent bibliotek	100 976	0	100 976	Sluttført i 2018.
4322 - Kommunale tomtefelt				
424 - Fladebygrenda tomtefelt	150 917	300 000	-171 583	Prosjektet videreført i 2019.
4331 - Aremark skole				
410 - Aremark skole - rehabilitering	46 440	0	46 440	Sluttført i 2018.
423 - SD-anlegg	130 351	500 000	-369 649	Påbegynt.
431 - Aremark skole - låsesystem	0	110 000	-110 000	Prosjektet videreført i 2019.
4332 - Aremark barnehage				
452 - Brannpålegg barnehagen - vinduer	0	120 000	-120 000	Prosjektet videreført i 2019.
4440 - Vann				
412 - Trykkavløp - vann	412 256	800 000	-387 744	Området vann og avløp må ses i sammenheng.
415 - Vannverk - teknisk anlegg	405 022	0	405 022	Arbeidet pågår videre i 2019.
4441 - Avløp og rensing				
411 - Trykkavløp - kloakk	1 230 555	1 600 000	-369 445	
414 - Pumpestasjoner	5 895	0	5 895	
417 - Skodsberg renseanlegg 2016	7 586 148	8 200 000	-613 852	
418 - Skodsberg renseanlegg - teknisk anlegg	4 494 736	4 500 000	-5 264	
4510 - Brannvesen				
450 - Brannbil 2017	49 925	50 000	-75	
451 - Brann 2018	147 150	0	147 150	Finansert ved tilskudd fra Fylkesmannen
Totalsum	14 760 370	16 180 000	-1 442 130	

Indre Østfold Kontrollutvalgssekretariat IKS

Kommunestyret i Aremark

Deres referanse

Vår referanse

2019/4484-10-72674/2019-ANIROV

Klassering

510/118

Dato

02.04.2019

Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskapet for 2018

Som fastsatt i forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner avgir kontrollutvalget uttalelse om årsregnskapet til kommunestyret. Kopi av kontrollutvalgets uttalelse er sendt formannskapet.

Kontrollutvalget har i møte 21.05.09 behandlet årsregnskapet 2018 for Aremark kommune. Til kontrollutvalgets behandling forelå årsregnskapet, rådmannens årsrapport og revisjonsberetningen.

Kontrollutvalget avgir følgende uttalelse til kommunestyret:

- Avleggelsen av årsregnskap, årsrapport og revisjonsberetningen er avlagt rettidig og i samsvar med lov og forskrift.
- Kommunens driftsregnskap 2018 er avlagt med et positivt netto driftsresultat på kr. 5 660 844 og et regnskapsmessig mindreforbruk på kr. 3 963 656,-. Investeringsregnskapet samlet sett viser sum finansieringsbehov på kr. 26 240 384,-. Investeringsregnskapet er finansiert og avsluttet i balanse.
- Kontrollutvalget merker seg følgende:
 - Kommunens netto driftsresultat utgjør + 5,7 % av driftsinntektene i 2018. TBU har anbefalt nivå på minimum + 2 % over tid, for å opprettholde kommunens formue.
 - Kommunens resultat kan i hovedsak forklares med kraftig innstramming på samtlige områder, samt ufrivillige vakante stillinger.
 - Kommunes virksomheter viser et samlet mindreforbruk på 4,7 millioner.
 - Skatt- og rammetilskudd er ca. 1,6 millioner kroner høyere en budsjett,
 - Kommunens netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter er ved utgangen av året er 113,8 %. Kommunens sentralforbund (KS) har anbefalt at nivået bør ligge < 75%.
 - Kommunens disposisjonsfond er ved årsskifte 1,98 millioner kroner, og ubundne investeringsfond på 0,1 millioner kroner.
- Revisor har avlagt revisjonsberetning datert 15.04.19, og har godkjent regnskapet med to merknader omtalt under *andre forhold*. Følgende to forhold er påpekt:
 1. «Rutiner for budsjettjusteringer og oppfølging av investeringsprosjekter. Administrasjonssjefen har ikke utarbeidet skriftlige rutiner som sikrer betryggende kontroll ved investeringsprosjekter»

Indre Østfold kontrollutvalgssekretariat IKS

Besøks- og Postadresse: Industriveien 6. 1890 Rakkestad
E-postadresse: iokus@fredrikstad.kommune.no
Mobil: 908 55 384

Org.nr.: 987 424 354
Webadresse: www.iokus.no
Bankkonto: 1050 14 16733

Forholdet er også omtalt i *Revisjonsbrev 1/2019* hvor revisjonen anbefaler at kommunen å følge opp kommunestyrevedtaket om utarbeidelse av en prosjektstyringsmodell. Revisjonen har gitt administrasjonen frist til å svare innen utgangen av mai 2019.

2. «*Offentlige anskaffelser. Revisjonen har konstatert at kommunen har foretatt flere anskaffelser av varer og tjenester uten at det foreligger skriftlige avtaler. Kommunens praksis er etter vår mening i strid med lov om offentlige anskaffelser.*»

Forholdene over er rapportert til kontrollutvalget i egen kartleggingsrapport.

- Kontrollutvalget har etter forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner § 8 påsett at det ikke foreligger ytterligere åpne revisjonsmerknader ved årsskiftet 2018/19 enn forhold nevnt ovenfor.
- Kontrollutvalget vedlegger *Revisjonsbrev 1/2019* datert 16.04.19 og revisjonsbrev vedr. *oppsummering av utført arbeid*, datert 08.05.19.
- Kontrollutvalget har ingen ytterligere bemerkning til årsregnskapet 2018 for Aremark kommune og slutter seg til revisors beretning av 15.04.19.

Aremark, 21.05.19

Harald Nilsen
Leder av kontrollutvalget

Kopi:
Formannskapet
Rådmann

Til kommunestyret i Aremark kommune

Kopi:
Kontrollutvalget
Formannskapet
Rådmann

UAVHENGIG REVISORS BERETNING 2018

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Aremark kommunes årsregnskap som viser kr 97 680 110 til fordeling drift og et regnskapsmessig mindreforbruk på kr 3 963 656. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2018, driftsregnskap, investeringsregnskap og økonomiske oversikter for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir i det alt vesentligste en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til Aremark kommune per 31. desember 2018, og av resultatet for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av kommunen slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Administrasjonssjefen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av tilleggsinformasjon i kommunens årsrapport, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi hadde konkludert med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende. Vi henviser for øvrig til avsnitt «Konklusjon om årsberetningen» under uttalelse om øvrige lovmessige krav.

Administrasjonssjefens ansvar for årsregnskapet

Administrasjonssjefen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge. Administrasjonssjefen er også ansvarlig for slik intern kontroll han finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver vises det til:
www.nkrf.no/revisjonsberetninger

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om budsjett

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at de disposisjoner som ligger til grunn for årsregnskapet i det alt vesentlige er i samsvar med budsjettvedtak, og at budsjettbeløpene i årsregnskapet stemmer med regulert budsjett.

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av kommunens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Andre forhold

- Rutiner for budsjettjusteringer og oppfølging av investeringsprosjekter

Administrasjonssjefen har ikke utarbeidet skriftlige rutiner som sikrer betryggende kontroll ved investeringsprosjekter. Dette er hjemlet i § 23 nr 2 i Kommuneloven.

Indre Østfold Kommunerevisjon IKS

Adresse: Industriveien. 6, 1890 Rakkestad Tlf.: 69 22 31 10
E-post: iokr@fredrikstad.kommune.no Webadresse: www.iokr.no
Bankkontonr.: 1050 13 47294 Organisasjonsnr.: 984 045 840 MVA

- Offentlige anskaffelser

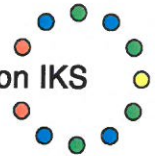
Revisjonen har konstatert at kommunen har foretatt flere anskaffelser av varer og tjenester uten at det foreligger skriftlige avtaler. Kommunens praksis er etter vår mening i strid med lov om offentlige anskaffelser.

Forholdet er rapportert til kontrollutvalget i egen kartleggingsrapport.

Rakkestad, 15.04.2019

Pavel Makarov

for Rita Elnes
Distriktsrevisor

Kontrollutvalget i Aremark kommune
Att: IØKUS IKS
Industriveien 6
1890 RAKKESTAD

Deres referanse	Vår referanse	Klassering	Dato
	2019/3326-8-97495/2019-SABMOU	180/118	08.05.2019

OPPSUMMERING AV UTFØRT ARBEID VED REGNSKAPSAVLEGGELSEN 2018

Indre Østfold Kommunerevisjon IKS har revidert Aremark kommunes årsregnskap for 2018. Revisjonen er utført i samsvar med god kommunal revisjonsskikk, jf. KL § 78 nr 1, forskrift om revisjon og standarder utarbeidet av Den Norske Revisorforening. Revisjonen er planlagt, gjennomført og rapportert slik lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk krever. Dette revisjonsbrevet vil være en konsentrert oppsummering av revisjonsarbeidet som er utført for regnskapsåret 2018, og resultatet av dette.

Opplysninger over viktige dokumenter ved regnskapsavslutningen i Aremark kommune:

Aremark kommunes årsregnskap er datert 15.02.2019 og er avlagt av rådmann og regnskap- og økonomisjef. Rådmannens årsberetning er datert 31.03.2019. Dokumentet «Uttalelse fra ledelsen» er datert den 05.04.2019. Erklæringen er gitt uten tilleggsopplysninger. Revisors beretning med avsnitt om «Andre forhold» er avgitt 15.04.2019:

Rutiner for budsjettjusteringer og oppfølging av investeringsprosjekter: administrasjonssjefen har ikke utarbeidet skriftlige rutiner som sikrer betryggende kontroll ved investeringsprosjekter. Dette er hjemlet i § 23 nr 2 i Kommuneloven. Forholdet er tatt inn i nummerert brev nr 1.

Offentlige anskaffelser: revisjonen har konstatert at kommunen har foretatt flere anskaffelser av varer og tjenester uten at det foreligger skriftlige avtaler. Kommunens praksis er etter vår mening i strid med lov om offentlige anskaffelser.

Forholdene over er rapportert til kontrollutvalget i egen kartleggingsrapport «Rehabiliteringen av Aremark skole og Skodsberg renseanlegg». Denne ble behandlet i kommunestyret 27.09.18, sak 72/18 og i kommunestyre sak 98/18, 13.12.18. På bakgrunn av kartleggingsrapporten ble det konstatert at Aremark kommune ikke har rutiner for oppfølging av investeringsprosjekter. Aremark kommunes prosjektstyringsmodell skal utarbeides.

Konklusjon av utført revisjonsarbeid i Aremark kommune:

Det vises til vår revisors beretning der det fremgår at årsregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til Aremark kommune per 31. desember 2018, og av resultatet for regnskapsåret som ble avsluttet per denne dato i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Kommunens økonomiske utvikling:

Driftsregnskapet:

Driftsregnskapet for 2018 viser kr 97 680 110 til fordeling drift og et regnskapsmessig mindreforbruk på kr 3 963 656.

Til sammenligning hadde kommunen for 2017 kr 100 094 549 til fordeling drift og et regnskapsmessig mindreforbruk på kr 637 636.

Investeringsregnskapet:

Aremark kommunes investeringsregnskap for 2018 viser et finansieringsbehov på kr 26 240 384 og er avlagt i balanse. Årets investeringer i anleggsmidler er på kr 14 908 319. I 2017 ble investeringsregnskapet avsluttet med et udekket resultat på kr 5 584 019.

Lån:

Aremark kommune har pr. 31.12.2018 en total gjeld knyttet til finansiering av investeringer og videreutlån (startlån) på kr 167 317 731, dette er en økning på kr 22 685 889 fra året før.

Kommentarer til Aremark kommunes årsregnskap for 2018:

Revisjonen har utført løpende revisjonsarbeid i henhold til overordnet revisjonsstrategi for Aremark kommune. Revisor er pålagt å konkludere opp mot påstandene i ISA 315/500.

Det er ikke avdekket vesentlige feil eller mangler som har betydning for vår konklusjon.

Revisjonen har hatt dialog med rådmann, økonomisjef og virksomhetsledere i kommunen gjennom arbeidet med ulike attestasjonsoppdrag, internkontroll og forvaltningsrevisjonsprosjekter.

For regnskapsåret 2018 fremheves følgende:

Investeringsregnskapet

Investeringsprosjekter som er planlagt å gå over flere budsjettår skal tas inn i budsjettet med den del av inntekter, utgifter og finansiering som forventes i det aktuelle budsjettår.

Bevilgninger til resterende del av utgiftene må tas inn i de påfølgende års budsjetter i takt med prosjektets fremdrift. Parallelt med dette skal prosjektet være fullfinansiert før det iverksettes.

Dette medfører en aktiv styring også i investeringsregnskapet, som vil medføre fremlegging av saker for politisk behandling når prosjekter ligger både før og etter planlagt fremdrift i budsjettåret.

Investeringsregnskapet er å betrakte som et regnskap med felles finansiering for alle prosjektene. Manglende finansiering på et prosjekt vil finansieres av prosjektet som ikke fullt ut har benyttet sin budsjettmessige finansiering.

Avdrag på gjeld

Revisjonen har kontrollert kommunens utregning for vekting av avdrag hjemlet i kommunelovens §50 (7) a. Gjenstående nedbetalingstid for kommunens samlede gjeldsbyrde, med unntak av lån for videreutlån og pensjonsforpliktelser, kan ikke overstige den veide levetiden for kommunens anleggsmidler. Utgiftsført ordinære avdrag er på kr 3 869 124 som er mer enn beregnet vektet minimumsgrense. Aremark kommune benytter vektet modellen.

Revisjonen bemerker følgende:

Beregning av minimumsavdraget etter vektingsmodellen etter forrige kommunelov avvikles. Ifølge forenklet modellen skal avdrag beregnes ut fra størrelsen på avskrivninger på varige driftsmidler. På denne måten vil størrelsen på avdraget bedre samsvare med avskrivningene på driftsmidlene som lånene har finansiert. Minimumsavdraget beregnes med utgangspunkt i forholdet mellom lånegjeld pr 01.01. og bokført verdi på varige driftsmidler pr 01.01. Med årets avskrivninger menes det avskrivningene for det året det beregnes minimumsavdrag for.

Konsekvensen av denne metoden er at kravet til minimumsavdrag blir høyere enn tidligere, men at dette vil skape sunnere kommuneøkonomi.

Formidlingslån og mottatte avdrag på disse utlånene holdes utenfor beregningen av minimumsavdragene. Kravet til minimumsavdrag innebærer en betalingsplikt: det er ikke tilstrekkelig å avsette midler i regnskapet tilsvarende minimumsavdraget.

Revisjonen anbefaler å bruke forenklet modellen for beregning av minimumsavdrag i 2019. Ved endring i beregningsmetoden for minimumsavdrag, bør virkningen av dette opplyses i note, jf. KRS nr. 6.

Finansreglement

I Forskrift om kommuners og fylkeskommuners finans- og gjeldsforvaltning skal kommunestyret selv gi regler for kommunens finans- og gjeldsforvaltning og reglementet skal vedtas minst en gang i hver kommunestyreperiode. Aremark kommune sitt finansreglement ble vedtatt i 2010 og er ikke revidert i innværende kommunestyreperiode.

Revisjonen anbefaler at finansreglementet blir revidert.

Avsetning til og bruk av frie driftsfond

Revisjonen har gjennom sine handlinger vektlagt kontroll av budsjettert bruk av og avsetning til frie fond mot tilsvarende regnskapsposter. Budsjettet er styrende for bruk og avsetning av frie fond i driftsregnskapet. Dette er en årsbestemt bevilgning. Kontrollen er hjemlet i kommunelovens § 47, om budsjettets bindende virkning, jf. Forskrift om årsbudsjett § 6(2). Hvis det viser seg at kommunens drift ikke har behov for disse bevilgningene, bør det legges frem saker for politisk behandling slik at budsjettjusteringer blir gjennomført. Alternativt vil bruken av og avsetningen til frie fond bli gjennomført i regnskapet i henhold til budsjett, slik at dette kommer til uttrykk i kommunens driftsresultat for det aktuelle år. I avlagt årsregnskap for 2018 er det samsvar mellom regulert budsjett og regnskap for bruk/avsetning av frie fond.

Pr. 31.12.2018 har Aremark kommune et disposisjonsfond på kr 1 977 301 og ubundne investeringsfond på kr 100 000.

Selvkost kommunale betalingstjenester

Aremark kommune benytter selvkostmodellen Momentum. Kommunen har vedtatt selvkost på områdene vann og avløp. For renovasjon og slam er det et krav til selvkost hjemlet i lov. Av note 16 fremgår alle selvkosttjenestene, samt plan/byggesak og oppmåling.

Revisjonen har hatt en gjennomgang av kommunens kalkyler med regnskapets direkte og indirekte kostnader.

Lov og forskrift beskriver at kommunen kan fremføre et overskudd fra selvkosttjenesten til et senere år innenfor et 3-5 års perspektiv.

Utgangspunktet for lov og forskrift er at brukerne av tjenesten i kommunen bør bære kostnadene forbundet med tjenestene. Brukerbetalingene kan maksimalt dekke selvkost. Selvkostfondets funksjon er å håndtere svingninger i inntekter og kostnader slik at gebyrene holdes stabile. Brukerne skal kun betale for tjenester de selv har nytte av, og dagens brukere skal ikke i vesentlig grad subsidiere bruken til andre generasjoner.

Aremark kommune har pr. 31.12.2018 fondsavsetninger på området slamtømming på kr 984 879. «Underdekking» på selvkostfondene fremgår på memoriakonto, og pr. 31.12.2018 utgjør dette kr 2 671 102 (vannforsyning, avløp, renovasjon, avløp spredt bebyggelse, feievesen).

Merverdiavgiftskompensasjon og revisjonsrapporter

Revisjonen har kontrollert og attestert på 6 terminer for kompensasjon for merverdiavgift. De feil og mangler som løpende har blitt avdekket, har blitt korrigert. Det er for 2018 mottatt

merverdiavgiftskompensasjon på kr 3 073 098 fra driftsmessige aktiviteter og kr 147 949 fra kommunens investeringer.

Videre ha revisjonen avgitt revisjonsrapporter ihht. ISRS 4400 – Avtalte kontrollhandlinger, om:

- Rapportering av antall personer med psykisk utviklingshemming
- Tilskuddsordning for ressurskrevende tjenester
- Rentekompensasjon for Aremark skole

Noter

Noter er tilleggsopplysninger som skal være med for å utdype, evt. forklare en eller flere poster i regnskapet. I forskrift om årsregnskapet og årsberetning er det satt opp 8 noter som skal følge det avlagte regnskapet. I tillegg er det i KRS nr.6 satt opp ytterligere 15 noter som skal utarbeides hvis de er relevante for kommunen. Kommunen selv kan vurdere om det er behov for ytterligere tilleggsopplysninger i form av noter. Aremark kommune har i sitt årsregnskap for 2018 lagt ved totalt 16 noter.

Rådmannens årsberetning

Revisjonen mottok rådmannens årsberetning 31.03.2019.

Det er utarbeidet en egen standard KRS nr. 6 "Noter og årsberetning". Etter "Forskrift om årsregnskap og årsberetning" skal slike standarder følges og årsregnskapet skal utarbeides i henhold til disse. Kravet om utarbeidelse av årsberetning er direkte hjemlet i kommuneloven § 48 (1), og standarden gir retningslinjer for hvordan denne bør utarbeides og hva som er pliktig informasjon.

Revisjonen har gjennomgått årsberetningen og funnet at denne er konsistent med årsregnskapet.

Revisjonen anbefaler å redegjøre mer i årsberetningen for aktiviteter som knytter seg til kommunens investeringer.

Forvaltningsrevisjon

Forvaltningsrevisjon skal i henhold til kommuneloven kapittel 12 § 78 og forskrift om revisjon av 1. juli 2004, kapittel 3 § 6, utføre forvaltningsrevisjon. Etter forskriftenes § 7 innebærer forvaltningsrevisjon å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak og forutsetninger.

I 2018 ble oppfølgingsrapporter for forvaltningsrevisjonsprosjektet «Internkontroll – Helse og omsorg» og «Spesialundervisning» gjennomført. Notat om «PPT-samarbeidet med Halden kommune» er utarbeidet.

Kartleggingsrapport – «rehabiliteringen av Aremark skole og Skodsberg renseanlegg» samt Overordnet analyse og plan for forvaltningsrevisjon 2019-2020 ble gjennomført.

Med hilsen

Pavel Makarov

for Rita Elnes
Distriktsrevisor

Sabri Mousa
Sabri Mousa
Revisor

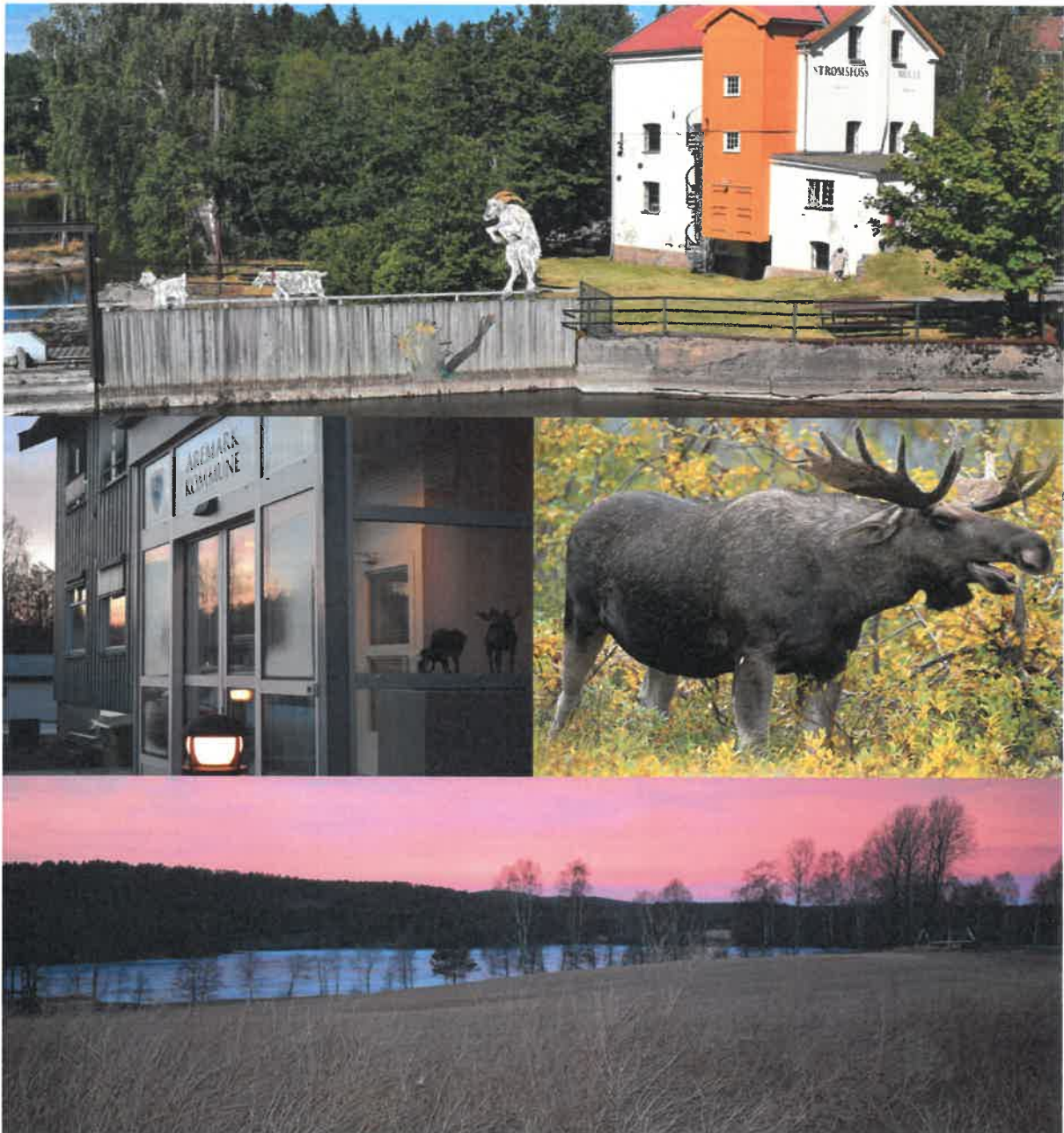
Kopi til eksterne mottakere:
Rådmannen i Aremark

AREMARK KOMMUNE

REGNSKAP 2018

REVIDERT

INNHALDSFORTEGNELSE

	Side
Regnskapsskjema 1 A – driftsregnskapet	2
Regnskapsskjema 1 B – driftsregnskapet	3
Regnskapsskjema 2 A – investeringsregnskapet	4
Regnskapsskjema 2 B – investeringsregnskapet	5
Balanseregnskap	6
Økonomisk oversikt – drift	7
Økonomisk oversikt – investering	8
Noter til årsregnskapet:	
Regnskapsprinsipper	9
Note 1 – Endring i arbeidskapitalen	11
Note 2 – Pensjon	12
Note 3 – Kommunens garantiansvar	13
Note 4 – Fordringer og gjeld til kommunale foretak, bedrifter og samarbeid jf. kommuneloven §§ 11 og 27	13
Note 5 – Aksjer og andeler i varig eie	13
Note 6 – Avsetning og bruk av fond	14
Note 7 – Kapitalkonto	15
Note 8 – Salg av finansielle anleggsmidler	15
Note 9 – Interkommunalt samarbeid etter kommuneloven § 27	15
Note 10 – Anleggsmidler	16
Note 11 – Investeringsoversikt	16
Note 12 – Langsiktig gjeld og avdrag	17
Note 13 – Tidligere endringer i regnskapsprinsipp belastet likviditetsreserve	17
Note 14 – Antall årsverk og ytelser til ledende personer og revisor	17
Note 15 – Hendelser etter balansedagen	17
Note 16 – Selvkostområder	18
Spesifisert balanse	20

1 Aremark kommune - 2018

15.02.2019

	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
Regnskapsskjema 1A - drift				
Skatt på inntekt og formue	33.280.823,13	34.299.000,00	34.099.000,00	34.123.347,45
Ordinært rammetilskudd	63.218.963,00	61.601.000,00	61.401.000,00	60.596.909,75
Skatt på eiendom	4.963.241,32	4.940.000,00	4.940.000,00	4.952.400,01
Andre direkte eller indirekte skatter	67.583,00	70.000,00	70.000,00	68.668,00
Andre generelle statstilskudd	3.719.571,50	3.270.500,00	3.270.500,00	4.462.423,00
Sum frie disponible inntekter	105.250.181,95	104.180.500,00	103.780.500,00	104.203.748,21
Renteinntekter og utbytte	1.082.664,58	1.837.145,00	1.837.145,00	899.239,86
Gevinst finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0,00	0,00	0,00	0,00
Renteutg., provisjoner og andre fin.utg.	3.086.424,16	3.408.378,00	3.408.378,00	2.860.683,31
Tap finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0,00	0,00	0,00	0,00
Avdrag på lån	3.869.124,00	3.859.000,00	3.859.000,00	3.825.503,00
Netto finansinnt./utg.	-5.872.883,58	-5.430.233,00	-5.430.233,00	-5.786.946,45
Til dekning av tidligere regnsk.m. merforbruk	0,00	0,00	0,00	0,00
Til ubundne avsetninger	718.000,00	718.000,00	80.000,00	150.000,00
Til bundne avsetninger	1.815.582,94	243.000,00	243.000,00	1.086.011,91
Bruk av tidligere regnsk.m. mindreforbruk	637.636,22	638.000,00	0,00	0,00
Bruk av ubundne avsetninger	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av bundne avsetninger	198.758,21	2.705,00	2.705,00	2.913.759,70
Netto avsetninger	-1.697.188,51	-320.295,00	-320.295,00	1.677.747,79
Overført til investeringsregnskapet	0,00	0,00	0,00	0,00
Til fordeling drift	97.680.109,86	98.429.972,00	98.029.972,00	100.094.549,55
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	93.716.454,14	98.429.972,00	98.029.972,00	99.456.913,33
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	3.963.655,72	0,00	0,00	637.636,22

Regnskapsskjema 1 B - Driftsregnskapet

	Regnskap 2018	Revidert budsjett	Opprinnelig budsjett	Regnskap 2017
11 Sentraladministrasjon				
Netto	14 051 920,78	15 983 759,32	16 818 895,00	16 645 740,89
21 Oppvekst og kultur				
Netto	0,00	0,00	0,00	30 688 278,02
22 Barnehage				
Netto	7 529 036,09	7 875 860,06	8 022 837,00	0,00
23 Aremark skole og SFO				
Netto	22 260 151,66	23 515 204,82	23 316 589,00	0,00
31 Barnevern, psykiatri og helse				
Netto	6 864 393,55	6 888 517,39	7 445 100,00	7 364 448,15
32 NAV				
Netto	3 585 059,07	3 528 497,14	3 343 703,00	4 103 228,98
33 Pleie og omsorg				
Netto	31 600 480,90	32 130 531,45	30 256 651,00	31 513 042,98
41 Landbruk-, plan-, miljø- og viltforvaltning				
Netto	2 678 838,77	2 273 695,02	2 017 532,00	2 145 945,93
43 Teknisk				
Netto	7 709 672,45	8 206 178,17	8 940 767,00	8 180 449,74
44 VAR-området				
Netto	-4 466 578,38	-3 595 210,42	-3 636 743,00	-2 920 330,14
45 Brann og feiling				
Netto	1 903 479,25	1 622 939,05	1 504 641,00	1 736 108,78
Netto på rammeområdene	93 716 454,14	98 429 972,00	98 029 972,00	99 456 913,33
Til fordeling drift fra skjema 1A	97 680 109,86	98 429 972,00	98 029 972,00	100 094 549,55
Regnskapsmessig mer/mindre forbruk	-3 963 655,72	0,00	0,00	-637 636,22

1 Aremark kommune - 2018

15.02.2019

	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
Regnskapsskjema 2A - investering				
Investeringer i anleggsmidler	14.908.319,15	16.375.000,00	38.612.500,00	33.099.811,04
Utlån og forskutteringer	399.493,00	400.000,00	600.000,00	1.996.904,00
Kjøp av aksjer og andeler	420.784,00	350.000,00	350.000,00	378.663,00
Avdrag på lån	148.987,00	450.000,00	300.000,00	178.104,44
Dekning av tidligere års udekket	10.194.447,79	10.194.000,00	0,00	0,00
Avsetninger	168.353,02	100.000,00	0,00	0,00
Årets finansieringsbehov	26.240.383,96	27.869.000,00	39.862.500,00	35.653.482,48
Finansiert slik:				
Bruk av lånemidler	24.068.040,72	26.724.000,00	33.910.000,00	25.575.243,90
Inntekter fra salg av anleggsmidler	150.000,00	620.000,00	470.000,00	600.000,00
Tilskudd til investeringer	145.000,00	0,00	0,00	0,00
Kompensasjon for merverdiavgift	147.949,15	195.000,00	5.302.500,00	1.441.150,91
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	662.912,09	330.000,00	180.000,00	318.695,34
Andre inntekter	1.066.482,00	0,00	0,00	1.469.416,00
Sum ekstern finansiering	26.240.383,96	27.869.000,00	39.862.500,00	29.404.506,15
Overført fra driftsregnskapet	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av tidligere års udisponert	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av avsetninger	0,00	0,00	0,00	664.957,73
Sum finansiering	26.240.383,96	27.869.000,00	39.862.500,00	30.069.463,88
Udekket/udisponert	0,00	0,00	0,00	-5.584.018,60

Regnskapsskjema 2 B - Investeringsregnskapet

	Regnskap 2018	Revidert budsjett	Opprinnelig budsjett	Regnskap 2017
11 Sentraladministrasjon				
1122 - IT - fellessystemer	0,00	0,00	0,00	2 540 114,16
21 Oppvekst og kultur				
2170 - Aremark bibliotek	0,00	0,00	0,00	161 825,00
23 Aremark skole og SFO				
2350 - Aremark bibliotek	126 220,50	0,00	0,00	0,00
33 Pleie og omsorg				
3310 - Fosbykollen sykehjem	0,00	0,00	0,00	115 512,64
43 Teknisk				
4320 - Kommunale boliger	0,00	0,00	0,00	64 805,00
4322 - Kommunale tomtefelt	182 205,30	300 000,00	500 000,00	4 996 384,20
4331 - Aremark skole	218 939,00	762 500,00	1 762 500,00	3 499 497,34
4332 - Aremark barnehage	0,00	150 000,00	15 000 000,00	73 656,75
4337 - Myrland	0,00	0,00	3 750 000,00	0,00
4350 - Parker	0,00	0,00	3 750 000,00	0,00
4370 - Kommunale vegger	0,00	0,00	1 000 000,00	0,00
4371 - Vegbelysning	0,00	0,00	1 250 000,00	0,00
44 VAR-området				
4440 - Vann	817 277,38	800 000,00	1 400 000,00	3 408 783,11
4441 - Avløp og rensing	13 317 333,47	14 300 000,00	10 200 000,00	18 222 950,33
45 Brann og feiing				
4510 - Brann	246 343,50	62 500,00	0,00	15 000,00
Samlede investeringsutgifter	14 908 319,15	16 375 000,00	38 612 500,00	33 098 528,53

Oversikt - balanse

1 Aremark kommune - 2018

15.02.2019

	Regnskap 2018	Regnskap 2017
EIENDELER		
Anleggsmidler	418.704.238,14	398.194.896,48
Herav:		
Faste eiendommer og anlegg	223.959.026,70	217.321.009,95
Utstyr, maskiner og transportmidler	8.452.927,03	9.987.121,03
Utlån	8.575.373,41	9.010.767,50
Konserninterne langsiktige fordringer	0,00	0,00
Aksjer og andeler	5.215.313,00	4.794.529,00
Pensjonsmidler	172.501.598,00	157.081.469,00
Omløpsmidler	35.546.528,27	25.233.098,20
Herav:		
Kortsiktige fordringer	5.640.385,47	6.311.808,40
Konserninterne kortsiktige fordringer	1.348.808,51	1.939.827,75
Premieavvik	6.981.372,80	5.729.805,34
Aksjer og andeler	0,00	0,00
Sertifikater	0,00	0,00
Obligasjoner	0,00	0,00
Derivater	0,00	0,00
Kasse, postgiro, bankinnskudd	21.575.961,49	11.251.656,71
SUM EIENDELER	454.250.766,41	423.427.994,68
EGENKAPITAL OG GJELD		
Egenkapital	68.561.864,59	58.678.719,07
Herav:		
Disposisjonsfond	1.977.301,36	1.259.301,36
Bundne driftsfond	5.140.694,45	3.523.869,72
Ubundne investeringsfond	100.000,00	0,00
Bundne investeringsfond	432.640,27	364.287,25
Regnskapsmessig mindreforbruk	3.963.655,72	637.636,22
Regnskapsmessig merforbruk	0,00	0,00
Udisponert i inv.regnskap	0,00	0,00
Udekket i inv.regnskap	0,00	-10.194.447,79
Kapitalkonto	57.177.149,22	63.317.648,74
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK (drift)	-229.576,43	-229.576,43
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK (inves)	0,00	0,00
Langsiktig gjeld	365.846.624,43	336.560.823,97
Herav:		
Pensjonsforpliktelser	198.528.893,43	191.928.981,97
Ihendehaverobligasjonslån	0,00	0,00
Sertifikatlån	0,00	0,00
Andre lån	167.317.731,00	144.631.842,00
Konsernintern langsiktig gjeld	0,00	0,00
Kortsiktig gjeld	19.842.277,39	28.188.451,64
Herav:		
Kassekredittlån	0,00	0,00
Annen kortsiktig gjeld	19.361.243,20	27.644.871,26
Derivater	0,00	0,00
Konsernintern kortsiktig gjeld	0,00	0,00
Premieavvik	481.034,19	543.580,38
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	454.250.766,41	423.427.994,68
MEMORIAKONTI		
Memoriakonto	6.990.427,87	3.350.277,79
Herav:		
Ubrukte lånemidler	4.319.325,87	1.683.366,59
Ubrukte konserninterne lånemidler	0,00	0,00
Andre memoriakonti	2.671.102,00	1.666.911,20
Motkonto for memoriakontiene	-6.990.427,87	-3.350.277,79

Aremark, 15. februar 2019

Alice Reigstad, Rådmann

Mette Eriksen, Regnskaps- og økonomisjef

Økonomisk oversikt - drift

1 Aremark kommune - 2018

15.02.2019

	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
Driftsinntekter				
Brukerbetalinger	4.129.479,03	4.587.000,00	4.587.000,00	4.471.446,62
Andre salgs- og leieinntekter	18.259.961,40	16.591.400,00	16.791.400,00	16.341.664,97
Overføringer med krav til motytelse	15.426.273,60	6.349.287,00	6.149.287,00	16.322.849,81
Rammetilskudd	63.218.963,00	61.601.000,00	61.401.000,00	60.596.909,75
Andre statlige overføringer	3.719.571,50	3.270.500,00	3.270.500,00	4.462.423,00
Andre overføringer	180.795,29	0,00	0,00	109.426,55
Skatt på inntekt og formue	33.280.823,13	34.299.000,00	34.099.000,00	34.123.347,45
Eiendomsskatt	4.963.241,32	4.940.000,00	4.940.000,00	4.952.400,01
Andre direkte og indirekte skatter	67.583,00	70.000,00	70.000,00	68.668,00
Sum driftsinntekter	143.246.691,27	131.708.187,00	131.308.187,00	141.449.136,16
Driftsutgifter				
Lønnsutgifter	72.122.813,73	69.313.617,40	67.386.226,00	72.007.798,66
Sosiale utgifter	19.261.520,77	20.684.375,60	20.201.767,00	19.504.912,79
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	15.768.965,61	14.128.424,00	14.688.424,00	18.954.674,79
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	17.779.115,27	17.403.059,00	17.153.059,00	17.035.991,60
Overføringer	7.157.029,76	4.562.183,00	6.262.183,00	7.901.907,44
Avskrivninger	8.189.338,00	7.083.634,00	7.083.634,00	7.258.823,00
Fordeelte utgifter	-29.158,68	-14.000,00	-14.000,00	0,00
Sum driftsutgifter	140.249.624,46	133.161.293,00	132.761.293,00	142.664.108,28
Brutto driftsresultat	2.997.066,81	-1.453.106,00	-1.453.106,00	-1.214.972,12
Finansinntekter				
Renteinntekter og utbytte	1.082.664,58	1.837.145,00	1.837.145,00	899.239,86
Gevinst på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0,00	0,00	0,00	0,00
Mottatte avdrag på utlån	434.121,00	150.000,00	150.000,00	217.435,00
Sum eksterne finansinntekter	1.516.785,58	1.987.145,00	1.987.145,00	1.116.674,86
Finansutgifter				
Renteutgifter og låneomkostninger	3.086.424,16	3.408.378,00	3.408.378,00	2.860.683,31
Tap på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0,00	0,00	0,00	0,00
Avdrag på lån	3.869.124,00	3.859.000,00	3.859.000,00	3.825.503,00
Utlån	86.798,00	30.000,00	30.000,00	1.514.451,00
Sum eksterne finansutgifter	7.042.346,16	7.297.378,00	7.297.378,00	8.200.637,31
Resultat eksterne finanstransaksjoner	-5.525.560,58	-5.310.233,00	-5.310.233,00	-7.083.962,45
Motpost avskrivninger	8.189.338,00	7.083.634,00	7.083.634,00	7.258.823,00
Netto driftsresultat	5.660.844,23	320.295,00	320.295,00	-1.040.111,57
Interne finanstransaksjoner				
Bruk av tidligere års regnsk.m. mindreforbruk	637.636,22	638.000,00	0,00	0,00
Bruk av disposisjonsfond	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av bundne fond	198.758,21	2.705,00	2.705,00	2.913.759,70
Sum bruk av avsetninger	836.394,43	640.705,00	2.705,00	2.913.759,70
Overført til investeringsregnskapet	0,00	0,00	0,00	0,00
Dekning av tidligere års regnsk.m. merforbruk	0,00	0,00	0,00	0,00
Avsatt til disposisjonsfond	718.000,00	718.000,00	80.000,00	150.000,00
Avsatt til bundne fond	1.815.582,94	243.000,00	243.000,00	1.086.011,91
Sum avsetninger	2.533.582,94	961.000,00	323.000,00	1.236.011,91
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	3.963.655,72	0,00	0,00	637.636,22

Økonomisk oversikt - investering

1 Aremark kommune - 2018

15.02.2019

	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
Inntekter				
Salg av driftsmidler og fast eiendom	150.000,00	620.000,00	470.000,00	600.000,00
Andre salgsinntekter	1.066.482,00	0,00	0,00	1.469.416,00
Overføringer med krav til motytelse	194.000,00	0,00	0,00	0,00
Kompensasjon for merverdiavgift	147.949,15	195.000,00	5.302.500,00	1.441.150,91
Statlige overføringer	145.000,00	0,00	0,00	0,00
Andre overføringer	0,00	0,00	0,00	0,00
Renteinntekter og utbytte	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum inntekter	1.703.431,15	815.000,00	5.772.500,00	3.510.566,91
Utgifter				
Lønnsutgifter	275.108,76	0,00	0,00	726.325,64
Sosiale utgifter	117.016,49	0,00	0,00	228.466,69
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	14.335.698,53	16.180.000,00	33.310.000,00	29.695.439,29
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	26.921,22	0,00	0,00	241.849,00
Overføringer	153.574,15	195.000,00	5.302.500,00	2.206.447,91
Renteutgifter og omkostninger	0,00	0,00	0,00	1.282,51
Fordelte utgifter	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum utgifter	14.908.319,15	16.375.000,00	38.612.500,00	33.099.811,04
Finanstransaksjoner				
Avdrag på lån	148.987,00	450.000,00	300.000,00	178.104,44
Utlån	399.493,00	400.000,00	600.000,00	1.996.904,00
Kjøp av aksjer og andeler	420.784,00	350.000,00	350.000,00	378.663,00
Dekning av tidligere års udekket	10.194.447,79	10.194.000,00	0,00	0,00
Avsatt til ubundne investeringsfond	100.000,00	100.000,00	0,00	0,00
Avsatt til bundne investeringsfond	68.353,02	0,00	0,00	0,00
Sum finansieringstransaksjoner	11.332.064,81	11.494.000,00	1.250.000,00	2.553.671,44
Finansieringsbehov	24.536.952,81	27.054.000,00	34.090.000,00	32.142.915,57
Dekket slik:				
Bruk av lån	24.068.040,72	26.724.000,00	33.910.000,00	25.575.243,90
Salg av aksjer og andeler	0,00	0,00	0,00	0,00
Mottatte avdrag på utlån	468.912,09	330.000,00	180.000,00	318.695,34
Overført fra driftsregnskapet	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av tidligere års udisponert	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av disposisjonsfond	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av bundne driftsfond	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av ubundne investeringsfond	0,00	0,00	0,00	664.957,73
Bruk av bundne investeringsfond	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum finansiering	24.536.952,81	27.054.000,00	34.090.000,00	26.558.896,97
Udekket/udisponert	0,00	0,00	0,00	-5.584.018,60

Regnskapsprinsipper

Regnskapet er utarbeidet i henhold til bestemmelsene i kommuneloven, forskrifter og god kommunal regnskapsskikk.

Regnskapsprinsipper

All tilgang og bruk av midler i løpet av året som vedrører Aremark kommunes fremgang av driftsregnskapet eller investeringsregnskapet. Regnskapsføring av tilgang og bruk av midler bare i balanseregnskapet gjøres ikke.

Alle utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger er regnskapsført brutto. Dette gjelder også interne finansieringstransaksjoner. Alle kjente utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger i året er tatt med i årsregnskapet, enten de er betalt eller ikke. For lån er kun den delen av lånet som faktisk er brukt i løpet av året ført i investeringsregnskapet. Den delen av lånet som ikke er brukt, er registrert som memoriapost.

I den grad enkelte utgifter, utbetalinger, inntekter eller innbetalinger ikke kan fastsettes eksakt ved tidspunktet for regnskapsavleggelsen, registreres et anslått beløp i årsregnskapet.

Klassifisering av anleggsmidler og omløpsmidler

I balanseregnskapet er anleggsmidler eiendeler bestemt til varig eie eller bruk for kommunen. Andre eiendeler er omløpsmidler. Fordringer knyttet til egen vare- og tjenesteproduksjon, samt markedsbaserte verdipapirer som inngår i en handelsportefølje er omløpsmidler. Andre markedsbaserte verdipapirer er klassifisert som omløpsmidler med mindre kommunen har foretatt investeringen ut fra næringspolitiske eller samfunnsmessige hensyn. I slike tilfeller er verdipapirene klassifisert som anleggsmidler.

Andre fordringer er omløpsmidler dersom disse forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet. Ellers er de klassifisert som anleggsmidler.

Kommunen følger KRS (F) nr 4 Avgrensningen mellom driftsregnskapet og investeringsregnskapet. Standarden har særlig betydning for skille mellom vedlikehold og påkostning i forhold til anleggsmidler. Utgifter som påløper for å opprettholde anleggsmiddelet kvalitetsnivå utgiftsføres i driftsregnskapet. Utgifter som representerer en standardheving av anleggsmiddelet utover standarden ved anskaffelsen utgiftsføres i investeringsregnskapet og aktiveres på anleggsmiddelet i balansen.

Klassifisering av gjeld

Langsiktig gjeld er knyttet til formålene i kommunelovens § 50 med unntak av likviditetstrekkrettighet/ likviditetslån jfr kl § 50 nr 5. All annen gjeld er kortsiktig gjeld.

Vurderingsregler

Omløpsmidler er vurdert til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi.

Utestående fordringer er vurdert til pålydende med fradrag for forventet tap

Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives med like store årlige beløp over levetiden til anleggsmiddelet. Avskrivningene starter året etter at anleggsmidlet er anskaffet / tatt i bruk av virksomheten. Avskrivningsperiodene er i tråd med § 8 i forskrift om årsregnskap og årsberetning.

Vurderingene for eiendeler gjelder tilsvarende for kortsiktig og langsiktig gjeld. Opptakskost utgjør gjeldspostens pålydende i norske kroner på det tidspunkt som gjelden oppstår. Låneomkostninger (gebyrer, provisjoner mv.), samt over- og underkurs er finansutgifter og inntekter.

Selvkostberegninger

Innefor de rammer der selvkost er satt som den rettslige rammen for hva kommunen kan kreve av brukerbetaling beregner kommunen selvkost etter retningslinjer gitt av Kommunal- og regionaldepartementet i dokument H-2140, januar 2003 og H-3/14, februar 2014.

For de tjenestene kommunen selv har valgt å kreve brukerbetaling etter selvkostprinsippet følges samme retningslinjer.

Mva-plikt og mva-kompensasjon

Kommunen følger reglene mva-loven for de tjenesteområdene som er omfattet av loven. For kommunens øvrige virksomhet krever kommunen mva-kompensasjon. Mottatt kompensasjon for betalt mva er finansiert av kommunen gjennom redusert statstilskudd i inntektssystemet.

For 2010 var det ny føring av momskompensasjon fra investeringer, jf. forskrift om årsregnskap § 3: "For regnskapsåret 2010 skal minimum 20 prosent av merverdiavgiftskompensasjonen fra investeringer overføres til investeringsregnskapet. For 2011 skal minimum 40 prosent overføres, for 2012 minimum 60 prosent og for 2013 minimum 80 prosent. Fra og med regnskapsåret 2014 skal merverdiavgiftskompensasjonen fra investeringer i sin helhet regnes som inntekter knyttet til investeringsprosjekter og føres i investeringsregnskapet, jf. tredje ledd nr. 2."

Balansen

Aremark kommune tok i 2013 bruk av anleggsmodulen i økonomisystemet Visma Enterprise. Dette gjør balansen mer komprimert og det er færre balansekonti.

Endring i regnskapsprinsipp

Fra og med regnskapsåret 2016 er premiefondet i sin helhet ført på ansvar 1191 – premiefond. Endringen har ingen resultateffekt.

Note 1 Endring i arbeidskapital (F § 5 nr 1)

Balanseregnskapet :	31.12.2017	31.12.2018	Endring
2.1 Omløpsmidler	kr 25 233 098	kr 35 546 528	
2.3 Kortsiktig gjeld	kr 28 188 452	kr 19 842 277	
Arbeidskapital	kr (2 955 354)	kr 15 704 251	kr (18 659 605)

Drifts- og investeringsregnskapet :	Beløp	Sum
Anskaffelse av midler :		
Inntekter driftsregnskap	kr 143 246 691	
Inntekter investeringsregnskap	kr 1 703 431	
Innbet.ved eksterne finanstransaksjoner	kr 26 053 739	
Sum anskaffelse av midler	kr 171 003 861	kr 171 003 861
Anvendelse av midler :		
Utgifter driftsregnskap	kr 132 060 286	
Utgifter investeringsregnskap	kr 14 908 319	
Utbetalinger ved eksterne	kr 8 011 610	
Sum anvendelse av midler	kr 154 980 216	kr 154 980 216
Anskaffelse - anvendelse av midler		kr 16 023 646
Endring ubrukte lånemidler (økning +/-reduksjon-)		kr 2 635 959
Endring arbeidskapital i drifts-og investeringsregnskap		kr 18 659 605
Endring arbeidskapital i balansen		kr (18 659 605)
Differanse (forklares nedenfor)		kr (0)

Note 2 Pensjon (F § 5 nr 2)

Generelt om pensjonsordningene i kommunen

Kommunen har kollektive pensjonsforsikringer for sine ansatte i Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Statens pensjonskasse (SPK).

Ansatte som er i kommunens tjeneste ved fylte 62 år har også rett til avtalefestet pensjon (AFP) etter bestemte regler. AFP for 62-64 år er ikke fullt forsikringsmessig dekket, og det er heller ikke på annen måte samlet opp fond til dekning av framtidige AFP-pensjoner.

Regnskapsføring av pensjon

Etter § 13 i årsregnskapsforskriften skal driftsregnskapet belastes med pensjonskostnader som er beregnet ut fra langsiktige forutsetninger om avkastning, lønnsvekst og G-regulering. Forskjellen mellom betalt pensjonspremie og beregnet pensjonskostnad betegnes premieavvik, og skal inntekts- eller utgiftsføres i driftsregnskapet med tilbakeføring igjen neste år/over de neste 7 årene (nytt fra 2015, tidligere hhv 10 og 15 år).

Bestemmelsene innbærer også at beregnede pensjonsmidler og pensjonsforpliktelse er oppført i balansen som hhv anleggsmidler og langsiktig gjeld.

Nærmere om regnskapsstillingene

Pensjonsordning	KLP	SPK	SUM	Arb.avg.
PENSJONSKOSTNAD				
Netto pensj.kostn (inkl.adm.) iht.aktuar	7 102 141	1 638 473	8 740 614	1 232 427
- Årets pensjonspremie (jf aktuarberegn.)	9 193 870	1 608 720	10 802 590	1 523 164
= Årets premieavvik	-2 091 729	29 753	-2 061 976	-290 738
Årets betalte pensjonspremie iht.regnsk.	9 227 290	1 608 715	10 836 005	
Årets premieavvik (se spes.nedenfor)	-2 091 729	29 753	-2 061 976	
Resultatført tidl.års premieavvik	-994 825	-84 570	-1 079 395	
= Pensjonskostnad i regnskapet	6 140 736	1 553 898	7 694 634	

Pensjonsordning	KLP	SPK	SUM	Arb.avg.
AKKUMULERT PREMIEAVVIK				
Akkumulert 01.01.	5 021 740	476 407	5 498 147	775 239
+/- Premieavvik for året	2 091 729	29 753	2 121 482	299 130
-/+ Resultatført tidl.års premieavvik	-994 825	-84 570	-1 079 395	-152 195
= Akkumulert premieavvik 31.12. (*1)	6 118 644	421 590	6 540 234	922 174
Herav oppført under omløpsmidler:	6 118 644	-	-	862 729
Herav oppført under kortsiktig gjeld:	-	421 590	-	59 444
				803 285

MIDLER OG FORPLIKTELSER	KLP		SPK		SUM		Netto forplikt.
	Pensj.-midler	Pensj.-forpl.	Pensj.-midler	Pensj.-forpl.	Pensj.-midler	Pensj.-forpl.	
Faktisk (akt.beregn.full amort) 31.12.	155 997 628	-171 866 023	16 503 970	-23 446 527	172 501 598	-195 312 550	-22 810 952
Iht regnskap pr 31.12.	155 997 628	-171 866 023	16 503 970	-23 446 527	172 501 598	-195 312 550	-22 810 952
= Gjenstående amortisering / estimatavvik pr. 31.12	-	-	-	-	-	-	-
Arbeidsg.avg.av nto pensj.forpl. 31.12. ¹⁾							-3 216 344

FORUTSETNINGER	KLP	SPK
Forventet avkastn.pensjonsmidler (§ 13-5 F)	4,50 %	4,20 %
Diskonteringsrente (§ 13-5 E)	4,00 %	4,00 %
Forventet årlig lønnsvekst (§ 13-5 B)	2,97 %	2,97 %
Forventet årlig G- og pensjonsreg. (§ 13-5 D)	2,97 %	2,97 %
Årlig vekst i pensjonsreguleringen	2,20 %	
Forholdstallet fra KMD	1,00 %	

Note 3 Kommunens garantiansvar (F § 5 nr 3)

Gitt overfor - navn	Adresse	Beløp pr. 31.12.		Utløper dato
		2018	2017	
Aremark menighetsråd		kr 4 080 000	kr 4 200 000	2052
Aremark menighetsråd		kr 1 460 520	kr 1 500 000	2055
Sum garantiansvar		kr 5 540 520	kr 5 700 000	

Innbefatter alle garantier kommunen har gitt, inkl. garantier gitt for øvrige regnskapsenheter i kommunen som kommunale foretak og interkommunale samarbeid. Garantier gitt overfor ansatte, sosialklienter etc. skal også opplyses.

Note 4 Fordringer og gjeld til kommunale foretak, bedrifter og samarbeid jf kommuneloven §§ 11 og 27 (F § 5 nr 4)

Aremark kommune har ikke krav eller gjeld til kommunale/fylkeskommunale foretak eller interkommunalt/fylkeskommunalt samarbeid

Note 5 Aksjer og andeler i varig eie (F § 5 nr 5)

Selskapets navn	Antall aksjer/aksjer	Eventuell markedsverdi	Balanseført verdi 31.12.2018	Balanseført verdi 31.12.2017
Egenkapitalinskudd KLP			kr 4 113 337	kr 3 692 553
Haldenvassdragets kanalselskap			kr 36 496	kr 36 496
Opplev grenseland	100		kr 22 000	kr 22 000
Havass Skog BA			kr -	kr -
Studensamfundets hus	3		kr 300	kr 300
A/L Biblioteksentralen	1		kr 300	kr 300
Østfold Energiverk	1000		kr 1 000 000	kr 1 000 000
Rakkestad Flyplass	1		kr 10 000	kr 10 000
Alarmsentralen Brann ØST	274		kr 32 880	kr 32 880
Sum			kr 5 215 313	kr 4 794 529

Note 6 - Avsetning og bruk av fond

Jfr. forskrift om årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner §5 nr. 6

Bundne driftsfond - kap. 251	2018	2017
Beholdning pr.01.01	3 523 869,72	5 351 617,51
Bruk av bundne driftsfond i driftsregnskapet	198 758,21	2 913 759,70
Avsetning til bundne driftsfond	1 815 582,94	1 086 011,91
Beholdning pr. 31.12	5 140 694,45	3 523 869,72

Ubundne investeringsfond - kap. 253	2018	2017
Beholdning pr.01.01	0,00	664 957,73
Bruk av ubundne investeringsfond i investeringsregnskapet	0,00	664 957,73
Avsetning til ubundne investeringsfond	100 000,00	0,00
Beholdning pr. 31.12	100 000,00	0,00

Bundne investeringsfond - kap. 255	2018	2017
Beholdning pr.01.01	364 287,25	364 287,25
Bruk av bundne investeringsfond i investeringsregnskapet	0,00	0,00
Avsetning til bundne investeringsfond	68 353,02	0,00
Beholdning pr. 31.12	432 640,27	364 287,25

Disposisjonsfond - kap. 256	2018	2017
Beholdning pr.01.01	1 259 301,36	1 109 301,36
Bruk av disposisjonsfond i investeringsregnskapet	0,00	0,00
Bruk av disposisjonsfond i driftsregnskapet	0,00	0,00
Avsetning til disposisjonsfond	718 000,00	150 000,00
Beholdning pr. 31.12	1 977 301,36	1 259 301,36

Samlet avsetning og bruk av fond i året	2018	2017
Beholdning pr.01.01	5 147 458,33	7 490 163,85
Avsetninger	2 701 935,96	1 236 011,91
Bruk av avsetninger	198 758,21	3 578 717,43
Netto avsetninger (Negativt tall betyr netto forbruk)	2 503 177,75	-2 342 705,52
Beholdning pr. 31.12	7 650 636,08	5 147 458,33

Note 7 Kapitalkonto (F § 5 nr 7)

	DEBET		KREDIT
Saldo 1.1. (underskudd i kapital)	0,00	Saldo 1.1. (kapital)	63 317 648,74
Debetposter i året:		Kreditposter i året:	
Salg av fast eiendom, anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler	544 000,00	Aktivering fast eiendom og anlegg	13 464 596,76
Avskrivning: Eiendom, anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler	8 189 338,00	Oppskrivning fast eiendom/anlegg	0,00
Nedskrivning: Eiendom, anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler	0,00	Aktivering utstyr, maskiner og transportmidler	372 564,00
Salg aksjer/andeler	0,00	Kjøp av aksjer/andeler	0,00
Nedskrivning aksjer/andeler	0,00	Oppskrivning av aksjer/andeler	0,00
Redusert egenkapitalinnskudd KLP	0,00		
Avdrag på sosiale utlån	74 758,00	Utlån - sosiale utlån	86 798,00
Avdrag på andre utlån - driftsregnsk.	359 363,00	Utlån - driftsregnskapet	0,00
Avdrag på utlån - investeringsregnsk.	468 912,00	Utlån - investeringsregnskapet	399 493,00
Avskrivning på sosiale utlån	18 652,00	Avdrag på eksterne lån	4 018 111,00
Avskrivning på utlån - inv.regnsk.	0,00		
Bruk av lånemidler	24 068 040,72	Aktivert egenkapitalinnskudd KLP	420 784,00
Endring pensjonsforpliktelser SPK	0,00	Endring pensjonsforpliktelser SPK	1 206 642,72
Endring pensjonsforpliktelser KLP	7 806 554,18		
Endring pensjonsmidler (reduksjon)		Endring pensjonsmidler KLP	16 048 198,00
Endring pensjonsmidler SPK	628 069,00	Endring pensjonsmidler SPK	
Urealisert kurstap utenlandslån	0,00	Urealisert kursgevinst utenl.lån	0,00
Balanse 31.12. (kapital)	57 177 149,22	Balanse 31.12. (underskudd i kapital)	0,00
	99 334 836,12		99 334 836,12

Note 8 Salg av finansielle anleggsmidler (F § 5 nr 8)

Ved salg av kommunens aksjer klassifisert som anleggsmidler er en andel av salgsinntekten regnet som avkastning på innskutt kapital og inntektsført som løpende inntekt i driftsregnskapet.

Det har ikke vært salg av finansielle anleggsmidler i 2018.

Note 9 Interkommunalt samarbeid etter kommuneloven § 27 (F § 12 nr 3)

Regnskap for interkommunale samarbeid etter kommuneloven § 27 skal inngå i årsregnskapet til den kommunen hvor samarbeidet har sitt hovedkontor.

Aremark kommune er ikke med i samarbeid som har sitt hovedkontor i kommunen.

Note 10 Anleggsmidler

	EDB-utstyr, kontor-maskiner	Anleggs- maskiner mv.	Brannbiler, tekniske anlegg	Boliger, skoler, veier	Adm.bygg, sykehjem mv.	Ikke avskrivbare anleggsmidler	SUM
Bokført verdi pr. 01.01.18	2 870 303	6 129 163	18 297 855	153 001 122	35 596 171	11 413 517	227 308 131
Årets tilgang	0	310 158	5 130 997	8 236 300	0	159 705	13 837 160
Årets avgang	0	0	-350 000	0	0	0	-350 000
Delsalg i året	0	0	0	0	0	-193 917	-193 917
	2 870 303	6 439 321	23 078 852	161 237 422	35 596 171	11 379 305	240 601 374
Årets avskrivninger	672 735	809 172	1 190 154	4 506 683	1 010 594	0	8 189 338
Årets nedskrivninger	0	0	0	0	0	83	83
Årets reverserte nedskrivninger	0	0	0	0	0	0	0
Bokført verdi pr. 31.12.	2 197 568	5 630 149	21 888 698	156 730 739	34 585 577	11 379 222	232 411 953
Økonomisk levetid Avskrivningsplan	5 år Lineær	10 år Lineær	20 år Lineær	40 år Lineær	50 år Lineær		

Årets tilgang er bokført med kr 13 837 160. Regnskapsskjema 2A viser investering i anleggsmidler på kr 14 908 319. Differansen skyldes videresalg av avløpspumper.

Note 11 Investeringsoversikt

Prosjekt	Vedtatt budsjett	Medgått pr. 31.12.2017	Medgått 2018	Medgått pr. 31.12.2018	Gjenstår av bevilgning
Aremark bibliotek - døgnåpent	250 000	161 825	126 221	288 046	-38 046
SD-anlegg	625 000	118 952	160 889	279 841	345 159
Aremark skole - rehabilitering	43 687 500	49 159 602	58 050	49 217 652	-5 530 152
Brannbil	62 500	15 000	62 406	77 406	-14 906
Brann 2018	0	0	183 938	183 938	-183 938
Kommunale tomter - Fladeby 2	5 500 000	4 996 384	182 205	5 178 589	321 411
Vannforsyning	25 800 000	26 478 311	817 277	27 295 588	-1 495 588
<i>Herav:</i>					
Trykkavløp vann			412 256		
Vannverk -Teknisk anlegg			405 022		
Avløp	53 470 000	49 772 205	13 317 333	63 089 538	-9 619 538
<i>Herav:</i>					
Trykkavløp			1 230 555		
Pumpestasjoner			5 895		
Renseanlegg - bygning			7 586 148		
Renseanlegg - teknisk anlegg			4 494 736		
	129 145 000	130 540 454	14 908 319	145 322 553	-16 177 553

Note 12 Langsiktig gjeld og avdrag

Kommunen beregner minste tillatte avdrag jf kommuneloven § 50 nr 7, ved å vekte gjenværende levetid på driftsmidler ifht. bokført verdi.

Utgiftsførte avdrag i driftsregnskapet vedr. investeringslån	kr	3 869 124,00
Minste tillatte avdrag beregnet ut fra vektet gjenværende levetid	kr	3 858 771,00
Avvik (*1)	kr	10 353,00

Fordeling av kommunens langsiktige gjeld på ulike områder	31.12.2018	31.12.2017
Lån til selvkostområdene i kommunen (bruk av lån) <i>Vann - og avløpssektoren</i> <i>Andre selvkostområder</i>	74 974 996	62 888 217
Lån til kirkelige formål	0	0
Startlån og formidlingslån	4 301 905	4 450 892
Andre utlån	0	0
Ubrukte lånemidler startlån og formidlingslån	713 017	1 112 510
Ubrukte lånemidler investeringslån	3 606 309	570 857
L-gjeld på kommunens øvrige tjenesteområder	83 718 264	75 609 366
Kommunens totalte langsiktige gjeld	167 314 491	144 631 842

Note 13 Tidligere endringer i regnskapsprinsipp belastet likv.reserve

Endring i regnskapsprinsipp som følge av regelendring og presisering fra departementet er gjennomført fra 1993 til i dag ved direkte bokføring mot egenkapitalen (likviditetsreserven). Slike utgiftsøkninger er ikke kompensert ved økte overføringer fra staten. Oppstillingen nedenfor viser de beløp kommunen har ført som endring i regnskapsprinsipp.

	År	Utgift	Inntekt
Utbetalte feriepenger	1993	1 763 251	
Feriepenger til landbrukskontoret ved overtakelse	1994	23 477	
Påløpte renter	2001	416 214	
Kompensasjon for mva	2001		669 365
Ressurskrevende brukere	2008		1 304 000
Sum		2 202 941	1 973 365

Bokført på konto for endring regnskapsprinsipp kto 2.5810 - kr 229 576,43

Forskrift om årsregnskap og årsberetning er endret, slik at likviditetsreserven er avvirket i 2009. Virkningen av tidligere års endringer i regnskapsprinsipp skal skilles ut og føres mot egne konti under egenkapitalen for endringer i regnskapsprinsipp.

Note 14 Antall årsverk og ytelser til ledende personer og revisor

Årsverk

Antall årsverk i kommunen var i 2017 ca 114, fordelt på ca 178 personer.

Ytelser til ledende personer	2018	2017
Administrasjonssjef	kr 774 440	kr 1 239 806
Ordfører	kr 761 454	kr 743 681

Ytelser som er oppgitt er lønn, honorarer mv. ihht LT-kode 111A.

Grunnet nyansettelse er ytelsene til administrasjonssjef i 2018 basert på kontantytelser utbetalt fra tiltredelsesdato 07.02.2018.

Godtgjørelse til Indre Østfold kommunerevisjon

Samlede godtgjørelser til Indre Østfold kommunerevisjon utgjør for 2018 kr 433 016. Herav er kr 299 016 godtgjørelse for revisjon som omfatter regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon, selskapskontroll og diverse attestasjonsoppdrag. Resterende kr 134 000 er godtgjørelse for revisjonsrapporter bestilt av kontrollutvalg og

Note 15 Hendelser etter balansedato 31.12.2018

Det er ingen kjente hendelser etter balansedato som har påvirkning på Aremark kommunes regnskap.

Gebyrfinansierte selvkosttjenester

Etterkalkyle 2018

Aremark kommune har utarbeidet etterkalkyle for betalingstjenester i henhold til Retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester (H-3/14, KMD, feb. 2014). Kommunen benytter selvkostmodellen Momentum Selvkost Kommune.

Selvkost innebærer at kommunens kostnader med å frembringe tjenestene skal dekkes av gebyrene som brukerne av tjenestene betaler. Kommunen har ikke anledning til å tjene penger på tjenestene. For å kontrollere at dette ikke skjer må kommunen, etter hvert regnskapsår, utarbeide en selvkostkalkyle som viser selvkostregnskapet for det enkelte gebyrområdet. Elementene i en selvkostkalkyle avviker fra kommunens ordinære driftsregnskap på enkelte områder og de to regnskapene vil, som eksemplet under viser, ikke være direkte sammenlignbare.

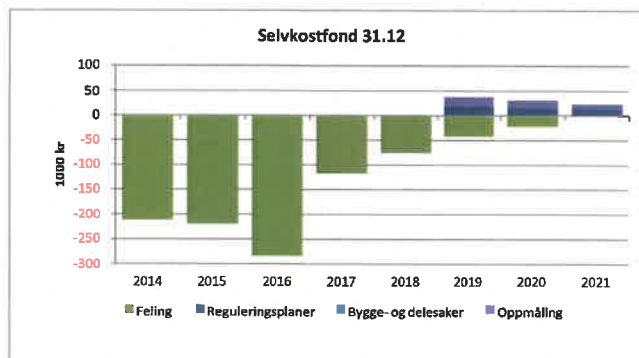
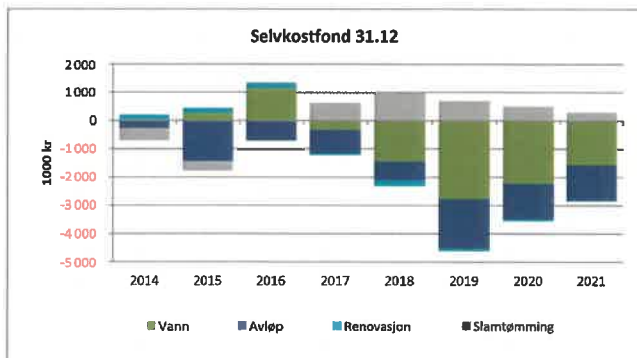
Forskjeller mellom kommunens regnskap og selvkostregnskapet	Regnskapsresultat	Selvkostkalkyle
Gebyrinntekter	8 800 000	8 800 000
Øvrige driftsinntekter	20 000	20 000
Driftsinntekter	8 820 000	8 820 000
Direkte driftsutgifter	5 700 000	5 700 000
Avskrivningskostnad	1 750 000	1 580 000
Kalkulatorisk rente	0	1 140 000
Indirekte driftsutgifter (netto)	0	240 000
Driftskostnader	7 450 000	8 660 000
Resultat	1 370 000	160 000

I selvkostkalkylen inngår regnskapsmessige driftsinntekter, driftsutgifter eksklusiv regnskapsmessige avskrivninger, kalkulatoriske avskrivninger og rentekostnader, samt indirekte driftsutgifter (administrasjonsutgifter).

Ved beregning av kalkulatoriske avskrivninger skal det i selvkostberegningene gjøres fratrukk av fremmedfinansiering. Kalkulatorisk rentekostnad inngår ikke i kommunens driftsregnskap, men representerer en alternativ avkastning kommunen går glipp av ved at kapital er bundet i anleggsmidler. Den kalkulatoriske rentekostnaden beregnes med utgangspunkt i anleggsmidlenes restavskrivningsverdi og en kalkylerente. Kalkylerenten er årsgjennomsnittet av 5-årig SWAP-rente + 1/2 %-poeng. I 2018 var denne lik 2,370 %.

Retningslinjene fastsetter regler for henføring av relevante administrasjonsutgifter som kan inngå i selvkostgrunnlaget. Videre er det bestemt at eventuelle overskudd skal avsettes til bundne selvkostfond. Et overskudd fra et enkelt år skal tilbakeføres til brukerne i form av lavere gebyrer i løpet av en femårsperiode. En generasjon brukere skal ikke subsidiere neste generasjon, eller omvendt. Kostnadene ved tjenestene som ytes i dag skal dekkes av de brukerne som drar nytte av tjenesten. Dette innebærer at dersom kommunen har overskudd som er eldre enn fire år, må dette i sin helhet gå til reduksjon av gebyrene det kommende budsjettåret. Eksempelvis må et overskudd som stammer fra 2018 i sin helhet være disponert innen 2023.

I tillegg til å utarbeide en etterkalkyle for hver betalingstjeneste må kommunen også utarbeide forkalkyler i forkant av budsjettåret for å estimere drifts- og kapitalkostnader for neste økonomiplanperiode. Forkalkylerne gir grunnlaget for kommunens gebyrsatser. Ved budsjettering er det en rekke usikre faktorer, herunder fremtidig kalkylerente, utvikling av antall brukere og generell etterspørsel. I tillegg til å overholde generasjonsprinsippet bør kommunen ha målsetning om minst mulig svingninger i de kommunale gebyrene.

Samlet etterkalkyle 2018

Etterkalkylene for 2018 er basert på regnskap datert 13. februar 2019.

Etterkalkyle selvkost 2018	Vann	Avløp	Renovasjon	Slam- tømming	Totalt
Gebyrinntekter	2 159 149	5 685 379	2 271 806	1 770 559	11 886 893
Øvrige driftsinntekter	19 425	26 061	0	16 235	61 721
Driftsinntekter	2 178 574	5 711 440	2 271 806	1 786 794	11 948 614
Direkte driftsutgifter	1 579 994	2 498 919	2 164 980	1 288 610	7 532 503
Avskrivningskostnad	827 232	1 541 974	32 693	0	2 401 899
Kalkulatorisk rente (2,37 %)	652 730	1 230 255	14 334	0	1 897 319
Indirekte netto driftsutgifter	209 635	245 821	213 914	170 314	839 684
Driftskostnader	3 269 591	5 516 969	2 425 921	1 458 924	12 671 405
Resultat	-1 091 017	194 471	-154 115	327 870	-722 791
Kostnadsdekning i %	66,6 %	103,5 %	93,6 %	122,5 %	94,3 %
Selvkostfond/fremførbart underskudd 01.01	-319 012	-849 621	-47 519	638 003	-578 149
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	-1 091 017	194 471	-154 115	327 870	-722 791
+/- Kalkulert renteinntekt/-kostnad selvkostfond (2,37 %)	-20 489	-17 832	-2 952	19 006	-22 267
Selvkostfond/fremførbart underskudd 31.12	-1 430 518	-672 982	-204 587	984 879	-1 323 208

Etterkalkyle selvkost 2018	Feiing	Reguleringsp laner	Bygge- og delesaker	Oppmåling	Totalt
Gebyrinntekter	799 569	0	389 548	129 271	1 318 388
Øvrige driftsinntekter	0	405	0	17 150	17 555
Driftsinntekter	799 569	405	389 548	146 421	1 335 943
Direkte driftsutgifter	624 081	57 167	466 219	790 960	1 938 427
Indirekte netto driftsutgifter	132 155	5 998	47 051	32 610	217 814
Driftskostnader	756 236	63 165	513 270	823 570	2 156 241
+ Tilskudd/subsidiering	0	62 760	123 722	677 149	863 631
Resultat	43 333	0	0	0	43 333
Kostnadsdekning i %	105,7 %	0,6 %	75,9 %	17,8 %	62,0 %
Fremførbart underskudd 01.01	-115 738	-1	0	0	-115 739
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	43 333	0	0	0	43 333
+/- Kalkulert renteinntekt/-kostnad selvkostfond (2,37 %)	-2 229	0	0	0	-2 229
Fremførbart underskudd 31.12	-74 634	-1	0	0	-74 635

Etterkalkyle selvkost 2018	Spredt avløp				Totalt
Gebyrinntekter	95 100	0	0	0	95 100
Driftsinntekter	95 100	0	0	0	95 100
Direkte driftsutgifter	93 000	0	0	0	93 000
Indirekte netto driftsutgifter	3 363	0	0	0	3 363
Driftskostnader	96 363	0	0	0	96 363
Resultat	-1 263	0	0	0	-1 263
Kostnadsdekning i %	98,7 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	98,7 %
Fremførbart underskudd 01.01	-280 456	0	0	0	-280 456
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	-1 263	0	0	0	-1 263
+/- Kalkulert renteinntekt/-kostnad selvkostfond (2,37 %)	-6 662	0	0	0	-6 662
Fremførbart underskudd 31.12	-288 381	0	0	0	-288 381

Etterkalkylen for 2018 er utarbeidet i samarbeid med EnviDan Momentum AS som har mer enn 15 års erfaring med selvkostproblematikk og bred erfaring rundt alle problemstillinger knyttet til selvkost. Selvkostmodellen Momentum Selvkost Kommune benyttes av flere enn 280 norske kommuner

Balanse pr 31.12.18

1 Aremark kommune (2018) - År/Periode 2018 1 - 12

15.02.2019

	Regnskap 2018	Regnskap 2017
Art (5): 21000		
21000010 Kasse	11.925,00	5.146,00
21000020 Kasse Furulund bad	500,00	500,00
21000030 Kasse Bruktstua	1.437,00	1.437,00
21000040 Kasse Aremark Ungdomsklubb	3.166,00	625,00
21000050 Kasse Fosbykollen	1.000,00	1.000,00
Sum art (5): 21000	18.028,00	8.708,00
Art (5): 21020		
21020010 Marker Sparebank 1050.07.01329	14.482.625,20	782.496,39
21020011 Marker Sparebank 1050.15.17319	22.432,93	22.432,93
21020012 Marker Sparebank 1050.19.14105 - OCR Proccasso	181.084,83	16.362,12
21020013 Marker Sparebank 1050.16.32940 - OCR	176.705,00	170.527,51
21020014 Marker Sparbank 1050.07.02406	52.339,63	33.229,50
21020015 Marker Sparebank 1050.19.14172 - Bruktstua	466.846,51	305.993,01
21020016 Marker Sparebank 1050.19.14180 - Kantine	322.870,80	172.747,56
21020020 Marker Sparebank 1050.09.30778	274.832,46	274.832,46
21020025 Marker Sparebank 1050.19.14202- Renter	441.558,64	343.680,59
21020030 Marker Sparebank 1050.14.11405 - Helsestasjon bankterminal	66.388,00	43.708,00
21020035 Marker SParebank 1050.19.14121 - Strømsfoss Mølle	9.928,10	0,00
21020040 Marker Sparebank 1050.15.17416 - remittering	677.908,40	-41.625,40
21020060 Berg Sparebank 1105.12.02424	96.552,86	95.472,58
21020061 Berg Sparebank 1105.27.66224 - næringsfond	57.352,01	56.710,33
21020070 Eidsberg Sparebank 1020.26.24052	144.932,32	144.197,33
21020080 Halden Sparebank 1030.11.83041	158.779,69	158.550,69
21020090 KLP-banken 8317.15.79883	46.190,50	46.098,50
21020100 Marker Sparebank 1050.09.30751 - fond	2.499,42	3.802.499,42
21020110 Marker Sparebank 1050.09.31634 - næringsfond	1.351.694,19	2.151.694,19
Sum art (5): 21020	19.033.521,49	8.579.607,71
Art (5): 21098		
21098010 Marker Sparebank 1050.09.30794 - skattetrekk	2.524.412,00	2.663.341,00
Sum art (5): 21098	2.524.412,00	2.663.341,00
Art (5): 21310		
21310010 Refusjon staten	3.758.088,00	3.300.556,60
21310015 Refusjon sykerpenger NAV	632.323,00	331.715,00
21310020 Momskomp høy sats	303.732,75	574.609,98
21310021 Momskomp middels sats	24.444,98	21.269,11
21310022 Momskomp lav sats	28.167,37	42.600,57
Sum art (5): 21310	4.746.756,10	4.270.751,26
Art (5): 21314		
21314020 Månedsoppgjør skatt	437.347,00	718.422,00
21314050 Fylkesskattesjefen - mva	265.699,00	1.170.399,00
Sum art (5): 21314	703.046,00	1.888.821,00
Art (5): 21350		
21350010 Fylkeskommunen	190.583,37	147.935,14
21350020 Andre kommuner	0,00	4.301,00
Sum art (5): 21350	190.583,37	152.236,14
Art (5): 21475		
21475001 Barnehage/SFO	92.901,12	102.225,00
21475002 Omsorgstjenester	189.023,78	27.046,00
21475003 Husleier	53.885,00	46.750,00

Balanse pr 31.12.18

1 Aremark kommune (2018) - År/Periode 2018 1 - 12

15.02.2019

	Regnskap 2018	Regnskap 2017
21475004 Kulturskole	1.817,00	0,00
21475005 Diverse fakturering	1.841.376,20	1.586.313,00
21475009 Kommunale avgifter	277.505,84	200.576,04
21475010 Diverse utestående fordringer	11.634,15	91.232,66
21475011 Feilkonto OCR-innlesning	-1.167,00	0,00
21475040 Negativ lønn	5.591,52	427,08
21475131 Påløpte renter næringslån	32.099,00	32.099,00
21475998 Periodiseringskonto-inng.fakt-automatiske	-1.155.858,10	-146.841,03
Sum art (5): 21475	1.348.808,51	1.939.827,75
Art (5): 21914		
21914002 Arb.avg. av premieavvik - KLP	862.728,80	708.065,34
Sum art (5): 21914	862.728,80	708.065,34
Art (5): 21941		
21941002 Premieavvik KLP	6.118.644,00	5.021.740,00
Sum art (5): 21941	6.118.644,00	5.021.740,00
Art (5): 22041		
22041001 Pensjonsmidler SPK	16.503.970,00	17.132.039,00
22041002 Pensjonsmidler KLP	155.997.628,00	139.949.430,00
Sum art (5): 22041	172.501.598,00	157.081.469,00
Art (5): 22141		
22141001 KLP - Egenkapitalinnskudd	4.113.337,00	3.692.553,00
Sum art (5): 22141	4.113.337,00	3.692.553,00
Art (5): 22170		
22170010 Haldenvassdragets Kanalselskap - 10 aksjer	36.496,00	36.496,00
22170020 Opplev Grenseland AS	22.000,00	22.000,00
22170050 Studentsamfundets hus - 3 aksjer à 100,-	300,00	300,00
22170060 A/L Biblioteksentralen - 1 andel à 300,-	300,00	300,00
22170070 Østfold Energi AS - 1000 aksjer à 1 000,-	1.000.000,00	1.000.000,00
22170090 Rakkestad Flyplass AS - 1 aksje à 10 000,-	10.000,00	10.000,00
22170100 Alarmsentralen Brann Øst AS - 274 aksjer à 120,-	32.880,00	32.880,00
Sum art (5): 22170	1.101.976,00	1.101.976,00
Art (5): 22275		
22275100 Næringslån	2.103.106,36	2.462.469,36
22275200 Startlån/etableringslån	6.129.905,99	6.199.325,08
22275300 Sosillån	385.906,08	392.518,08
22275998 Påløpte renter næringslån	-32.099,00	-32.099,00
22275999 Påløpte renter etableringslån/startlån	-11.446,02	-11.446,02
Sum art (5): 22275	8.575.373,41	9.010.767,50
Art (5): 22400		
22400100 Ikke avskrivbar - kunst	338.698,75	338.698,75
Sum art (5): 22400	338.698,75	338.698,75
Art (5): 22405		
22405100 EDB-utstyr, kontormaskiner	2.197.567,92	2.870.302,92
Sum art (5): 22405	2.197.567,92	2.870.302,92
Art (5): 22410		
22410100 Person-, vare og lastebiler	1,00	1,00
22410200 Anleggsmaskiner	126.782,90	144.893,90

Balanse pr 31.12.18

1 Aremark kommune (2018) - År/Periode 2018 1 - 12

15.02.2019

	Regnskap 2018	Regnskap 2017
22410300 Maskiner, verktøy, inventar og utstyr	5.503.365,35	5.984.268,35
Sum art (5): 22410	5.630.149,25	6.129.163,25
Art (5): 22420		
22420100 Brannbiler	286.511,11	648.956,11
Sum art (5): 22420	286.511,11	648.956,11
Art (5): 22700		
22700100 Ikke avskrivbar - tomter/grunn	11.040.523,21	11.074.817,91
Sum art (5): 22700	11.040.523,21	11.074.817,91
Art (5): 22720		
22720100 Renseanlegg	10.987.850,98	6.887.714,34
22720200 Pumpestasjoner	2.959.708,01	3.180.415,81
22720300 Vannforsyning	4.521.792,24	4.359.062,64
22720400 Avløp og rensing	125.265,60	134.212,60
22720500 Vegbelysning	676.791,00	737.131,00
22720600 Parkeringsplasser	82.455,10	82.455,10
22720700 Andre anlegg	2.248.324,50	2.267.907,50
Sum art (5): 22720	21.602.187,43	17.648.898,99
Art (5): 22740		
22740100 Boliger	2.990.857,32	3.144.911,32
22740200 Boliger- omsorgs og aldersboliger	9.489.349,58	10.081.227,58
22740300 Aremark skole	57.053.082,34	58.618.347,34
22740400 Aremark barnehage	4.044.883,39	4.237.736,39
22740500 Aremarkhallen	15.261.488,96	15.733.426,96
22740600 Andre bygg	586.705,23	611.536,23
22740700 Vannledningsnett	15.719.424,94	15.720.177,16
22740710 Vannverk - bygg	6.760.737,14	6.938.320,14
22740720 Renseanlegg - bygg	13.326.077,86	5.737.676,23
22740800 Kloakkledningsnett	30.175.598,41	30.805.435,81
22740900 Kommunale veger	1.322.534,23	1.372.327,23
Sum art (5): 22740	156.730.739,40	153.001.122,39
Art (5): 22750		
22750100 Aremark Rådhus	4.596.936,38	4.715.687,38
22750200 Fosbykollen sykehjem	14.181.043,80	14.621.992,80
22750300 Aremark helsesenter	1.641.843,67	1.691.336,67
22750400 Furulund	11.439.453,60	11.770.284,60
22750600 Myrland	1.667.259,75	1.709.303,75
22750700 Brannstasjon	320.965,50	327.854,50
22750800 Andre bygg	738.073,96	759.710,96
Sum art (5): 22750	34.585.576,66	35.596.170,66
Art (5): 23214		
23214010 Skattetrekk	-2.524.412,00	-2.663.341,00
23214020 Arbeidsgiveravgift	-1.926.744,98	-1.775.624,67
23214021 Svensk arbeidsgiveravgift	-294.229,22	-226.451,12
Sum art (5): 23214	-4.745.386,20	-4.665.416,79
Art (5): 23219		
23219100 Husbanken - påløpte renter startlån	-17.829,04	-18.655,85
23219200 Husbanken - påløpte renter investeringslån	-26.434,56	-26.998,05
Sum art (5): 23219	-44.263,60	-45.653,90

Balanse pr 31.12.18

1 Aremark kommune (2018) - År/Periode 2018 1 - 12

15.02.2019

	Regnskap 2018	Regnskap 2017
Art (5): 23231		
23231100 Kommunalbanken - påløpte renter	-228.375,00	-220.162,00
23231200 KLP - påløpte renter	-299.264,00	-232.006,00
Sum art (5): 23231	-527.639,00	-452.168,00
Art (5): 23270		
23270001 Leverandørgjeld	-5.399.297,60	-8.658.635,71
Sum art (5): 23270	-5.399.297,60	-8.658.635,71
Art (5): 23275		
23275060 Bokførte, ikke betalte regninger	-207.731,00	-5.416.188,45
23275110 Trekkeiere ansatt	-63.265,52	-34.171,36
23275500 Øreavrundinger	13.099,71	10.600,47
Sum art (5): 23275	-257.896,81	-5.439.759,34
Art (5): 23299		
23299010 Interimskonto	71.927,00	0,00
23299015 Hjelpkonto sykepenger	1.720,00	0,00
23299020 Bygdekaféen	-3.648,50	-3.648,50
23299030 Beholdning SGL	3.900,00	-1.300,00
23299050 Interimskonto - personal Rådhuset	-5.759,29	-7.250,19
23299051 Interimskonto - Personal rådhus - lotteri	-10.170,50	-7.270,50
23299209 Avsatte feriepenges 2018	-7.401.554,49	-7.329.084,03
23299299 Avsatt arb.g.avgift feriepenges 2018	-1.043.174,21	-1.034.684,30
Sum art (5): 23299	-8.386.759,99	-8.383.237,52
Art (5): 23914		
23914001 Arb.avg. premieavvik SPK	-59.444,19	-67.173,38
Sum art (5): 23914	-59.444,19	-67.173,38
Art (5): 23941		
23941001 Premieavvik SPK	-421.590,00	-476.407,00
Sum art (5): 23941	-421.590,00	-476.407,00
Art (5): 24014		
24014001 Arb.avg. av netto pensjonsforpliktelse SPK	-978.900,27	-1.050.397,99
24014002 Arb.avg. av netto pensjonsforpliktelse KLP	-2.237.443,16	-3.255.910,98
Sum art (5): 24014	-3.216.343,43	-4.306.308,97
Art (5): 24041		
24041001 Pensjonsforpliktelse STP	-23.446.527,00	-24.581.672,00
24041002 Pensjonsforpliktelse KLP	-171.866.023,00	-163.041.001,00
Sum art (5): 24041	-195.312.550,00	-187.622.673,00
Art (5): 24519		
24519104 Husbanken 11516431 1	-586.495,00	-614.325,00
24519105 Husbanken 11532038 4	-1.813.971,00	-1.869.196,00
24519106 Husbanken 11537412 2	-1.901.439,00	-1.967.371,00
24519200 Husbanken 11943240 9	-127.168,00	-162.196,00
24519201 Husbanken 11719898 6	-475.795,00	-514.034,00
24519202 Husbanken 11969072 5	-163.901,00	-178.229,00
24519203 Husbanken 11350985 5	-666.273,00	-719.497,00
24519204 Husbanken 11421477 8	-311.758,00	-328.653,00
24519205 Husbanken 11917226 0	-982.453,00	-1.100.459,00
24519206 Husbanken 11917572 7	-1.457.267,00	-1.621.018,00
24519207 Husbanken 11484279 2	-297.338,00	-308.494,00

Balanse pr 31.12.18

1 Aremark kommune (2018) - År/Periode 2018 1 - 12

15.02.2019

	Regnskap 2018	Regnskap 2017
24519208 Husbanken 11475799 0	-2.101.474,00	-2.179.265,00
24519209 Husbanken 11512775 5	-504.922,00	-524.340,00
Sum art (5): 24519	-11.390.254,00	-12.087.077,00
Art (5): 24531		
24531100 Kommunalbanken 20040599	-6.871.470,00	-7.157.790,00
24531101 Kommunalbanken 20050326	-460.000,00	-500.000,00
24531102 Kommunalbanken 20090696	-8.977.500,00	-9.120.000,00
24531103 Kommunalbanken 20110802	-1.747.600,00	-1.823.580,00
24531104 Kommunalbanken 20120594	-4.102.550,00	-4.186.280,00
24531105 Kommunalbanken 20140507	-23.930.960,00	-24.595.720,00
24531106 Kommunalbanken 20160426	-24.985.000,00	-25.642.500,00
24531200 KLP - 8317.50.29675	-1.150.000,00	-1.380.000,00
24531201 KLP - 8317.50.28652	-6.050.000,00	-6.050.000,00
24531202 KLP - 8317.50.41136	-7.123.897,00	-7.238.895,00
24531203 KLP - 8317.53.53324	-22.812.500,00	-23.125.000,00
24531204 KLP - 8317.54.91859	-21.175.000,00	-21.725.000,00
24531205 KLP - 8317.55.53846	-12.847.000,00	0,00
24531206 KLP - 8317.55.97096	-13.694.000,00	0,00
Sum art (5): 24531	-155.927.477,00	-132.544.765,00
Art (5): 25100		
25100001 Kommunalt næringsfond	-19.473,00	-19.130,00
25100002 Kommunalt næringsfond - kraftfond	-1.304.407,39	-924.839,39
25100003 Tapsfond vedr. videreutlån	-58.000,00	-58.000,00
Sum art (5): 25100	-1.381.880,39	-1.001.969,39
Art (5): 25101		
25101001 Kommunens som samfunnsutvikler - planarbeid	-50.000,00	-50.000,00
25101005 Frivilligsentralen - Holth	-12.609,40	0,00
25101007 Lederutvikling	-30.614,40	-30.614,40
25101008 Internasjonal kvinnegruppe	-7.777,73	-7.777,73
25101011 IK-system, prosjektskjønn 2013	-109.723,08	-109.723,08
25101013 Frivilligsentralen - Bowls	-2.200,00	-4.100,00
25101014 Digital kompetanse	-29.475,00	-30.000,00
25101015 Digital kompetanse, KMD 2017	-70.000,00	-70.000,00
25101016 Taksering verker og bruk	-150.000,00	0,00
25101017 Bruktstua	-22.000,00	0,00
25101018 Prosjekt utvikling	-210.000,00	0,00
25101019 Tilrettelegging og integrering	-250.000,00	0,00
Sum art (5): 25101	-944.399,61	-302.215,21
Art (5): 25102		
25102002 Aremarkhallen	-100.000,00	-100.000,00
25102003 Myrland, Landsforeningen Ungdom & Fritid	-30.000,00	-30.000,00
25102004 Kulturell skolesekk	-57.881,48	-50.055,48
25102005 Gaver SFO	-1.968,00	-1.968,00
25102010 Kompetanse for kvalitet - videreutdanning lærere	-24.152,30	-24.152,30
25102011 Bolyst	-219.787,38	-219.787,38
25102012 Aremark skole - Entreprenørskap	-53.035,84	-3.816,55
25102013 Røre-prosjekt	-105.000,00	-53.741,44
25102014 Ungdomsklubben	-10.000,00	0,00
25102015 Barnehagen - svømmeopplæring	-14.534,80	0,00
Sum art (5): 25102	-616.359,80	-483.521,15
Art (5): 25103		

Balanse pr 31.12.18

1 Aremark kommune (2018) - År/Periode 2018 1 - 12

15.02.2019

	Regnskap 2018	Regnskap 2017
25103003 Barnevern - kompetansemidler	-116.480,39	-116.480,39
25103004 Sansehagen Fosbykollen	-14.406,36	-14.406,36
25103005 Demensomsorgens ABC	-24.187,97	-24.187,97
25103006 Fosbykollen gavefond	-89.633,61	-82.196,61
25103007 Fosbykollen - fond ansatte	-17.968,05	-27.268,05
25103008 Fosbykollen beboer/pårørendefond	-20.348,08	-20.348,08
25103010 Den gylne spaserstokk	-50.887,94	-47.366,94
25103012 Barnevern - Sjumilssteget	-97.235,00	-97.235,00
25103014 Folkehelseprogrammet	-10.938,50	-47.423,20
25103015 Legatfond	-195.453,58	-195.453,58
25103016 BPA-midler	-79.418,83	-79.418,83
25103017 Dagaktivitet	-4.000,00	-4.000,00
25103018 Folkehelse - Sunn ungdom	-74.309,60	0,00
Sum art (5): 25103	-795.267,91	-755.785,01
Art (5): 25104		
25104001 Utbedringstilskudd	-201.402,57	-111.402,57
25104006 Fosbyskjæra - toalettbygg	-40.000,00	-40.000,00
25104007 Vestfjella Naturreservat - demninger	-56.250,00	-56.250,00
25104008 Kloakksanering Strømsfoss	-25.000,00	-25.000,00
25104009 Prosjekt ungsogpleie	-30.396,37	-30.396,37
25104011 Brann - utstyr (kamera)	0,00	-15.000,00
25104014 Viltfond	-34.858,80	-44.326,59
25104018 Villsvin - prøver	-10.000,00	0,00
Sum art (5): 25104	-397.907,74	-322.375,53
Art (5): 25105		
25105005 Strømsfossområdet	-20.000,00	-20.000,00
Sum art (5): 25105	-20.000,00	-20.000,00
Art (5): 25106		
25106004 Slamtømming	-984.879,00	-638.003,43
Sum art (5): 25106	-984.879,00	-638.003,43
Art (5): 25300		
25300002 Brann og redningsutstyr	-100.000,00	0,00
Sum art (5): 25300	-100.000,00	0,00
Art (5): 25501		
25501001 Innfridde startlån/etableringslån	-366.028,02	-297.675,00
Sum art (5): 25501	-366.028,02	-297.675,00
Art (5): 25503		
25503001 Brennstuens minnefond	-24.967,75	-24.967,75
Sum art (5): 25503	-24.967,75	-24.967,75
Art (5): 25504		
25504001 Fosby skole	-41.644,50	-41.644,50
Sum art (5): 25504	-41.644,50	-41.644,50
Art (5): 25600		
25600001 Disposisjonsfond	-1.677.301,36	-959.301,36
25600005 Disposisjonsfond - næringsfond	-300.000,00	-300.000,00
Sum art (5): 25600	-1.977.301,36	-1.259.301,36
Art (5): 25810		

Balanse pr 31.12.18

1 Aremark kommune (2018) - År/Periode 2018 1 - 12

15.02.2019

	Regnskap 2018	Regnskap 2017
25810001 Endring regnskapsprinsipp 1992 - feriepenger	1.763.250,59	1.763.250,59
25810002 Endring regnskapsprinsipp 1994 - feriepenger	23.476,84	23.476,84
25810003 Endring regnskapsprinsipp 2001 - momskompensasjon	-669.365,00	-669.365,00
25810004 Endring regnskapsprinsipp 2001 - renter	416.214,00	416.214,00
25810005 Endring regnskapsprinsipp 2008 - ressurskrevende brukere	-1.304.000,00	-1.304.000,00
Sum art (5): 25810	229.576,43	229.576,43
Art (5): 25950		
25950001 Regnskapsmessig mindreforbruk	-3.963.655,72	-637.636,22
Sum art (5): 25950	-3.963.655,72	-637.636,22
Art (5): 25970		
25970001 Udekket i investeringsregnskapet	0,00	10.194.447,79
Sum art (5): 25970	0,00	10.194.447,79
Art (5): 25990		
25990010 Kapitalkonto	175.234.804,51	163.990.482,24
25990011 Kapitalkonto anlegg	-232.411.953,73	-227.308.130,98
Sum art (5): 25990	-57.177.149,22	-63.317.648,74
Art (5): 29100		
29100010 Husbanken - startlån/etableringslån	713.017,00	1.112.510,00
29100041 KLP - 2017	0,00	570.856,59
29100044 KLP 2018	3.606.308,87	0,00
Sum art (5): 29100	4.319.325,87	1.683.366,59
Art (5): 29400		
29400001 Vannforsyning - selvkost	1.430.518,00	319.011,00
29400002 Avløp - selvkost	672.982,00	849.621,43
29400003 Renovasjon - selvkost	204.587,00	47.519,00
29400005 Avløp spredt bebyggelse - selvkost	288.381,00	335.021,31
29400006 Feiervesen - selvkost	74.634,00	115.738,46
Sum art (5): 29400	2.671.102,00	1.666.911,20
Art (5): 29999		
29999001 Motkonto - Vann - selvkost	-1.430.518,00	-319.011,00
29999002 Motkonto - Avløp - selvkost	-672.982,00	-849.621,43
29999003 Motkonto - Renovasjon - selvkost	-204.587,00	-47.519,00
29999005 Motkonto - Avløp spredt bebyggelse - selvkost	-288.381,00	-335.021,31
29999006 Motkonto - Feiervesen - selvkost	-74.634,00	-115.738,46
29999010 Motkonto Husbanken - startlån/etableringslån	-713.017,00	-1.112.510,00
29999041 Motkonto KLP - 2017	0,00	-570.856,59
29999044 Motkonto KLP 2018	-3.606.308,87	0,00
Sum art (5): 29999	-6.990.427,87	-3.350.277,79
TOTALT	0,00	0,00

Årsmelding 2018

Aremark kommune

Innholdsfortegnelse

RÅDMANNENS ÅRSBERETNING 2018.....	2
Økonomisk stilling og resultat av virksomheten samt andre vesentlige forhold	2
Sykefravær	3
Likestilling	3
Etisk standard.....	3
Økonomisk utvikling	3
Kommunes finansforvaltning.....	4
Konklusjon.....	10
Kommunens virksomheter i 2018.....	11
Rammeområde 11 Politisk styring og sentraladministrasjon	11
Rammeområde 22 Barnehage.....	17
Rammeområde 23 Aremark skole og SFO.....	21
Rammeområde 31 Barnevern og helse	26
Rammeområde 32 NAV	30
Rammeområde 33 Pleie og omsorg.....	34
Rammeområde 4 Plan, miljø og teknikk	40

RÅDMANNENS ÅRSBERETNING 2018

Økonomisk stilling og resultat av virksomheten samt andre vesentlige forhold

Aremark kommunes netto driftsresultat for 2018 viser et positivt resultat på kr 5 660 844,23. Rammeområdene tilknyttet kommunal drift viser et mindreforbruk på kr 3 963 655,72.

Kommentarer til de enkelte artsgrupper: Korte forklaringer i tekst innenfor hvert område.

	Regnskap 2018	Regulert budsjett 2018	Opprinnelig budsjett 2018	Regnsk.mot. reg.budsj. beløp	Regnsk.mot. reg.budsj. %	Kommentarer
Bruker betalinger	(4 129 479)	(4 587 000)	(4 587 000)	457 521	90,03 %	Lavere brukerebetalinger Fosbykollen, mens noe høyere barnehage og SFO
Andre salgs- og leieinntekter	(18 259 961)	(16 591 400)	(16 791 400)	(1 668 561)	110,06 %	Gebyrer tilknytning og VAR-avgifter, mindreinntekt lart og deling
Overføringer med krav til motytelse	(15 426 274)	(6 349 287)	(6 149 287)	(9 076 987)	242,96 %	Ref. sykelønn/foreldrepeng er 4 613', momscomp 3 073', voksenoppl. skolen (læreinnsats/utd.), ref. fra kommuner, fylkeskommuner og andre
Rammetilskudd	(63 218 963)	(61 601 000)	(61 401 000)	(1 617 963)	102,63 %	Inntutjevning og skjønnstilskudd
Andre statlige overføringer	(3 719 572)	(3 270 500)	(3 270 500)	(449 072)	113,73 %	Øremerkede tilskudd
Andre overføringer	(180 795)	-	-	(180 795)		Tilskudd fra fylke/kommuner/andre
Inntekts- og formuesskatt	(33 280 823)	(34 299 000)	(34 099 000)	1 018 177	97,03 %	Skatt
Eiendomskatt	(4 963 241)	(4 940 000)	(4 940 000)	(23 241)		
Andre direkte og indirekte skatter	(67 583)	(70 000)	(70 000)	2 417	96,55 %	Kraftinntekter
Sum driftsinntekter	(143 246 691)	(131 708 187)	(131 308 187)	(11 538 504)	108,76 %	
Lønnsutgifter	72 122 814	69 313 617	67 386 226	2 809 196	104,05 %	Mørutg. lønn inkl sos utg. 1 386' - ref. sykelønn 4 613' overført til inv. 272' - netto mindreforbruk lønn kr 3 227
Sosiale utgifter	19 261 521	20 684 376	20 201 767	(1 422 855)	93,12 %	Se kommentarer ovenfor
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunens tjenesteproduksjon	15 768 966	14 128 424	14 688 424	1 640 542	111,61 %	Beverning, erkjentlig ehetsgaver, utg. dekn. fosterhj., strøm, husleieutgifter, snøbryting
Kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjenesteproduksjon	17 779 115	17 403 059	17 153 059	376 056	102,16 %	Kjøp av tjenester fra kommuner
Overføringer	7 157 030	4 562 183	6 262 183	2 594 847	156,88 %	Momscomp, mindretutg. reserverte bevilgninger
Avskrivninger	8 189 338	7 083 634	7 083 634	1 105 704	115,61 %	
Fordelte utgifter	(29 159)	(14 000)	(14 000)	15 159		
Sum driftsutgifter	140 249 624	133 461 293	132 761 293	(7 088 331)	105,32 %	
BRUTTO DRIFTSRESULTAT	(2 997 067)	1 453 106	1 453 106	4 450 173	-206,25 %	
Renteinntekter og utbytte	(1 082 665)	(1 837 145)	(1 837 145)	754 480	58,93 %	Renteinntekter, utbytte OstfEnerg i 800'
Mottatte avdrag på utlån	(434 121)	(150 000)	(150 000)	(284 121)	289,41 %	Sos. lån og næringslån
Sum eksterne finansinntekter	(1 516 786)	(1 987 145)	(1 987 145)	470 359	76,33 %	
Renteutgifter og låneomkostninger	3 086 424	3 408 378	3 408 378	(321 954)	90,55 %	Renteutgifter
Avdrag på lån	3 869 124	3 859 000	3 859 000	10 124	100,26 %	Avdrag på lån
Utlån	86 798	30 000	30 000	56 798	289,33 %	Sos. utlån og næringslån
Sum eksterne finansutgifter	7 042 346	7 297 378	7 297 378	(255 032)	96,51 %	
Resultat eksterne finansieringstransaksjoner	5 525 561	5 310 233	5 310 233	215 328	104,05 %	
Motpost avskrivninger	(8 189 338)	(7 083 634)	(7 083 634)	(1 105 704)	115,61 %	
NETTO DRIFTSRESULTAT	(5 660 844)	(320 295)	(320 295)	(5 340 549)	1767,38 %	
Bruk av tidligere års regnskapsmessige mindreforbruk	(637 636)	(638 000)	-	364		
Bruk av disposisjonsfond	-	-	-	-		
Buk av bundne fond	(198 758)	(2 705)	(2 705)	(196 053)		Tidligere avsatte bundne midler
Bruk av likviditetsreserve	-	-	-	-		
Sum bruk av avsetninger	(836 394)	(640 705)	(2 705)	(195 689)	130,54 %	
Overført til investering sregnskapet	-	-	-	-		
Avsatt til dekning av tidligere års regnskapsmessige merforbruk	-	-	-	-		
Avsatt til disposisjonsfond	718 000	718 000	80 000	-		Ihht vedtak.
Avsatt til bundne fond	1 815 583	243 000	243 000	1 572 583	747,15 %	Næringsfond, gaver, øremerkede tilskudd, selvkost
Avsatt til likviditetsreserven	-	-	-	-		
Sum avsetninger	2 533 583	961 000	323 000	1 572 583	263,64 %	
REGNSKAPSMESSIG MINDREFORBRUK	(3 963 656)	-	-	(3 963 656)		

Netto positivt premieavvik på pensjonsutgifter for 2018 kr 1 314 120 inkludert arbeidsgiveravgift. Premieavviket er ført i driftsregnskapet. Videre utgjør premiefond inkl. arbeidsgiveravgift kr 2 329 045.

Tilskudd til Aremark menighetsråd utgjorde for 2018 kr 1 595 000.

Viser ellers til de enkelte rammeområder.

Sykefravær

Aremark kommune har hatt en økning i sykefraværet i 2018 sammenlignet med 2017. Organisasjonen har fokus på oppfølging av sykemeldte medarbeidere og på forebygging av sykdom. I løpet av 2018 er det inngått en samarbeidsavtale med NAV Arbeidslivssenter og NAV Halden vedrørende sykefraværsoppfølging for ansatte i Aremark kommune. Avtalen iverksettes fra og med januar 2019.

År	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Prosent	8,9	9,3	7,2	9,6	7,8	9,9

Tabell 1: Sykefravær – legemeldt og egenmeldt - utvikling de siste 6 år. Tallene er oppgitt i prosent.

Likestilling

Politisk

Kommunestyrets 17 faste medlemmer består av 8 kvinner og 9 menn.

Formannskapetets 5 faste medlemmer består av 2 kvinner og 3 menn.

De to faste utvalg med til sammen 14 medlemmer består av 7 kvinner og 7 menn.

Administrativt

Det er 114,3 årsverk i kommunen, med til sammen 165 ansatte fordelt på 130 kvinner og 35 menn.

Rådmannen er en kvinne. I virksomhetsledergruppen var 3 kvinner og 2 menn i 2018.

Etisk standard

For å sikre høy etisk standard er det vedtatt skriftlige etiske retningslinjer for politikere og medarbeidere i Aremark kommune.

Økonomisk utvikling

a. Likviditet

Likviditeten i regnskapsåret har vært tilfredsstillende. Likviditetsgrad 1 er noe under den anbefalte grense, mens likviditetsgrad 2 er tilfredsstillende. Tabellen på neste side viser utviklingen av kontantbeholdningen de siste fem år.

Aremark kommunestyret vedtok i desember 2017 å gi rådmannen fullmakt til å inngå en trekkrettighet/kassekreditt på 10 mill. kr. Avtalen med Marker Sparebank ble inngått i januar 2018.

	2014	2015	2016	2017	2018
Kontantbeholdning					
Kasse, Postgiro, Bank	70 778	46 374	17 488	11 252	21576
Ubrukte lånemidler	51 908	25 888	3 258	1 683	4319
Udisp. del av netto driftsres.	634	408	0	638	3964
Fondsmidler	10 890	11 695	7 490	5 147	7651
Korrigert kontantbeholdning	7 346	8 383	6 740	3 784	5642
Kortsiktige fordringer og premieavvik	16 200	18 410	16 922	13 981	13971
Kortsiktig gjeld og premieavvik	24 181	23 159	28 501	28 188	19842
Kortsiktig likviditet driftsformål	-635	3 634	-4 839	-10 423	-229
Likviditetsgrad 1	3,60	2,80	1,21	0,90	1,79
Likviditetsgrad 2	2,93	2,00	0,61	0,40	1,09

Tabell 1: Tabellen viser utviklingen av kontantbeholdningen de siste 5 år. Tallene er oppgitt i 1000 kroner.

Likviditetsgrad 1 = Omløpsmidler/kortsiktig gjeld. Her bør likviditetsgraden være større enn 2 for å kunne si at kommunen har god likviditet.

Likviditetsgrad 2 = kasse og bankinnskudd/kortsiktig gjeld. Her bør graden være større enn 1.

Kommunes finansforvaltning

Aremark kommunestyre vedtok eget finansreglement 02.09.10, sak 32/10. Reglementet er vedtatt med hjemmel i forskrift om finansforvaltning i kommuner og fylkeskommuner som trådte i kraft 01.07.10. Formålet med reglementet er at kommunen skal forvalte sine midler slik at tilfredsstillende avkastning oppnås, uten at det innebærer vesentlig finansiell risiko, og under hensyn til at kommunen skal ha midler til å dekke sine betalingsforpliktelser ved forfall. Reglementet legger opp til at rådmannen skal rapportere vedrørende finansforvaltningen i kommunen i forbindelse med tertialrapporteringen og årsrapporteringen.

Pr. 31.12.18 hadde Aremark kommune plassert sine finansielle aktive slik:

Tabell 2: Plassering av finansielle aktiva

	Pr. 31.12.15	Pr. 31.12.16	Pr. 31.12.17	Pr. 31.12.18	%	Betingelser pr. 31.12.18
	Beløp	Beløp	Beløp	Beløp		
Innskudd hos hovedbankforbindelse:						
Marker Sparebank (inkl. skattetrekkkonto)	33 067 831	16 268 159	10 741 919	21 054 126	95,54 %	1,80 %
Andre banker:						
Berg Sparebank	2 831 591	150 540	152 183	153 905	1,35 %	1,10 %
Eidsberg Sparebank	5 595 251	143 516	144 197	144 932	1,28 %	0,50 %
Halden Sparebank	158 393	158 472	158 551	158 780	1,41 %	1,10 %
KLP	4 707 323	744 308	46 099	46 191	0,41 %	0,20 %
Samlet plasseringer	46 360 388	17 464 995	11 242 949	21 557 933	100 %	

Kommunen har ikke plassert noen av sine midler i aksjer/obligasjoner eller andre verdipapirer for å oppnå avkastning.

Pr. 31.12.18 hadde Aremark kommune sine finansielle passiva slik:

Tabell 3: Oversikt finansielle passiva

	Pr. 31.12.15	Pr. 31.12.16	Pr. 31.12.17	Pr. 31.12.18	%	Betingelser pr. 31.12.18
	Beløp	Beløp	Beløp	Beløp		
Lån til investeringer:						
Husbanken	8 680 343	8 165 526	7 636 185	7 088 349	4,59 %	Fast: 0,670, 1,670 og 1,673
Kommunalbanken	50 293 430	75 078 750	73 025 870	71 075 080	43,90 %	Flytende: 1,7205 - 1,7535 Fast: 2,4900
KLP	40 194 680	38 762 177	81 243 895	84 852 397	48,84 %	Flytende: 1,950 og 2,000. Fast: 1,900, 1,950, 2,371, 2,370 og 2,400
Lån til videre utlån:						
Husbanken	3 916 114	2 628 996	4 450 892	4 301 905	2,68 %	Flytende: 1,455 Fast: 1,673
Samlet innlån	103 084 567	124 635 449	166 356 842	167 317 731	100 %	

62,2 % av kommunens låneopptak er bundet opp til fastrenteavtaler. De største enkeltlånene er tatt opp i Kommunalbanken og KLP. Kommunen har ikke rentebytteavtaler eller finansiell leasing.

b. Soliditet

Gjeldsgraden viser forholdet mellom kapital som er finansiert av utenforstående og kommunen selv. Tabellen nedenfor viser utviklingen i de siste 5 år. Jo mindre gjeldsgraden er jo mer solid er kommunen og desto større er evnen til å tåle tap. (1000 kroner)

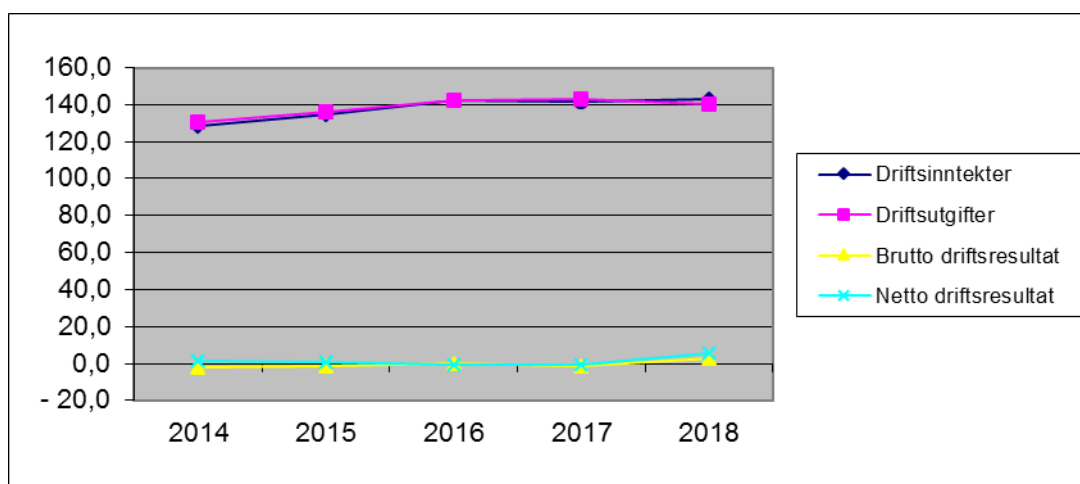
	2014	2015	2016	2017	2018
Gjeld	299 135	305 300	343 373	364 749	385 689
Egenkapital	44 912	51 707	53 975	58 679	68 561
Gjeldsgrad	6,66	5,90	6,36	6,22	5,63

Tabell 4: Aremark kommunes gjeldsgrad de siste 5 år.

c. Inntektsutvikling – brutto- og netto driftsresultat (mill. kroner)

	2014	2015	2016	2017	2018
Driftsinntekter	128,6	134,7	142,4	141,4	143,2
Driftsutgifter	130,8	136,0	142,4	142,7	140,2
Brutto driftsresultat	-2,2	-1,3	0,0	-1,2	3,0
Netto driftsresultat	1,4	0,7	-0,7	-1,0	5,7

Tabell 5: Forholdet mellom driftsinntekter og -utgifter de siste 5 år.

Tabell 6: Forholdet mellom driftsinntekter og -utgifter de siste 5 år, grafisk fremstilt.

Perioden fra 2014 til 2018 viser at avstanden mellom driftsutgiftene og driftsinntektene nesten sammenfallende. Det er viktig at utviklingen følges nøye og at det arbeides målrettet for at

inntektene skal bli større enn utgiftene. Dette vil kreve videre stram budsjettdisiplin og at nødvendige tiltak iverksettes/opprettholdes.

d. Kommunens lånegjeld

Tabellen nedenfor viser utviklingen i kommunens lånegjeld de siste 5 år. En god indikator for vurderingen av lånegjelden er langsiktig investeringsgjeld i prosent av driftsinntektene. Jo lavere denne er, jo bedre er kommunens evne til å tåle en renteøkning. Langsiktig investeringsgjeld bør ikke overstige 50 % av driftsinntektene.

Aremark kommune har en investeringsgjeld på 113,8 prosent av driftsinntektene i 2018. Dette er et høyt tall, langt over anbefalt nivå.

Det har vært nødvendig å øke kommunens lånegjeld de senere årene, primært for å oppgradere eksisterende bygningsmasse til dagens krav til standard og utbygging av det kommunale vann- og avløpsnett.

For å redusere lånegjelden er det for 2019 budsjettvedtak om å selge kommunal eiendom.

Lånegjeld	2014	2015	2016	2017	2018
Brutto langsiktig lånegjeld	274 954	282 141	314 872	336 561	365 847
- utlån	5 375	5 831	6 036	9 011	8 575
- ubrukte lånemidler 2.9100	51 908	25 888	3 259	1 683	4 319
Netto langsiktig lånegjeld	217 671	250 422	305 577	325 867	352 953
Pensjonsforpliktelser utgjør	170 417	179 056	190 237	191 929	198 529
Langsiktig invest.gjeld	102 268	99 169	122 006	140 181	163 013
Driftsinntekter	128 576	134 730	142 410	141 449	143 247
Netto langsiktig invest.gjeld					
i % av driftsinntektene	79,5	73,6	85,7	99,1	113,8
Antall innbyggere pr 31.12	1 406	1 404	1 398	1 399	1 357
Netto langsiktig lånegjeld					
i kroner pr innbygger	154 816	178 363	218 582	232 929	260 098

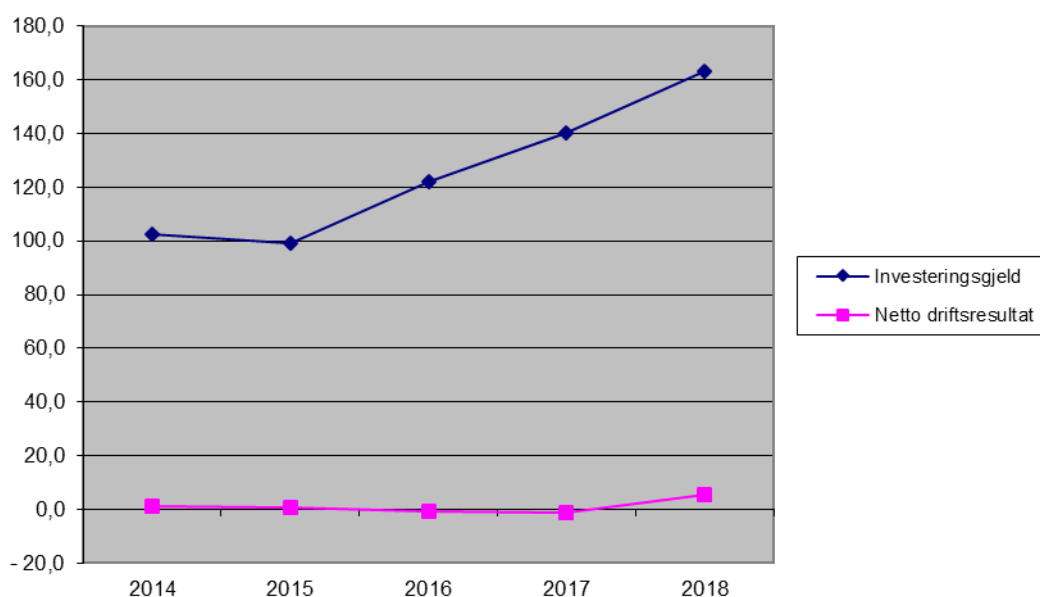
Tabell 7: Utvikling i Aremark kommunes lånegjeld de siste 5 år. Tallene er oppgitt i 1000 kroner med unntak av innbyggertall og kroner pr. innbygger.

e. Gjeld og netto driftsresultat

Tabellen under viser utviklingen av netto driftsresultat i forhold til investeringsgjeld.

	2014	2015	2016	2017	2018
Investeringsgjeld	102,3	99,2	122,0	140,0	163,0
Netto driftsresultat	1,4	0,7	-0,7	-1,0	5,7

Tabell 8: Netto driftsresultat i forhold til investeringsgjeld. Tallene er oppgitt i millioner kroner.

Tabell 9: Driftsresultat sett i forhold til investeringsgjeld. Grafisk fremstilling.

f. Egenfinansiering av investeringer

Nøkkeltallet viser utviklingen av kommunens evne til å egenkapitalfinansiere investeringer. Det bør tas hensyn til pensjonsmidler og utlån. (mill.kroner)

	2014	2015	2016	2017	2018
Kapitalkonto	34 023	35 970	51 325	63 318	57 177
Sum anleggsmidler	257 069	292 223	362 938	398 195	418 704
Egenkapitalandel	13 %	12 %	14 %	16 %	14 %

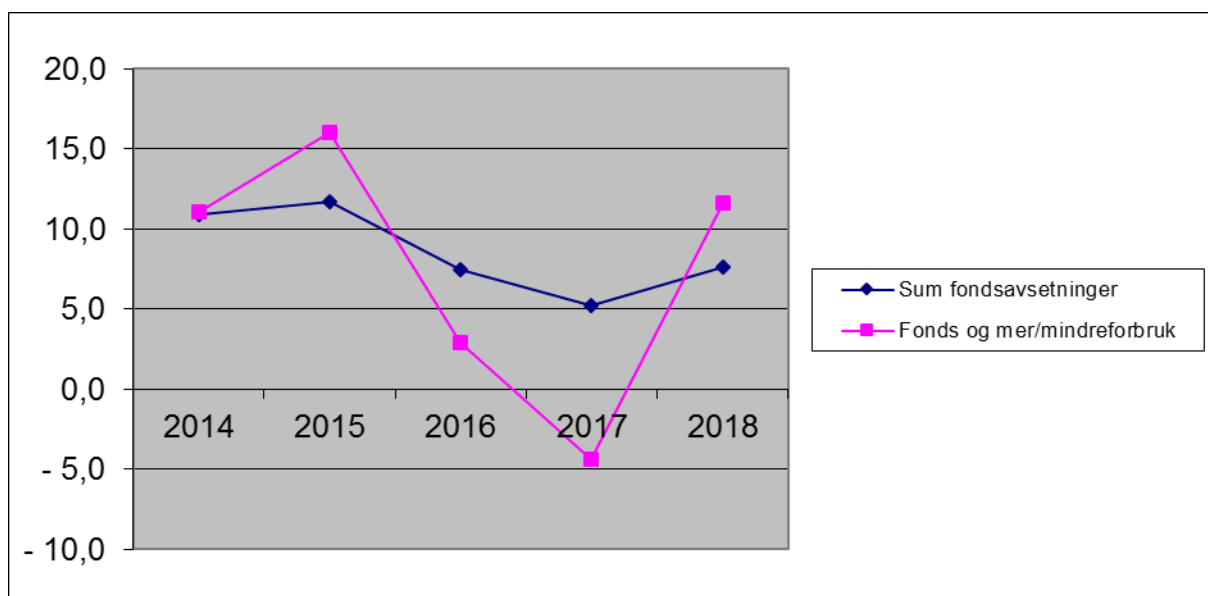
Tabell 10: Kommunens evne til å egenkapitalfinansiere investeringer.

g. Fonds.

Tabellen og diagrammet viser utviklingen av kommunens fondsavsetninger de siste 5 år.

	2014	2015	2016	2017	2018
Disposisjonsfond	0,4	1,1	1,1	1,3	2,0
Bundne driftsfond	5,5	5,7	5,4	3,5	5,1
Ubundne invest.fond	4,1	3,8	0,6	0,0	0,1
Bundne invest.fond	0,9	1,1	0,4	0,4	0,4
Sum fondsavsetninger	10,9	11,7	7,5	5,2	7,6
Regnskapsmessig mindreforbruk	0,6	0,4	0,0	0,6	4,0
Regnskapsmessig merforbruk	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Udisponert i investeringsregnska	0,0	3,9	0,0	0,0	0,0
Udekket i investeringsregnskape	-0,4	0,0	-4,6	-10,2	0,0
Likviditetsreserve	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Fonds og mer/mindreforbruk	11,1	16,0	2,9	-4,4	11,6

Tabell 11: Aremark kommunes fondsavsetninger gjennom de siste 5 år. Tallene er i hele mill.

Tabell 12: Fondsavsetninger gjennom de siste 5 år, grafisk fremstilt.

Tabell og kurver viser en oppgang fram til 2015, mens fra 2015 til 2017 vises en stor nedgang. Dette beror på udekket i investeringsregnskapet og bruk av fondsmidler i samme periode. Fra 2017 til 2018 er det igjen en økning.

Konklusjon

Det er gjennom 2018 gjort driftsmessige justeringer som har virket positivt inn på regnskapsresultatet. Forbruk innenfor samtlige kommunalråd er strammet kraftig inn og har vært holdt på et minimum gjennom året. I tillegg har kommunen ufrivillig hatt vakante stillinger grunnet rekrutteringsutfordringer. Nivået som er holdt gjennom 2018 er ikke et nivå som er tilrådelig for driften i årene som kommer.

Kommunestyret i Aremark har vedtatt at Aremark skal bestå som egen kommune. Det er derfor nødvendig å skape handlingsrom slik at kommunen kan fortsette å tilby nødvendige og gode tjenester til innbyggerne i Aremark.

Følgende tiltak blir vesentlige i årene som kommer:

- Det må arbeides målrettet for å redusere driftsutgiftene slik at de blir lavere enn våre driftsinntekter og at det blir mulig å foreta avsetninger til fremtidige investeringer og vedlikehold.
- Ved vesentlige avvik i driftsnivået gjennom året må korrigerende tiltak iverksettes.
- Aremark kommune har ved årsskiftet 113,8 % i netto lånegjeld i forhold til brutto driftsinntekter. Dette er på grensen til hva som er forsvarlig og kommunen må arbeide videre med tiltak for å redusere gjeldsnivået.

Rådmannen viser ellers til det fremlagte regnskap og spesifiserte årsrapporter for de enkelte rammeområder/tjenestegrener.

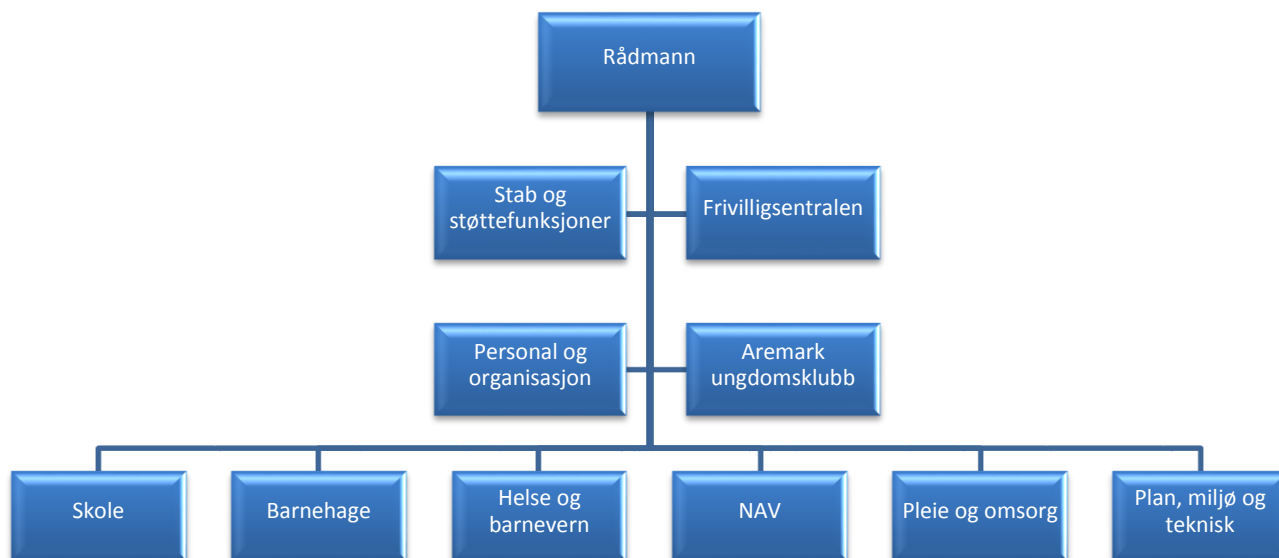
Rådmannen vil takke alle ansatte, politikere og øvrige samarbeidspartnere for godt samarbeid og vel utført arbeid i 2018.

Aremark 31.03.2019

Alice Reigstad
Rådmann

Kommunens virksomheter i 2018

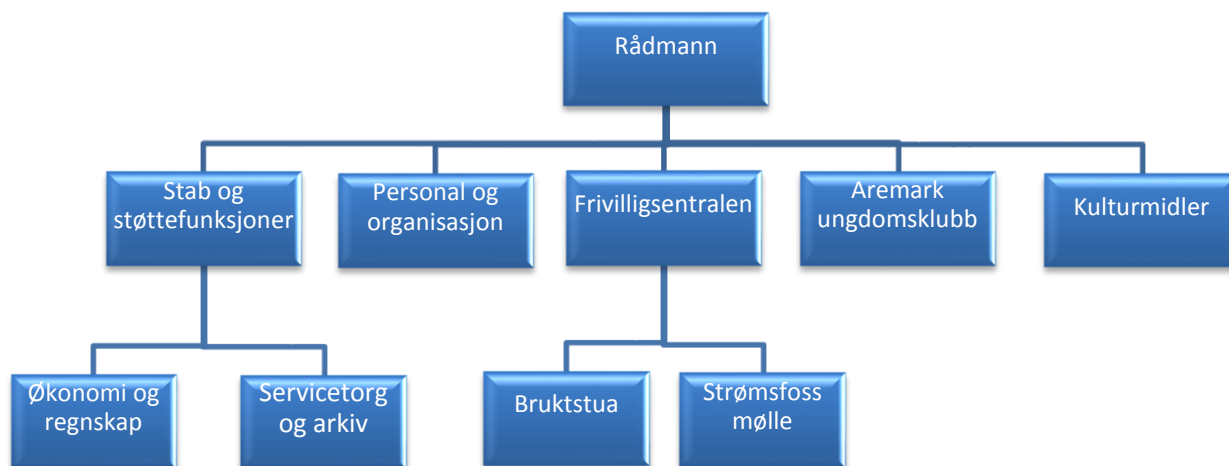
Aremark kommunes organisasjonskart så slik ut i 2018:

Gjennom resten av dokumentet gjennomgås hvert rammeområde.

Rammeområde 11 Politisk styring og sentraladministrasjon

Rammeområde 11 omfatter kommunens politiske ledelse, sentraladministrasjonen og reserverte tilleggsbevilgninger.

Beskrivelse av rammeområdet:

1100 Politisk ledelse omfatter kommunestyret, formannskap, utvalg, ordfører og varaordførere.

1101 Revisjon omfatter utgifter til kontrollutvalg, Indre Østfold Kontrollutvalgssekretariat og Indre Østfold Kommunerevisjon.

1103 Valg omfatter utgifter i forbindelse med kommune- og stortingsvalg.

111 Andre utvalg omfatter administrasjonsutvalg, arbeidsmiljøutvalg, forliksråd, elderråd, råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne og ungdomsråd.

112 Sentraladministrasjonen omfatter rådmannskontor, arkiv, økonomi og regnskap, skatt og innfordring, personal og organisasjon, eiendomsskattekontor, IT, næringsutvikling, informasjon, lærlinger, tillitsvalgte, interkommunalt arbeid, tilskudd til menighetsrådet og fellesutgifter.

114 Frivilligsentral

Daglig leder er ansatt i 60 % stilling. Fra 1. januar 2017 er ansvaret for tildeling av midler til frivilligsentralene overført fra stat til kommune. Frivilligsentralen skal være lokalt forankret og drives ut fra lokale forutsetninger og behov. Aktivitetene skal bygge på frivillig innsats, bidra til å skape sosiale møteplasser og legge til rette for lokal frivillig virksomhet. Aremark Frivilligsentral setter i gang aktiviteter til bygdas innbyggere hvor de frivillige er ressursen. Oppgavene avhenger av de frivilliges kapasitet og ønsker om hva de vil bidra med. Frivilligsentralen er ansvarlig for drift av Bruktstua.

117 Strømsfoss Mølle inneholder møllemuseum, galleri og møte-/selskapslokaler.

118 Kulturmidler omfatter tildeling av kulturmidler til idrett, lag og foreninger, tilskudd til diverse arrangement, museumsstøtte og bygdekino. Bygdekinoen kommer med filmfremvisning ca. 5 – 6 ganger pr år. Fremvisningen er digitalisert og kjører 3D visninger.

119 Aremark Ungdomsklubb

Aremark Ungdomsklubb har gjennom 2018 hatt lokaler på Furulund og på elevtorget ved Aremark skole. Klubben har hatt redusert åpningstid deler av året og er et møtested for ungdom i et rusfritt miljø. Ungdomsklubben arbeider etter prinsippene i MOT.

190 Reserverte tilleggsbevilgninger omfatter reserverte bevilgninger etter formannskapets bestemmelse og reserverte bevilgninger for lønnsoppgjørene.

Virksomhetens formål:

Sentraladministrasjonen skal legge til rette for:

- At organisasjonen skal fremstå som effektiv, rasjonell, robust, omstillingsorientert og samlet enhet.
- Å videreutvikle effektiv og hensiktsmessig forvaltning av kommunens økonomiske og menneskelige ressurser.
- Å gi innbyggerne best mulig tjenester og service.

Deltakelse i SmartKom Østfold

Aremark kommune ble våren 2018 med i det interkommunale samarbeidet SmartKom Østfold. Samarbeidet er rådmannsinitiert og formålet er at SmartKom Østfold gjennom samarbeid om tjenesteutvikling og innovasjon skal gi økt verdiskaping for innbyggere og næringsliv i deltagernes kommuner.

Samarbeidet inkluderer i dag seks kommuner: Aremark, Hvaler, Marker, Råde, Skiptvet og Våler.

Samarbeidet er organisert med en styringsgruppe (rådmennene), arbeidsgrupper og nettverk (faggrupper) som støtter hverandre ved behov. Kolleger på tvers av kommunene har kommet sammen, startet idedugnad, blitt kjent og har raskt kommet til valg om å konkretisere samarbeidet rundt aktuelle temaer.

Arbeidsgrupper har blitt etablert på områder der *to eller flere* kommuner ser muligheter og potensielle gevinster ved å komme sammen for å løse utfordringer og skape nye løsninger.

Disse arbeidsgruppene er initiert så langt:

- Innkjøp
- Service og kommunikasjon
- Helse- og omsorg
- HR
- Digitalisering/automatisering
- Oppvekst – delt i to undergrupper (skole og barnehage)
- Samfunnsutvikling og tekniske tjenester – delt i seks undergrupper

I tillegg til samarbeidet med de øvrige kommunene i SmartKom Østfold har Aremark kommune på mange områder inngått samarbeidsavtaler med Halden kommune.

Økonomi:

Rammeområde	Regnskap pr 31.12.18	Justert budsjett 2018	Opprinnelig budsjett 2018	Avvik i kr.
11 Netto	14 051 921	15 983 759	16 818 895	-1 931 839

Kommentarer: Mindreforbruket skyldes i hovedsak Aremark ungdomsklubb, inntekter næringsutvikling (avsatt bundet fond), reserverte tilleggsbevilgninger og inntekter fra premiefond.

Personal:

	2014	2015	2016	2017	2018
Antall årsverk	7,6	7,6	7,6	6,6	8,1*
Sykefravær	9,7 %	2,1 %	7,6 %	7,3 %	5,5 %

*I tillegg er arbeidstakerrepresentantene plassert her med 0,3 årsverk

Mål og resultater:

Tema	Mål/strategier/tiltak i budsjett 2018	Resultat/status
Budsjett- og økonomiplanprosessen	Høy politisk og administrativ involvering	Økonomiplanen ble vedtatt utsatt til høsten 2018. Budsjett og økonomiplan er gjennomført som forutsatt.
Økonomistyring	Høy fokus på økonomistyring	Det er høyt fokus på stram økonomistyring med månedlige rapporteringer til rådmannen og kvartals- og tertialrapporteringer til politisk nivå.
Samfunnsutvikling	Fokus på folkehelse Videreføre arbeidet med å revidere kommuneplanens arealdel	Revidert folkehelseoversikten. Gjennomført folkehelseiltak for barn og unge Arealdelen er under arbeid.
Ledelsesutvikling		Gjennom etablert interkommunalt samarbeid i SmartKom Østfold - fokus på innovasjonsledelse. Hele ledergruppen har gjennomført ledelsesprogram i KS-regi sammen med øvrige SmartKom kommuner. Støttet økonomisk gjennom skjønnsmidler fra Fylkesmannen.
Personalpolitikk	Rekrutteringsfremmende tiltak Helse, miljø og sikkerhet (HMS) Kompetanseutvikling	Ingen spesielle tiltak. I tråd med AMUs plan. Vedtatt retningslinjer arbeidsgiverfinansierte mobiltelefoner.
Internkontroll	Bruke internkontrollsystemet aktivt	Internkontrollsystemet er i kontinuerlig utvikling.
IKT	Samarbeid om IKT-drift med Halden kommune.	Samarbeid med Halden og 99X er videreført. Vedtatt sikkerhetspolitikk for bruk av IKT i Aremark kommune.
Kommunikasjonsarbeidet	Profesjonalisere informasjonsarbeidet eksternt og internt.	Det arbeides jevnlig ihht vedtatt strategisk kommunikasjonsplan.

		Aktiv og åpen kommunikasjon med publikum gjennom media og egne digitale informasjonskanaler.
Lærlinger	Økt satsing på lærlinger ved å tilby lærlingeplass til bygdens ungdom.	Aremark har tatt imot 2 nye lærlinger i 2018.
Tannhelsetilbud i Aremark		Etablert i 2018.
Utredning	Drift og lokalisering av Aremark ungdomsklubb. Salg av kommunale boliger	Det er nedsatt en arbeidsgruppe som arbeider med temaet. Videreføres i 2019. Nedsatt en arbeidsgruppe som jobber med salg av kommunale boliger. Videreføres i 2019.
Næring og kultur	Næringsplan Visit Indre	Gjort henvendelse til Halden vedrørende felles plan. Arbeidet videreføres i 2019. Aremark har meldt seg inn i Visit Indre.

Netto driftsutgift pr. innbygger til adm. styring og fellesutgifter (F 100, 120, 130, 180)

Aremark 2015	Aremark 2016	Aremark 2017	Aremark 2018	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 5 kommuner	Landet gjennomsnitt
5 817	8 131	9 301	9 494	4 257	11 329	4 346

Innbyggertallet i Aremark pr 31.12:

2013	2014	2015	2016	2017	2018
1408	1406	1404	1398	1399	1357

Utviklingen i 2018:

Folketalet 1. januar	Fødte	Døde	Fødselsoverskudd	Innflyttingar		Utflyttingar		Netto-innflytting	Folkevekst	Folketalet ved utgangen av 2018
				I alt	Av dette fra utlandet	I alt	Av dette til utlandet			
1399	9	20	-11	66	3	95	5	-31	-42	1357

Netto driftsutgift til administrasjon, i % av totalt netto driftsutgifter

Aremark 2015	Aremark 2016	Aremark 2017	Aremark 2018	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 5 kommuner	Landet gjennomsnitt
8,2	8,9	10,0	10,1	7,3	11,5	6,9

Lønn til adm. styring og fellesutgifter i % av totale lønnsutgifter

Aremerk 2015	Aremerk 2016	Aremerk 2017	Aremerk 2018	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 5 kommuner	Landet gjennomsnitt
10,2	10,1	10,7	10,9	7,2	10,9	6,2

RAMMEOMRÅDE 22 BARNEHAGE

2210 Aremark barnehage/2215 Barnehager andre kommuner

Beskrivelse av rammeområdet:

Aremark barnehage er en tre avdelings barnehage. Det er 2 avdelinger for barn i alderen 3 – 5 år og 1 småbarnsavdeling for barn i alderen 1-3 år, totalt 70 plasser. Aremark barnehage har medarbeidere i 12,60 årsverk fordelt på 17 personer.

Virksomhetens formål:

Trygghet, trivsel og tilhørighet.

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene. (Barnehageloven §1 Formål 1.ledd).

Drift:

Ved hovedopptaket 2018 kunne barnehagen tilby alle søkere fra Aremark det tilbudet de ønsket seg. Barnehagen har mottatt noen søknader også etter hovedopptaket, og har kunnet tilby dem plass utover høsten. Aremark kommune oppfyller kravet om full barnehagedekning (i henhold til kommunestyrevedtak).

Barnehagen tilbyr 60 %, 80 % og 100 % plasser (40 % i særskilte tilfeller), og foreldrene kan ønske dager. Ønskene har i stor grad blitt imøtekommet.

Det er kun én mann i personalgruppa. Vi har en stor andel fagarbeidere blant våre ansatte. Siden pedagognormen nå er endret må vi ved naturlig avgang ansette pedagoger. Barnehagen har dette året fylt kravet til bemanning og pedagognorm.

I løpet av året er det perioder med sykefravær, dette betyr at barnehagen må bruke vikarer for å opprettholde forsvarlig drift. Bruken av vikarer vurderes fra dag til dag. Da det er begrensede midler til å sette inn vikar, må styrer også i større grad brukes i miljøet, men ikke i fulle vakter.

1. januar startet en ny virksomhetsleder/styrer i barnehagen. Barnehagen ble da igjen en egen virksomhet. Ny styrer har videreutdanning i nasjonal styrerutdanning.

Vi har to pedagoger som har tatt videreutdanning (15 stp) i veiledning høsten 2018. Vi har en pedagog som startet videreutdanning i språkutvikling og språklæring høsten 2018, avsluttes våren 2019.

Vi har fra høsten 2018 inngått et samarbeid med Høgskolen i Østfold som paratbarnehage. Vi vil ved behov fra høgskolen motta studenter i praksis fra barnehagelærer-utdanningen.

Fødselstallene har i årene fra og med 2013 vært synkende i Aremark kommune:

2013	2014	2015	2016	2017	2018
16	18	14	14	10	9

Økonomi:

Rammeområde	Regnskap pr 31.12.18	Justert budsjett 2018	Opprinnelig budsjett 2018	Avvik i kr.
22 Netto	7 529 036	7 875 860	8 022 837	-346 824

Kommentarer: stram økonomistyring og færre barn enn forventet i barnehager i andre kommuner.

Mål og resultater:

Tema	Mål/strategier/tiltak i budsjett 2018	Resultat/status
Folkehelse	«Sjumilsteget» er en del av vårt arbeid for å sikre tett samarbeid på tvers av virksomhetene i et folkehelseperspektiv	Tverrfaglig team er et resultat av nettopp «sjumilssteget» og tettere samarbeid mellom etatene. Tverrfaglig team har oppsatt møteplan. I møtene tas både enkeltsaker og felles temaer opp og det gis råd og veiledning. Vi har også TET møter i barnehagen.
Helsefremmende tiltak	Det ble jobbet med kriteriene for «Helsefremmende barnehager». Fokus på aktivitet for barna	Vi ble sertifisert som helsefremmende barnehage våren 2016. Vi har jobbet med kriteriene på noen personalmøter, og hadde ekstra fokus på kriteriene rundt matserving og hygiene i barnehagen. Alle barna er ute hver dag, så fremt temperaturen tillater det. Barnehagen har egne aktivitetsgrupper, en gang pr mnd.

	<p>Fokus på hygiene og matservering</p> <p>Bruk av idrettshallen</p> <p>Svømmeopplæring</p>	<p>Vi serverer mat, som oftest varmmat, en gang i uka på hver avdeling. Vi tilbyr et tredje måltid på ettermiddagen med frukt og knekkebrød m/pålegg. Ellers har barna med mat til de andre måltidene.</p> <p>Vi har fått tildelt en time hver onsdag som fordeles på storbarn-avdelingene utfra ønsker og behov.</p> <p>Skolestarterne har svømmeopplæring i svømmehallen ti timer i løpet av året.</p>
Språkløyper	Språkløyper har som mål å styrke alle barns og elevers språklige kompetanse.	Barnehagen har jobbet med språkløyper i samarbeid med skolen i to år. Dette er et gratis opplegg som også er anbefalt av utdanningsdirektoratet som en del av implementeringen av den nye rammeplanen. Gjennom dette arbeidet har de ansatte i barnehagen fått hevet sin kompetanse innenfor området. Programmet er nå avsluttet og arbeidet er implementert i vårt daglige arbeid.
Overgang barnehage til skole	Samarbeid med skole senest året før barnet kommer i skolealder	Dette gjennomføres og er innarbeidet i eget årshjul. Vi har overføringssamtaler mellom ped.ledere, 1.klasse lærer, SFO og ledelse. Skolestarterne er på tur til skolegården, på besøk i 1.klasse og SFO. Svømmeopplæringen gjennomføres av svømmelærer på skolen.
Læringsmiljøprosjektet	Det er bestemt at Aremark kommune skal være med i Læringsmiljøprosjektet med både skole og barnehage med oppstart høsten 2018.	Prosjektet går over to år og vi har tett samarbeid med veiledere fra læringsmiljøsentret. Det er i barnehagen satt ned en

	Er en del av implementeringen av nye Rammeplanen med fokus på Livsmestring og helse.	arbeidsgruppe med styrer, en pedagogisk leder, en fagarbeider og representant fra PPT. Vi skal gjennom prosjektet arbeide med temaer som læringsmiljø, forebygging, avdekking og håndtering av mobbing, samt regelverk, ledelse og organisasjonsutvikling. Fokuset høsten 2018 var avdekning. Barnehagen fant her ut at vi trengte å se nærmere på lekemiljøene og personalets rolle i leken.
IKT	Bruk av MyKid som kommunikasjons plattform med foreldrene.	Høsten 2017 ble det innført bruk av MyKid som er digital kommunikasjon mellom barnehage og foreldre. Barnehagen har i løpet av 2018 blitt tryggere på bruken av MyKid og vi har blitt mer papirløse.
Investeringsbehov	Rehabilitering/utbygging Aremark barnehage	Det ble i 2017 gjennomført en utredning knyttet til barnehagen som viser totalt vedlikeholdsbehov på og rundt bygningen. Prosjektet ble ikke påbegynt i 2018.

Sammenligning KOSTRA/nøkkeltall:

Netto driftsutgifter, barnehage, i % av totale netto driftsutgifter

Aremark 2015	Aremark 2016	Aremark 2017	Aremark 2018	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 5 kommuner	Landet gjennomsnitt
7,5	8,2	7,5	8,5	13,5	8,9	14,4

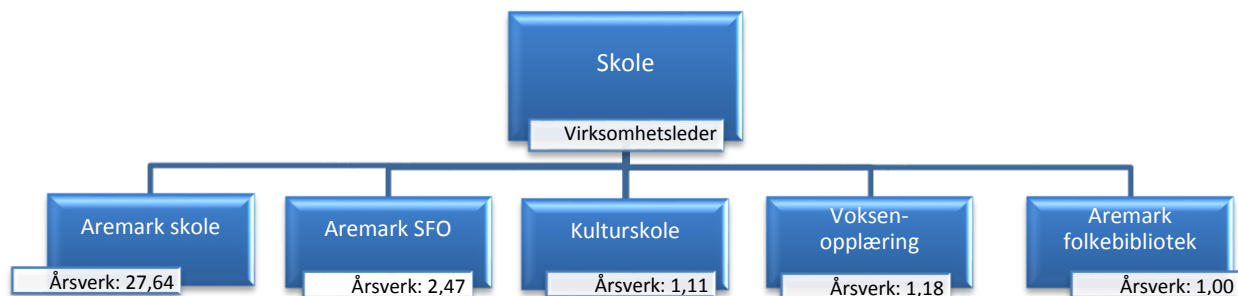
Netto driftsutgifter per innbygger 1-5 år i kroner, barnehager

Aremark 2015	Aremark 2016	Aremark 2017	Aremark 2018	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 5 kommuner	Landet gjennomsnitt
103 556	149 161	136 421	151 070	145 974	170 245	154 068

Andel barn 1-5 år med barnehageplass i %

Aremark 2015	Aremark 2016	Aremark 2017	Aremark 2018	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 5 kommuner	Landet gjennomsnitt
80,6	73,2	82,5	84,2	89,9	89,8	91,8

RAMMEOMRÅDE 23 AREMARK SKOLE OG SFO

2310 Aremark skole

Beskrivelse av rammeområdet:

Aremark skole er Aremark kommunes eneste skole. Det er en kombinert skole for elever fra 1. til 10. klassetrinn. Skolen har ansvar for all opplæring på grunnskolenivå og har tilbud om skolefritidsordning for elever fra de fire laveste klassetrinn.

2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022
175	160	159	152	147

Oversikt over antatt elevtall (uten hensyn til inn- og utflytting)

Antall barn i skolefritidsordningen var høsten 2018 31, hvorav 16 hadde hel plass.

Prognosene kan tyde på at Aremark skole er på vei inn i en periode med en markant reduksjon i elevtallet, dersom det ikke inntreffer en netto innflytting av barnefamilier med barn i grunnskolealder. De neste 2-3 årene kan det se ut til at elevtallet vil ligge stabilt rundt 150 elever.

Formål:

Målet for skole og SFO er å legge forholdene til rette for at elevene skal oppleve barne- og ungdomsårene som en god, trygg og meningsfylt tid der læringen skal ha en sentral plass, men der også opplevelsen av å være aremarking befester seg med tanke på en framtid i Aremark.

Aremark kommune er en MOT-kommune, og Aremark skole er en MOT-skole. De tre setningene som uttrykker MOTs kjerneverdier og MOT-pedagogikkens grunnprinsipper er:

- mot til å leve
- mot til å bry seg
- mot til å si nei

Det arbeides kontinuerlig for et helhetlig læringsmiljø som fremmer både sosial og faglig utvikling. I forbedringsarbeidet er det lagt vekt på et konstruktivt skole/hjem-samarbeid og målrettet aktivitet i Skolemiljøutvalget og Samarbeidsutvalget for skole og barnehage.

Økonomi:

Rammeområde	Regnskap pr 31.12.18	Justert budsjett 2018	Opprinnelig budsjett 2018	Avvik i kr.
23 Netto	22 260 152	23 515 205	23 316 589	-1 255 053

Kommentar: I hovedsak skyldes avviket merinntekter knyttet til voksenopplæring, stam økonomistyring og problemer med å rekruttere kompetanse.

Mål og resultater:

Tema	Mål/strategier/tiltak i budsjett 2018	Resultat/status
Skolebasert utviklingsarbeid	<p>Satsingsområder 2018-2019:</p> <p>Grunnleggende ferdigheter i lesing med vekt på tidlig innsats</p> <p>Inkluderende læringsmiljø</p> <p>Kompetanseheving i personalet innen IKT.</p>	<p>Skolen utarbeidet Årsplan 2017 som bakgrunn for en operasjonalisering av satsingsområdene. Planen er godkjent i Samarbeidsutvalget og videreført i 2018-2019.</p> <p>Skolen deltar i Utdanningsdirektoratets satsing ; «Læringsmiljøprosjektet», som varer over 2 skoleår.</p> <p>Personalet deltar i DEKOM, (Desentralisert kompetanseheving) via Høyskolen i Østfold. Undervisningen er nettbasert med avsluttende moocer for hvert halvår. Kompetansehevingen fortsetter inn i neste skoleår og gjennomføres i samarbeid med Halden kommune.</p>
Grunnleggende ferdigheter i lesing – tidlig innsats	Barnehage og skole skal delta i den nasjonale strategien for språk, lesing og skriving, kalt <i>Språkløyper</i> . Særlig fokus på overgang fra barnehage til skole.	<p>Skolen innehar en leseveilederfunksjon.</p> <p>Barnehage og skole samarbeider om <i>Språkløyper</i>.</p> <p>Årsplanen fra 2017 har høsten 2018 blitt videreført inn i de ulike klassenes årsplaner.</p>
Helsefremmende skole	<p>Aremark skole er sertifisert som helsefremmende skole.</p> <p>Aremark skole skal delta i nettverk for helsefremmende skoler som er opprettet av Østfold</p>	Aremark skole ble etter søknad tildelt midler fra styret i Østfoldhelse til våre lokale RØRE-prosjekter. Hovedprosjektet er kalt «Gøy på landet.» En del av midlene er benyttet til lønnsmidler til en «RØRE-ambassadør» som er

	fylkeskommune/Folkehelse og videreføre arbeidet.	prosjektleder og koordinator for skolens helsefremmende arbeid.
Inkluderende læringsmiljø	<p>Aremark skole er en MOT-skole, og har inkludert tilleggsprogrammet «Skolen som samfunnsbygger».</p> <p>Lions program «Mitt valg»</p> <p>Young Mentor</p> <p><i>Læringsmiljøprosjektet</i> er et tilbud til kommuner med barnehager og skoler som ønsker å jobbe med læringsmiljø og mobbing, og som ønsker direkte støtte og veiledning fra veileder som kommer ut til kommunen.</p> <p>Skolemiljøutvalget (SMU) skal ha en koordinerende rolle i arbeidet med det helhetlige læringsmiljøet. Det skal legges stor vekt på elevens deltakelse i prosessene.</p>	<p>MOT-informatør, avdelingsleder 1-7 og ass.rektor deltok på MOT-samling i september. Opplæring og inspirasjon til videre arbeid med MOT i skolen. MOT-øktene på ungdomstrinnet er inkludert i årshjul og i årsplanene.</p> <p>«Mitt valg»-økter fra 1.-10. trinn er satt inn i skolens årshjul og inkludert i undervisningsøkter fordelt på alle fag på alle trinn. For ungdomsskolen sees innholdet i «Mitt valg»-øktene opp mot innholdet i MOT-samlingene.</p> <p>Aremark skole har 9 ungdomsskoleelever som har gjennomført Young Mentor-kurs. I samarbeid med sosiallærer planlegger og leder disse elevene aktiviteter i friminuttene for både barne- og ungdomsskoleelever.</p> <p>Aremark skole startet med arbeidsgruppe høsten 2018. 2 representanter fra PPT er medlemmer i arbeidsgruppa. Arbeidsgruppa deltok høsten 2018 på felles opplæring med andre kommuner på Gardermoen. Arbeidsgruppa møtes hver 14.dag, og får veiledning 2 ganger hvert halvår av eksterne veiledere. Fokus i 2018 har vært stopping og forebygging av mobbing. Arbeidsgruppa legger planer og gjennomfører fellessamlinger i personalet. Den har ledet første gjennomføring av elevundersøkelsen Spekter, og har veiledet personalet videre i hvordan en skal arbeide med funnene. Arbeidsgruppa har også satt fokus på tilstedeværelse blant elevene på alle skolens arenaer. Veilederne har gjennomført 2 samlinger med hele personalet. Fylkesmannen deltar på</p>

	Deltakelse i kommunens tverrfaglige samarbeid til beste for barn, ungdom og familier.	fellessamlinger, får tilsendt alle referat og har også vært til stede i arbeidsgruppa. Skolen deltar aktivt i tverrfaglige møter, herunder TET-møter med barnevern og PPT.
Ny organisering av skoleuka	Fra skoleårets oppstart høsten 2018, har elevene ved Aremark skole undervisning 5 dager pr uke.	Elevene møter til 08.30 – 14.15 alle dager unntatt onsdag. Onsdag har 1.-7.trinn undervisning fram til 11, deretter tilbud om leksehjelp eller aktiviteter fram til 12. Elever på 1.-4. trinn har tilbud om SFO fra kl. 12.00. 8.-10.trinn har undervisning fram til kl. 14.45.

2320 Aremark SFO

Opplæringsloven sier at kommunen skal ha et tilbud om skolefritidsordning før og etter skoletid for 1. til 4. årstrinn og for barn med særskilte behov for 1. til 7. årstrinn. Antall barn i skolefritidsordningen var høsten 2018 31, hvorav 16 hadde hel plass. SFO har en sentral rolle i vår satsing som helsefremmende skole.

2330 Kulturskole

Aremark kulturskole tilbyr undervisning i gitar- og pianospill. Høsten 2018 startet 16 elever ved skolen, fordelt på 13 pianoelever og 3 gitarelever. Lønn til dirigent for Aremark skolekorps er lagt inn i kommunens budsjett for kulturskole.

2140 Voksenopplæring

Det er inngått avtale med Halden kommunale kompetansesenter om kjøp av tjeneste til 2 elever fra Aremark kommune i voksenopplæringen f.o.m. høstsemesteret 2018.

2350 Aremark folkebibliotek er et kombinert skole -og folkebibliotek.

Bibliotekets hovedoppgave er formidling av litteratur og å være en offentlig debattarena og et møtested.

Oppgraderte lokaler sikrer god tilgjengelighet på tjenesten.

Meråpent bibliotek og selvbetjent bibliotekløsning ble tatt i bruk høsten 2018. Biblioteket er dermed mer tilgjengelig for alle brukere. Det er også mulig for lag og foreninger å bruke biblioteklokalene utenom bemannet åpningstid.

I tillegg til biblioteket er det tilrettelagt en kulturscene. Det gjenstår investeringer i kulturscenen før denne er fullt ut operativ.

Det foreligger foreløpig ikke plan for å utstyre kulturscenen, men saken er satt på den politiske agenda. Det blir avholdt møte om saken i mars 2019.

Sammenligning KOSTRA/nøkkeltall:**Netto driftsutgifter, grunnskole, i % av totale netto driftsutgifter**

Aremerk 2015	Aremerk 2016	Aremerk 2017	Aremerk 2018	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 5 kommuner	Landet gjennomsnitt
22,9	23,9	25,4	27,1	22,6	21,7	22,9

Netto driftsutgifter, grunnskole, pr innbygger

Aremerk 2015	Aremerk 2016	Aremerk 2017	Aremerk 2018	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 5 kommuner	Landet gjennomsnitt
16 227	17 414	18 975	20 120	12 719	18 581	13 591

Korrigert brutto driftsutgifter pr elev

Aremerk 2015	Aremerk 2016	Aremerk 2017	Aremerk 2018	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 5 kommuner	Landet gjennomsnitt
144 358	153 549	157 949	170 383	114 331	173 715	121 059

Elever pr kommunal skole

Aremerk 2015	Aremerk 2016	Aremerk 2017	Aremerk 2018	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 5 kommuner	Landet gjennomsnitt
175	182	175	156	286	77	238

RAMMEOMRÅDE 31 BARNEVERN OG HELSE

Beskrivelse av rammeområdet:

3111 Helsestasjonstjenesten omfatter drift av helsestasjonen.

Tjenesten drives i medhold av lov om kommunehelsetjenester og omfatter miljørettet helsevern, helsestasjonsvirksomhet, helsetjenester i skoler og opplysningsvirksomhet i henhold til lover og forskrifter. Det er i tillegg opprettet et eget tilbud rettet mot ungdom, Ungdommens helsestasjon. Jordmortjenester blir levert i samarbeid med Halden kommune. Helsesøstertjenesten har et særlig ansvar overfor barn/unge, deres familier og nærmiljø.

3112 Legetjenesten omfatter kommunelege samt to hjemler for fastlege, slik at legedekningen er tilfredsstillende for befolkningen. Det er pr i dag 60 % stilling som kommunelege i Aremark. I tillegg har den ene fastlegen 10 % stilling som smittevernlege.

3113 Miljørettet helsevern

Gjelder kjøp av tjenester. Aremark kommune kjøper tjenester fra Sarpsborg kommune på dette området, og som tidligere nevnt utøver den ene fastlegen arbeidet som smittevernlege i 10 % stilling knyttet til miljørettet helsevern.

3114 Fysioterapitjenesten omfatter tiltak innen forebyggende helsearbeid, helsestasjonsvirksomhet, skolehelsetjeneste, barnehage, opplysningsvirksomhet, behandling av sykdom, skade eller lyte, habilitering/rehabilitering, tilrettelegging av det fysiske miljøet for den enkelte, tekniske hjelpemidler, samt omsorg i og utenfor institusjon. Tiltak kan grovt deles inn i forebyggende tiltak, undersøkelse og behandling, habilitering/rehabilitering og veiledning/undervisning.

Kommunalt driftstilskudd gis i dag til 0,5 årsverk for fysioterapeut, samt at kommunen har 0,5 årsverk for fastlønnet kommunefysioterapeut.

3116 Folkehelse. Folkehelsearbeidet i kommunen skal drives etter Lov om folkehelsearbeid, formålet er å fremme folkehelse, herunder utjevne sosiale helseforskjeller. Folkehelsearbeidet skal fremme befolkningens helse, trivsel, gode sosiale og miljømessige forhold og bidra til å forebygge psykisk og somatisk sykdom, skade eller lidelse.

Det er opprettet en kommunal folkehelsekomite hvor rådmann, virksomhetsleder barnevern og helse, kommunelege, virksomhetsleder kultur/næring samt folkehelsekoordinator inngår.

3130 Barneverntjenesten omfatter tjenester gitt i medhold av lov om barneverntjenester. Oppgavene dreier seg i hovedsak om undersøkelser og utredninger på bakgrunn av bekymringsmeldinger for barn og ungdom, saksforberedelser for fylkesnemnda for sosiale saker, iverksettelse av tiltak som støttekontakter, besøkshjem, fosterhjem, og plasseringer i institusjon, oppfølging av vedtak, rådgivning, tilsyn og forebyggende tiltak for barn og ungdom.

Virksomhetens formål

Organiseringen av dagens virksomheter har som formål å skape større fleksibilitet mellom fagområdene, samt utnytte både faglige og økonomiske ressurser på en slik måte at innbyggerne opplever å møte en helhetlig tjeneste.

Drift

Stillingen til virksomhetsleder for barnevern og helse er lokalisert på rådhuset. Foruten oppgaver med å ivareta administrative forhold, knyttet til kommunehelsetjenesten som omfatter blant annet helsestasjon, kommunelege og fysioterapitjenesten, skal stillingen ivareta både det utøvende og det administrative ansvaret for barneverntjenestens kjerneoppgaver.

Økonomi:

Rammeområde	Regnskap pr 31.12.18	Justert budsjett 2018	Opprinnelig budsjett 2018	Avvik i kr.
31 Netto	6 864 394	6 888 517	7 445 100	-24 124

Personal:

	2015	2016	2017	2018
Antall årsverk	6,0	6,0	6,0	6,0
Sykefravær	11,1	14,3	18,5	19,2

Mål og resultater:

Tema	Mål/strategier/tiltak i budsjett 2017	Resultat/status
Tverrfaglig tilnærming	Barnevern, samarbeider tett med kommunens øvrige tjenester overfor barn og unge, dette er viktige samarbeidsparter. Kvalitet i arbeidet gir bedre tjenesteyting og vil på sikt også være kostnadseffektivt. Tidlig innsats er den strategiske hovedtilnærmingen innenfor dette virksomhetsområdet.	Samarbeidet med de øvrige instanser i kommunen, som har behov for bistand, har hatt en positiv utvikling i perioden. Dette arbeidet videreføres og videreutvikles for å opprettholde og heve dagens nivå. Psykiatri, som tidligere var en del av barnevern og helse, er fra 01.10.2018 flyttet til hjemmetjenester som et ledd i omorganiseringen av tjenestene.
Tidlig innsats	Tilstedeværelse/samarbeid barnehage, skole, ungdomsklubb	Tidlig innsats er et satsningsområde, som blant

	<p>Videreutvikle tverrfaglig samarbeid (tverrfaglig team for barn og unge).</p> <p>Delta i utviklingen av tverrfaglige samarbeidsmetoder og forebyggende arbeid.</p>	<p>annet ivaretas av tverrfaglig team.</p> <p>Samarbeidet med de ulike tjenestene i kommunen som arbeider om barn og unge er i stor grad prioritert og vektlagt gjennom året.</p>
Kompetansesikring	Kompetanseheving av de ulike fagretningene vil vektlegges, for på denne måten å kunne møte befolkningens behov med kvalitativ god metodikk og kunnskap på de ulike fagområdene	Det har i perioden vært fokus på kompetansehevende tiltak for å møte de utfordringene kommunen har hatt og får fremover, spesielt på integrering av flyktinger og barn og unge.
Folkehelse	Virksomheten har koordineringsansvar og har sekretariatsfunksjon for den administrative Folkehelsekomite	Helsefremmende skole og barnehage har hatt en sentral plass i folkehelsearbeidet, dette er et arbeid det vil jobbes videre med. Deltagelse i det fylkeskommunale folkehelsearbeidet prioriteres.
Helsestasjon	Helsesøstertjenesten skal ha et særlig ansvar overfor barn/unge, deres familier og nærmiljø.	Helsestasjonen i Aremark har hatt store utfordringer, bemanningsmessig i 2018. Det har blitt arbeidet med rekruttering for å møte lovkravene tilknyttet tjenesten. Bemanningsutfordringen har delvis blitt løst med lån av sykepleier fra sykehjemmet for å gjennomføre primære oppgaver som vaksinasjon og barnekontroller. Vi har også leid inn en pensjonert helsesøster i 20 % stilling. Dette har fungert, men er ikke en optimal løsning for driften.
Legene	Legetjenesten i Aremark fungerer godt, og de gir et fullverdig tilbud til de som trenger det.	Innbyggerne i Aremark har en legetjeneste som tilfredsstillende de krav innbyggerne har krav på. Fastlegetilbudet er godt og sykehjemslege, kommunelege, smittevernlege og helsestasjonslege tilfredsstillende de lovkrav som kreves av denne tjenesten.

Sammenligning KOSTRA/nøkkeltall

Barnevern

Netto driftsutgifter til barnevernstjeneste pr. innbygger 0-22 år

Aremerk 2015	Aremerk 2016	Aremerk 2017	Aremerk 2018	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 5 kommuner	Landet gjennomsnitt
8 293	7 611	7 507	7 267	9 803	6 998	8 392

Andel barn med barneverntiltak ift. innb. 0-22 år, prosent

Aremerk 2015	Aremerk 2016	Aremerk 2017	Aremerk 2018	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 5 kommuner	Landet gjennomsnitt
5,2	6,5	6,9	7,0	4,7	4,5	3,8

Kommunehelsetjenesten

Netto driftsutgifter for kommunehelsetjenesten i % av totale netto driftsutgifter

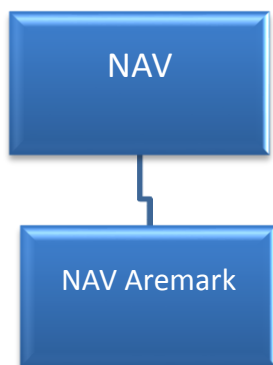
Aremerk 2015	Aremerk 2016	Aremerk 2017	Aremerk 2018	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 5 kommuner	Landet gjennomsnitt
4,0	3,8	3,9	4,4	4,3	6,1	4,7

Legeårsverk pr. 10.000 innbyggere i kommunehelsetjenesten

Aremerk 2015	Aremerk 2016	Aremerk 2017	Aremerk 2018	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 5 kommuner	Landet gjennomsnitt
17,1	17,2	17,2	17,7	8,2	12,1	9,4

Fysioterapiårsverk pr. 10.000 innbyggere

Aremerk 2015	Aremerk 2016	Aremerk 2017	Aremerk 2018	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 5 kommuner	Landet gjennomsnitt
7,4	7,5	7,1	7,4	8,2	11,9	9,4

RAMMEOMRÅDE 32 NAV

Beskrivelse av rammeområdet:

3220 Fellestjenester sosial

Her ligger det lønn til faste stillinger og administrative kostnader knyttet til drift av det kommunale området i NAV (sosiale tjenester).

3221/3222 Sosialkontoret (økonomisk sosialhjelp og andre sosiale formål)

Kapitlet hjemler i hovedsak ytelser og tjenester i henhold til Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen og skal fremme økonomisk og sosial trygghet, samt bedre levevilkårene for vanskeligstilte.

I tillegg til økonomisk rådgivning og hjelp, har NAV Aremark ansvaret for arbeidet med flyktninger, det kommunale rusområdet og formidling av husbankens låne- og støtteordninger.

Virksomhetens formål:

NAVs visjon «Vi gir mennesker muligheter» skal stå sentralt i utformingen av tjenestetilbudet til brukerne våre.

NAV-Aremark skal bygge sitt arbeide på NAV-reformens overordnede målsettinger:

- Få flere i arbeid og færre på stønad
- Gjøre det enklere for brukerne, og tilpasse forvaltningen til brukernes behov
- Få en helhetlig og effektiv arbeids- og velferdsforvaltning.

Mål og styringsparametere for områdene blir gitt i mål- og disponeringsbrevet til fylkene tidlig hvert år.

Organiseringen av dagens virksomheter har som formål å skape større fleksibilitet mellom fagområdene, samt utnytte både faglige og økonomiske ressurser på en slik måte at innbyggerne opplever å møte en helhetlig tjeneste.

Drift:

Stor oppmerksomhet på arbeid med enkeltpersoner som har vært langtidsmottakere av sosialstønad eller står i fare for å bli langtidsmottakere. Fokus for arbeidet har vært å få brukeren over i aktivitet eller andre stønadsordninger som er mer hensiktsmessig. Dette i tråd med NAV-reformens intensjon.

Økte henvendelser i forhold til rus. Det er også en tendens til at eldre rusmisbrukere i større grad har oppsøkt kontoret for hjelp.

Det har i løpet av 2018 vært en jevn pågang når det gjelder gjeldsrådgivning, da spesielt i forbindelse med kredittkortgjeld.

Økonomi:

Rammeområde	Regnskap pr 31.12.18	Justert budsjett 2018	Opprinnelig budsjett 2018	Avvik i kr.
32 Netto	3 585 059	3 528 497	3 343 703	56 562

Personal:

	2015	2016	2017	2018
Antall årsverk kommunale	1,4	2,4	2,4	2,4
Sykefravær	6,3	0,0	0,2	1,5

Mål og resultater:

Tema	Mål/strategier/tiltak i budsjett 2018	Resultat/status
Redusere omfanget av økonomisk sosialhjelp	Kvalifiseringsstønad og AAP (Arbeidsavklaringspenger) har som intensjon å få brukere over fra passiv til aktiv ytelse/stønad. Dette blir spesielt viktig når man ser en økning i antall arbeidsledige. Dette setter krav til medarbeidere i NAV om å arbeide slik at brukere kommer på riktig ytelse. Uføreforhøret ble implementert 2015, reglene for å kombinere arbeid med uføretrygd støtter opp under regjeringens mål om at flest mulig skal delta i arbeidslivet med de mulighetene de har.	Vi ser store utfordringer ved arbeidsmarkedet i tiden fremover, å få brukere ut i aktivitet blir et fokusområde det satses på. For flyktningene har introprogrammet vært en sentral aktivitet. I 2018 har vi sett en økning av tilflyttere som er avhengig av sosialhjelp i hverdagen. Man kan anta at dette er et resultat av blant annet lave boligpriser og lave bostiftelser ved leieforhold.
Bosatte flyktninger	Aremark kommune har bosatt familier med barn, dette med tanke på en god integrering.	2018 har bydd på utfordringer knyttet til kommunens flyktninger. Særlig knyttet utfordringene opp mot språkopplæring, integreringsarbeidet og sysselsetting.

		Introduksjonsstønad ble stanset medio 2018.
Arbeid først	Arbeid/aktivitet for trygd og sosialhjelp Bruktstua – samarbeid med frivillige (Frivilligsentralen)	Arbeid og aktivitet er og har vært sentrale begreper i NAV og en rettesnor for arbeidet som er utført i 2018, det vil hele tiden være fokus på aktivitet og å gi mennesker muligheter. Den frivillige delen av Aremark samfunnet har bidratt og bidrar aktivt for å få mennesker ut i meningsfull aktivitet, dette arbeidet må opprettholdes og videreutvikles fremover. Den statlige delen av NAV kontoret i Aremark har blitt flyttet til Halden fra 01.06.2018. Dette har gitt brukerne fra Aremark en bedre og mer strømlinjeformet tjeneste.
Økonomisk sosialhjelp	Sikre tilstrekkelig økonomi til livsopphold, med særlig fokus på barnefattigdom og vektlegging av barnefamilier og enslige forsørgere	NAV har hatt og skal ha fokus på arbeid og aktivitet, men samtidig sørge for at mennesker opprettholder et økonomisk akseptabelt nivå sett i forhold til livsoppholdsnormen, unngå barnefattigdom og ha fokus på barnefamilier og enslige forsørgere. I 2018 har Aremark opplevd tilflytting av mennesker uten inntekt. Sosialstønad skal ikke være en varig ytelse, men en ytelse som skal bidra til å løse en vanskelig livssituasjon i en kort periode.

Sammenligning KOSTRA/nøkkeltall

Andel utgifter av totale utgifter i % - sosialsektoren samlet

Aremark 2015	Aremark 2016	Aremark 2017	Aremark 2018	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 5 kommuner	Landet gjennomsnitt
2,8	4,7	4,5	3,8	6,5	4,3	6,4

Utgifter - beløp pr innbygger – sosialsektoren samlet

Aremark 2015	Aremark 2016	Aremark 2017	Aremark 2018	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 5 kommuner	Landet gjennomsnitt
1 949	3 403	3 372	2 797	3 693	3 643	3 870

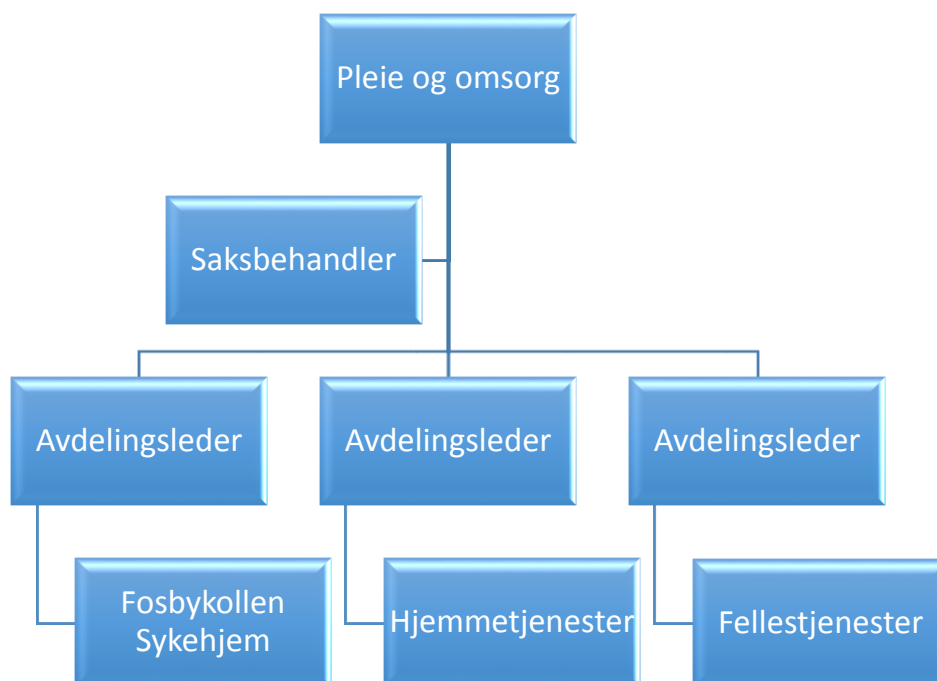
Antall sosialhjelpsmottakere

Aremark 2015	Aremark 2016	Aremark 2017	Aremark 2018
41	50	54	28

Sosialhjelpsmottakere med sosialhjelp som hovedinntektskilde, antall

Aremark 2015	Aremark 2016	Aremark 2017	Aremark 2018
18	24	20	13

RAMMEOMRÅDE 33 PLEIE OG OMSORG

Beskrivelse av rammeområdet:

Virksomhet pleie og omsorg omfatter:

- **Saksbehandling** av helse- og omsorgs tjenester, trygdeleiligheter og kommunale boliger
- **Fosbykollen sykehjem** med totalt 16 pasientplasser
- **Hjemmetjenester** som omfatter hjemmehjelp, hjemmesykepleie, heldøgns omsorg i bolig, BPA og PA, støttekontakter, omsorgslønn, avlastning og koordinerende enhet
- **Fellestjenester** (kjøkken- og brannvern)

Gjennom 2018 er det gjennomført en omfattende omorganiseringsprosess i virksomheten hvor sykehjem og hjemmetjeneste er skilt fra hverandre og hjemmetjenesten er styrket sammenlignet med tidligere. Bakgrunnen for endringsprosessen er økonomisk overforbruk gjennom mange år og et ønske om økt satsing på hjemmetjenester i tråd med nasjonale trender. Styrking av hjemmetjenestene er også nødvendig for å stå bedre rustet til å møte fremtidens utfordringer på kommuneområdet.

Nye turnuser er utarbeidet og antallet pasientplasser på sykehjemmet er redusert fra 21 til 16. Mange av tiltakene som er gjennomført er gjort etter anbefaling fra Agenda Kaupang, de gjorde en analyse av området i 2017.

En partssammensatt arbeidsgruppe bestående av rådmann, personalrådgiver, virksomhetsleder, avdelingsledere, verneombud og tillitsvalgte deltok i arbeidet med omorganiseringen. Ny organiseringsmodell trådte i kraft fra 01. oktober 2018.

Tjenesteproduksjonen drives bl.a. med hjemmel i helse og omsorgstjenesteloven

3310 Fosbykollen sykehjem omfatter drift av Fosbykollen sykehjem. Sykehjemmet har 16 pasientplasser hvorav 13 er forbeholdt langtidsopphold og 3 er forbeholdt korttidsopphold.

3311 Hovedkjøkken Fosbykollen omfatter drift og matproduksjon til:

- Sykehjemsbeboerne.
- Eldre og funksjonshemmede utenfor institusjon iht enkeltvedtak, herunder servering i Fosbykollen kantine og utbringning av varmmat til hjemmeboende.
- Ordinært kantinesalg for besøkende og kommunens ansatte.

3315 Samhandlingsreformen Det foreligger skriftlige avtaler med Halden kommune på kommunal akutt døgnenhet (KAD) ergoterapi, demenskoordinator og kreftkoordinator, rehabilitering og habilitering.

3320-3327 Styrket omsorg omfatter lønns- og driftsutgifter tilknyttet individuelle omsorgstiltak, herunder kjøp av aktivitetstilbud.

3328 Omsorgslønn og støttekontakter. Omsorgslønn omfatter lønn til pårørende som ivaretar personer med omfattende omsorgsbehov. Erstatte delvis andre kommunale tjenester. Støttekontakter gis til personer med fysiske eller psykiske problemer med behov for hjelp til sosial omgang.

3329 Avlastningstiltak for unge med psykiske og fysiske funksjonshemninger. Handler i hovedsak om kjøp av tjenester.

3330 Hjemmehjelp omfatter: Praktisk bistand til hjemmeboende.

Virksomhetens formål:

Gi brukerne tilfredsstillende og mest mulig likeverdige tilbud, uavhengig av bosted, inntekt og sosial status.

Funksjonshemmede skal ha full deltakelse og likestilling i samfunnet.

Sikre brukerne et forsvarlig og kvalitativt godt tilbud av pleie- og omsorgstjenester for alle brukergrupper, ved å ivareta hensynet til endringer i befolkningens behov og særlig ivareta hensynet til de svakeste brukerne.

Hjemmebaserte tjenester

Antall brukere med innvilget søknad på hjemmesykepleie:

2014	2015	2016	2017	2018
79	75	63	55	51

Gj.snittalder:

2014	2015	2016	2017	2018
78,5 år	79,2 år	76,6 år	75 år	77

Praktisk bistand

Antall brukere med innvilget søknad på praktisk bistand daglige gjøremål:

2014	2015	2016	2017	2018
39	41	39	32	30

Gj.snittalder:

2014	2015	2016	2017	2018
82,7	85,9	82,7	82,7	80

Fosbykollen hovedkjøkken

Matproduksjon til sykehjemsbeboerne i fullpensjon – antall liggedøgn:

2013	2014	2015	2016	2018
6473	6145	7899	6071	4202

Gjennomsnittlig antall middagsporsjoner pr. uke for hjemmeboende etter enkeltvedtak:

2014	2015	2016	2017	2018
106	86	91	83	70

Trygghetsalarmutleie

Antall trygghetsalarmer utleid pr. 31.12.18

2014	2015	2016	2017	2018
31	31	26	27	29

Trygde-/omsorgsleiligheter

Antall leiligheter disponible.

2014	2015	2016	2017	2018
35	35	35	35	46

Antall leiligheter ledige pr. 31.12.18

2014	2015	2016	2017	2018
2	1	0	4	5

Formelle klager

Antall formelt fremsatte klager fra brukere på vedtak fattet innen virksomheten:

2014	2015	2016	2017	2018
4	4	4	2	0

Utover ordinær drift har bl.a. følgende skjedd i virksomheten i 2018:

- Kartlagt personalets behov for kompetanseheving
- Arbeidet aktivt med ledelse av pasientsikkerhet. Øker kvaliteten på tjenestene samt kompetanseheving for ansatte.
- Den årlige grillfesten for beboere på Fosbykollen er gjennomført.

Økonomi:

Rammeområde	Regnskap pr 31.12.18	Justert budsjett 2018	Opprinnelig budsjett 2018	Avvik i kr.
33 Netto	31 600 481	32 130 531	30 256 651	-530 051

Kommentarer: Stam økonomistyring.

Personal:

	2015	2016	2017	2018
Antall årsverk totalt	43,04	44,04	41,66	35,76
Sykehjemmet				14,9
Hjemmebaserte tjenester				17,7
Kjøkken				2,56
Saksbehandler				0,6
Sykefravær fosbykollen sykehjem	13,1%	9,5%	8,4%	17,7 %
Sykefravær hjemmetjeneste				20,1 %
Sykefravær styrket omsorg				28,4 %
Sykefravær kjøkken				3,1 %

Mål og resultater:

Tema	Mål/strategier/tiltak i budsjett 2018	Resultat/status
Sikre brukerne et forsvarlig og kvalitativt godt tilbud av pleie og omsorgstjenester	Fortsatt ha sirkulering på plasser på Fosbykollen sykehjem, slik at vi er rustet til å ta imot utskrivningsklare pasienter fra sykehuset og kan tilby hjemmeboende personer plass når de ikke lenger har helse og ressurser til å bo i eget hjem.	Har tildelingsutvalg annenhver uke hvor kortidsvedtakene i sykehjem gjennomgås.

	<p>Kortidsopphold/avlastning prioriteres for å legge til rette for at brukerne bor lenger hjemme.</p> <p>Fortsette å utarbeide, ferdigstille og implementere prosedyrer og kvalitetsutvikling.</p> <p>Bruke elektronisk avvikssystem. Alle ansatte skal ha kunnskap hvordan avvik meldes og oppfordres til å melde avvik slik at virksomheten kan bli enda bedre.</p>	<p>Har jobbet kontinuerlig med prosedyrer, men ikke ferdigstilt. Arbeidet videreføres i 2019.</p> <p>Har tatt i bruk elektronisk avvikssystem. Gitt opplæring og alle avvik meldes nå elektronisk.</p>
Innleie vikarer	Gode rutiner for innleie av vikarer, ukentlig rapporteringer av dette til virksomhetsleder og rådmann.	Har gode rutiner for innleie av vikarer ved at det alltid behøvsprøves. Innleie av vikarer er tidkrevende og avdelingslederne bruker mye ressurser på dette. Virksomheten har en liten ressurspool av medarbeidere bestående av overtallige som har gjort krav på stilling gjennom AML samt reduksjon av årsverk fra 01.10.2018. Denne har blitt redusert, da ansatte i poolen går inn i ordinære stillinger ved ledighet.
Etisk kompetanse	Prosjektet etisk kompetanse for ansatte på Fosbykollen har blitt avsluttet som et ledd i omorganiseringen.	
Tidlig innsats	Tidlig innsats i forhold til pasientsikkerhet. Har vært igjennom prosjekt «ledelse i pasientsikkerhet» og det omhandler at vi aktivt går inn og kartlegger risikoområder i forhold til pasientsikkerhet.	Har fullført prosjektet og gjort tiltak i avdelingen i samsvar med dette. Prosjektet innebærer at vi forebygger eventuelle pasientskader mht risikoområder der pasienten befinner seg i forhold til sin helse.

Sammenligning KOSTRA/nøkkeltall

Netto driftsutgifter, omsorgstjenester, i % av samlede netto driftsutgifter

Aremark 2015	Aremark 2016	Aremark 2017	Aremark 2018	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 5 kommuner	Landet gjennomsnitt
36,0	36,6	34,0	35,1	34,1	34,5	30,8

Utgifter kommunale helse og omsorgstjenester pr. innbygger i kroner

Aremark 2015	Aremark 2016	Aremark 2017	Aremark 2018	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 5 kommuner	Landet gjennomsnitt
35 254	35 840	32 796	33 511	26 882	43 362	26 506

Korrigert brutto driftsutgifter, institusjon, pr. kommunal plass

Aremark 2015	Aremark 2016	Aremark 2017	Aremark 2018	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 5 kommuner	Landet gjennomsnitt
993 619	1 034 905	966 762	1 302 500	1 203 270	1 093 846	1 220 066

RAMMEOMRÅDE 4 PLAN, MILJØ OG TEKNIKK

Beskrivelse av rammeområdet:

Virksomhetsleder har faglig og økonomisk ansvar for driften av ansvarsområdene og er rådmannens representant i Drift- og utviklingsutvalget.

Innenfor ansvarsområdet plan, miljø og teknikk saksbehandles og ytes tjenester på følgende områder:

- Byggesak
- Oppmåling/geodata/adressering
- Plansaker
- Skogbruk
- Landbruk
- Klima og miljø
- Viltforvaltning
- Renovasjon
- Vann og avløp
- Spredt avløp
- Drift og vedlikehold av kommunal bygningsmasse
- Drift av vedlikehold av kommunale veier, friområder mm
- Renhold av kommunale bygg
- Brann og feiervesen

Saksbehandling og oppfølging av byggesaker, planer, søknader om spredte avløp og oppfølging av saker etter Forurensningsloven er ivaretatt av Halden kommune (jfr inngått samarbeidsavtale).

Saksbehandling og oppfølging av saker innenfor landbruk, skogbruk, oppmåling/geodata, miljø/klima og viltforvaltning har vært ivaretatt av Marker kommune.

Askim kommune bistår med noen tjenester innenfor vedlikehold av kartverk etter egen samarbeidsavtale.

Virksomhetsleder (teknisk sjef) har på vegne av rådmannen den løpende kontakten med de aktuelle saksbehandlerne og aktuelle ledere i de kommunene Aremark kommune kjøper tjenester av, og organiserer for øvrig virksomheten på området. Vedtaksmyndigheten tilligger Aremark kommune.

Aremark kommune kjøpe feiertjenester og brannsjef (inkl forebyggende) fra Halden brannvesen i samsvar med vedtatt *Avtale om brannvernssamarbeid*.

Aremark brannvesen finansieres av Aremark selv og arbeidsgiveransvaret ligger også til Aremark kommune.

41 Landbruk-, plan-, miljø og viltforvaltning

Brorparten av saksbehandling og tjenester på disse områdene kjøpes av Marker kommune, Halden kommune og Askim kommune, men all myndighet er ikke delegert. En del av oppgavene gjøres av Aremark selv, for eksempel adressering.

Marker godtgjøres etter en fordeling hvor Aremark betaler 35% av det interkommunale kontorets samlede driftskostnader. Halden og Askim godtgjøres i henhold til inngåtte samarbeidsavtaler.

43 Teknisk

Tjenesteområdet ledes av virksomhetsleder teknisk (teknisk sjef). Ansvarer dekker et vidt spekter av oppgaver og omfatter ansvar for drift og forvaltning av alle kommunal bygg og utearealer. Dette inkluderer renhold, utvendig og innvendig vedlikehold og service- og driftsansvar på teknisk utstyr som tilhører bygningene.

I tillegg kommer vedlikehold av kommunale veier, utearealer, badeplasser og idrettsplasser.

Virksomheten bistår også sykehjemmet med reparasjon og montering av hjelpemidler til brukere samt utkjøring av hjelpemidler til hjemmeboende.

Virksomheten forholder seg til plan- og bygningsloven, samt en rekke særlover med tilhørende forskrifter innen de enkelte områdene.

Brukerne av tjenestene er egne tjenesteområder (sykehjem, skole osv.), innbyggere i kommunen, hytteiere, samt offentlige instanser.

Fra 2018 har forvaltning og administrasjon av Furulund og Aremarkhallen bli ivaretatt av teknisk. Dette har tidligere ligget under ansvarsområdet kultur. Den delen som gjelder utleie har, som før, vært administrert av vertskapet på Furulund.

Aremarkhallen og svømmehallen gir innbyggere i alle aldre mulighet for trening og fysisk aktivitet. Svømmebassenget er åpent for publikum 8 måneder i året. Skolen benytter bassenget til svømmeopplæring.

44 VAR-område

44 omfatter flere ansvarsområder og dekker oppgaver innen drift og forvaltning og knyttet til produksjon og distribusjon av vann, innsamling og rensing av avløpsvann, innsamling av slam fra private anlegg i tillegg til innsamling av husholdningsrenovasjon.

Produksjon og distribusjon av vann inkluderer kvalitetssikring av dagens vannkilde, drift av rensenanlegget og rørledninger inklusive trykkforsterkere. Målet er å ivareta forsyning av drikkevann av god kvalitet i samsvar med gjeldene lovverk og myndighetskrav til alle abonnenter. Mattilsynet fører tilsyn med at anleggene driftes i samsvar med Drikkevannsforskriften. I henhold til Drikkevannsforskriften skal det tas vannprøver av ulike parametere. Vannprøvene tas av råvann (før rensing) og av rensert vann både på vannverket og ute på distribusjonsnettet. Resultatet av prøvene rapporteres til Mattilsynet.

Innsamling og rensing av avløpsvann inkluderer drift av kommunens rensanlegg; prøvetaking av avløpsvann før og etter rensing, drift og vedlikehold av alle pumpestasjoner og ledningsnett. Prøvene fra rensanlegget blir analysert og resultatet av prøvene blir rapportert til ulike myndigheter

Under 44 kapittelet ligger også tømming og kontroll av andre typer av anlegg (minirensanlegg og tette tanker) som ikke er tilsluttet det kommunale avløpsnettet.

Renovasjon er innsamling av husholdningsavfall, drift av miljøstasjoner samt organisering og gjennomføring av «Søppeluger».

Hvert av disse ansvarsområdene forvaltes etter selvkostprinsippet.

45 Brann og feiing

Brann, redning og feiervesen hører administrativt inn under virksomhetsleder teknisk. Ansvarer omfatter lovpålagte oppgaver etter Brann- og eksplosjonsvernloven som brannslukking, redning og tiltak mot akutt forurensing. I tillegg kommer tilsyn med spesielle brannobjekter og feiing/tilsyn av boliger og hytter.

I desember 2016 vedtok Aremark en samarbeidsavtale med Halden Brannvesen. Samarbeidet innebærer at brannsjefkompetanse, ledelse av beredskap, forebyggende tjenester og tilsyn ivaretas av Halden brannvesen. Dette etter et krav fra DSB at små brannvesen skal ha et samarbeide med større enheter. Feiertjenesten (feiings/tilsyn) som ble kjøpt av Halden kommune i 2016 er videreført.

Teknisk sjef har på vegne av rådmannen den løpende kontakten med brannsjefen i Halden

Drift:

Hovedmålsettingen er å gi et godt tilbud til kommunens innbyggere og andre brukere av tekniske tjenester. Dette inkluderer også andre virksomheter i kommunen. Mye ressurser går med til den daglige driften.

Tilbakemeldinger fra brukerne tilsier at kommunen stort sett leverer gode tjenester innenfor de områdene som omfattes av *4 Plan, miljø og teknikk*. Dette gjelder tjenester både i egen regi og de kommunen får via samarbeidsavtalene. Der det har skortet er innenfor oppmåling hvor det har vært et stort etterslep, hvilket har medført mange henvendelser samt tapte inntekter. Etterslepet skyldes flere forhold, hvorav noe ligger tilbake i tid. Gjennom 2018 har det vært jobbet med å bedre tjenesten ved blant annet å gå til innkjøp av ekstern bistand. Situasjonen er blitt bedre men det jobbes fremdeles med å bedre tjenesten for kommunens brukere/kunder.

Det har vært et skifte i saksbehandler som blant annet ivaretar adressering i kommunen. Arbeidet har derfor ikke hatt den ønskede fremdrift, men det jobbes med å komme i mål med dette.

Gjennom 2018 har det vært jobbet med revisjonen av kommuneplanens arealdel som også er en del av RAM samarbeidet. Det er en offensiv plan som har stor betydning for nivå og omfang av andre tjenester ikke bare innenfor teknisk. Utover plan, byggesak, oppmåling, adressering, vann, avløp og renovasjon vil det også trolig generere behov innenfor helse. Det må avsettes tilstrekkelig ressurser til å ivareta disse behovene fremover.

Innenfor reguleringsplanforslaget for Fladebyåsen II har det ikke vært den ønskede fremdriften i 2018. Det har vært gjennomført grunnundersøkelser men planen har ikke vært lagt ut på høring. Dette skyldes knapphet på ressurser.

I 2018 har det ikke vært gjennomført større vedlikeholdsprosjekter. Det ble innført innkjøpsstopp for å ivareta kommunens samlede økonomiske situasjon. Det innebar at kun helt prekære innkjøp/reparasjoner ble gjort. Etterslepet på vedlikehold av bygningsmassen er stort hvilket innebærer at kommunens verdier her blir mindre. Det er et etterslep på oppfølging av avvik etter brannsyn på de spesielle objektene i kommunen. Dette vil medføre investeringer men uavklart situasjon om hva som skal skje med byggene fremover vanskeliggjør arbeidet. Dette gjelder spesielt Fosbykollen og barnehagen.

Sommeren 2018 var ekstremt varm og tørr. Det var en vesentlig økning av skogbranner i kommunen hvilket medførte ekstraordinære utgifter. Kommunen søkte Fylkesmannen om skjønnsmidler og fikk tilskudd på 500' hvilket bedret situasjonen innenfor dette området.

Mattilsynet har vært på tilsyn på vannverket i 2018. Det resulterte i et avvik som burde vært fanget opp i byggeprosessen. Avviket (turbiditetsmålere) er nå utbedret og avviket lukket. Vannverket fungerer bra og gjennomføring av en ny vannprøveplan i 2018 ansees gi en god overvåking av drikkevannskvaliteten som kommunen leverer.

På de nye anleggene på trykkavløpet er det fremdeles noen utfordringer som ikke er løst. Det har vært flere stopp på avløpsledningen til Moane og det jobbes fremdeles med oppfølging av dette mot entreprenør. Det er etterspørsel fra publikum etter VA vakt, men det er for få ansatte til å få en akseptabel arbeidssituasjon for de som inngår i slik vakt. Rådmannen avventer utfallet av vedtak om eget VA-selskap som ble gjort i budsjettvedtak på tampen av 2018. Det har imidlertid vært vaktordning i avgrensede perioder i forbindelse med høytider.

Gjennom 2018 ble det jobbet ganske intenst med oppfølging av utbygging/rehabilitering av avløpsrenseanlegget på Skodsberg. Ved årsskiftet gjenstår fremdeles arbeider her, blant annet å få opp utestasjoner ordentlig på overvåkingen, opparbeidelse av utearealer og optimalisering av renseprosessen. Det er utfordrende å optimalisere renseprosessen når det er såpass mye fremmedvann som kommer inn ved mye nedbør. For øvrig har denne utbyggingen vært gjenstand for mye oppmerksomhet/gransking og rådmannen omtaler ikke disse forholdene ytterligere her.

Det må jobbes med revisjon av VA plan som skal sikre en forutsigbarhet for fremtidige investeringer og medfølgende gebyrnivå til abonnenter. Det er tidligere vedtatt en betydelig videre utbygging av trykkavløp som sammen med forslag til nye utbyggingsområder i

kommuneplanens arealdel må legges til grunn for revisjon av planen. Det er behov for å se på vannkapasitet, separering og installasjon av fettavskillere.

Administrasjonen har gjennom 2018 hatt betydelig fokus på beredskap for å få på plass en revidert overordnet ROS analyse og beredskapsplan. Det forelå avvik fra tidligere tilsyn fra Fylkesmannen som måtte ivaretas. Revidert overordnet ROS ble vedtatt i kommunestyret før sommeren 2018. Inkludert i vedtaket var en forankring av beredskapsplanen hva gjelder ansvar og oppgaver. Nytt tilsyn fra Fylkesmannen i september 2018 var en positiv erfaring for de involverte. Til tross for små ressurser og en sårbar situasjon har kommunen fokus på beredskap. Det siste tilsynet resulterte i ett avvik som gikk på manglende overordnet målsetting for kommunens beredskapsarbeid. Det jobbes med en slik målsetting som skal legges frem for kommunestyret for godkjenning og forankring. Teknisk sjef overtok som kommunens beredskapskoordinator i forbindelse med tilsynet. På virksomhetsnivå jobbes det med revisjon av ROS/beredskapsplan for vannverket og Skodsberg renseanlegg etter utbyggingene her.

Status vedtatte investeringer i budsjettåret 2018 innenfor virksomhetens ansvarsområder:

Kommunestyrets vedtak 14.12.17, pkt 11 lød: Før investeringer i ny ungdomsklubb, oppgradering av sentrum, asfaltering og lyssetting av skolegården og helårs trimløype gjennomføres, skal det legges fram en investeringsplan for kommunestyret til godkjenning. Disse investeringene forutsetter at utredning omkring salg av hele eller deler av de kommunale boligene, gir et økonomisk resultat som forsvarer disse investeringene.

I tillegg ble det i KS-sak 4/18 vedtatt å utsette prosjektene: Tomtefelt Fladebyåsen II, Aremark skole – asfaltering og lyssetting, barnehage- rehabilitering/utbygging, ungdomsklubb, parker – utearealer – oppgradering sentrum og kommunale veglys.

Investering	Budsjett 2018 Eks mva	Revidert budsjett 2018 Eks mva	Regnskap 2018 Eks mva	Kommentarer
Vann	1 400	800	817	Ikke differensiert mellom ulike anlegg. I hovedsak trykkavløp og noe på vannverket.
Avløp og rensing	10 200	14 300	13 317	Splittet på Skodsberg renseanlegg og øvrig avløp. Referanse til tidligere utredninger.
Utvikling boligtomter Fladebygrenda	500	300	160	Arbeidet pågår – ikke avsluttet. Videreført til 2019
Aremark ungdomsklubb	3 000	0	0	Vedtatt utsatt i påvente av utredning og finansiering – ikke gjennomført
Dører/låse-system Aremark skole	110	110	0	Ikke gjennomført. Tas opp som ny sak i 2019.
Energistyringssystem	500	500	129	Pågående arbeid
Rehabilitering/utbygging Aremark barnehage	12 000	0	0	Vedtatt utsatt i påvente av finansiering – ikke gjennomført

Skiltprosjekt	800	0	0	Ikke igangsatt grunnet ressursituasjonen – videreført til 2019
Oppgradering av sentrum <ul style="list-style-type: none"> • Tuftepark • Lekeapparater Furulund • Grøntareal fra Joker til Furulund • Lyssetting sentrum • Asfalt rådhuset • Oppgradering Fosby torg 	3 000	0	0	Vedtatt utsatt i påvente av finansiering – ikke gjennomført
Utskiftning veglys	1 000	0	0	Ikke igangsatt grunnet ressursituasjonen
Asfaltering og lyssetting av skolegården	800	0	0	Vedtatt utsatt i påvente av finansiering – ikke gjennomført. Budsjettjustert ned i desember
Utskifting vinduer barnehagen - branntilsyn	0	120	0	Ikke igangsatt grunnet ressursituasjonen
Brannbil - rehabilitering	0	50	50	Gjennomført
Utstyr brann	0	0	147	Kjøpt inn, dekket gjennom tilskudd.
Aremark skole	0	0	46	Ferdigstillelse
Døgnåpent bibliotek	0	0	101	Ferdigstillelse
SUM	33 310	16 180	14 777	

Rammeområde	Regnskap pr 31.12.18	Justert budsjett 2018	Opprinnelig budsjett 2018	Avvik i kr.
41 Netto	2 678 839	2 273 695	2 017 532	405 144

Kommentar: Avvik skyldes i hovedsak merutgifter til kjøp av tjenester fra andre kommuner og private samt mindreinntekter på byggesak og oppmåling.

Rammeområde	Regnskap pr 31.12.18	Justert budsjett 2018	Opprinnelig budsjett 2018	Avvik i kr.
43 Netto	7 709 672	8 206 178	8 940 767	-496 506

Kommentar: Mindreforbruk skyldes i hovedsak ikke utført vedlikehold på kommunale bygg hvor aktiviteten har vært holdt på et absolutt minimum.

Rammeområde	Regnskap pr 31.12.18	Justert budsjett 2018	Opprinnelig budsjett 2018	Avvik i kr.
44 Netto	-4 466 578	-3 595 210	-3 636 743	-871 368

Kommentar: Avvik skyldes merinntekter på tilknytnings- og årsgebyrer på avløp samt gebyrer på renovasjon og slamtømming. Mens når det gjelder vann er det en underdekning.

Rammeområde	Regnskap pr 31.12.18	Justert budsjett 2018	Opprinnelig budsjett 2018	Avvik i kr.
45 Netto	1 903 479	1 622 939	1 504 641	280 540

Kommentar: Merutgifter på brann som skyldes høy aktivitet i forbindelse med en svært varm og tørr sommer som resulterte i flere skogbranner enn tidligere.

Personal samlet for alle ansvarsområdene i virksomheten:

	2015	2016	2017	2018
Antall årsverk	14,29	14,43	14,43	14,78
Sykefravær	9,1 %	6,4 %	1,8 %	2,6%

Oversikt over faste årsverk fordelt på de forskjellige stillingsbetegnelsene:

Stillingsbetegnelse	2018
Virksomhetsleder teknisk	1,00
Saksbehandler (merkantil)	1,30
Tekniske tjenester	2,00
Driftsoperatør /ing. VAR	3,00
Renholdere	6,78
Badevakt	0,30
Brannmannskap	0,40
SUM	14,78

Mål og resultater:

I KS 36/18 ble det vedtatt at alle utredninger vedtatt i budsjett 2018 utsettes inntil videre og at det skal bestrebes budsjettbalanse per 31.12.18.

Tema	Mål/strategier/tiltak i budsjett 2018	Resultat/status
Energi	Iverksette foreslåtte tiltak fra energimerkingen og ha som mål å redusere energiforbruket med 10%	Arbeidet pågår. Effekten mhp skoleutbyggingen ser man først når erfaringstallene foreligger for noen år
Renovasjon	Bidra til en effektiv avfallssortering også blant husholdningene og kostnadseffektive miljøstasjoner	Sortering av matavfall i «grønne poser» ble innført i 2018. «Søppelunker» ble gjennomført som vedtatt – en på våren og en på høsten.
Kommunal boligmasse	Ungdomsboliger rives og tomten selges. Dette i hht budsjettvedtak 15.12.16.	Utsatt gjennomføring i samsvar med politiske signaler. Arbeidet er gjenopptatt.
Barnehage	Avklare vedlikehold, utbygging eller rehabilitering	Vedtatt om tilbygg uten en 4. avdeling ble gjort i 2017. Planlagt oppstart av tiltaket utsatt grunnet

		kommunens økonomiske situasjon
Myrland	Utbygging av låve på Myrland	Ikke gjennomført. Utredning om ungdomsklubb pågår fremdeles
Kommunal bygningsmasse	Bidra med riktig prioritering av renhold, vedlikehold og service på den kommunale bygningsmassen	Gjennomført med de ressurser som har vært til rådighet. Rammefinansiert aktivitet som lett blir salderingspost – også i 2018.
Økonomi	Øke gebyrer, byggesak, oppmåling og plan	Gjennomført gebyrøkning. Økning i gebyrer på byggesak men ikke så mye som budsjettert. Økningen tok utgangspunkt i allerede høyt budsjett. Gebyrer på oppmåling vesentlig lavere enn budsjettert grunnet restanse som fører til lavere gebyrer samt manglende kapasitet.
Produksjon av vann	Optimalisere vannbehandlingsanlegget	Fullt produksjonsvolum i januar 2018. Inn samt justere inn renseprosessen
Vann	Erstatte gammel vannledning Østensvig – Rustad med ny	Delvis gjennomført. Ny vannledning i fra Vestlifeliet til Østensvig. Ny ledning fra Østensvig til Rustad gjenstår. Ikke gjennomført grunnet manglende kapasitet.
Avløp	Gjennomføre rehabilitering og oppgradering av Skodsberg renseanlegg	Rehabilitering og tilbygg av Skodsberg renseanlegg nærmest ferdigstilt. Skodsberg renseanlegg startet opp som omfatter tilbygg av personalrom og operatørrom, Etablering av nytt vanninntak samt brannvann.
Avløp	Bjørkebekk renseanlegg-optimalisering av anlegget og fjerne fremmedvann	Ikke gjennomført grunnet kapasitetsutfordringer
Avløp	Videreføre utbygging av trykkavløp i spredt bebyggelse	Siste etappe av trinn 1 og trinn 2 inkludert Moane er ferdigstilt. Siste delen som var tilkøpling på Tromopp gjennomført.
Avløp	Reduser/fjerne fremmedvann på ulike deler av nettet	Pågår kontinuerlig i forbindelse med rehabiliteringsprosjekter og nyanlegg
Vann og avløp	Implementering av ny kommunal Forskrift om kommunale vann- og avgiftsgebyrer	Delvis gjennomført. Det er ikke gjennomført installasjon av vannmålere på <i>andre bygninger og næring</i> slik forskriften bestemmer. Dette skyldes

		kapasiteten for oppfølging fra administrasjonen
Vann og avløp	Oppstart trinn 3 (Fange/Strømsfoss) og 4 (Buer/Fyldeng) av trykkavløp i spredt bebyggelse	Ikke gjennomført grunnet manglende administrativ kapasitet samt ønske om å evaluere den første fasen og dra erfaringer av denne før neste trinn gjennomføres
Energi	Videreført fra 2016; Iverksette forslåtte tiltak fra energimerkingen og ha som mål å redusere energiforbruket med 10 %.	Gjøres ifm med skoleprosjektet – her må det driftes en stund for å se effekt.
Brann	Implementere vedtatt samarbeidsavtale med Halden	Gjennomført og har fungert bra Inkluderer også kompetanseheving for Aremark sine mannskaper
Kommuneplan	Sluttbehandle kommuneplanens arealdel.	Målsetting om å ferdigstille denne i 2018 ble ikke oppnådd, men det ble jobbet frem og behandlet en KU. Arbeidet fortsetter i 2019.
Landbruk, plan, byggesak, oppmåling	Økning byggesaksgebyrer ihht budsjettvedtak 14.12.17	Ikke oppnådd budsjett som forventet – se tidligere kommentar
Landbruk, plan, byggesak, oppmåling	Økning gebyrene for kart og deling ihht budsjettvedtak 14.12.17	Ikke oppnådd budsjett som forventet – se tidligere kommentar

Sammenligning KOSTRA/nøkkeltall

Årsgebyr for vannforsyning – årsavgift

Aremark 2015	Aremark 2016	Aremark 2017	Aremark 2018	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 5 kommuner	Landet gjennomsnitt
1 800	1 450	1 950	1 450	2 562	3 776	3 248

Avløpstjenesten – årsavgift

Aremark 2015	Aremark 2016	Aremark 2017	Aremark 2018	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 5 kommuner	Landet gjennomsnitt
3 000	4 130	4 930	4 230	4 450	3 894	3 743

Avfallstjenesten – årsavgift

Aremark 2015	Aremark 2016	Aremark 2017	Aremark 2018	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 5 kommuner	Landet gjennomsnitt
1 850	1 850	2 200	2 499	2 356	2 940	2 686

Feiing og tilsyn – årsavgift

Aremerk 2015	Aremerk 2016	Aremerk 2017	Aremerk 2018	Gjennomsnitt Østfold	Gruppe 5 kommuner	Landet gjennomsnitt
550	575	575	575	412	495	430

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskap	62/19	06.06.2019
Kommunestyret	50/19	20.06.2019

Regnskapskontroll 2019 - tertialrapport 1/19

Vedlegg

1. tertialrapport 2019
2. Investeringer - april 2019

Saksopplysninger

I følge forskrift om årsbudsjett § 10 skal rådmannen gjennom budsjettåret legge fram rapporter for kommunestyret som viser utviklingen i inntekter og innbetalinger og utgifter og utbetalinger i henhold til det vedtatte årsbudsjett. Uttrykket "gjennom året" og "rapporter" angir at slik rapportering skal skje med jevne mellomrom og minimum to ganger pr. år i tillegg til behandlingen av årsregnskapet. Regnskapet er nå ajourført for perioden 01.01.19 – 30.04.19.

Vurdering

Aremark kommune har fortsatt en økonomisk situasjon med flere utfordringer. Slik det fremkommer av vedlagte regnskapsrapport, hvor alle tiltak og vedtatte prosjekter er innarbeidet, viser prognosen nå at det kan forventes et mindreforbruk på kr 732 306.

Rådmannen vil fortsette sitt arbeid ift tiltak og prosjekter på alle områder slik at resultatet ved årets slutt er så nær balanse som mulig.

Rådmannen innstiller på at tertialrapport for 1. tertial 2019 tas til etterretning.

Rådmannens innstilling

Tertialrapport 1/2019 for perioden 01.01.19 – 30.04.19 tas til etterretning.

Behandling i Formannskap - 06.06.2019

Rådmannens innstilling:

Tertialrapport 1/2019 for perioden 01.01.19 – 30.04.19 tas til etterretning.

Geir Aarbu (Sp) fremmet følgende forslag:

Utbytte utover budsjett fra Østfold Energi kr 1 000 000,- avsettes til disposisjonsfond.
Rådmannen legger frem en plan for å nå budsjettbalanse i neste formannskap.

Rådmannens innstilling med tilleggsforslag fra Geir Aarbu (Sp) ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

Tertialrapport 1/2019 for perioden 01.01.19 – 30.04.19 tas til etterretning.

Utbytte utover budsjett fra Østfold Energi kr 1 000 000,- avsettes til disposisjonsfond.
Rådmannen legger frem en plan for å nå budsjettbalanse i neste formannskap.

TERTIALRAPPORT PR 30.04.2019

Tjenesteområde	2019 Regnskap	2019 Årsprognose	2019 Årsbudsjett	Prognoseavvik
11 - Sentraladministrasjon	4 380 161	16 784 956	16 771 792	13 164
22 - Barnehage	2 851 141	8 424 181	8 215 220	208 961
23 - Skole	8 467 191	24 062 542	24 070 289	-7 747
31 - Barnevern, psykiatri og helse	2 156 571	6 468 584	6 395 656	72 928
32 - NAV	1 354 394	3 598 171	3 613 130	-14 959
33 - Pleie og omsorg	11 065 731	30 200 199	30 051 869	148 330
41 - Landbruk, plan, miljø og viltforvaltning	-88 138	2 183 901	2 175 905	7 996
43 - Teknisk	3 032 618	12 541 482	12 539 717	1 765
44 - VAR-området	-1 778 152	-562 699	-561 858	-841
45 - Brann og feiling	87 072	1 665 158	1 665 236	-78
80 - Frie inntekter	-37 206 285	-104 361 826	-104 200 000	-161 826
90 - Avskrivninger	0	-7 756 956	-7 756 956	0
91 - Renter, utbytte og lån	2 716 891	6 020 000	7 020 000	-1 000 000
92 - Fond og resultat	0	0	0	0
Totalsum	-2 960 807	-732 306	0	-732 306

Sykefravær t.o.m. april for hele kommunen: Langtid: 8,3 % Korttid: 2,1 % Totalt: 10,4 %

Kommentarer økonomi: Prognosen viser mindreforbruk på kr. 732 306 totalt sett for hele kommunen. Det gjelder i hovedsak ekstraordinære merinntekter fra blant annet Østfold Energi AS.

Andre kommentarer/utfordringer: Virksomhetslederne rapporterer til administrasjonen månedlig etter en fastlagt mal. Det rapporteres på sykefravær, avviksmeldinger, timebankavvik, fremdrift i forhold til BMS, m.m. og ikke kun på økonomi. Rapporteringsmetoden er endret fra budsjettavvik til prognoser.

Det vises ellers til kommentarer på den enkelte virksomhet.

Tjenesteområde	2019 Regnskap	2019 Årsprognose	2019 Årsbudsjett	Prognoseavvik
11 - Sentraladministrasjon	4 380 161	16 784 956	16 771 792	13 164

Sykefravær t.o.m. april : Langtid: 1,6 % Korttid: 3,4 % Totalt: 5,0 %

Avviksmeldinger: 0

Kommentarer økonomi: Prognoseavvik kr 13 164 som anses som balanse.

Tjenesteområde	2019 Regnskap	2019 Årsprognose	2019 Årsbudsjett	Prognoseavvik
22 - Barnehage	2 851 141	8 424 181	8 215 220	208 961

Sykefravær t.o.m. april : Langtid: 3,9 % Korttid: 2,1 % Totalt: 6 %

Avviksmeldinger: 4

Kommentarer økonomi: Merforbruk på kr. 208 961 skyldes i hovedsak flere barn i andre kommuner og lavere foreldrebetalingen enn forventet.

Venteliste pr 30.04.19: 0

Antall brukere pr 30.04.19: 51

Tjenesteområde	2019 Regnskap	2019 Årsprognose	2019 Årsbudsjett	Prognoseavvik
23 - Skole	8 467 191	24 062 542	24 070 289	-7 747

Sykefravær t.o.m. april : Langtid: 11,7 % Korttid: 2,2 % Totalt: 13,9 %

Timebank: Ajourført

Avviksmeldinger: Ja

Kommentarer økonomi: Mindreforbruk på kr. 7 747

Andre kommentarer/utfordringer: Aremark kommune har hatt en økning i antall godkjente beredskapshjem i kommunen. Det medfører at Aremark skole har jevnlig tilflyt av gjesteelever i kortere og lengre perioder. Gjesteelevne har sjelden med seg nødvendige ressurser fra hjemkommunen. Vår utfordring er å finne en permanent ordning for akutt plasserte gjesteelever slik at de kan få det de har krav på i form av tilpasset opplæring. Utfordringene blir ytterligere forsterket ved at pedagogbemanningen reduseres med 2 x 100% stillinger f.o.m. aug. 2019.

Antall brukere pr 30.04.19: 176

Tjenesteområde	2019 Regnskap	2019 Årsprognose	2019 Årsbudsjett	Prognoseavvik
31 - Barnevern, psykiatri og helse	2 156 571	6 468 584	6 395 656	72 928

Sykefravær t.o.m. april : Langtid: 0 % Korttid: 1,8 % Totalt: 1,8 %

Avviksmeldinger: 0

Kommentarer økonomi: Merforbruk på kr. 72 928 som i hovedsak skyldes økte kostnader til legevaktordningene.

Andre kommentarer/utfordringer: **Lykkes med:** Tidlig intervensjon og fristoppfølging barnevern, kort ventetid og behandling på familieområdet, faste virksomhetsmøter. **Utfordringer:** Sikre et helhetlig tjenestetilbud på områdene barnevern, helse, og skole, herunder tilstrekkelig kapasitet, samarbeid og flyt mellom de ulike tjenestegrenene. Barnevern er et uforutsigbart tjenesteområde rent økonomisk, i tillegg er flyktningene en faktor som påvirker den økonomiske situasjonen betydelig. Utøvelse av det lovpålagte folkehelsearbeidet i kommunen er et område som bør ha et større fokus fremover. Bemanningssituasjonen på helsestasjonen har vært krevende.

Tjenesteområde	2019 Regnskap	2019 Årsprognose	2019 Årsbudsjett	Prognoseavvik
32 - NAV	1 354 394	3 598 171	3 613 130	-14 959

Sykefravær t.o.m. april : Langtid: 0 % Korttid: 1,1 % Totalt: 1,1 %
 Avviksmeldinger: 0
 Kommentarer økonomi: Mindreforbruk på kr. 14 959
 Andre kommentarer/utfordringer: Hovedutfordringer i 2019 er å holde utbetalingen av sosialhjelp på et så lavt nivå som mulig. Måten dette må gjøres på er å ha et enda større fokus på arbeid og aktivitet og begrense bruk av passiv stønad.

Tjenesteområde	2019 Regnskap	2019 Årsprognose	2019 Årsbudsjett	Prognoseavvik
33 - Pleie og omsorg	11 065 731	30 200 199	30 051 869	148 330

Sykefravær t.o.m. april : Langtid: 12,7 % Korttid: 1,5 % Totalt: 14,2 %
 Timebank:
 Avviksmeldinger: 1
 Kommentarer økonomi: Merforbruk på kr. 148 330 som i hovedsak skyldes økning i vedtakstimer på området for ressurskrevende brukere.
 Andre kommentarer/utfordringer: Bemanningssituasjonen har vært utfordrende det siste året, spesielt sykepleiersiden, dette har medført utstrakt nødvendig bruk av vikarressurser og noe overtid. Situasjonen er fortsatt anstrengt, men ser ut til å løse seg i løpet av året.
 Venteliste pr 30.04.19: 0
 Ant overliggere sykehus pr 30.04.19: 1
 Antall brukere pr 30.04.19: Sykehjem: 13 Hjemmesykepl: 53 Hjemmehjelp: 27

Tjenesteområde	2019 Regnskap	2019 Årsprognose	2019 Årsbudsjett	Prognoseavvik
41 - Landbruk, plan, miljø og viltforvaltning	-88 138	2 183 901	2 175 905	7 996

Sykefravær t.o.m. april : Langtid: 2,5 % Korttid: 1,1 % Totalt: 3,6 %
 Avviksmeldinger: Ingen
 Kommentarer økonomi: Balanse. Merinntekt fra Marker på grunn av etterslep i oppmålingssaker på kr 115 000. Dette kompenseres noe for mindreinntekter fra oppmåling, men vi har en forventning og forhåpning om at dette bedrer seg i løpet av året.

Tjenesteområde	2019 Regnskap	2019 Årsprognose	2019 Årsbudsjett	Prognoseavvik
43 - Teknisk	3 032 618	12 541 482	12 539 717	1 765

Sykefravær t.o.m. april : Langtid: 0,3 % Korttid: 1,7 % Totalt: 2 %
 Avviksmeldinger: Ingen
 Kommentarer økonomi: Balanse. Merutgifter til strøm og forsikring er kompensert med reduksjon i utgifter til vedlikehold. Gjennomføring av salg av boliger kan påvirke utgifter og inntekter på ansvarsene knyttet til boliger.

Tjenesteområde	2019 Regnskap	2019 Årsprognose	2019 Årsbudsjett	Prognoseavvik
44 - VAR-området	-1 778 152	-562 699	-561 858	-841

Sykefravær t.o.m. april : Langtid: 0,6 % Korttid: 1,7 % Totalt: 2,3 %
 Avviksmeldinger: Ingen
 Kommentarer økonomi: Merinntekter på slam er foreslått avsatt til fond. Merinntekter på renovasjon er foreslått avsatt til fond som kan brukes til innføring av ny sorteringsfraksjon.
 Merforbruk på vannområdet da kostnadene ikke dekkes av nåværende gebyrnivå. Videre ser vi at vann- og avløpstilkoblinger kan by på utfordringer. Prognose på tilknytningsgebyrer er opprettholdt som i budsjett. Merinntekter på avløp.

Tjenesteområde	2019 Regnskap	2019 Årsprognose	2019 Årsbudsjett	Prognoseavvik
45 - Brann og feiing	87 072	1 665 158	1 665 236	-78

Sykefravær t.o.m. april : Langtid: 0 % Korttid: 0,1 % Totalt: 0,1 %
 Avviksmeldinger: Ingen
 Kommentarer økonomi: Balanse, men antall utryknings er et usikkerhetsmoment for årsprognosen. I 2018 ble det på grunn av den tørre sommeren vesentlig høyere kostnader til utryknings enn budsjettet. Størst aktivitet er gjerne i sommerhalvåret. Inntekter på feier er som budsjettet.

Tjenesteområde	2019 Regnskap	2019 Årsprognose	2019 Årsbudsjett	Prognoseavvik
80 - Frie inntekter	-37 206 285	-104 361 826	-104 200 000	-161 826

Kommentarer økonomi: Positivt prognoseavvik kr 161 826 som i hovedsak skyldes økte skatteinntekter.

Tjenesteområde	2019 Regnskap	2019 Årsprognose	2019 Årsbudsjett	Prognoseavvik
90 - Avskrivninger	0	-7 756 956	-7 756 956	0

Kommentarer økonomi: Ingen.

Tjenesteområde	2019 Regnskap	2019 Årsprognose	2019 Årsbudsjett	Prognoseavvik
91 - Renter, utbytte og lån	2 716 891	6 020 000	7 020 000	-1 000 000

Kommentarer økonomi: Postitivt prognoseavvik kr 1 000 000 som skyldes høyere utbytte fra Østfold Energi.

Tjenesteområde	2019 Regnskap	2019 Årsprognose	2019 Årsbudsjett	Prognoseavvik
92 - Fond og resultat	0	0	0	0

Kommentarer økonomi: Ingen.

Investeringer pr 30.04.2019

Radetiketter	Regnskap 2019	Budsjett 2019	Avvik 2019 i kr	Kommentarer
4322 - Kommunale tomtefelt				
424 - Fladeåsen II - tomtefelt	0	6 700 000	-6 700 000	Avhengig av finansiering fra salg av boliger
4331 - Aremark skole				
432 - Aremark skole - asfalt/lyssetting	0	800 000	-800 000	Planlegges gjennomført
4332 - Aremark barnehage				
426 - Aremark barnehage	0	6 000 000	-6 000 000	Avhengig av finansiering fra salg av boliger
4440 - Vann				
412 - Trykkavløp - vann	0	3 200 000	-3 200 000	Forberedende arbeid pågår
4441 - Avløp og rensing				
411 - Trykkavløp - kloakk	148 520	10 200 000	-10 051 480	Forberedende arbeid pågår
417 - Skodsberg renseanlegg 2016	9 775	0	9 775	Kommer som egen sak om finansiering
418 - Skodsberg renseanlegg - teknisk anlegg	75 543	0	75 543	Kommer som egen sak om finansiering
457 - KomTek	0	400 000	-400 000	Satt i bestilling - ikke fakturert enda
460 - Prosjektleder	0	922 499	-922 499	Tiltrer 03.06.19
4510 - Brannvesen				
458 - Brann - verneutstyr	0	130 000	-130 000	Satt i bestilling - ikke fakturert enda
4321 - Omsorgsboliger				
. - Prosjekt uten prosjektnummer	2 000	0	2 000	
4330 - Rådhuset				
453 - Rådhuset - fjerning oljetank	0	800 000	-800 000	Ikke igangsatt grunnet manglende kapasitet i administrasjonen
454 - Aremark rådhus - boligprosjekt	0	500 000	-500 000	Avhengig av finansiering fra salg av boliger
4337 - Myrland				
420 - Aremark ungdomsklubb	0	1 500 000	-1 500 000	Avhengig av finansiering fra salg av boliger
4352 - Trimløype				
455 - Trimløype	0	1 000 000	-1 000 000	Avhengig av finansiering fra salg av boliger
4370 - Kommunale veger				
422 - Kommunale veger - Østkrokveien	0	500 000	-500 000	Avhengig av finansiering fra salg av boliger
428 - Skiltprosjekt - skilting av kommunale veger	0	800 000	-800 000	Ikke igangsatt grunnet manglende kapasitet i administrasjonen
456 - Gang- og sykkelvei Fosby-Haugeby	0	1 500 000	-1 500 000	Avhengig av finansiering fra salg av boliger
4371 - Vegbelysning				
434 - Kommunale veger - veglys	0	1 000 000	-1 000 000	Ikke igangsatt grunnet manglende kapasitet i administrasjonen
Totalsum	235 838	35 952 499	-35 716 661	

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskap	63/19	06.06.2019
Kommunestyret	51/19	20.06.2019

Finansforvaltningen pr 30.04.19

Saksopplysninger

Aremark kommunestyre vedtok eget finansreglement 16.09.10, sak 28/10. Reglementet er vedtatt med hjemmel i forskrift om finansforvaltning i kommuner og fylkeskommuner som trådte i kraft 01.07.10. Formålet med reglementet er at kommunen skal forvalte sine midler slik at tilfredsstillende avkastning oppnås, uten at det innebærer vesentlig finansiell risiko, og under hensyn til at kommunen skal ha midler til å dekke sine betalingsforpliktelser ved forfall. Reglementer legger opp til at rådmannen skal rapportere vedr. finansforvaltningen i kommunen i forbindelse med tertialrapporteringen og årsrapporteringen.

Pr. 30.04.2019 hadde Aremark kommune plassert sine finansielle aktiva slik:

	Pr. 30.04.16	Pr. 30.04.17	Pr. 30.04.18	Pr. 30.04.19	%	Betingelser pr 30.04.19
	Beløp	Beløp	Beløp	Beløp		
Innskudd hos hovedbank- forbindelse:						
Marker Sparebank (inkl. skattetrekkskonto)	20 442 067	25 683 170	10 138 225	18 346 547	95,29 %	1,80 %
Andre banker:						
Berg Sparebank	2 831 591	150 540	152 183	153 905	1,43 %	1,10 %
Eidsberg Sparebank	5 595 251	143 516	144 197	144 932	1,36 %	0,50 %
Halden Sparebank	158 393	158 472	158 551	158 780	1,49 %	0,05 %
KLP	4 707 323	44 308	46 099	46 191	0,43 %	0,20 %
Samlet plasseringer	33 734 624	26 180 006	10 639 255	18 850 354	100 %	

Kommunen har ikke plassert noen av sine midler i aksjer/obligasjoner eller andre verdipapirer for å oppnå avkastning.

Pr. 30.04.2019 hadde Aremark kommune plassert sine finansielle passiva slik:

	Pr. 30.04.16	Pr. 30.04.17	Pr. 30.04.18	Pr. 30.04.19		Betingelser pr. 30.04.19
	Beløp	Beløp	Beløp	Beløp	%	
Lån til investeringer:						
Husbanken	8 438 102	7 907 200	7 365 988	6 815 330	4,73 %	Fast: 0,670, 1,670 og 1,673
Kommunalbanken	49 655 390	74 254 460	72 201 580	70 105 990	46,35 %	Flytende: 1,7205 - 1,7535 Fast: 2,4900
KLP	39 767 180	60 334 677	71 826 395	83 901 309	46,11 %	Flytende: 1,950 og 2,000. Fast: 1,900, 1,950, 2,371, 2,370 og 2,400
Lån til viderutlån:						
Husbanken	3 792 155	4 566 924	4 376 579	4 226 773	2,81 %	Flytende: 1,455 Fast: 1,673
Samlet innlån	101 652 827	147 063 261	155 770 542	165 049 402	100 %	

63,13 % av kommunens låneopptak er bundet opp til fastrenteavtaler.
De største enkeltlånene er tatt opp i Kommunalbanken og KLP.
Kommunen har ikke rentebytteavtaler eller finansiell leasing.

Folkehelse

Ingen konsekvens.

Rådmannens innstilling

Aremark kommunes finansforvaltning pr. 30.04.2019 tas til etterretning.

Behandling i Formannskap - 06.06.2019

Rådmannens innstilling:

Aremark kommunes finansforvaltning pr. 30.04.2019 tas til etterretning.

Rådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

Aremark kommunes finansforvaltning pr. 30.04.2019 tas til etterretning.

Saksframlegg

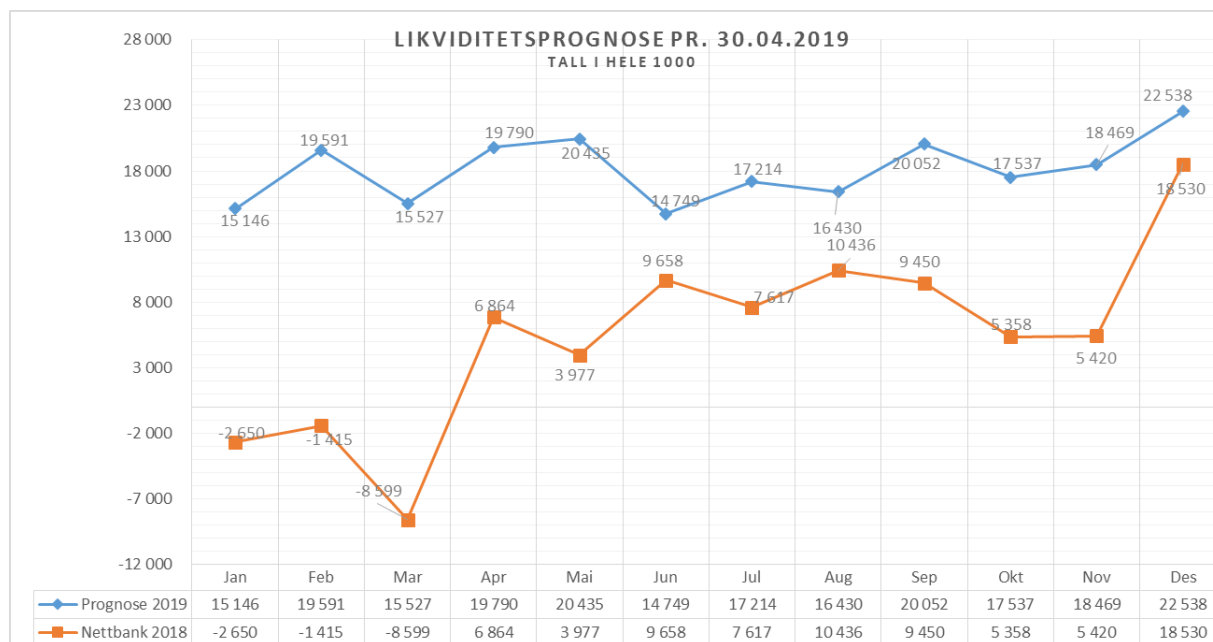
Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskap	64/19	06.06.2019
Kommunestyret	52/19	20.06.2019

Likviditetsprognose pr 30.04.19

Saksopplysninger

Saken legges fram i tråd med kommunestyrets vedtak 14.12.2017, sak 84/17.

Vurdering

Skattetrekkkonto er ikke medtatt i oversikten.

Kurven "2018" viser kommunens historiske likviditet for fjoråret (inkluderer investeringer og låneopptak).

I kurven "prognose 2019" er det ikke tatt høyde for budsjetterte fremtidige investeringer og låneopptak.

Både prognosen for 2019 og de historiske tallene for 2018, viser at det er store variasjoner i kommunens kontantbeholdning gjennom året.

Kommunene mottar rammetilskudd hver måned med unntak av månedene august og desember.

Månedene april, juni og desember er historisk sett de beste skattemånedene, og refusjon ressurskrevende brukere og utbytte fra Østfold Energi blir utbetalt i juni/juli.

I september og november utbetales etterbetalinger som følge av lønnsjusteringen og godtgjørelse til folkevalgte.

Det ble tatt opp lån på kr 13,7 mill i desember 2018. Dette og forfall på kommunale avgifter i februar er årsaken til den høye likviditet i begynnelsen av 2019.

Folkehelse

Ingen konsekvens

Rådmannens innstilling

Likviditetsprognose pr. 30.04.2019 tas til orientering.

Behandling i Formannskap - 06.06.2019

Rådmannens innstilling:

Likviditetsprognose pr. 30.04.2019 tas til orientering.

Rådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

Likviditetsprognose pr. 30.04.2019 tas til orientering.

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Kommunestyret	53/19	20.06.2019

Finansiering av påbegynte investeringer videreført fra 2018

Vedlegg

- 1 Samlet saksfremstilling FS sak 65-19
- 2 Resterende Skodsberg Renseanlegg

Saksopplysninger

Viser til formannskapets behandling i møte 06.06.19, sak 65/19 - Finansiering av påbegynte investeringer videreført fra 2018. Formannskapet fattet følgende vedtak:

«For å ferdigstille påbegynte og tidligere finansierte prosjekter bevilges

2. kr. 500.000,- eks mva til SD anlegg på skolen. Utgiften belastes kto 02307.4331.222 finansieres ved bruk av lån kto 09100.4331.870

3. kr. 150.000,- eks mva for å installere manglende låssystem på skolen. Utgiften belastes kto 02307.4331.222 og finansieres ved bruk av lån kto. 09100.4331.870.

Pkt 1 utgår inntil videre. Rådmannen får i oppgave å fremskaffe detaljert informasjon til kommunestyret 20.06.19»

Rådmannen har fremskaffet forespurt informasjon over saken som omhandler Skodsberg avløpsrenseanlegg. Oversikt over gjenstående arbeid ligger vedlagt.

Rådmannens innstilling

For å ferdigstille påbegynte og tidligere finansierte prosjekter bevilges

1. Kr 620 000 eks mva til Skodsberg avløpsrenseanlegg. Utgiften belastes kto 02307.4441.350 og finansieres ved bruk av lån kto 09100.4441.870.

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskap	65/19	06.06.2019
Kommunestyret		20.06.2019

Finansiering av påbegynte investeringer videreført fra 2018

Saksopplysninger

I 2018 var det investeringer som var igangsatt men ikke slutført i 2018. Disse ble ikke vedtatt finansiert for 2019 i vedtak for budsjett og økonomiplan i KS 13.12.18 sak 91/18 da status ikke var avklart da saken ble sendt ut. Rådmannen orienterte kommunestyret om at det ville komme en oppfølgingssak som ville inneholde finansiering av disse prosjektene. Dette er denne saken.

Saken gjelder følgende anlegg Skodsberg avløpsrensanlegg, SD system for skolen, låssystem i administrasjonsbygget på skolen.

Vurdering

Dette er allerede påbegynte og tidligere finansierte prosjekter men som er på forskjellige stadier når det gjelder gjennomføring.

Arbeidet med Skodsberg avløpsrensanlegg har pågått over flere år og er i slutfasen for ferdigstilling. Prosjektet består av to anleggsnummer – en for bygget og en for tekniske anlegg. Dette er gjort da investeringene har ulik avskrivningstid. Det gjenstår noe arbeider for å bli ferdig deriblant utomhusanlegget. Det er viktig at anleggene gjøres helt ferdig slik at de kommer over i en normal driftsfase. Rådmannen anbefaler derfor at anlegget finansieres opp slik at det blir ferdigstilt. Dette beløpet samsvarer med forskjellen mellom bevilgning til anlegget i 2018 og det som er regnskapsført. Dette utgjør kr 620.000,- eks mva.

SD anlegg for skolen – Her har arbeidet med utredning pågått for å klarlegge hvilken løsning man skulle gå for. Man har tatt utgangspunkt i å implementer skolen i det systemet som kommunen allerede har ved å utvidet dette med ett bygg. Rambøll har bistått kommunen med dette og det er innhentet pris fra dagens leverandør – EM systemer. Det er tatt en rekke

forbehold i tilbudet fra EM systemer og rådmannen vurderer å innhente tilbud fra flere leverandører for å belyse hvilke konsekvenser dette har for investeringskostnad og deretter drift. Dette må kommunen ha konsulentbistand til. Rådmannen anbefaler at det bevilges kr 500.000,- eks mva til dette arbeidet.

Låssystem: Når skolen ble bygget var ikke låssystem for administrasjonsbygget med. Dette skulle tas for seg selv etterpå. Dette dreier seg om 2 dører med låssystem. Rådmannen ber om at det bevilges kr 150.000,- + mva til dette.

Rådmannens innstilling

For å ferdigstille påbegynte og tidligere finansierte prosjekter bevilges

1. kr 620 000 eks mva til Skodsberg avløpsrenseanlegg. Utgiften belastes kto 02307.4441.350 og finansieres .ved bruk av lån kto 09100.4441.870....’
2. kr. 500.000,- eks mva til SD anlegg på skolen. Utgiften belastes kto 02307.4331.222 finansieres ved bruk av lån kto 09100.4331.870 ..
3. kr. 150.000,- eks mva for å installere manglende låssystem på skolen. Utgiften belastes kto 02307.4331.222 og finansieres ved bruk av lån kto. 09100.4331.870.

Behandling i Formannskap - 06.06.2019

Rådmannens innstilling

For å ferdigstille påbegynte og tidligere finansierte prosjekter bevilges

4. *kr 620 000 eks mva til Skodsberg avløpsrenseanlegg. Utgiften belastes kto 02307.4441.350 og finansieres .ved bruk av lån kto 09100.4441.870....’*
5. *kr. 500.000,- eks mva til SD anlegg på skolen. Utgiften belastes kto 02307.4331.222 finansieres ved bruk av lån kto 09100.4331.870 ..*
6. *kr. 150.000,- eks mva for å installere manglende låssystem på skolen. Utgiften belastes kto 02307.4331.222 og finansieres ved bruk av lån kto. 09100.4331.870.*

Geir Aarbu (Sp) fremmet følgende forslag:

Pkt 1 utgår inntil videre. Rådmannen får i oppgave å fremskaffe detaljert informasjon til kommunestyret 20.06.19

Rådmannens innstilling med tilleggsforslag fra Geir Aarbu (Sp) ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

For å ferdigstille påbegynte og tidligere finansierte prosjekter bevilges

2. kr. 500.000,- eks mva til SD anlegg på skolen. Utgiften belastes kto 02307.4331.222 finansieres ved bruk av lån kto 09100.4331.870
3. kr. 150.000,- eks mva for å installere manglende låssystem på skolen. Utgiften belastes kto 02307.4331.222 og finansieres ved bruk av lån kto. 09100.4331.870.

Pkt 1 utgår inntil videre. Rådmannen får i oppgave å fremskaffe detaljert informasjon til kommunestyret 20.06.19

DETALJERT INFORMASJON VEDR SKODSBERG AVLØPSRENSSEANLEGG

Resterende arbeider Guard (ihht kontrakt), Norrens og Pøyry	Kr	270 000,-
Utomhusanlegg – belysning og arbeider Are anlegg	«	200 000,-
Trådløst nett, kameraovervåking og overføring av brannalarm	«	70 000,-
Bygningsmessige arbeider med epoxybelegg i resterende arealer, trapp utvendig for adgang til loft og etterisolering på loftet.	«	80 000,-
Sum	Kr	<u>620 000,-</u>

Kostandsoppsettet er i grove trekk og prisene er kun anslag.

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Kommunestyret	54/19	20.06.2019

Finansiering av branntekniske tiltak på de kommunale byggene Fosbykollen sykehjem og Aremark barnehage

Vedlegg

- 1 Samlet saksfremstilling FS sak 66-19
- 2 Branntekniske tiltak Fosbykollen sykehjem revidert 16.05.19
- 3 F-RAP-01 (0) Brannkonsept Fosbykollen sykehjem
- 4 Tilbud vinduer barnehagen

Saksopplysninger

Viser til formannskapetets behandling i møte 06.06.19, sak 66/19 - Finansiering av branntekniske tiltak på de kommunale byggene Fosbykollen sykehjem og Aremark barnehage. Formannskapetet fattet følgende vedtak:

«Rådmannen må fremskaffe ytterligere opplysninger til saken. Saken legges frem for kommunestyret 20.06.19 uten innstilling fra formannskapet.»

Samlet saksfremstilling ligger vedlagt.

Rådmannen har nå fremskaffet underlaget for saken som ligger vedlagt.

Rådmannens innstilling

1. Det bevilges kr 1.500.000,- eks mva til brannteknisk oppgradering av Fosbykollen sykehjem i tråd med tiltaksplan utarbeidet av Rambøll for de tiltakene som er gitt med anbefalt gjennomføringstid *straks* og *1-3 år*. Avvik etter branntilsyn ivaretas i samme prosess.

Investeringen belastes konto .02307.4333.261 og finansieres ved bruk av lån.konto 09100.4331.870

2. Det bevilges kr 250.000,- eks mva til brannteknisk oppgradering av Aremark barnehage i tråd med tiltaksplan utarbeidet av Rambøll for de tiltakene som er gitt med anbefalt gjennomføringstid *straks* og *1-3 år*. Avvik etter branntilsyn ivaretas i samme prosess

Investeringen belastes konto 02307.4332.221 og finansieres ved bruk av lån konto 09100.4332.870

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskap	66/19	06.06.2019
Kommunestyret		20.06.2019

Finansiering av branntekniske tiltak på de kommunale byggene Fosbykollen sykehjem og Aremark barnehage

Saksopplysninger

Rambøll har utført brannteknisk konsept på oppdrag for kommunen både på Fosbykollen sykehjem og på Aremark barnehage. Dette har resultert i en tiltaksplan som spesifiserer hvilke tiltak som skal bør eller skal gjøres for at byggene skal oppfylle forskriftskrav. Kommunen har ved branntilsyn vist til disse tiltaksplanene som en plan for å lukke avvik etter branntilsyn.

Det har tidligere vært fremmet en sak (27.09.18, KS 61/18) om bytting av noen vinduer på barnehagen som er et avvik etter branntilsyn. Dette arbeidet ble ikke utført i høst som planlagt.

Rambøll har vært i kommunestyret og orientert om tiltaksplanen på sykehjemmet. I tillegg har det vært bevilget midler (KS 45/19, 09.05.19) til konsulentbistand for å komplettere tiltaksliste med kostnadsoverslag slik at man nå har en formening om kostnader for de ulike tiltakene.

Vurdering

Fosbykollen sykehjem:

Med utgangspunkt i tiltaksliste utarbeidet av Rambøll AS med spesifiserte kostnader anbefaler rådmannen at kommunestyret finansierer opp de tiltakene som har en anbefalt gjennomføringstid benevnt som *straktiltak* og *1-3 år*. Tiltakene i tidsperspektiv 1-3 år skal da etter planen være ferdigstilt i løpet av april 2020. Straktiltakene skulle allerede vært gjennomført. De tiltakene som har en anbefalt gjennomføringstid på 4-7 år vil rådmannen komme tilbake til i budsjettprosessen for 2020. Eventuelle tiltak vil da sees opp mot anbefalinger fra prosjektet *Fremtidens pleie- og omsorgstjenester i Aremark*.

Basert på de kostnader som fremkommer av tiltaksplanen hvor det tas høyde for noe uforutsett anbefaler rådmannen at det bevilges kr1.500.000,- eks mva til branntekniske tiltak på Fosbykollen sykehjem.

Barnehagen:

På barnehagen er det tilsvarende inndeling av tidsperspektiv i tiltaksliste hvor rådmannen også anbefaler å gjøre tiltak som har anbefalt gjennomføringstid straks og 1-3 år. Disse tiltakene må også her sees opp mot avvik etter branntilsyn. Det er ikke brukt konsulentbistand for å få et kostnadsoverslag for de tiltakene som skal gjennomføres. Rådmannen anbefaler at det bevilges kr. 250.000,- eks mva slik at arbeidet kommer i gang. Skulle det vise seg at arbeidene blir mer omfattende enn det er midler til vil rådmannen komme tilbake til dette i en egen sak.

Konklusjon:

Kommunen bør følge opp avvik etter tilsyn og påse at de kommunale byggene er i samsvar med gjeldene lover og forskrifter. Selv om det er planer om omgjøring av både sykehjem og barnehage vil det ta noe tid før dette er gjennomført. I mellomtiden bør det gjøres tiltak slik at byggene er forskriftsmessige. Innhenting av tilbud på jobbene kan samordnes slik at kostnader for utførelse blir så lave som mulig.

Rådmannens innstilling

1. Det bevilges kr 1.500.000,- eks mva til brannteknisk oppgradering av Fosbykollen sykehjem i tråd med tiltaksplan utarbeidet av Rambøll for de tiltakene som er gitt med anbefalt gjennomføringstid *straks* og *1-3 år*. Avvik etter branntilsyn ivaretas i samme prosess.

Investeringen belastes konto .02307.4333.261 og finansieres ved bruk av lån.konto 09100.4331.870

2. Det bevilges kr 250.000,- eks mva til brannteknisk oppgradering av Aremark barnehage i tråd med tiltaksplan utarbeidet av Rambøll for de tiltakene som er gitt med anbefalt gjennomføringstid *straks* og *1-3 år*. Avvik etter branntilsyn ivaretas i samme prosess

Investeringen belastes konto 02307.4332.221 og finansieres ved bruk av lån.konto 09100.4332.870

Behandling i Formannskap - 06.06.2019

Rådmannens innstilling:

1. Det bevilges kr 1.500.000,- eks mva til brannteknisk oppgradering av Fosbykollen sykehjem i tråd med tiltaksplan utarbeidet av Rambøll for de tiltakene som er gitt med anbefalt gjennomføringstid straks og 1-3 år. Avvik etter branntilsyn ivaretas i samme prosess.

Investeringen belastes konto .02307.4333.261 og finansieres ved bruk av lån.konto 09100.4331.870

2. Det bevilges kr 250.000,- eks mva til brannteknisk oppgradering av Aremark barnehage i tråd med tiltaksplan utarbeidet av Rambøll for de tiltakene som er gitt med anbefalt gjennomføringstid straks og 1-3 år. Avvik etter branntilsyn ivaretas i samme prosess

investeringen belastes konto 02307.4332.221 og finansieres ved bruk av lån.konto 09100.4332.870

Geir Aarbu (Sp) fremmet følgende forslag:

Rådmannen må fremskaffe ytterligere opplysninger til saken. Saken legges frem for kommunestyret 20.06.19 uten innstilling fra formannskapet.

Forslaget til Geir Aarbu (Sp) ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

Rådmannen må fremskaffe ytterligere opplysninger til saken. Saken legges frem for kommunestyret 20.06.19 uten innstilling fra formannskapet.

Fosbykollen sykehjem

Tilstandsvurdering med tiltaksliste

Tiltaksliste Dato: 26.04.2017

Revidert 16.05.2019: Prisanslag

Tilstandsgrad	TG1	Mindre avvik som ikke har stor betydning for person- og verdisikkerheten.
	TG2	Mangler i tekniske eller organisatoriske forhold, som gir dårligere sikkerhet enn forutsatt i referansenivået. Manglene kan skyldes slitasje, byggefeil, ukynndig vedlikehold og dårlige organisatoriske rutiner.
	TG3	Vesentlige mangler i den tekniske eller organisatoriske sikkerheten i forhold til referansenivået. Har uakseptabel risiko for mennesker, materiell eller miljø.
Konsekvensgrad	KG1	Små og middels konsekvenser.
	KG2	Vesentlige konsekvenser.
	KG3	Store og alvorlige konsekvenser.

Generelle punkt	Forhold	Tilstandsbeskrivelse	TG	KG	Tiltak	Anbefalt gjennomføringstid			Kommentar	Generelle punkt	Prisanslag	
						Straks	1 - 3 år	4 - 7 år				
1	Brannvarslingsanlegg	Anlegget dekker ikke alle arealer. Flere rom er ikke dekket av detektorer. Legekantoret (nabobygget) er nærmere enn 8 m fra carport. Det er ikke installert optiske signalgivere. Det var ikke etablert brannmannspanel i Tilbygget.	2	3	Det må projikteres og monteres et fulldekkende brannalarmanlegg i bygget. Alle rom skal være dekket med minst en røykdetektor. Dette gjelder også loft over Hovedbygget og Tilbygget. Legekantoret (nabobygget) må omfattes av et brannalarmanlegg og forrigles til anlegget for sykehjemmet. Direktekobling til brannvesenet skal opprettholdes. Det må etableres et underpanel (brannmannspanel) i inngangspartiet i Tilbygget forriglet til eksisterende brannalarmanlegg, da brannvesenet skal ha minst en adkomst til hver brannseksjon, og slik for å sikre effektiv slokkeinnsats.	X			Optiske signalgivere anses kun som en anbefaling og ikke et krav, knyttet til oppgradering. opplyst fra kunde: anslått 3 detektorer mangler.	1	1: 3 detektorer: 6.000 ekskl.mva 2: inkludere legekantor for brannalarmanlegg: ca. 36.000 ekskl.mva Alternativt må 3 av biloppstinningsplasser, carport, rives for å ivareta 8m mellom byggverk. ca. 15.000 ekskl.mva	Pris basert på erfaringstall, elektrorådgiver, Rambøll Fredrikstad
2	Ledesystem	Det mangler markeringsskilt over dører til rømningsvei flere steder, samt merking av installasjoner (f.eks. manuelle meldere og håndsløkkeutstyr). Gjelder alle etasjer.	2	2	Det må etableres markeringsskilt over alle dører til og i rømningsvei. Unntak kan gjøres for små rom som bøttekott, heismaskinrom, samt boenhet/sykerom. Manuelle meldere og sløkkeutstyr må merkes tydelig med skilt.		X		Det anbefales generelt å montere lavtsittende ledesstem (etterlysende) nederst på vegg i rømningsvei, som et supplement til eksisterende høyttsittende ledesystem.	2	ca. 31 markeringsskilt: 62.000 ekskl.mva	Pris basert på erfaringstall, elektrorådgiver, Rambøll Fredrikstad
3	Rømningsplaner	Det ble ikke observert rømningsplaner i bygget	2	2	Det må etableres rømningsplaner som henges opp hensiktsmessig rundt i bygget.		X			3	utført	
4	Sprinkleranlegg	I henhold til dagens regelverk skal det være installert automatisk sløkkeanlegg (sprinkleranlegg) i bygget.	2	2	Installasjon av sprinkleranlegg bør alltid vurderes i eksisterende bygg ved behov for oppgradering/rehabilitering. Et sprinkleranlegg vil bidra til økt personsikkerhet og verdisikkerhet for bygningsmassen. Samtidig er det ofte et kostnadsspørsmål da det er ressurskrevende, økonomisk spesielt, å installere. Ved Fosbykollen sykehjem er personsikkerhetsnivået relativt bra; det er oversiktlige rømningsveier, ivaretagelse av horisontal forflytning til sikkert sted/annen brannseksjon, rømningsveier som leder til terreng i samme etasje uavhengig rømningsstrapper bl.a. Installasjon av sprinkleranlegg anbefales men anses primært som et verdisikringstiltak og ikke et straks-tiltak.			X		4	ca. 3330m2: Tradisjonelt: ca.2.500.000-3.000.000 ekskl.mva. Boligsprinkler: ca. 3.000.000 Følgende tiltak anses som valgfri, men vil medføre at enkelte tiltak kan utgå.	Pris basert på erfaringstall, VVSrådgiver, Rambøll Fredrikstad og VEKOS (sprinklerådgivningsfirma).
5	Takfot som egen branncelle	Takfot er trolig ikke tilfredsstillende utført for å forebygge brannsmitte til loft.	2	1	Verifisere/oppgradere takfot til branncelleskille. Dette vurderes ikke å være vesentlig fare for personsikkerheten i bygget og er derfor ikke et prioritert tiltak.			X		5	ca. 180m: 144.000 ekskl.mva Følgende tiltak kan utgå dersom sprinkleranlegg installeres	Pris basert på erfaringstall, kvadratmeterpris
6	Kjølesone og takfot som egen branncelle	Kjølesone i fasade (vertikal avstand mellom vindu i ulike brannceller, samt smitte til kaldt loft) er ikke tilfredsstillende flere steder.	2	2	Oppgradere takfot til branncelleskille, samt etablere tilfredsstillende kjølesone ved å skifte ut eksisterende vindu med brannglass samt etablere/oppgradere utragende bygningsdeler. Dette vurderes ikke å være vesentlig fare for personsikkerheten i bygget og er derfor ikke et prioritert tiltak å utbedre.			X		6	se punkt 5	
7	Lagring av materialer i rømningsvei	Det lagres generelt for mye brennbare materialer i rømningsveiene	2	2	Materialer må fjernes/omplasseres. Unntak kan gjøres for mindre sittegrupper. Fri bredde i rømningsvei må ikke hindres.	X				7	-	
8	Heisdører, generelt	Heisdører kunne ikke verifiseres brannmotstand på befaring.	2	2	Heisdører må få verifisert brannmotstand av leverandør. Dersom de ikke er klassifisert med brannmotstand må enten heisdører skiftes ut (trolig utfordrende praktisk) eller at det etableres slagdør foran heisen, eller at det etableres røykgardin (E30) foran heisdør.			x	Se branntegning for krav til brannmotstand for heisdør. Det anbefales å utsette dette tiltak lengst mulig og tas ved en større rehabilitering	8	ca. 25.000 per heisdør. Totalt ca. 125.000 Følgende tiltak kan utgå dersom sprinkleranlegg installeres	Pris basert på erfaringstall
9	Dør plassert i brannskille, både til/i rømningsvei men også dører i brannskiller ellers	Dører fra flere rom plassert i et brannskille er uklassifiserte og mangler brannmotstand. Gjelder alle etasjer.	2	3	Det må gjøres en gjennomgang av dørene som skal ha brannteknisk funksjon og oppgradere de dørene som er uklassifiserte.	X			Se branntegning for dørkrav.	9	ca. 25stk EI30 dører og 2.stk EI60 dører: 415.000 ekskl.mva	Pris basert på erfaringstall fra tilsvarende prosjekter i Oslo-marked
Plan U (Hovedbygg)						Anbefalt gjennomføringstid			Kommentar			
Punktnr.	Romnr./dørnr.	Nærmere stedsangivelse	Tilstandsbeskrivelse		Tiltak	Straks	1 - 3 år	4 - 7 år		Punktnr.		
10			Dør til trapperom/rømningsvei har feil slagretning	2	1	Snu slagretning på døren		X		10	7.000 ekskl.mva	Pris basert på erfaringstall
11		Vaskeri	Kanal perforerer brannskiller og er ikke sikret mot brannspredning til andre brannceller	2	3	Det må etableres brannspjeld i kanalen plassert f.eks. i etasjeskillet. Brannspjeldet må ha brannmotstand EI60 og være tilgjengelig for inspeksjon og service	X			11	5.000 ekskl.mva	Pris basert på erfaringstall
12		Tele/data	Det tekniske rommet er viktig for lokalsamfunnet (fibernet)	1	2	Det anbefales å vurdere et autoamtisk sløkkeanlegg (f.eks. Inergen) i dette rommet for å øke sikkerheten og opprettholdelse av drift.		X		12	Ansies ikke som krav.	
13		Trapperom ved gavl	Det lagres brennbare materialer i rømningsveien	2	2	Materialer må fjernes/omplasseres	X			13	-	

14		Rengjøringsentral	Dør til trapperom fra rengjøringsentral holdes åpen med kile	2	2	Branntekniske dører må ikke holdes åpne med kiler	X			Dører til rømningsvei er særlig viktige at har tilfredsstillende funksjonalitet	14	alternativt kan dørmagnet monteres	
15		Rengjøringsentral og ventilasjonsrom	Tekniske gjennomføringer er ikke tilfredsstillende utført	2	2	Gjennomføringer må brannettes og kanaler brannisoleres av sertifisert foretak (brannmotstand EI60)		X			15	8.000ekskl.mva	Pris basert på erfaringstall, priser basert på Oslo-marked
16		Tavleskap mot rømningsvei, ved fyrrom	Uklassifisert dør	2	2	Ny brannør med brannmotstand EI30-S [B30]. Som straks-tiltak anbefales det imidlertid å etablere serviceavtale for termografering av tavleskapet.		X			16	inngår i punkt 9	
Plan 1							Anbefalt gjennomføringstid			Kommentar			
Punktnr.	Romnr./dørnr.	Nærmere stedsangivelse	Tilstandsbeskrivelse			Tiltak	Straks	1 - 3 år	4 - 7 år		Punktnr.		
17	Hovedbygg	Brannsentral ved inngangsparti	Brannsentral står angitt med Feilmelding	2	2	Utbedre feilmelding	X				17	omfanget er ukjent. Pris fra 5.000	Pris basert på erfaringstall
18	Hovedbygg	Kjøkken ved kapell	Glass i fasade er uklassifisert.	2	2	Fasade (inkl. vindu) utgjør skjerming mot rømning fra etasjen over (via gangbro). Rømningsveien må sikres ved at eksisterende glass erstattes med brannglass EI30.		X			18	20.000ekskl.mva	Pris basert på erfaringstall, priser basert på Oslo-marked
19	Hovedbygg	Tavleskap mot rømningsvei, ved kopirom	Dører er uklassifiserte.	2	2	Dører må erstattes med brannør EI30-S [B30]. Som straks-tiltak anbefales det imidlertid å etablere serviceavtale for termografering av tavleskapet.		X			19	20.000ekskl.mva	Pris basert på erfaringstall, priser basert på Oslo-marked
20	Hovedbygg	Rømningskorridor utenfor kapell	Kommode i tre med samling av diverse bøker	2	2	Materialer må fjernes/omplaseseres	X				20	-	
21	Hovedbygg	Vinduer i fasade fra to lagerrrom på kjøkkenet (ved gavl), samt vinduer i fasade mot rømningsvei (ved overbygget areal i nærheten av ventilasjon-og søppelrom)	Vinduer er uklassifiserte	2	2	Rømningsvei fra 2. etasje må skjermes. Eksisterende vinduer i 1. etasje må erstattes med brannglass som har brannmotstand EI30.	X				21	80.000ekskl.mva	Pris basert på erfaringstall, priser basert på Oslo-marked
22	Hovedbygg	Dør til trapperom ved heis	Døren lukker seg ikke tilfredsstillende	2	2	Lukkefunksjon må utbedres	X				22	-	
23	Hovedbygg	Trapperom ved gavl ved kjøkken	Det lagres materialer (væsker, bruskaner, plast, mopper, bøtter, fryser, etc) i rømningsveien	2	2	Materialer må fjernes/omplaseseres	X				23	-	
24	Hovedbygg	Trapperom ved gavl ved kjøkken	Dør fra kjøkken til trapperom holdes oppe med en bruskaner på gulvet	2	2	Dør til trapperom må ha forutsigbar funksjonalitet. Bruskanen må fjernes og kan ikke stå slik at brannøren hindres å lukkes.	X				24	-	
25	Hovedbygg	Dør til kjøkken fra rømningsvei/resepsjonsareal	Dørpumpe er heftet av	2	2	Dørpumpe må påfestes igjen.	X				25	-	
26	Hovedbygg	Carport	Carport er utført i tremateriale og er plassert nærmere enn 8 m fra nabobygget (legekontor).	2	2	Ved at carporten står så nærme nabobygget kan dette bidra til brannsmitte mellom de ulike byggene. Det forutsettes at legekontor og sykehjemmet utgjør samme gårdsnummer/bruksnummer (jref. Statens kartverk). Carporten må enten rives slik at det opprettholdes 8 m til nabobygget, alternativt må de delene av carporten som er innenfor 8 m erstattes med ubrennbar materiale (f.eks. stål), eller at det etableres branncellebegrensende konstruksjoner på carporten for de delene som er nærmere 8 m av legekontoret.		X		Dette ses mest på som et verdisikkerhetstiltak	26	se punkt 1	
27	Hovedbygg	Spisesal	Glassvegg inkl. dør fra spisesal ut mot rømningskorridor er uklassifisert	2	2	Uklassifisert veggfelt (glass og dør) må erstattes med branncellebegrensende skille EI60. Det anbefales tett veggfelt og dør (EI30-S) evt. med mindre glassfelt, alternativt nytt glassfelt og dør slik løsning er pr. i dag men dette vil være mer kostnadsdrivende å oppgradere til brannklassifisert glass.	X				27	9.000 for tett vegg. Dør er inkl i punkt 9	Pris basert på erfaringstall, priser basert på Oslo-marked
28	Hovedbygg	Trapperom ved heis	Det lagres materialer i rømningsveien	2	2	Materialer må fjernes/omplaseseres	X				28	-	
29	Hovedbygg	Rømningsvei/-areal ved heis, mellom intertrapp og rømningsstrapp	Det lagres i overkant mye materialer i rømningsveien	2	2	Materialer må fjernes/omplaseseres. Unntak kan gjøres for mindre sittegrupper. Fri bredde i rømningsvei må ikke hindres.	X				29	-	
30	Hovedbygg	Rømningsareal ved brannveggen mot tilbygget	Kapell/møterom er i brannteknisk åpen forbindelse med kjøkken og rømningsvei	2	2	Kapell inngår i samme branncelle som kjøkkendel for å begrense virksomhet i rømningsvei. Dvs. at det etableres et vertikalt branncelleskille EI60 mellom rømningsareal og kjøkkenet. Dersom det ønskes dør fra rømningsareal til kjøkken må dette være minst EI30-S.		X			30	9.000 for tett vegg. Dør er inkl i punkt 9	Pris basert på erfaringstall, priser basert på Oslo-marked
31	Hovedbygg	Overbygget areal ved ventilasjon- og søppelrom	Det lagres mengde med brennbare materialer her.	2	2	Ved et branntilfelle her vil det være til fare for evakuerende som benytter trapperom og innenforliggende rømningsvei. Materialer må omplaseseres/fjernes.	X				31	-	
32	Servicefløy	Tavlerom/Maskinrom	Det ble observert overstrømsventil mellom rom	2	1	Dersom behov for overstrømning mellom ulike brannceller må det etableres brannspjeld EI30 som lukker ved brannalarm (lokal deteksjon)		X			32	5.000ekskl.mva	Pris basert på erfaringstall, priser basert på Oslo-marked
33	Servicefløy	Dør i seksjoneringsvegg	Dør er uttett og har svekket utførelse rundt håndtak	2	2	Dør må tettes og utbedres.		X			33	3.000ekskl.mva	Pris basert på erfaringstall,
Plan 2							Anbefalt gjennomføringstid			Kommentar			
Punktnr.	Romnr./dørnr.	Nærmere stedsangivelse	Tilstandsbeskrivelse			Tiltak	Straks	1 - 3 år	4 - 7 år		Punktnr.		
34	Servicefløy	Luke til loft i rømningskorridor	Luke/stige mangler brannklassifisering	2	2	Luke/stige må erstattes med en ny som har dokumentert brannmotstand	X				34	10.000ekskl.mva	Pris basert på erfaringstall
35	Servicefløy	Gjeste WC/lager i rømningskorridor	Teknisk gjennomføring er ikke tilfredsstillende brannteknisk utført	2	2	Gjennomføring må brannettes tilfredsstillende iht. godkjente løsninger og av sertifisert firma		X			35	3.000ekskl.mva	Pris basert på erfaringstall, priser basert på Oslo-marked

36	Servicefløy	Dør til rømningsvei fra hybler	Det ble observert åpenhet under dør mellom hybel og rømningsvei	2	2	Dører må oppgraderes for godkjent bruk uten bruk av terskel og som innehar brannmotstand EI30-S [B30]. Dvs. heve-senke terskel eller dør med slepelist.	X			36	Dør er inkl i punkt 9	
37	Servicefløy	Utgangsparti (rømningsvei) utenfor ved gavl	Rømningsvei leder forbi uklassifiserte vinduer i fasade. Rømningsveien er ikke tilfredsstillende skjermet i fasade.	2	3	Det mest kostnadseffektive tiltaket vil være å tilrettelegge utgangspartiet slik at rømningsretningene kan skje i ulike retninger. Det må etableres rømningsmulighet i retning rett ut fra bygget (med f.eks. en port eller grind i eksisterende skjermvegg) og videre pasasje ned skråningen på fast underlag (gjørne asfalt).	X			37	15.000ekskl.mva	Generell vurdering av arbeidsmengde
38	Servicefløy	Etasjeskillet mellom 2. etasje og kaldt loft	Etasjeskillet har begrenset brannmotstand (kun en platekledning og isolasjon på loft-side) og medfører i praksis at hele tilbygget er samme branncelle og kan medføre rask brannspredning mellom de ulike (definerte) branncellene.	3	3	Straks-tiltak (<u>1. prioritet</u>) er å oppgradere etasjeskillet i rømningsveien til EI30 brannmotstand. Dette kan gjøres ved å etablere minst 2 lag gips på undersiden i rømningsveien og branntette tilfredsstillende i overgang mellom vegg og ny himling. Videre må det vertikale branncelleskillet som skiller dagligstue/spisestue og de øvrige hyblene videreføres og påbygges opp gjennom loftet og helt ut til taktro/yttertak. Dagligstue og overliggende loft blir da å anse som samme branncelle og det vil ikke være behov for å oppgradere etasjeskillet mellom 2. etasje og loft her. Tiltaket med <u>2. prioritet</u> og litt lenger horisont for gjennomføring er oppgradering av resterende etasjeskille for tilbyggsdelen.	X	X		38	ca. 510m ² : ca. 300.000	Følgende tiltak kan utgå dersom sprinkleranlegg installeres Pris basert på erfaringstall, kvadratmeterpris
39	Servicefløy	Søppeldunker plassert utenfor bygget, på gavl ved Hjemmepleien og Fotpleie.	Det ble observert at søppeldunker lagres inntil fasade. Ved påtatt brann eller branntilløp vil brann kunne spre seg via fasade og til resten av bygget.	2	2	Søppeldunker bør flyttes og plasseres i god avstand fra bygget.	X			39	-	
40	Servicefløy	Rømningsvei / vindfang	Fysioterapi, hjemmesykepleien og de andre arealene har adkomst til korridor som skal ha to ulike rømningsretninger. Ettersom dette ligger lokalisert i helt i enden av rømningskorridoren bør eksisterende sikkerhetsnivå oppgraderes for å sikre frie fluktveier.	2	2	Eksisterende veggkonstruksjon må oppgraderes til et definert røykskille-konstruksjon med brannmotstand E30 (inkl. vegg, dør og glassfelt). Dette vil bidra til bedre oversikt i korridoren innenfor med tanke på tilgjengelige rømningsretninger fra arealene med Fysioterapi og Hjemmesykepleie som ligger plassert helt ytterst i rømningskorridoren.			Se branntegning.	40	Kun anbefaling	
41	Servicefløy	Vindu i fasade i spisestuen, som vender mot vindfang/rømningsvei	Vinduet er uklassifisert og ikke tilfredsstillende skjerming mot rømningsvei	2	2	Vinduet erstattes med brannglass EI30	X			41	20.000ekskl.mva	Pris basert på erfaringstall, priser basert på Oslo-marked
42	Servicefløy	Ved utgang i rømningsvei	Det ble ikke observert manuell melder	2	2	Det anbefales montering av manuell melder ved utgangsdør		X		42	3.000ekskl.mva	Pris basert på erfaringstall, elektrorådgiver
43	Hovedbygg	Utgangsdør i enden av rømningsvei, ved gangbro mot tilbygg	Utgangsdør mangler ett-greps åpning	2	2	Etablere panikkeslag e.l.		X		43	20.000ekskl.mva	Pris basert på erfaringstall, priser basert på Oslo-marked
44	Hovedbygg	Dør til rømningsvei/gangbro, i rømningsvei, samt dør i brannvegg	Dører mangler terskel, det er åpenhet under døren	2	2	Dører må enten erstattes med nye brannrør som tilfredsstiller brannmotstandskravet, alternativt må det etableres godkjent slepelist eller hev/senk-list	X			44	Dør er inkl i punkt 9	Pris basert på erfaringstall, kvadratmeterpris
45	Hovedbygg	Vaktrom	Dører og vinduer i vaktrommet ut mot rømningskorridor er uklassifisert (sikkerhetsglass). Et branntilløp i dette arealet vil gjøre store deler av rømningsveiene i denne etasjen utilgjengelig	2	2	Det anbefales at skillekonstruksjoner mot øvrige arealer oppgraderes til eget branncelleskille EI60. Dette inkluderer utskifting av dører og vinduer (hvh. EI30-Sa [B30] og EI30). Deler av vindusfelt kan også erstattes med tette veggfelt.		X	Krav til brannmotstand var ikke gjeldende for vaktrom i rømningsvei etter BF 87. Tiltaket er en anbefaling om oppgradering til TEK 10 krav siden en eventuell branntilløp i vaktrom kjøpt kan blokkere bruk av rømningsveier. Etter TEK 10 kan glass reduseres til E30 dersom bygningen sprinkles..	45	Kun anbefaling	
46	Hovedbygg	Stue med utgang til korridor	Dør til rømningsvei og glassfelt er uklassifisert	2	2	Erstatte dører og vinduer med brannmotstand hhv. EI30-Sa [B30] og EI60. Deler av vindusfelt kan også erstattes med tette veggfelt.	X			46	Tett vegg: 9.000ekskl.mva Dør er inkl i punkt 9	Pris basert på erfaringstall, kvadratmeterpris
47	Hovedbygg	Stue med adkomst til det fri via utgangsdør i fasade	Brannglass mot rømningsvei er uklassifiserte	2	2	Erstatte vinduer med brannmotstand EI60.	X			47	vinduer:30.000ekskl.mva alternativt: tettvegg 10.000ekskl.mva	Pris basert på erfaringstall, kvadratmeterpris
48	Hovedbygg	Rømningsareal ved brannveggen mot tilbygget	Gangbroen har åpenhet ned til etasjen under og rømningsveien her. Dette utgjør branncelle over to plan som ikke er iht. regelverk.	2	2	Gangbro må utgjøre egen branncelle. Det må etableres et branncelleskille EI60 vertikalt mot det åpne arealet i underetasjen.		X		48	ca. 64m ² : 40.000ekskl.mva	Følgende tiltak kan utgå dersom sprinkleranlegg installeres Pris basert på erfaringstall, kvadratmeterpris
49	Hovedbygg	Dør til rømningsvei	Flere dører til både sykerom og andre tilleggsrom ("skitten", "medisin") mangler terskel eller har glippe mellom dør og gulv	2	2	Dører må erstattes med godkjente terskelfrie dører med brannmotstand (f.eks. hev-senk terskel eller slepelist)	X			49	inkludert i punkt 9	
50	Hovedbygg	Utgangsdør i rømningskorridor (ved stuen som har utgang til terreng)	Sidefløy på døren er fast vegg og fri bredde er ikke tilfredsstillende.	2	2	Det må tilrettelegges for ett-greps åpning av dør og fri bredde i døråpning skal være minst 1,2 m. Dette er et tiltak som ikke haster da rømningskorridor har flere rømningsretninger.			X	50	20.000ekskl.mva	Pris basert på erfaringstall, priser basert på Oslo-marked
51	Hovedbygg	Enden av rømningskorridor, ved utgangsdør til det fri	Det lagres brennbare materialer i rømningsveien	2	2	Materialer i rømningsvei må begrenses og skal ikke være en lagringsplass. Materialer må omplasseres/flyttes.	X			51	-	
52	Hovedbygg	Hovedtrappeløp ved vaktrommet	Trappeløpet må utgjøre egen branncelle	2	2	Trappeløpet skal inngå som egen branncelle skilt fra rømningskorridor for øvrig i etasjen. Det må derfor etableres nye branncelleskiller (vegger) rundt trapperommet med brannmotstand EI60 og etableres ny dør fra korridor til "det nye" trapperommet med brannmotstand E30-CS [F30S].	X			52	40.000ekskl.mva	Følgende tiltak kan utgå dersom sprinkleranlegg installeres Pris basert på erfaringstall, kvadratmeterpris
53	Hovedbygg	Avkastsjakt plassert i vegg i rømningsvei	Luker til avkastsjakt (til vaskeriet) er uklassifiserte	2	2	For å forebygge mot evt. brannsmitte mellom ulike brannceller må eksisterende luker erstattes med luker med godkjent brannmotstand EI30 etableres.		X		53	20.000ekskl.mva	Følgende tiltak kan utgå dersom sprinkleranlegg installeres Generell vurdering av arbeidsmengde
Plan 3							Anbefalt gjennomføringstid			Kommentar		
Punktnr.	Romnr./dørnr.	Nærmere stedsangivelse	Tilstandsbeskrivelse			Tiltak	Straks	1 - 3 år	4 - 7 år	Punktnr.		
53	Hovedbygg	Loft, bod	Branncelleinndeling på loftet er ikke iht. lovverket.	2	2	Eksisterende branncellevegg mot bodareal må verifiseres å tilfredsstille EI60-konstruksjon (to lag gips på hver side, samt stenderverk og isolasjon). Dersom det ikke er tilfredsstillt må veggfeltet oppgraderes. Vegg skal føres helt opp til taket/takro. I tillegg skal denne branncelleveggen videreføres i begge retninger ut mot taket. I tillegg skal 1,2 m videre bortenfor skillet sikres med branncelleskille på undersiden av takflaten.		X		53	75.000ekskl.mva	Følgende tiltak kan utgå dersom sprinkleranlegg installeres Pris basert på erfaringstall, kvadratmeterpris
54	Hovedbygg	Trapperom	Det er ikke etablert røykluke i toppen av trapperommet, og det er ikke åpningsbare vinduer øverst i trapperommet.	1	1	Etablere røykluke i toppen av trapperom, med styrefunksjon fra inngangsparti i trapperom. Dette tiltaket gjelder kun for brannvesenets innsats og er ikke direkte vesentlig for personsikkerhet og derfor ikke et prioritert tiltak.			X	54	40.000ekskl.mva	Følgende tiltak kan utgå dersom sprinkleranlegg installeres

55	Servicefløy	Etasjeskillet mellom 2. etasje og kaldt loft	Etasjeskillet har begrenset brannmotstand (kun en platekledning og isolasjon på loft-side) og medfører i praksis at hele tilbygget er samme branncelle og kan medføre rask brannspredning mellom de ulike (definerte) branncellene.	3	3	Straks-tiltak [1_prioritet] er å oppgradere det vertikale branncelleskillet som skiller dagligstue/spisestue og de øvrige hyblene videreføres og påbygges opp gjennom loftet og helt ut til taktro/yttertak. Dagligstue og overliggende loft blir da å anse som samme branncelle og det vil ikke være behov for å oppgradere etasjeskillet mellom 2. etasje og loft her.	X			Dette tiltaket er også omtalt under 2. etasje, men medtatt også her vedr. loft	55	-
56	Hovedbygg	Bodareal	Det er ikke nødlys etablert	2	2	Det anbefales å etablere nødlys i bodarealet. Dersom strømbrudd vil dette arealet mørklegges og det kan være vanskelig å manøvrere seg i mørket til utgangsdøren.		X			56	6.000ekskl.mva
57	Hovedbygg	Trapperom	Det lagres materialer i rømningsvei	2	2	Materialer må flyttes/omplaseres	X				57	-

Sum strakstiltak: 933.000

Totalt prisanslag, billigste alternativ: 1.563.000

Tiltak som ikke er krav er ikke medberegnet.

Dersom sprinkleranlegg (investeringskostnad ca.3.000.000): tiltak med samlet prisanslag: 784.000, kan dermed utgå.

Beregnet til
Aremark kommune

Dokument type
Rapport – F-RAP-01

Dato
2017.04.26

Revisjon
0

FOSBYKOLLEN SYKEHJEM BRANNKONSEPT

FOSBYKOLLEN SYKEHJEM BRANNKONSEPT

Revisjon **0**
Dato **2017.04.26**
Utført av **Jan Christian Lohne**
Kontrollert av **Hans Magnus Torgheim (HMTO)**
Godkjent av **Jan Christian Lohne (JCL)**
Beskrivelse **Brannkonsept – Premisser for sikkerhet ved brann**
Oppdragsnr. **1350012278**
Oppdragsgiver **Aremark kommune**

Ref. *\\fre-s02\oppdrag-fredrikstad\1350020446 Aremark kommune - brannteknisk bistand\7-
PROD\F-Brann\Fosbykollen sykehjem og servicefløy*

SAMMENDRAG

Rambøll Norge AS er engasjert av Aremark kommune for å utarbeide brannkonsept med tilhørende branntegninger i forbindelse med en brannteknisk tilstandsanalyse for Fosbykollen sykehjem. Sykehjemmet består av en eldre og en nyere del (tilleggsdel/servicefløy).

Denne rapporten angir overordnede krav, forutsetninger og minimumsytelser til konstruksjoner, bygningsdeler og installasjoner. Gjeldende krav for brannsikkerheten i eksisterende bygg er Lov om brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (Brann- og eksplosjonsvernloven) [1] og Forskrift om brannforebygging (FOB) [2].

Brannkonseptet vil sammen med tilstandsanalysen (se vedlegg) danne grunnlaget for hvilke tiltak som må iverksettes for at bygningen skal tilfredsstille gjeldende krav. Bygget skal oppgraderes innenfor en praktisk og økonomisk forsvarlig ramme [2].

Tilstandsanalysen skiller mellom forhold som direkte påvirker personsikkerhet, og forhold som påvirker verdisikkerhet og slokkemannskapets innsats. Tiltak som må iverksettes for å oppnå tilfredsstillende personsikkerhet skal prioriteres og utføres umiddelbart. Verdisikringstiltakene har ikke samme prioritet og tidsramme som personsikringstiltakene.

Oppføringstidspunkt for sykehjemmet (hovedbygget) er opplyst å være ca. 1987 og 1999 for servicefløyen (servicedel). Bygget (Hovedbygg og servicefløy, inkl. carport) har et totalt bruksareal på ca. 3950 m².

Bygget er inndelt i to ulike brannseksjoner. Hovedbygget og Servicefløyen utgjør egne brannseksjoner skilt med brannvegg/seksjoneringsvegg. Virksomhet i Hovedbygget er klassifisert i risikoklasse 2 og 6, med 4 tellende etasjer tilsvarer dette at bygget defineres i brannklasse 2. Virksomhet i Servicefløyen er klassifisert i risikoklasse 6 (bolig beregnet for personer med heldøgns pleie), og med 2 tellende etasjer tilsvarer dette at bygget defineres i brannklasse 1.

I forbindelse med den branntekniske tilstandsvurderingen sammenlignes eksisterende forhold opp mot dagens preaksepterte ytelser iht. VTEK10 [3], men krav iht. Byggeforskrift '87 (BF87) skal minst være tilfredsstillt. For Servicefløy er det knyttet usikkerhet om BF87 eller TEK97 var gjeldende, da dette ble tatt i bruk i 1998/1999.

Nærmeste brannstasjon er lokalisert på nabotomten. Forventet innsatstid (kjøretid) er ca. 10 minutter (deltidsberedskap).

Etter gjennomført tilstandsvurdering er det funnet behov for å gjennomføre flere tiltak i bygget for å oppnå tilfredsstillende sikkerhetsnivå. Viser til vedlagt tilstandsanalyse.

Rambøll søker ikke om offentligrettslig ansvar for brannprosjektering i forbindelse med denne vurderingen.

INNHALDSFORTEGNELSE

1.	Innledning	1
1.1	Identifisering av bygg	1
1.2	Gjeldende regelverk	1
1.3	Tilleggskrav fra tiltakshaver, myndighetene, tiltakshaver eller bruker	1
1.4	Situasjonskart	2
2.	Grunnlag og forutsetninger for brannteknisk prosjektering	3
2.1	Grunnlagsdokumentasjon	3
2.2	Befaringer	3
2.3	Forutsetninger for byggeobjektet og virksomheten i bygget	3
2.4	Forutsetninger for beredskap	4
3.	Beskrivelse av branntekniske ytelseskrav	5
3.1	Oversikt over branntekniske tegninger	5
3.2	§ 11-4 Bæreevne og stabilitet	5
3.3	§ 11-5 Sikkerhet ved eksplosjon	6
3.4	§ 11-7 Brannseksjoner	6
3.5	§ 11-6 Tiltak mot brannspredning mellom byggverk	8
3.6	§ 11-8 Brannceller	8
3.7	§ 11-9 Materialer og produkters egenskaper ved brann	12
3.8	§ 11-10 Tekniske installasjoner	13
3.9	§ 11-11 Generelle krav om rømning og redning	15
3.10	§ 11-12 Tiltak for å påvirke rømnings- og redningstider	15
3.11	§ 11-13 Utgang fra branncelle	18
3.12	§ 11-14 Rømningsveier	19
3.13	Dører fra branncelle til rømningsvei og generelt i rømningsvei	20
3.14	§ 11-16 Tilrettelegging for manuell slokking	22
3.15	§ 11-17 Tilrettelegging for rednings- og slokkemannskap	22
4.	Beskrivelse av rømnings- og redningsforhold	24
5.	Revisjonshistorikk	24
6.	Litteraturhenvisninger	25

VEDLEGG

Tilstandsanalyse/tiltaksliste
 Bilder
 Branntegninger

1. INNLEDNING

Rambøll Norge er engasjert av Aremark kommune for å utarbeide brannkonsept med tilhørende branntegninger basert på tilstandsanalyse med tiltak for Fosbykollen sykehjem.

Dette brannkonseptet er utarbeidet av sivilingeniør Jan Christian Lohne. Intern sidemannskontroll er gjennomført av ingeniør Hans Magnus Torgheim. Kontroll er dokumentert ved sjekklister og kontrollkopi. Rambøll Norges kvalitetssystem er sertifisert etter NS-EN ISO 9001 og NS-EN 14001.

Brannkonseptet danner sammen med tilstandsanalysen (vedlegg) grunnlag for vurdering av hvilke tiltak som må iverksettes for at bygningen skal oppnå tilfredsstillende sikkerhet mot brann.

Det tas forbehold mot feil og mangler knyttet til skjulte rom, hulrom og sjakter, låste rom, samt utførelse og oppbygging av vegg-, tak-, og etasjeskillekonstruksjoner da dette ikke har vært tilgjengelig på befaring (nivå 1 tilstandsregistrering iht. NS 3424).

1.1 Identifisering av bygg

Oppdragsgiver: Aremark kommune

Prosjektnavn: Fosbykollen sykehjem

Bygningsnavn: Fosbykollen sykehjem

Adresse: Fosby, 1798 Aremark

Gårds- og bruksnummer: 23/60

Særskilt brannobjekt: Ja

Byggeår: Hovedbygget 1987, Servicefløyen 1999

1.2 Gjeldende regelverk

De branntekniske forhold reguleres av Lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver av 14. juni 2002 [1]. Funksjonskrav til sikringsnivå vurderes opp mot Byggeteknisk forskrift 2010 (TEK10) [4].

Veiledning til teknisk forskrift (VTEK10) [4] oppdateres jevnlig. I forbindelse med dette prosjektet er veiledning pr. 01.04.2017 lagt til grunn.

I følge Forskrift om brannforebygging (FOB) [2] skal eksisterende byggverk oppført før 1985 oppgraderes innenfor en praktisk og økonomisk forsvarlig ramme. Knyttet til denne branntekniske vurderingen vil eksisterende branntekniske forhold sammenlignes med dagens regelverk [4].

Når et bygg er lovlig oppført og brukt i samsvar med BF 1985 eller senere byggeregler, skal kravet til sikkerhetsnivå (i utgangspunktet) være oppfylt. Dette er aktuelt for Servicefløyen.

Forhold som påvirker personsikkerheten i bygget skal ha høyest prioritet.

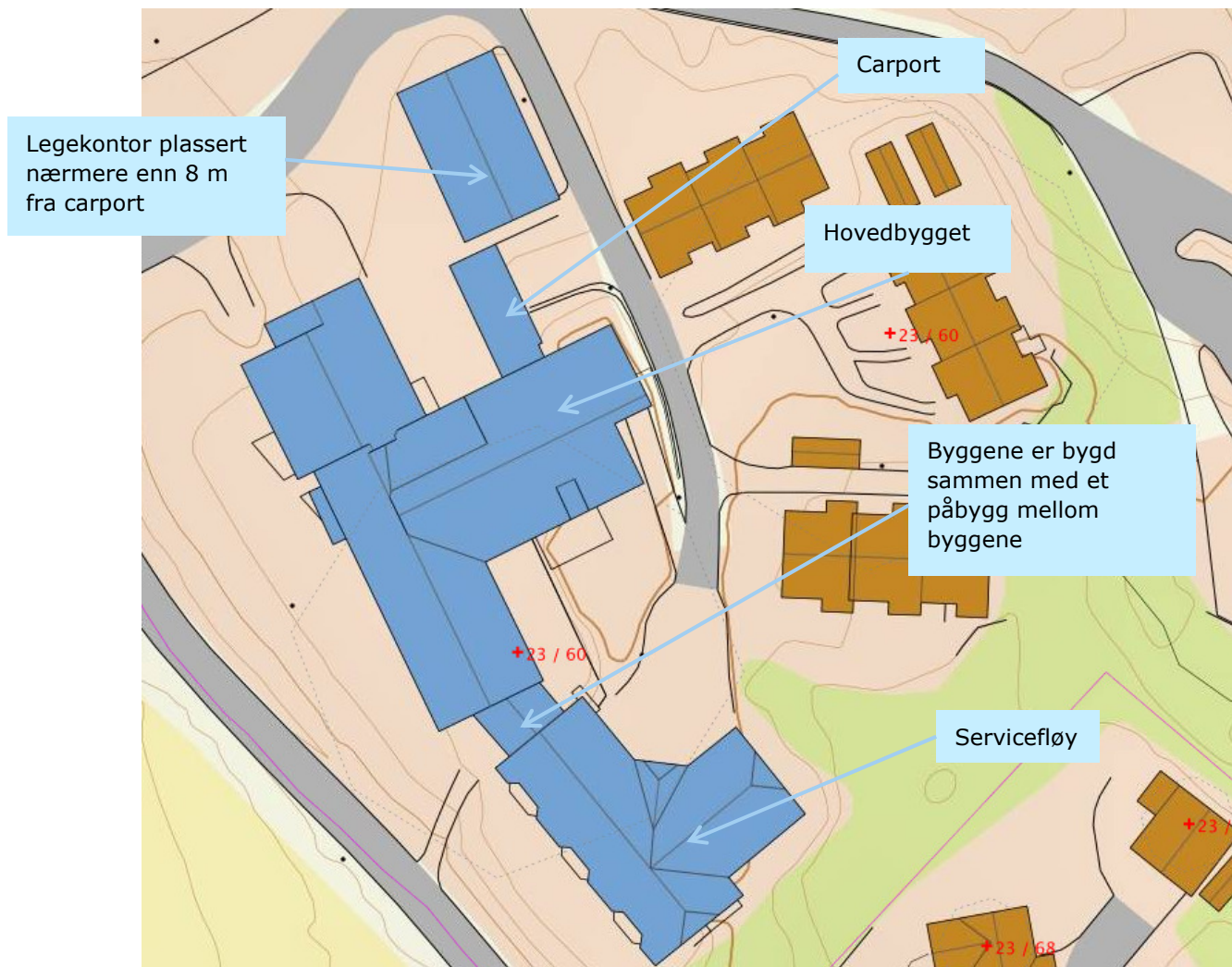
1.3 Tilleggskrav fra tiltakshaver, myndighetene, tiltakshaver eller bruker

Det er ikke kjent at det er stilt spesielle krav fra myndighetene i reguleringsplan eller rammetillatelse som setter ekstra føringer for de branntekniske løsningene.

Det er ikke kjent for Rambøll at det er gitt spesielle dispensasjoner i tidligere byggesaker.

1.4 Situasjonsskart

Sykehjemmet er markert med blått under på figuren. Tilhørende på tomten er et legekontor som er plassert nærmere enn 8 m fra carport. Eiendommen har samme gnr/bnr som sykehjemmet, men var ikke del av bygningsmassen som ble befarat.

Figur 1-1 Situasjonsskart (hentet fra Statens kartverk)

2. GRUNNLAG OG FORUTSETNINGER FOR BRANNTTEKNISK PROSJEKTERING

Brannkonseptet er basert på det grunnlaget som her er redegjort for og den normale driftssituasjonen som tiltakshaver har angitt for bygningen.

2.1 Grunnlagsdokumentasjon

Følgende dokumenter ligger til grunn.

Dokument	Mottatt av	Utarbeidet av	Datert
Plantegninger i dwg-format basert på befaring av bygget	Rambøll Norge AS	Rambøll Norge AS	02.03.2017

På befaring ble det observert mindre endringer i planløsning i forhold til mottatte plantegninger. Dette har vi implementert på tegningsgrunnlaget for branntegningene.

2.2 Befaringer

I forbindelse med tilstandsvurderingen er det gjennomført én befaring.

Dato	Deltagere
21.03.2017	Jan Christian Lohne, Hans Magnus Torgheim (Rambøll).

2.3 Forutsetninger for byggeobjektet og virksomheten i bygget

2.3.1 Areal, virksomhet, risikoklasse og brannklasse

Tabellen under oppsummerer arealer og virksomhet, samt risikoklasse og brannklasse.

Risikoklassen bestemmes ut fra den virksomheten byggverket er planlagt for og de forutsetningene menneskene i byggverket har for å bringe seg selv i sikkerhet ved brann.

Brannklasse bestemmes ut fra hvilken konsekvens en brann i byggverket kan få. Konsekvensen er avhengig av bruken av bygningen (risikoklasse), størrelse og planløsning.

Hovedbygget Etasje	Areal (BTA)	Virksomhet	Risikoklasse	Brannklasse	Tellende etasje
U. etasje	Ca. 530 m ²	Vaskeri, lager, tekniske rom, garderober	2	2	Ja
1. etasje	Ca. 1000 m ²	Sykehjem Carport Tekniske rom	6 1 2	2	Ja
2. etasje	Ca. 1300 m ²	Sykehjem Vaktrom	6 2	2	Ja
3. etasje	Ca. 150 m ²	Kaldt loft/boder*	2	2	Ja
<i>Totalt</i>	<i>Ca. 2980 m²</i>				

* Kun areal av boder, øvrig eksakt målbart areal er uvisst.

Servicefløyen Etasje	Areal (BTA)	Virksomhet	Risikoklasse	Brannklasse	Tellende etasje
1. etasje	Ca. 510 m ²	Hybler, teknisk rom, bad	6	1	Ja
2. etasje	Ca. 360 m ²	Hybler, dagligstue, fysioterapi og hjemmesykepleie	6	1	Ja
3. etasje	Ca. 100 m ²	Kaldt loft	1	1	Nei*
Totalt	Ca. 970 m²				

* Denne etasjen (kaldt loft) har ingen praktisk funksjon og utgjør ikke bruksareal (kun takkonstruksjon). Denne etasjen forutsettes å ikke utgjøre en tellende etasje fra oppføringstidspunkt. Målbart areal er uvisst, men forutsettes å være mindre enn 1/3 av underliggende plan.

Evt. annen bruk, eller driftssituasjon, som for eksempel overnatting og arrangementer, må avklares i en egen risikovurdering utenom selve brannkonseptet.

2.3.2 Personbelastning

Det legges generelt til grunn minimum 1 cm pr. person i fri bredde i rømningsvei.

Vi forutsetter følgende for vurdering av personbelastning i bygget;

- Det legges til grunn 1 person pr. sykerom/hybel.
- Det legges til grunn inntil 10 personer for Fysioterapi/Hjemmesykepleie-arealene i 2. etasje Servicefløyen.
- Det legges til grunn inntil 10 personer på vaktrommet i 2. etasje Hovedbygget.
- Det legges til grunn inntil 5 personer i resepsjon i 1. etasje Hovedbygget.
- Det legges til grunn inntil 10 personer i kontorarealene samlet i 1. etasje Hovedbygget.
- Tekniske rom, bøttekott, bodarealer, garderober, toalett, lager, o.l. forutsettes sporadisk personopphold.
- Kaldt loft forutsettes ingen personopphold.

Rømningsveiene i bygget er på bakgrunn av ovenstående tilfredsstillende dimensjonert.

2.3.3 Brannenergi

Spesifikk brannenergi pr. omhyllingsflate 50 - 400 MJ/m² legges til grunn.

2.3.4 Lagring og håndtering av brann- og eksplosjonsfarlig vare

Det foreligger ingen opplysninger om at det lagres brann- og eksplosjonsfarlig vare i bygget.

Brann- og eksplosjonsfarlig vare skal oppbevares og håndteres i henhold til Brannvernloven [1], og eier skal sørge for at det utarbeides egen risikoanalyse iht. krav i medhold av forskrift om brannforebygging, FOB [2].

2.4 Forutsetninger for beredskap

2.4.1 Brannvesenets beredskap og innsatstid

Nærmeste brannstasjon er Aremark brannstasjon (deltidsberedskap), og er på nabotomten til sykehjemmet ca. 200 m unna. Beredskapsavdelingen varsles med personsøker. Brannvesenet alarmeres fra 110-sentralen ABØ i Moss. Brannvesenets innsatstid er vurdert å være ca. 10 minutter ved normale trafikkforhold.

Det forutsettes for tiltaket at beredskapstiden er innenfor de rammer som kreves i Dimensjoneringsforskriften. [6]

3. BESKRIVELSE AV BRANNTEKNISKE YTELSESKRAV

For at tiltaket skal oppnå tilfredsstillende sikkerhet mot brann, må ansvarlig prosjekterende for alle fag ivareta de ytelseskrav som er angitt i dette kapitlet i sin detaljprosjektering.

Ytelseskravene er basert på forutsetninger og begrensninger fastlagt i kapittel 2. Paragrafhenvvisninger i dette brannkonseptet referer til veiledning til teknisk forskrift (VTEK10) [3].

Dersom forutsetninger endres underveis i byggets levetid, kan det påvirke kravet til brannsikkerhetsnivå, slik at angitte ytelseskrav ikke lenger gir tilfredsstillende sikkerhet.

Ytelseskrav angitt i dette kapitlet ledsages av branntekniske tegninger.

3.1 Oversikt over branntekniske tegninger

Det er utarbeidet branntegninger tilhørende dette brannkonseptet.

Bygningsdel	Tegningsnavn	Utført	Kontroll	Godkjent	Kommentar
Hovedbygget	F-TEG-HOVEDBYGG-PLAN U (0)	JCL	HMTO	JCL	Underetasje
Hovedbygget	F-TEG-HOVEDBYGG-PLAN 1 (0)	JCL	HMTO	JCL	1. etasje
Hovedbygget	F-TEG-HOVEDBYGG-PLAN 2 (0)	JCL	HMTO	JCL	2. etasje
Hovedbygget	F-TEG-HOVEDBYGG-PLAN 3 (0)	JCL	HMTO	JCL	Loft
Servicefløyen	F-TEG-SERVICEFLØY-PLAN 1 (0)	JCL	HMTO	JCL	1. etasje
Servicefløyen	F-TEG-SERVICEFLØY-PLAN 2 (0)	JCL	HMTO	JCL	2. etasje

3.2 § 11-4 Bæreevne og stabilitet

Bygninger skal prosjekteres og utføres slik at bygningene som helhet og hver enkelt del har tilfredsstillende sikkerhet med hensyn til bæreevne og stabilitet ved brann.

Bæresystem i byggverk i brannklasse 1 og 2 skal dimensjoneres for å kunne opprettholde tilfredsstillende bæreevne og stabilitet i minimum den tid som er nødvendig for å rømme og redde personer og husdyr i og på byggverket.

I tabellen under er preaksepterte ytelser som oppfyller dagens forskrifts funksjonskrav redegjort for. Dokumentasjon og beregning av bæreevne ved brann skal utføres av RIB. Brannmotstand må dokumenteres for alle konstruksjonselementer. Dette ansvaret kan ikke overlates til utførende.

Branncellebegrensende konstruksjoner må understøttes av bærende konstruksjoner med tilsvarende eller høyere brannmotstand.

Branntekniske ytelseskrav	Brannklasse 1 (Servicefløy)	Brannklasse 2 (Hovedbygget)
Bærende hovedsystem	R30 [B30]	R60 [B60]
Sekundærbærende (etasjeskillere, takkonstruksjon)	R30 [B30]	R60 [B60]
Trappeløp	-	R30 [B30]
Takkonstruksjon *Takkonstruksjon kan være uten spesifisert brannmotstand dersom følgende er tilfredsstillt; 1) Takkonstruksjon er skilt fra underliggende plan med branncellebegrensende bygningsdel dimensjonert for tosidig brannpåkjenning.	R30 [B30]*	R60 [B60]*

Utvendig trappeløp beskyttet mot flammepåvirkning og strålevarme	-	R30 [B30] eller A2-s1,d0 [Ubrennbart]
Brannvegg/seksjoneringsvegg	R120-M A2-s1,d0 [A120]	R120-M A2-s1,d0 [A120]

Utkragede bygningsdeler o.l. må ha forsvarlig innfesting for å hindre nedfall som kan skade rednings- og slökkemannskapene og deres materiell under førsteinnsatsen.

Kommentar:

Bæresystem består hovedsakelig av tungt solid materiale (betong), men også og treverk.

Takkonstruksjon observert på kaldt loft består av fagverk/takstoler i tre i både Hovedbygg og Servicefløy. Disse takstolene tilfredsstillers nok ikke nødvendig krav til bæreevne for takkonstruksjon, med mindre dette kan dokumenteres/beregnes.

Etasjeskillet mellom loft og underliggende etasje på Hovedbygget ble observert på befaring å utgjøres av betongdekke, som anses tilfredsstillende iht. tabellen over.

Seksjoneringsvegg/Brannvegg består av teglstein ført kontinuerlig over tak.

Trapperom og trappeløp er hovedsakelig oppført i betong, med unntak av et trapperom i Servicefløy som består av tre.

Avvik:

Etasjeskillet mellom loft og underliggende etasje i Servicefløyen tilfredsstillers ikke utførelse for branncellebegrensende skille når takkonstruksjon er utført i tre.

Se tiltaksplan.

3.3 § 11-5 Sikkerhet ved eksplosjon

Generelt skal rom hvor det oppbevares gass eller andre stoffer som kan forårsake eksplosjon utføres i henhold til krav i tabellen under.

Branntekniske ytelseskrav
<p>Generelt gjelder følgende krav knyttet til sikkerhet ved eksplosjon:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rom hvor det kan forekomme fare for eksplosjon, må utgjøre egen branncelle. • Rom hvor det kan forekomme fare for eksplosjon, må ha minst én trykkavlastningsflate når ikke andre tiltak er truffet for å sikre skader på personer og byggverket for øvrig. • Branncellebegrensende vegger må om nødvendig forsterkes for å opprettholde rømningsveiers funksjon og forhindre spredning av brann til andre brannceller. <p>Dette iht. Forskrift om håndtering av brannfarlig, reaksjonsfarlig og trykksatt stoff samt utstyr og anlegg som benyttes ved håndteringen [7].</p>

Kommentar:

Det er ikke Rambøll kjent at det oppbevares varer som kan forårsake eksplosjon i bygget.

3.4 § 11-7 Brannseksjoner

Byggverk skal deles opp i brannseksjoner slik at brann innen en brannseksjon ikke gir urimelig store økonomiske eller materielle tap. En brann skal, med påregnelig slukkeinnsats, kunne begrenses til den brannseksjonen der den startet.

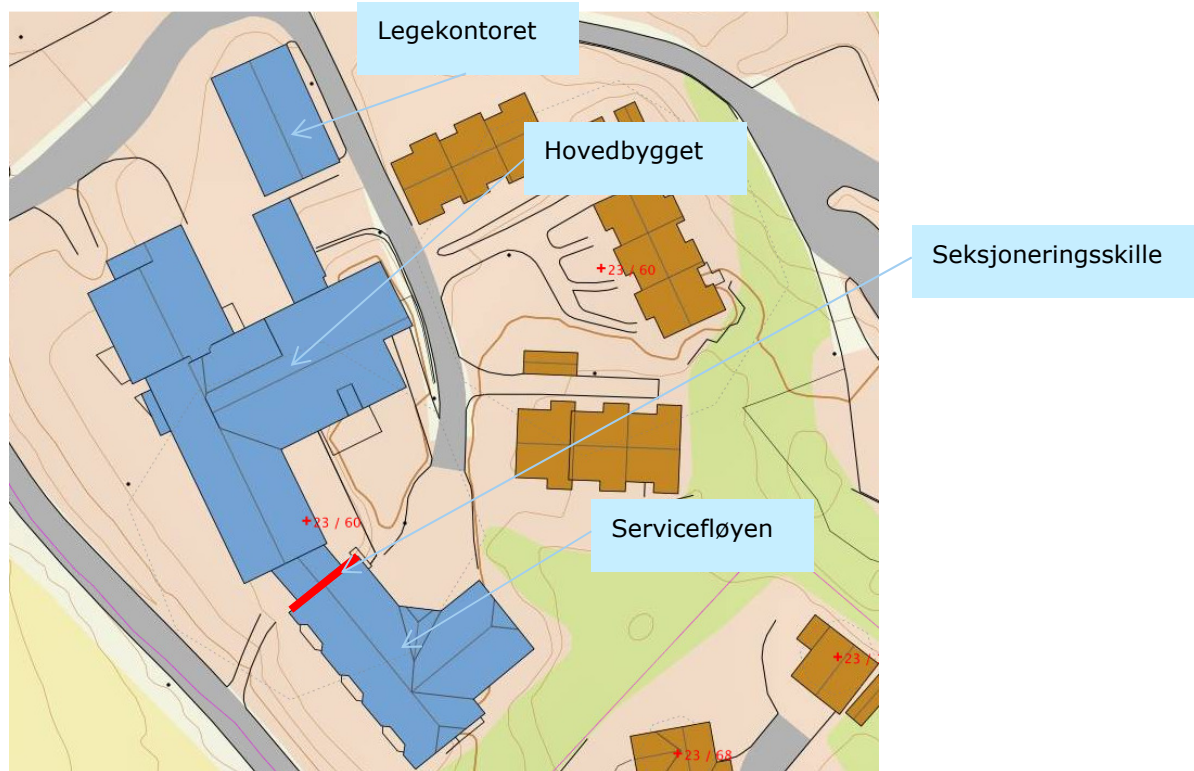
Byggverk i risikoklasse 6 beregnet for sykehus og pleieinstitusjoner, må deles vertikalt i minst to brannseksjoner. Hensikten er at sengepasienter kan forflyttes/evakueres horisontalt til sikkert sted i tilfelle brann.

Spesifikk brannenergi [MJ/m ²]	Største bruttoareal pr. etasje uten seksjonering [m ²]			
	Normalt	Med brannalarm	Med sprinkler	Med røykventilasjon
50-400	1 200	1 800	10 000	4 000

Med installert brannalarmanlegg og direkte varsling til brannvesenet (nødalarmersentral) er det tillatt inntil 1800 m² pr. etasje.

Bygget er delt i to ulike brannseksjoner. Skissen under viser situasjonsbilde på dette.

Hovedbygget (sammen med Legekontoret) utgjør samme brannseksjon (samlet <1800 m²). Servicefløyen utgjør egen brannseksjon.

Figur 3-1 Seksjonsoversikt

Med seksjoneringskillet anses kravet om horisontal forflytning ivaretatt.

Avvik:

Det må verifiseres at Legekontoret (ble ikke befart) har brannalarmanlegg installert og at dette er forriglet til anlegget ved sykehjemmet og direkte varsling til brannvesenet er ivaretatt. Se tiltaksplan.

3.4.1 Utførelse av seksjoneringsvegg/brannvegg

Seksjoneringsvegg benyttes for å dele opp store byggverk, og har som formål å hindre at brann sprer seg fra en seksjon av byggverket til en annen, med den forutsatte slokkeinnsats fra brannvesenet.

Takkonstruksjonen må ikke være kontinuerlig over seksjoneringsveggen på en slik måte at en kollaps på den ene siden medfører reduksjon av konstruksjonens bæreevne og brannmotstand på den andre siden. Konstruksjoner som ligger inntil seksjoneringsvegg må kunne bevege seg fritt ved temperaturendringer, uten at veggens branntekniske egenskaper reduseres.

Seksjoneringsveggen avslutning mot tak og fasade må være utført og utført for å hindre brannspredning mellom ulike seksjoner. Størst sikkerhet mot brannspredning oppnås ved å føre seksjoneringsvegg over takflaten og utenfor vegglivet.

Seksjoneringsvegg må i sin helhet bestå av materialer som tilfredsstillende klasse A2-s1,d0 [ubrennbare] og må kunne motstå mekanisk påkjenning.

Seksjoneringsvegg må føres minimum 0,5 m over høyeste tilstøtende tak.

Krav til brannmotstand på seksjoneringsveggen er REI 120-M A2-s1,d0 [A120].

Dør som er klassifisert etter NS 3919 [A 120 etc.] må ha terskel/anslag og tettelisten på alle sider for å oppnå tilstrekkelig røyktetthet. Dette gjelder ikke dører og luker som er testet og oppfyller kriteriene for S a -klassifisering etter NS-EN 1634-3.

Dør i seksjoneringsvegg må være lukket i en brukssituasjon eller ha automatikk som lukker døren ved deteksjon av røyk, og ha tilsvarende brannmotstand som veggen.

Kommentar:

Eksisterende dører i seksjoneringsvegg har halv brannmotstand (A60S). Dette er tilfredsstillende ut fra eldre regelverk. Dersom dør skal skiftes ut/erstattes må den imidlertid oppgraderes med en dør tilsvarende dagens krav til brannmotstand, dvs. EI120-CS [A120S].

Eksisterende seksjoneringsvegg er utført i solid tungt ubrennbart materiale (tegl) og forutsettes å tilfredsstillende nødvendig brannmotstand. Veggen er ført ca. 0,5 m over tak og litt utenfor vegglivet.

Avvik:

Dører i seksjoneringsveggen er ikke tilfredsstillende utført mot brann- og røyksmitte og har svekket utførelse.

Se tiltaksplan.

3.5 § 11-6 Tiltak mot brannspredning mellom byggverk

Faren for spredning av brann fra en bygning til en annen er normalt til stede når avstanden mellom bygningene er mindre enn 8,0 m.

Kommentar:

Avstand til nabobygg utenfor brannseksjonene er minst 8 m.

Avvik:

Avstand internt mellom Legekantor og carport er mindre enn 8 m.

Se tiltaksplan.

3.6 § 11-8 Brannceller

Byggverk skal deles opp i brannceller på en hensiktsmessig måte. Områder med ulik risiko for liv og helse og/eller ulik fare for at brann oppstår, skal være egne brannceller med mindre andre tiltak gir likeverdig sikkerhet.

Brannceller skal være slik utført at de forhindrer spredning av brann og branngasser til andre brannceller i den tid som er nødvendig for rømning og redning.

Branntekniske ytelseskrav - brannceller

Rom som utgjør egen branncelle

Eksempel på rom som må skilles ut som egne brannceller er:

- a. Rømningsvei
- b. Trapperom
- c. Kontorareal

Branntekniske ytelseskrav - brannceller	
Rom som utgjør egen branncelle	
<ul style="list-style-type: none"> d. Store hulrom (maks. 400 m²) e. Hulrom over nedforet himling i rømningsvei med kabler som utgjør en brannenergi på mer enn 50MJ pr løpemeter hulrom/korridor f. Teknisk rom g. Teknisk installasjonssjakt* h. Lager i. Bøttekott mot rømningsvei j. Tavlerom mot rømningsvei k. Hybler l. Sykerom m. Fysioterapi/Hjemmesykepleien (samme branncelle) n. Heissjakt som ikke er del av trapperom o. Fyrrom p. Bodavdelinger q. Vaktrom r. Dagligstue/kantine s. Garderobe 	
* Se kap. 3.6.2.	
Det henvises for øvrig til branntegninger som viser den branntekniske inndelingen.	
Tekniske installasjoner skal ikke svekke brannmotstanden til branncellebegrensede bygningsdeler.	
Vegger og etasjeskillere med branncellefunksjon, generelt	
Branncellebegrensende konstruksjoner, BKL 1 (Servicefløyen)	EI30 [B 30]
Branncellebegrensende konstruksjoner, BKL 2 (Hovedbygget)	EI60 [B60]
Fyrrom i Hovedbygget	EI60 A2-s1,d0 [A60]
Vinduer	
Vindu i branncellebegrensede bygningsdel må ha tilsvarende brannmotstand som veggen (EI30/EI60) og må ikke kunne åpnes i vanlig brukstilstand. Det aksepteres bruk av godkjent brannventil dersom virksomhet er avhengig av lufting.	
Branncelle over flere plan	
Skal ikke være relevant, men det ble observert åpenhet mellom ulike brannceller på befaring.	
<u>Avvik:</u> På befaring ble det observert åpenhet mellom 2 ulike etasjer/brannceller i Hovedbygget (rømningsareal ved seksjoneringskille mot Servicefløyen).	
Skjerming av rømningsvei med branncelleskiller	
EI30 anses tilfredsstillende. Dette gjelder faste veggfelt og vinduer.	
Åpningsbart vindu/lufting	
Risikoklasse 6-arealer skal ha minst ett åpningsbart vindu	

Avvik:

Det er registrert flere avvik vedrørende brannceller.
Se tiltaksplan.

3.6.1 Brannmotstand dører og luker

Generelt skal dører i branncellebegrensende vegg utføres med samme brannmotstand som vegg.

Røyktetthet på dører og luker

Alle dører skal utføres med tilfredsstillende røyktetthet. Røyktetthet for dører og luker angis med betegnelsen S_a . Dette betyr at røyktettheten er målt ved romtemperatur. Dersom døren oppfyller S_m , som er røyktetthet målt ved 200°C er dette også akseptert. Dette som følge av at S_m er et strengere krav enn S_a .

Dersom det anvendes dører med gammel klassebetegnelse, angitt med [klammeparantes], så må disse utføres med anslag og tettelister på alle fire sider.

Branntekniske ytelseskrav – Dører og luker	
Dør og luke skal generelt ha samme brannmotstand som konstruksjonen den står i og ha klasse S_a . Alternativt til S_a -klasse kan installasjonssjakt røykventileres.	
Dør <u>til rømningsvei</u> kan i henhold til dagens regelverk utføres med halve veggens brannmotstand, men aldri lavere enn EI ₂ 30- S_a [B 30 med terskel].	
Generelt skal alle dører og luker ha klasse S_a . Dører og luker som er klassifisert etter NS 3919 [8] (brannmotstand oppgitt som [B 30, A 60 etc.]), og som dermed ikke har S_a -klassifisering, må ha terskel/anslag og tettelister på alle sider for å oppnå tilstrekkelig røyktetthet.	
Dør på magnet må lukke automatisk ved brannalarm. Dersom dører i bruksfasen ønskes fastholdt i åpen stilling må disse påmonteres selvlukkerfunksjon og dørholdemagnet koblet mot brannalarmanlegget (ved utløst alarm skal dør lukkes).	
Dører og luker - spesielt	
Dør/luke i branncelleskille, generelt (minst)	EI ₂ 60- S_a [B 60]
Dør fra branncelle til rømningskorridor, minst	EI ₂ 30- S_a [B 30]
Dør fra rømningskorridor til trapperom (Tr2), minst	E 30-CS _a [F30S]
Dør til fyrrom skal være selvlukkende	EI ₂ 60-CS _a [B60S]
Heisdør i brannskille	E 90 [F90]

Avvik 1:

Det er registrert flere avvik knyttet til dører og luker i brannskiller. Se tiltaksplan.

3.6.2 Krav til utforming av installasjonssjakt

Branntekniske ytelseskrav – Sjakter
Installasjonssjakter
Installasjonssjakter skal utføres som egen branncelle med brannkrav EI30/EI60, eller tettes igjen i dekket med godkjent branntettemasse EI30/EI60 (evt. støpt igjen). Krav til overflate endres ikke som følge av gjenstøpning/tetting.

Kommentar:

Det tas forbehold mot feil og mangler knyttet til sjakter da disse generelt ikke var tilgjengelig på befaring.

3.6.3 Forebygging av utvendig brannspredning mellom brannceller i ulike plan

Branntekniske ytelseskrav – Utvendig spredning

Branntekniske ytelseskrav – Utvendig spredning		
Vertikal brannspredning mellom brannceller		
<p><u>Evt. nye tiltak</u> i fasaden skal tilfredsstillere dagens krav til kjølesone mellom ulike brannceller:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Kjølesone (vertikal avstand) mellom vinduer minst lik høyden til underliggende vindu og utført med brannmotstand minst E 30 2) Annenhver etasje utført med fasade minst E 30 3) Inntrukne fasadepartier på minimum 1,2 m, eller utkragede bygningsdeler med samme brannmotstand som etasjeskiller minimum 1,2 m ut fra fasadelivet 4) Takfoten må i hele lengden utføres som branncellebegrensende konstruksjon for brannpåvirkning nedenfra med mindre byggverket har automatisk slokkeanlegg. 		
Horisontal brannspredning mellom brannceller		
<p><u>Nye tiltak</u> i fasaden skal tilfredsstillere dagens krav til vinduer i innvendige hjørner:</p> <p>Vinduer som ligger med liten innbyrdes avstand i innvendig hjørne, eller vinduer i motstående parallelle fasader må ha samme brannmotstand som veggen den står i med unntak som gitt i tabellen under.</p>		
Innbyrdes plassering	Avstand L i meter mellom vinduer (glassflater)	Nødvendig brannmotstand
Vinduer i motstående yttervegger	$L < 3,0$	Ett vindu EI 60 eller begge EI 30
	$3,0 < L < 6,0$	Ett vindu E 60 [F 60] eller begge E 30
	$L > 6,0$	Uspesifisert
Vinduer i innvendige hjørner	$L < 2,0$	Ett vindu EI 60 eller begge EI 30
	$2,0 < L < 4,0$	Ett vindu E 60 [F60] eller begge E 30
	$L > 4,0$	Uspesifisert

Kommentar:

Kjølesone er ikke ivaretatt slik situasjonen er pr. i dag. Forebygging av brannsmitte (kjølesone) mellom vinduer i fasade, samt forebygging av brannsmitte mellom ulike brannceller i innvendige hjørner vurderer vi primært å være av verdisikkerhetshensyn og ikke krav til oppgradering innenfor en praktisk og økonomisk ramme. Unntak gjelder der dette påvirker rømningsvei(er) i eksisterende bygg.

Takfot/gesims er ikke tilfredsstillende utført for å sikre mot brannspredning til loft. Det stilles imidlertid ikke krav til å oppgradere denne konstruksjonen til branncelleskille da det ikke anses å påvirke personsikkerhet i vesentlig grad eller være innenfor en praktisk økonomisk ramme.

Dersom bygget skulle bli fullsprinklet på et senere tidspunkt, vil forebygging av brannspredning vertikalt og horisontalt mellom ulike brannceller (utvendig) samt forebygging av spredningsfare til kaldt loft via takfot bli tilfredsstillende ivaretatt.

Avvik:

Det må gjøres tiltak for å beskytte rømningsvei i fasade enkelte steder. Rømningsvei skal skjermes mot flammer og varmestråling. Se tiltaksplan.

3.6.4 Røykkontroll

Trapperom og sjakter over flere enn to etasjer skal røykventileres. For trapperom gjøres dette tradisjonelt med røykluke i toppen (ca. 1 m²) som styres sentralt fra inngangsplanet i trappen, evt. at det fins åpningsbare vinduer i trapperommet for brannvesenet å manuelt kunne åpne.

Heissjakt som ikke er del av trapperom skal være røykventilert.

Avvik:

Ett trapperom sentralt lokalisert i Hovedbygget går imidlertid fra 1.etasje-3.etasje. I 1. etasje står trappeløpet i åpenhet til øvrig rømningskorridor (se eget punkt i tiltaksliste for lukking av trapperom som egen branncelle). Trapperommet har ikke røykluke i toppen eller åpningsbare vinduer som brannvesenet kan benytte i forbindelse med slukkeinnsatsen sin for utlufting av røykgasser. Dette anses imidlertid å ikke utgjøre et prioritert tiltak å utbedre da dette ikke omhandler brukernes personsikkerhet direkte, men brannvesenets innsats.

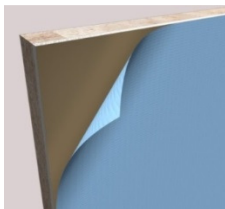
Se tiltaksplan.

3.7 § 11-9 Materialer og produkters egenskaper ved brann

Byggverk skal prosjekteres og utføres slik at sannsynligheten for at brann skal oppstå, utvikle og spre seg er liten. Det skal tas hensyn til byggverkets bruk og nødvendig tid for rømning og redning.

Materialer og produkter skal ha egenskaper som ikke gir uakseptable bidrag til brannutviklingen. Det skal legges vekt på mulighet for antennelse, hastigheten av varmeavgivelse, røykproduksjon, utvikling av brennende dråper og tid til overtenning.

Med overflate menes det ytterste tynne sjiktet av en bygningsdel (det man kan ta på), herunder overflatesjikt som maling, tapet mv. Underlaget som dette sjiktet er anbrakt på har stor betydning for brannegenskapene til overflaten. En klassifisering av overflate vil derfor gjelde det endelige produktet, dvs. kombinasjonen av overflaten og underlaget som denne er anbrakt på.

Figur 3-2 Overflate og kledning

Branntekniske ytelseskrav – Materialer og produkters egenskaper ved brann		
Overflater i brannceller som ikke er rømningsvei	BKL1 (Servicefløyen)	BKL2 (Hovedbygget)
Overflater på vegger og tak/himling i branncelle	B-s1,d0 [In 1]	B-s1,d0 [In 1]
Overflater i sjakter og hulrom	B-s1,d0 [In 1]	B-s1,d0 [In 1]
Overflater i brannceller som er rømningsvei		
Overflater på vegger og tak/himling	B-s1,d0 [In 1]	B-s1,d0 [In 1]
Overflater på gulv	D _{fl} -s1 [G]	D _{fl} -s1 [G]
Kledninger		
Kledninger i branncelle som ikke er rømningsvei	K ₂ 10 B-s1,d0 [K1]	K ₂ 10 B-s1,d0 [K1]

Branntekniske ytelseskrav – Materialer og produkters egenskaper ved brann		
Kledning i branncelle som er rømningsvei	K ₂ 10 A2-s1,d0 [K1-A]	K ₂ 10 A2-s1,d0 [K1-A]
Kledning i sjakter og hulrom	K ₂ 10 A2-s1,d0 [K1-A]	K ₂ 10 A2-s1,d0 [K1-A]
Utvendige overflater generelt		
Overflater på ytterkledning	D-s3,d0 [Ut 2]	B-s1,d0 [Ut 1]
Taktekking	B _{ROOF} (t2) [Ta]	B _{ROOF} (t2) [Ta]

Nedforet himling i rømningsvei må ikke bidra til økt fare for brannspredning. Himling må ikke falle ned på et tidlig tidspunkt og dermed vanskeliggjøre rømning og redning. Følgende ytelser må derfor minst være oppfylt:

1. Himlingen må tilfredsstillende klasse A2-s1,d0 [In 1 på begrenset brennbar underlag] og ha et opphengssystem med dokumentert brannmotstand minst 10 minutter for den aktuelle eksponering, eller
2. Himlingen må bestå av kledning som tilfredsstiller klasse K₂10 A2-s1,d0 [K1-A].
3. Overflater og kledninger i hulrom over himlingen må ha minst like gode branntekniske egenskaper som overflatene og kledningene i rømningsveien for øvrig.

Kommentar:

Utvendig overflater for Hovedbygget er kombinasjon av tegl, trepanel og platekledning. Servicefløyen har utvendig overflater i trepanel. Gulv i rømningsvei var linoleum, fliser eller betong. Overflate på vegger i rømningsvei var hovedsakelig gips, enkelte steder betong eller tegl. I himling er det hovedsakelig himlingsplater (pressede isolasjonsplanter og stålhimling). I rømningsvei i servicefløyen var det en kledningsplate, se tiltaksplan. Taktekking er takstein.

3.7.1 Spesielt om isolasjon i konstruksjoner

Isoleasjon må generelt tilfredsstillende klasse A2-s1,d0 [ubrennbar/begrenset brennbar], med mindre konstruksjonselementet oppfyller kravet til brannmotstand og isolasjonen er utført på en slik måte at den ikke bidrar til brannspredning. I praksis betyr det at hver eneste del av isolasjonen dekkes til, mures eller støpes inn. Isolasjonen må ikke gå gjennom branncellebegrensende konstruksjoner.

Isolasjonsmaterialer	Ytelse
Isolasjonsmaterialer generelt	
Isolasjon	A2-s1,d0 [ubrennbar/begrenset brennbar]

Kommentar:

Dette forutsettes ivarettatt. Det ble ikke observert bruk av brennbar isolasjon.

3.8 § 11-10 Tekniske installasjoner

Tekniske installasjoner skal prosjekteres og utføres slik at installasjonen ikke øker faren vesentlig for at brann oppstår eller at brann og røyk sprer seg.

Installasjoner som er forutsatt å ha en funksjon under brann, skal være slik prosjektert og utført at deres funksjon opprettholdes i nødvendig tid.

3.8.1 Ventilasjonsanlegg

Branntekniske ytelseskrav - Ventilasjonsanlegg
Ventilasjonsanlegget skal gå som normalt ved utløst brannalarm. Ved deteksjon av røyk i ventilasjonsanleggets luftinntak skal ventilasjonsanlegget stanses. Det er også anbefalt at deteksjonen i luftinntaket er plassert etter aggregatet for å stanse anlegget ved en røykutvikling i selve aggregatet.

Branntekniske ytelseskrav - Ventilasjonsanlegg	
<u>Kommentar:</u> Det ble ikke kontrollert på befaring hvorvidt røykdetektor var plassert ved luftinntaket da dette ikke var tilgjengelig.	
Ventilasjonsanlegg må utføres slik at de ikke bidrar til brann- og røykspredning i kanalnettet eller på grunn av utettheter mellom kanal og den bygningsdelen som kanalen går gjennom, eller brannspredning på grunn av varmeledning i kanalgodset.	
Ventilasjonsanlegget skal bestå av materialer som oppfyller A2-s1,d0 [ubrennbare materialer]. For kanaler gjelder det hele tverrsnittet. Unntak kan gjøres for små komponenter.	
Det må ikke være overstrømningsventilasjon mellom brannceller. Eventuelle omluftsspjeld må stenges ved brannalarm og ha nødvendig brannmotstand tilsvarende som for veggen den står i.	

3.8.2 Elektriske installasjoner og tekniske føringer

All tettemasse må være klassifisert for den aktuelle bruken og ha samme brannmotstand som konstruksjonen for øvrig.

Elektriske installasjoner og tekniske føringer	
Plastrør med ytre diameter ≤ 32 mm kan være ført gjennom branncellebegrensende konstruksjoner når det tettes rundt rørene med tettemasse.	
Støpejernsrør med ytre diameter ≤ 110 mm kan føres gjennom murte og støpte konstruksjoner med brannmotstand når det tettes rundt rørene med tettemasse, eller støpes rundt og konstruksjonen har tykkelse ≥ 180 mm. Avstanden fra røret til brennbart materiale må være minst 250 mm.	
Øvrige rørgjennomføringer i brannskillende konstruksjoner må ha dokumentert brannmotstand iht. produktdokumentasjon.	
Kabler må ikke legges over nedforet himling eller i andre hulrom i rømningsvei med mindre: <ol style="list-style-type: none"> 1) Kablene utgjør liten brannenergi (< 50 MJ/løpemeter), eller 2) Kablene er ført i egen sjakt med sjaktvegger som har brannmotstand tilsvarende branncellebegrensende bygningsdel, eller 3) Himlingen har brannmotstand tilsvarende branncellebegrensende bygningsdel 	
Kabler som utgjør liten brannenergi (mindre enn ca. 50 MJ/løpemeter) kan føres ubeskyttet gjennom rømningsvei. Hovedstrømforsyning bør ikke føres i rømningsvei og trapperom som følge av den brannenergien de representerer.	
Installasjoner (elektro-, rør- og ventilasjonstekniske anlegg) som føres gjennom branncellebegrensende konstruksjoner må ikke svekke konstruksjonens brannmotstand. Alle gjennomføringer i brannklassifiserte konstruksjoner tettes med klassifiserte produkter, med minst samme brannmotstand som konstruksjonen for øvrig. Arbeidet utføres iht. godkjente monteringsanvisninger	

3.8.3 Rør og kanalisolasjon

Rør- og kanalisolasjon kan bidra til rask brannspredning og produksjon av store mengder røyk. Generelt skal rør- og kanalisolasjon være ubrennbar. Følgende ytelser må derfor minst være oppfylt:

Branntekniske ytelseskrav – Rør og kanalisolasjon	
Rør- og kanalisolasjon som utgjør mer en 20 % av tilgrensende vegg eller himlingsflate/takflate	A2 _L -s1,d0 (eller samme klasse som tilgrensende overflater)

Branntekniske ytelseskrav – Rør og kanalisolasjon	
Rør- og kanalisolasjon som utgjør mindre enn 20 % av tilgrensende vegg eller himlingsflate/takflate	C _L -s3,d0 [PII]
Rør- og kanalisolasjon i rømningsvei*	B _L -s1,d0 [PI]
<i>*Unntak for isolasjon på enkeltstående rør eller kanal med ytre diameter til og med 200 mm, samt isolasjon på rør og kanaler som er lagt i sjakt eller over nedforet himling med branncellebegrensende funksjon.</i>	C _L -s3,d0 [PII]

3.8.4 Funksjon under brann

Installasjoner som skal ha en funksjon under brann, må ha tilfredsstillende og sikker strømtilførsel i den tiden installasjonen skal fungere.

Branntekniske ytelseskrav – Funksjon under brann
Strømforsyning til installasjoner som skal ha en funksjon under brann og sløkking må sikres ved: <ul style="list-style-type: none"> - at kabler legges i innstøpte rør med overdekning minimum 30 mm, eller - at det brukes kabler som beholder sin funksjon/driftsspenning minimum 60 minutter.

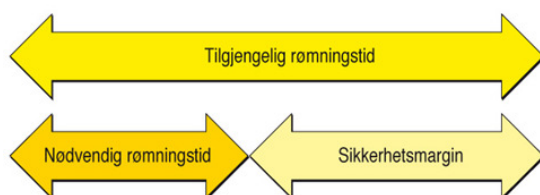
Avvik:

Det ble registrert flere avvik knyttet til tekniske installasjoner. Se tiltaksplan.

3.9 § 11-11 Generelle krav om rømning og redning

Byggverk skal prosjekteres og utføres for rask og sikker rømning og redning. Det skal tas hensyn til personer med funksjonsnedsettelse.

Den tiden som er tilgjengelig for rømning, skal være større enn den tiden som er nødvendig for rømning fra byggverket. Det skal legges inn en tilfredsstillende sikkerhetsmargin.

Figur 3-3 Tilgjengelig rømningstid

Bygningen skal ha slik form og innredning at varsling, rømning og redning kan skje på en rask og effektiv måte.

Branntekniske ytelseskrav – Generelle krav om rømning og redning
Behov for spesielt utstyr for å ivareta rømning og redning for personer med funksjonsnedsettelse. Evakueringsøvelser vil avdekke evt. behov for denne type utstyr.

3.10 § 11-12 Tiltak for å påvirke rømnings- og redningstider

Avhengig av bygningens størrelse, persontall og risikoklasse stilles det krav om såkalte aktive brannsikringstiltak. Dette er tiltak som ved sin funksjon er med på enten å øke den tilgjengelige rømningstiden eller å redusere tiden som er nødvendig for å rømme fra byggverket.

Samspeilet mellom de aktive brannsikringstiltakene og de passive brannsikringstiltakene gjør at man oppnår en tilfredsstillende sikkerhetsmargin mellom nødvendig og tilgjengelig rømningstid.

3.10.1 Automatisk slokkeanlegg

I utgangspunktet krever type virksomhet (RKL6) at det skal være automatisk slukkeanlegg (sprinkleranlegg) installert i bygget, i henhold til dagens regelverk (*NS-INSTA 900 type 3* for Servicefløy. *NS-EN 12845* for Hovedbygget, med bruk av hurtigutløsende sprinklere for beboelsesrom og rømningsveier. Beboelsesrom i Hovedbygget skal sprinkles iht. *NS-INSTA 900 type 3*).

Iht. BF 87 er det ikke krav til slokkeanlegg.

Avvik:

Det er ikke installert sprinkleranlegg i bygget.
Se tiltaksplan.

3.10.2 Deteksjon og varsling av brann

Utstyr for tidlig oppdagelse av brann omfatter utstyr for deteksjon og varsling. Utstyr for deteksjon og varsling må være tilpasset bruken og brukerne av byggverket.

Branntekniske ytelseskrav - Deteksjon og varsling av brann

Iht. VTEK er det krav til brannalarmanlegg kategori 2 i bygget, dvs. heldekkende brannalarmanlegg med optiske røykdetektorer i alle områder.

For prosjektering og utførelse av brannalarmanlegget henvises det til *NS 3960:2013 Brannalarmanlegg – Prosjektering, installasjon, drift og vedlikehold*, evt. *Temaveileder HO-2/98 Brannalarm* for eksisterende anlegg.

Brannalarmanlegget skal være forriglet mot/styre følgende funksjoner;

- Lukking av dører som står åpne på magnetholdere
- Deaktivere låste dører til/i rømningsvei, slik at dører er åpne for evakuering.
Det kan aksepteres inntil 10 sekunders tidsforsinkelse på åpningsmekanismen.

I byggverk med arbeidsplasser (arbeidsbygninger) må akustiske signalgivere suppleres med optiske signalgivere i;

- de deler av byggverk som er åpent for publikum, jf. TEK§ 12-5 fjerde ledd
- fellesarealer og rom med arbeidsplasser i arbeidsbygninger, jf. TEK§ 12-5 femte ledd
- rom som er universelt utformet i samsvar med TEK§ 12-7 femte ledd
- bad og toalett utformet i samsvar med TEK§ 12-9 annet og tredje ledd.

Brannalarmsentral og orienteringsplan er plassert i Hovedbygget ved hovedinngang i 1. etasje.

Avvik:

Brannalarmanlegget dekker ikke hele bygget, flere rom mangler deteksjon. Det er ikke installert optiske signalgivere. I tillegg ble det ikke observert brannmannspanel (underpanel av brannalarmsentralen) i Servicefløyen (som er annen brannseksjon).
Se tiltaksplan.

3.10.3 Ledesystem

Branntekniske ytelseskrav - Ledesystem

Byggverket som helhet har krav til ledesystem i form av ledelys, samt henvisnings- og markeringslys.

Branntekniske ytelseskrav - Ledesystem
<p>Markeringsskilt skal være plassert over alle utganger til og i rømningsvei. Rømningsmerking skal være synlig og lesbar fra alle steder i fluktveien og rømningsveien.</p> <p>Ledesystemet skal være prosjektert og utført i henhold til NS-EN 1838 Anvendt belysning – Nødbelysning.</p>
<p>Rømningsveier og nødutganger skal være utstyrt med nødlys tilstrekkelig til å dekke behovet i tilfelle sviikt i den ordinære belysningen. For prosjektering og utførelse av nødbelysning vises til NS-EN 1838 Anvendt belysning – Nødbelysning.</p>
<p>Evt. nye rømningsvinduer som planlegges, eller er prosjektert i nyere tid (TEK 10), skal ha markeringsskilt.</p>

Avvik:

Det ble observert enkelte mangler vedrørende ledesystem i bygget. Se tiltaksplan.

3.10.4 Merking av installasjon for rømnings- og redningsinnsats

Branntekniske ytelseskrav – Merking av installasjon for rømnings- og redningsinnsats
<p>Merking av installasjoner for rømnings- og redningsinnsats</p>
<p>Branntekniske installasjoner som har betydning for rømnings- og redningsinnsats skal være tydelig merket.</p>

Avvik:

Manuelle meldere og manuelt slokkeutstyr har manglende merking. Se tiltaksplan.

3.10.5 Evakueringsplan

Evakueringsplan
<p>En evakueringsplan er en plan som skal sikre at alle personer i byggverket kommer seg til sikkert sted før kritiske forhold oppstår. Evakueringsplanen skal være tilpasset det enkelte byggverk, bruk, virksomhet og enkeltpersoner som har behov for assistanse. En evakueringsplan må blant annet omfatte:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prosedyrer for rapportering av brann og andre situasjoner som krever evakuering • Beskrive hvilke omstendigheter eller situasjoner som krever evakuering • Beskrivelse av kommandolinjer for intern organisasjon • Oppgavebeskrivelser for personer som har en rolle under evakueringen, inklusive de som skal assistere personer som har behov for hjelp til å komme ut av byggverket. Oppgavebeskrivelsen må være definert med hensyn til personer med ulike typer funksjonsnedsettelse. Det kan være behov for spesielt utstyr som vil gjøre evakuering av personer med nedsatt funksjonsevne lettere og raskere. • Plan for øvelser. Øvelsene må være realistiske med hensyn til assistert rømning. • Rømningsplaner. Dette er tegninger som viser planlagte fluktveier og rømningsveier og utganger, og plassering av slokkeutstyr og manuelle brannmeldere. Rømningsplaner er beregnet for personer som oppholder seg i bygget og inneholder ofte også en kort branninstruks, symbolliste og en markering for "Her står du".

Kommentar:

Det ble ikke fremlagt evakueringsplan ved befaringstidspunkt, men forutsettes etablert i bedriften.

Avvik:

Det ble ikke observert rømningsplaner ved befarings.
Se tiltaksplan.

3.11 § 11-13 Utgang fra branncelle

Branntekniske ytelseskrav – utgang fra branncelle
Sikkert sted
Sikkert sted er definert som ute i det fri/terreng.
Generelt
Fra branncelle skal det minst være én utgang til sikkert sted, eller utganger til to uavhengige rømningsveier, eller en utgang til rømningsvei som har to alternative rømningsretninger som fører videre til uavhengige rømningsveier eller sikre steder.
Avstand i brannceller (fluktvei)
Avstand fra ethvert sted i branncellen til utgang fra branncelle skal være maksimalt: <ul style="list-style-type: none"> - 25 m for arealer tilhørende risikoklasse 6. - 50 m for øvrige arealer tilhørende risikoklasse 2.
Utgangsdør fra branncelle
Se kap. 3.13.
Vindu som rømning («Rømningsvindu»)
Ble ikke observert aktuelt på befarings. Men <u>dersom</u> vindu i fremtiden skal anvendes til rømning eller redning (knytte til risikoklasse 2 - arealer) skal følgende utforming være oppfylt: Vinduet skal være minst 0,6 m høyt og minst 0,5 m bredt. Summen av høyde og bredde skal være minst 1,5 m.

Figur 3-4 Rømningsvindu.
Rømningsvindu må være lett å åpne uten bruk av spesialverktøy og må være hengslet slik at det er lett å komme ut av vinduet.
Avstand fra golv til underkant av vindusåpningen bør være maksimalt 1,0 m med mindre det er truffet tiltak for å lette rømning.
Der hvor vinduer defineres som sekundær rømningsvei må vinduer merkes med markeringskilt tilsvarende øvrige utganger fra brannceller. <i>Unntak gjelder hvor eksisterende rømningsvinduer fra før er prosjektert etter BF 87/TEK 97 hvor merking var en anbefaling.</i>
Fra arealer klassifisert i Risikoklasse 2 kan én av flere utganger være via vindu når det er utført som «rømningsvindu». Da skal vertikal avstand til planert terreng ikke oversige 5 m.
Spesielle krav til brannceller beregnet for et stort antall personer
Brannceller som har et stort antall personer må få tilpasset antall utganger og bredder. Brannceller dimensjonert for opptil 150 personer kan ha en utgang direkte til sikkert sted og med maksimal fluktvei 30 m innenfor branncellen til utgang. Brannceller med mer enn 150

Branntekniske ytelseskrav – utgang fra branncelle
personer må ha minst to utganger til rømningsvei eller sikkert sted pluss én ekstra utgang pr. 300 personer.
<u>Kommentar:</u> Ikke relevant.
Rømning fra brannceller med sporadisk personopphold
Utganger fra brannceller skal føre til rømningsvei eller direkte til det fri. Det tillates derimot at det fra brannceller med sporadisk personopphold rømmes gjennom annen branncelle. Med branncelle for sporadisk opphold menes det rom der personer oppholder seg av og til i kortere tid. Dette kan være lagerrum, boder, bøttekott og tekniske rom uten faste arbeidsplasser.
For at rømningen skal foregå raskt og sikkert, må fluktveien være oversiktlig, ha god merking og belysning og det må ikke foregå brannfarlig aktivitet i nabobranncellen.
Spesielt for risikoklasse 6
I byggverk i risikoklasse 6 må dører fra branncelle ligge mellom trapperommene eller utgangene. Unntak gjelder når avstand til nærmeste trapperom eller utgang er mindre enn 7 m.

3.12 § 11-14 Rømningsveier

Rømningsvei skal på oversiktlig og lettfattelig måte føre til sikkert sted. Den skal ha tilstrekkelig bredde og høyde og være utført som egen branncelle for rask og effektiv rømning.

Branntekniske ytelseskrav - rømningsveier
Generelt
Rømningsvei skal generelt holdes fri for brennbare materialer, men kan inneholde mindre avgrensede rom for andre formål (inntil ca. 20 m ²) dersom forutsatt bruk av byggverket gjør dette nødvendig og dersom disse ikke reduserer rømningsveiens funksjon. Rom inntil 50 m ² utført med røykskilleanlegg E30 kan være del av rømningsvei med forutsetning om at rommet er dekket av automatisk slokkeanlegg.
Lengde på rømningsvei
Avstand fra dør i branncelle til nærmeste trapp skal være maks 30 m der det finnes flere utganger eller trapper.
Utforming av korridor som rømningsvei
Fri bredde i rømningsvei skal ikke være mindre enn 1,2 m, og minst 1 cm per person.
I risikoklasse 6 tiltenkt bolig (Servicefløyen) tillattes fri bredde i rømningsvei redusert, men ikke mindre enn 0,9 m.
I byggverk hvor transport av sengeliggende personer er nødvendig, må bredden av rømningsvei tilpasses dette.
Det skal ikke være innsnevringer i rømningsvei. Rekkverk inntil 10 cm ut fra vegg aksepteres uten at effektiv bredde reduseres.
Korridor som er lengre enn 30 m må deles med bygningsdel og dør minst klasse E 30-CS _a [F30S] med innbyrdes avstand på høyst 30 m.
Utforming av trappeløp
Fri bredde i (rømnings)trapp må generelt være som for rømningsvei. Dvs. fri bredde skal ikke være mindre enn 1,2 m, og minst 1 cm per person.
Trapperom
Trapperom skal tilfredsstillende Tr-2 prinsipp. Det vil si at trapperommet skal være utført

Branntekniske ytelseskrav - rømningsveier
som egen branncelle og ha sluse/korridor utført som egen branncelle i forkant mot øvrige brannceller.

Avvik:

Trapperom er ikke utført som Tr-2, og flere steder brukes rømningsvei som lager eller oppsamling av større mengder brennbare materialer hva anses å være utover hva som tillates. Se tiltaksplan.

3.13 Dører fra branncelle til rømningsvei og generelt i rømningsvei

Dører som skal anvendes til rømning skal prosjekteres og utføres slik at man sikrer rask rømning og forhindrer fare for oppstuvning. Dørene skal ha tilstrekkelig bredde og høyde, og skal kunne åpnes uten bruk av nøkkel (i rømningsretning).

Branntekniske ytelseskrav – dører
Dører til rømningsvei
Dør til rømningsvei skal generelt ha fri bredde minst 0,9 m. Fri bredde 0,9 m (lysåpning) tilsvarer hhv. modulmål 10M. Etter utførelse tolereres avvik på +/- 5 cm. Høyde på dør til rømningsvei skal være minst 2,0 m. Fri bredde må være tilpasset evt. behov for transport av sengeliggende personer. Utgangsdør fra branncelle skal ha slagretning i rømningsretningen. Tillatt unntak er dør fra små rom der forventet personbelastning er mindre enn 10 personer eller sporadisk personopphold, som kan slå mot rømningsretning.
Dør til rømningsvei skal ha et låsesystem som gjør det mulig å vende tilbake dersom rømningsveien skulle være blokkert. Det vil ikke være krav om tilbakerømning fra dør direkte til det fri.
Dører i rømningsvei
Dør i rømningsvei for Hovedbygget skal generelt ha fri bredde minst 1,2 m (for Servicefløy gjelder minst 0,9 m). Fri bredde 1,2 m (lysåpning) tilsvarer hhv. modulmål 13M. Etter utførelse tolereres avvik på +/- 5 cm. Høyde på dør i rømningsvei skal være minst 2,0 m. Dør i rømningsvei må uavhengig av persontall, slå ut i rømningsretning. Et unntak fra dette er der dør er plassert i korridor som har rømning i begge retninger. Dør i rømningsvei i byggverk i risikoklasse 6 må være utført for sikker rømning ved at dør må kunne åpnes manuelt med ett grep og uten bruk av nøkkel. Dør som skal kunne åpnes med ett grep uten bruk av nøkkel bør utføres med panikkbeslag.
Spesielle dører
Ved utløst brannalarm må: <ul style="list-style-type: none"> dører som holdes åpne på magnet lukkes automatisk, og dører i/til rømningsvei som kan være låst i vanlig brukstilstand åpnes automatisk. I tillegg må det være tydelig merket (grønn) knapp for manuell åpning av dører.
Selvlukkende dør
Selvlukkende dør, benevnt C [S], kan settes i åpen stilling ved hjelp av elektromagnetiske holdere som utløses og lukker døren ved brannalarm.

Avvik:

Det ble observert enkelte avvik knyttet til dør til og i rømningsvei. Se tiltaksplan.

3.14 § 11-16 Tilrettelegging for manuell slokking

Branntekniske ytelseskrav – tilrettelegging for manuell slokking
<p>Det skal være installert brannslanger hensiktsmessig rundt i bygget. Alle arealer skal være dekket med maks. 30 meter slangeutlegg. Innfelte slangeskap i branncelleskiller skal ikke svekke veggens brannmotstand.</p> <p>Brannslokkeutstyr må være plassert lett synlig og på tilgjengelig sted. Alt slokkeutstyr skal merkes med etterlysende skilt fortrinnsvis av type plogskilt.</p> <p>I tillegg skal det monteres egnet slokkemiddel i de rom hvor slokking med vann ikke er det beste (f.eks. tele-/data og tavlerom). Dette kan være CO₂-apparat, pulverapparat, branntepper o.l. Håndslukkeapparater kan være pulverapparater på minimum 6 kg med ABC-pulver, eller skum- og vannapparater på minimum 9 liter eller på minimum 6 liter og med effektivitetsklasse minst 21A.</p> <p><i>NS-EN 3-7 Brannmateriell - Håndslukkere Del 7: Egenskaper, ytelseskrav og prøvingsmetoder.</i></p> <p>Branntekniske installasjoner og slokkeutstyr skal være tilfredsstillende merket. Merking må være i henhold til NS-ISO 3864 [10].</p>

Kommentar:

Omfang av manuelt slokkeutstyr anses å være tilfredsstillende.

Avvik:

Manuelt slokkeutstyr er ikke tilfredsstillende merket alle steder. Se tiltaksplan.

3.15 § 11-17 Tilrettelegging for rednings- og slokkemannskap

Branntekniske ytelseskrav – Tilrettelegging for rednings- og slokkemannskaper
Generelt
Byggverk skal plasseres og utformes slik at rednings- og slokkemannskap, med nødvendig utstyr, har brukbar tilgjengelighet til og i byggverket for rednings- og slokkeinnsats.
Tilgjengelighet til byggverket
Det må være tilrettelagt for kjørbare atkomst helt frem til bygningen og hovedangrepsvei. Brannbil skal også ha kjørbare adkomst til oppstillingsplasser.
Oppstillingsplasser skal være etablert i nærheten av angrepsveiene.

3.15.1 Tilgjengelighet i byggverket til sjakter og hulrom

Branntekniske ytelseskrav – Tilrettelegging for rednings- og slokkemannskaper
Hulrom må være tilgjengelig for inspeksjon. Dvs. at sjakter skal ha inspeksjonsluke i topp og bunn av sjakt. Hulrom over nedforet himling skal ivaretas med luker, der avstand mellom hver inspeksjonsluke maks er 10 m. Alternativt kan himling bestå av nedfellbare eller løse elementer.

3.15.2 Installasjoner for rednings- og slokkemannskap utenfor byggverket

Branntekniske ytelseskrav – Installasjoner for rednings- og slokkemannskap utenfor byggverket
<p>Brannkummer skal ha kapasitet på minst 25 l/s fordelt på minst to uttak.</p> <p>Omfanget av brannkummer skal være slik at det er maksimalt 50 meter til hovedangrepsvei og maksimalt 50 meter til oppstillingsplass. Brannvesenet skal samlet kunne nå alle byggets fasader med sitt slangeutlegg fra oppstillingsplassene.</p> <p>Brannkummer skal være plassert på arealer som ryddes for snø om vinteren, men ikke på biloppstillingsplasser.</p> <p>Brannkum skal være tydelig merket.</p>
<p>I forbindelse med hovedangrepsvei skal det være brannmannspanel med orienteringsplan, samt nødvendig informasjon om kontaktopplysninger til sentrale personer i byggets brannvernorganisasjon. Orienteringsplanen skal inneholde:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hvor i bygningen du er - Byggets plassering i forhold til referansepunkter - Brannkummer/-hydranter - Angrepsvei for brannvesenet - Trapperom - Ev. fareområder - Plassering av tavlerom, ventilasjonsrom, stoppekraner - Viktige branntekniske konstruksjoner og installasjoner/utstyr

3.15.3 Merking av installasjoner for rednings- og slokkemannskap

Branntekniske ytelseskrav – Merking av installasjoner for rednings og slokkemannskap
<p>Tekniske installasjoner skal merkes slik at rednings- og slökkepersonell får informasjon så effektivt som mulig, og dermed kan utføre sine oppgaver raskt. Det forutsettes montert orienteringsplaner ved brannsentral/brannvesenets angrepspunkt.</p>

3.15.4 Sikring mot nedfall av bygningsdeler

Branntekniske ytelseskrav – Sikring mot nedfall av bygningsdeler
<p>Vinduer, fasadeplater og utkragede bygningsdeler bør festes med ubrennbare festemidler for å hindre nedfall som kan skade rednings- og slökkepersonell.</p>

Kommentar:

Det var tilrettelagt kjørbare adkomst frem til bygget, herunder både Servicefløy og Hovedbygg. Det var hengt opp orienteringsplan ved siden av brannsentralen. Som følge av at det er et eksisterende bygg forutsettes forhold ifm. adkomst, oppstillingsplasser og tilgang på slökkevann for å være ivare tatt gjennom tidligere byggesak.

4. BESKRIVELSE AV RØMNINGS- OG REDNINGSFORHOLD

Viser til branntekniske plantegninger.

5. REVISJONSHISTORIKK

Revisjon	Beskrivelse
0	Første gangs utarbeidelse

6. LITTERATURHENVISNINGER

- [1] Justis- og beredskapsdepartementet, «Lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (Brann- og eksplosjonsvernloven). Sist endret LOV-2009-06-19-103,» 2002.
- [2] Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap, «Forskrift om brannforebygging. Sist endret FOR-2015-12-17-1710,» 2015.
- [3] Direktoratet for byggkvalitet, «Veiledning om tekniske krav til byggverk. HO-2/2011,» 2012.
- [4] Kommunal- og regionaldepartementet, «Forskrift om tekniske krav til byggverk (Byggteknisk forskrift). Sist endret FOR-2012-06-15-621,» 2010.
- [5] Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap, «Forskrift om organisering og dimensjonering av brannvesen (dimensjoneringsforskriften). Sist endret FOR-2012-09-10-875,» 2009.
- [6] Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap, «Forskrift om håndtering av brannfarlig, reaksjonsfarlig og trykksatt stoff samt utstyr og anlegg som benyttes ved håndteringen (Forskrift om håndtering av farlig stoff). Sist endret FOR-2009-09-01-1142,» 2009.
- [7] Standard Norge, «NS 3919 Brannteknisk klassifisering av materialer, bygningsdeler, kledninger og overflater,» 1997.
- [8] Statens bygningstekniske etat, «Temaveiledning HO-2/98 Brannalarm,» 1998.
- [9] Standard Norge, «NS-ISO 3864 Grafiske symboler - Sikkerhetsfarger og sikkerhetsskilter - Del 1 til 4,» 2011.
- [10] Standard Norge, «NS-EN 1991-1-2:2002+NA:2008 Eurokode 1: Laster på konstruksjoner, Del 1-2: Allmenne laster, Laster på konstruksjoner ved brann,» 2008.
- [11] Kommunal- og moderniseringsdepartementet, H-2300 B Grad av utnyttning – Beregnings- og måleregler, Oslo, 2014.

VEDLEGG 1
TILSTANDSANALYSE MED TILTAKSLISTE

Tilbud

Tilbud nr: 8603

Tilbud dato: 20.08.2018

Lev. tid:

Bet.bet.: Netto pr. 14 dager

AREMARK KOMMUNE

Rådhuset

AREMARKVEIEN 2276

1798 AREMARK

Kundenr 10008

Kundens bestnr:

Leveringsadresse:
Aremark barnehage.

1798 AREMARK

Tel. kunde:

Deres ref: Vaktmester Stefan

Vår ref: Kristoffer Hansen

Varenr	Beskrivelse	Bredde * Høyde	Br.Pris	Net.pris	Antall	Pris
3001	ARBEID-		645,00	645,00	36,00	23 220,00
100	Brannvinduer EI30	11	428,58	11 428,58	7,00	80 000,06
3010	MÅLTAKING		600,00	600,00	1,00	600,00
3009	BILKOSTNAD-		120,00	120,00	3,00	360,00
2522	AVFALLSAVGIFT/MILJØAVGIFT-		200,00	200,00	7,00	1 400,00
100	materiel Lister Skruer Fugeskum og kledning		350,00	350,00	7,00	2 450,00

Sum eks. mva kr:	108 030,06
Sum inkl. mva kr:	135 038,00

Takk for forespørselen.

Prisoverslaget gjelder utskifting av 7 vinduer i Aremark barnehage.

Man kan ikke skifte kun glass og få dette godkjent, derfor er dette et tilbud på komplette vinduer med karm.

Nye vinduer leveres med dokumentasjon på godkjent brannkarm og brannglass.

De eksisterende vinduene kan åpnes, men de nye blir fastkarmen uten mulighet for å åpnes.

Dette er nødvendig for å tilfredstille glasskravene i rapporten fra Rambøll datert 03.05.2017.

Vi planlegger å benytte eksisterende foringer og lister på nytt, og vil se over dette før en eventuell bestilling.

Jeg håper prisoverslaget er av interesse.

Ta gjerne kontakt dersom noe er uklart.

Med vennlig hilsen

Kristoffer Hansen

Mob :45 45 47 51

AREMARK
KOMMUNE

Arkiv: L31
Arkivsaksnr: 2018/159-20
Saksbehandler: Mette Eriksen

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskap	69/19	06.06.2019
Kommunestyret	55/19	20.06.2019

Nytt kommunenummer fra 01.01.2020

Saksopplysninger

Stortinget vedtok 8. juni 2017 sammenslåing av 111 kommuner til 43 nye kommuner og 13 fylkeskommuner til 6 nye fylkeskommuner. Vedtakene ble fattet ved behandling av Prop. 96 S (2016–2017) *Endringer i kommunestrukturen* og Prop. 84 S (2016–2017) *Ny inndeling av regionalt folkevalt nivå*, jf. Innst. 386 S (2016–2017) og Innst. 385 S (2016–2017).

Statistisk sentralbyrå (SSB) har i brev 1. september 2017 gitt departementet et forslag til nye fylkesnummer og kommunenummer fra 1. januar 2020. Hovedprinsippet er at det fastsettes nye nummer til nye sammenslåtte kommuner og fylkeskommuner. Sammenslåing av fylkeskommuner gjør det nødvendig å fastsette nye kommunenummer til alle kommunene i det nye fylket, da de to første sifrene i et kommunenummer er fylkesnummer. Det er ikke ønskelig med gjenbruk av nummer, det vil si at et nummer betyr forskjellige ting på forskjellige tidspunkt.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet fastsetter, i tråd med forslaget fra SSB, nye fylkesnummer til fylkeskommuner som er vedtatt slått sammen, nye kommunenummer til alle kommuner som er vedtatt slått sammen, og nye kommunenummer til kommuner i fylker som er vedtatt slått sammen.

Følgende nye fylkesnummer gjelder fra 2020:

- Sammenslåing av Østfold, Akershus og Buskerud får fylkesnummer 30
- Sammenslåing av Hedmark og Oppland får fylkesnummer 34
- Sammenslåing av Vestfold og Telemark får fylkesnummer 38
- Sammenslåing av Aust-Agder og Vest-Agder får fylkesnummer 42
- Sammenslåing av Hordaland og Sogn- og Fjordane får fylkesnummer 46
- Sammenslåing av Troms og Finnmark får fylkesnummer 54

Som en konsekvens av sammenslåingen av fylkene Akershus, Buskerud og Østfold til Viken, får alle kommuner i Viken nye kommunenummer fra 2020.

Når fylkeskommuner slår seg sammen, får kommunene tildelt nytt kommunenummer. Det skyldes at kommunenummerets to første sifre skal være identiske med fylkesnummerets.

Aremark kommune bytter kommunenummer fra dagens 0118 til 3012 ved årsskiftet.

Endring av kommunenummer fører til konsekvenser for alle sektorene og støttefunksjonene i kommunen. De største konsekvensene er knyttet til rapportering fra kommune til stat og oppdatering av Matrikkelen, hvor kommunenummer inngår i numrene til alle enheter. Men endringen påvirker i større eller mindre grad alle kommunens IKT-systemer.

Vurdering

Aremark kommune har startet opp arbeidet med denne prosessen. Det er utført kartlegging av hvilke endringer som behøves og planlegging av hvordan det er mest hensiktsmessig å gjennomføre dem.

For å kunne gå videre i denne prosessen anser administrasjonen det nødvendig med en bevilgning for bestilling og gjennomføring av oppdatering av kommunens systemer i forhold til nytt kommunenummer.

Det er antydnet en pris mellom kr 150 000 – 250 000. Men, etter å mottatt pris for 2 av systemene (KomTek og Gisline) som utgjør kr 130 000,- anser rådmannen at utgiften vil bli høyere. Rådmannen anbefaler at det bevilges inntil kr 300 000,- til dette prosjektet

Folkehelse

Ingen konsekvens.

Rådmannens innstilling

1. Det bevilges inntil kr 300 000,- til oppdatering av kommunens systemer i forhold til nytt kommunenummer.
2. Utgiften belastes kto 12701.1122.120 og finansieres ved bruk av disposisjonsfond kto 19500.1122.120/2.5600.001.

Behandling i Formannskap - 06.06.2019

Rådmannens innstilling

3. *Det bevilges inntil kr 300 000,- til oppdatering av kommunens systemer i forhold til nytt kommunenummer.*
4. *Utgiften belastes kto 12701.1122.120 og finansieres ved bruk av disposisjonsfond kto 19500.1122.120/2.5600.001.*

Rådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Det bevilges inntil kr 300 000,- til oppdatering av kommunens systemer i forhold til nytt kommunenummer.
2. Utgiften belastes kto 12701.1122.120 og finansieres ved bruk av disposisjonsfond kto 19500.1122.120/2.5600.001.

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Viltnevd	10/19	05.06.2019
Formannskap		
Kommunestyret	56/19	20.06.2019

Samarbeidsavtale om regionalt fellingslag for store rovdyr i Østfold

Vedlegg

- 1 SAMARBEIDSAVTALE
- 2 STRUKTUR OG ORGANISERING
- 3 OPPDRAGSAVTALE

Saksopplysninger

De siste årene har vi opplevd en økning i antall store rovdyr i Østfold. I tillegg til gaupe, som lenge har holdt til i fylket, ser vi nå at ulven er i ferd med å reetablere seg i fylket for øvrig, mens Rømskog har hatt ulv siden 1990-tallet. Dette medfører en økende sjanse for konflikter mellom husdyrnæringen og store rovdyr. I tilfeller der fredet rovvilt gjør skader i en besetning kan det bli snakk om utstedelse av en skadefelling for å ta ut skadegjørende individ. Eventuelle fellingstillatelser kan bli gitt til kommunen når Fylkesmannen innvilger fellingstillatelse på ulv, gaupe, jerv eller bjørn, og kommunen får ansvaret for å iverksette fellingsforsøket.

Kommunene ser derfor et behov for å etablere et skadefellingslag for store rovdyr og en ser det som hensiktsmessig å arbeide for en interkommunal løsning, med et større geografisk ansvarsområde. I 2017 ble det søkt Klima og miljødirektoratet om midler til etablering av et fellingslag. Med økende populasjoner av store rovdyr vil også sjansen for påkjørsler øke og personene fra skadefellingslaget kan også tenkes å bidra ved eventuelle ettersøk.

Et interkommunalt fellingslag organiseres som et administrativt vertskommunesamarbeid (jf. Kommuneloven § 28-1 a, §28 -1 b og | 28-1 e). En vertskommune har ansvaret for administrasjon, sekretærfunksjon og drift av fellingslaget. Fellingslaget ledes av en fellingsleder

og en jaktleder. I løpet av 2017 – 2018 ble det arbeidet med å få på plass et fellingslag bestående av 2-4 personer fra hver av de aktuelle medlemskommunene. I tillegg er det utarbeidet forslag til struktur og organisering av et interkommunalt fellingslag for store rovdyr, en samarbeidsavtale, oppdragsavtale for mannskaper og timelister.

I dokumentet «Interkommunalt fellingslag for store rovdyr» er struktur og organisering av fellingslaget beskrevet og dette er utarbeidet i henhold til krav til administrativt vertskommunesamarbeid etter kommuneloven.

Vurdering

En av målsetningene til fellingslaget er å være profesjonelle og effektive i de ulike prosessene som er knyttet til skadefelling av store rovdyr. Dette skal oppnås ved å:

- 1. Organisere og opprettholde et tett og godt samarbeid mellom kommunene.*
- 2. Utdanne og følge opp dyktige jegere som skal gjennomføre fellingsforsøk.*
- 3. Planlegge, tilrettelegge og organisere utdanning, trening og operativ fase.*
- 4. Gjennomføre fellingsforsøk på en profesjonell, sikker og etisk verdig måte.*
- 5. Fortløpende evaluere om de ulike aspektene knyttet til betinget skadefelling av store rovdyr ivaretas.*

Dette er et viktig arbeid som kontinuerlig må følges opp for at fellingslaget skal fungere etter hensikten. Det forutsettes at oppdragstaker forholder seg til de vilkår og krav som settes i oppdragsavtalen.

Etablering og opprettholdelse av et dyktig fellingslag krever store menneskelige og noe økonomiske ressurser. Skadefellingsforsøk foregår ofte over flere døgn slik at det vil bli snakk om en vaktordning med avløsning. Ut fra omfanget av antatte skadefellingstillatelser og bruk av ressurser for etablering og drift av fellingslaget vurderes det som hensiktsmessig og økonomisk å etablere et interkommunalt lag der hver kommune blir representert for å kunne ivareta lokalkunnskap. Arbeidet med å få på plass en avtale har pågått en stund. I den vedlagte samarbeidsavtalen er det oppført driftskostnad på kr. 120 000,- der en foreslår at hver kommune bevilger kr. 10 000,-. Antall medlemmer i fellingslaget er vurdert på nytt etter at avtale ble utformet noe som medfører et lavere driftsbudsjett en tidligere forespeilet. Summen pr. kommune tilsier nå et årlig tilskudd på kr. 7 000,-. Ettersom samarbeidsavtalen ikke stemmer med hensyn til utgiften sees vedtaket i viltneemnda på som en prinsippavgjørelse om medlemskap eller ikke. Vedtak om finansiering vedtas i Kommunestyret.

Rådmannens innstilling

Aremark viltneemnd anbefaler at kommunestyret godkjenner en samarbeidsavtale om interkommunalt fellingslag for store rovdyr og anbefaler at Aremark kommune bevilger midler til årlig drift av fellingslaget.

Behandling i Viltneemnd - 05.06.2019

Rådmannens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

Aremark viltnemnd anbefaler at kommunestyret godkjenner en samarbeidsavtale om interkommunalt fellingslag for store rovdyr og anbefaler at Aremark kommune bevilger midler til årlig drift av fellingslaget.

Morten Buer ba om en protokolltilførsel: SNO burde i større grad ha kapasitet til å håndtere dette.

Samarbeidsavtale

Administrativt vertskommunesamarbeid om regionalt fellingslag i Østfold

Kommunalt oppnevnt fellingslag for store rovdyr skal bistå ved felling, betinget skadefelling og ettersøk av store rovdyr. Fellingstillatelsen blir gitt til kommunen når Fylkesmannen innvilger fellingstillatelse på ulv, gaupe, jerv eller bjørn, og kommunen får ansvar for å iverksette fellingsforsøket. Denne samarbeidsavtalen er opprettet mellom kommunene, heretter kalt samarbeidskommune, og Spydeberg kommune, heretter kalt vertskommune, for å sikre at kommunene har en samarbeidsavtale som grunnlag for at vi kan ha et operativt fellingslag.

Avtalens innhold

Til grunn for vertskommunesamarbeidet skal det foreligge en skriftlig samarbeidsavtale. Kommuneloven § 28 e fastsetter nærmere krav til hva en slik avtale skal inneholde. Avtalen må som et minimum inneholde bestemmelser om:

- Deltakere og hvem som er vertskommune
- Hvilke oppgaver og hvilken avgjørelsesmyndighet som legges til vertskommunen
- Tidspunktet for overføring av oppgaver og avgjørelsesmyndighet
- Underretning til deltakerne om vedtak som treffes i vertskommunen
- Det økonomiske oppgjøret mellom samarbeidskommunene og vertskommunen
- Nærmere regler for utreden og avvikling av samarbeidet
- Annet som etter lov krever avtale.

1 Deltakere

Avtalen gjelder for følgende deltakerkommuner:

Kommune	Representant
Hobøl	-
Spydeberg	
Askim	
Trøgstad	-
Eidsberg	
Skiptvet	Lars Agnalt
Våler	Sven O. Martinsen
Rakkestad	Knut Østby
Aremark	Ann Kristin Halvorsrud
Marker	Ann Kristin Halvorsrud
Halden	Torbjørn Fosser
Sarpsborg	-

Vertskommune er Spydeberg kommune ved landbrukskontoret for Hobøl, Spydeberg og Askim (HSA), Indre Østfold kommune fra 2020.

2 Oppgaver

Vertskommunen har administrativt ansvar for daglig drift (beredskap) og operativ virksomhet for fellingslaget. Kommunenes representanter underrettes om vedtak som treffes i vertskommunen. Vertskommunen utarbeider oppdragsavtaler som gjelder for deltakere i det interkommunale fellingslaget, og utbetaler lønn og godtgjørelse.

3 Avgjørelsesmyndighet

Når en samarbeidskommune delegerer myndighet til vertskommunen, innebærer dette ikke at førstnevnte kommune gir fra seg eller overfører myndigheten. Samarbeidskommunen kan som utgangspunkt når som helst trekke den delegerte myndigheten tilbake og/eller utøve myndigheten selv. Folkevalgte organer i vertskommunen kan imidlertid ikke instruere om hvordan en sak skal løses eller omgjøre vedtak som treffes i vertskommunen på vegne av en samarbeidskommune.

Vertskommunen gis avgjørelsesmyndighet til å treffe beslutninger som angår følgende:

1. Økonomiske prioriteringer innenfor vedtatt budsjett og bevilgninger fra Fylkesmannen
2. Søknad om betinget skadefelling
3. Inngåelse, endringer og oppsigelse av oppdragsavtaler
4. Rapportering til Fylkesmannen
5. Roller i fellingslaget

4 Økonomisk oppgjør

Det økonomiske oppgjøret gjenspeiler den årlige driftskostnaden i første driftsår for fellingslaget.

Utgiftspost	Kostnad
Fellingsleder	20.000
Jaktleder	20.000
Ammunisjon	25.000
Kurs/kompetansehevende	40.000
Tiltakspott	15.000
SUM	120.000
SUM per kommune	10.000

Bruk av internt godkjent hund godtgjøres med en timesats på 55 kr.

Klima- og miljødepartementet sin sats for godtgjøring av mannskaper i det interkommunale fellingslaget er 1.600 kr/døgn. I tillegg godtgjøres bompengavgifter og reiseutgifter etter statens satser.

10.000 kr per kommune overføres vertskommunen xx.xx.201x til kontonr.:

5 Uttreden og avvikling

Avtalen løper til den blir sagt opp av en av partene. Gjensidig oppsigelsesfrist er 1 måned. Ved endringer i det økonomiske oppgjøret eller grunnlaget for satser fra Fylkesmannen eller statens satser for godtgjørelse kan det bli nødvendig å revidere samarbeidsavtalen.

Deltakerkommune

Sted: _____

Dato: _____

Signatur: _____

Vertskommune

Sted: _____

Dato: _____

Signatur: _____

Interkommunalt fellingslag for store rovdyr

Struktur og organisering av interkommunalt fellingslag i Hobøl, Spydeberg, Askim, Trøgstad, Eidsberg, Skiptvet, Våler, Rakkestad, Marker, Aremark, Halden & Sarpsborg

Innledning

Interkommunalt fellingslag organiseres som et administrativt vertskommunesamarbeid (jf. KommuneLOven § 28-1 a., §28-1 b. og § 28-1 e.). En vertskommune har ansvar for administrasjon, sekretærfunksjon og drift av fellingslaget. Fellingslaget ledes av en fellingsleder og en jaktleder. Fellingsleder har blant annet ansvar for administrasjon og media. Jaktleder har ansvar for at fellingslaget skal være best mulig forberedt til å gjennomføre fellingsforsøk, og gjennomføringen av disse. Under fellingsforsøk utpeker jaktleder en nestleder fra den aktuelle kommunen fellingsforsøket skjer i.

Dette dokumentet inneholder forslag til struktur og organisering av interkommunalt fellingslag, samt forslag til samarbeidsavtale og oppdragsavtale. Vedlagt er også timeliste for mannskaper i interkommunalt fellingslag for store rovdyr.

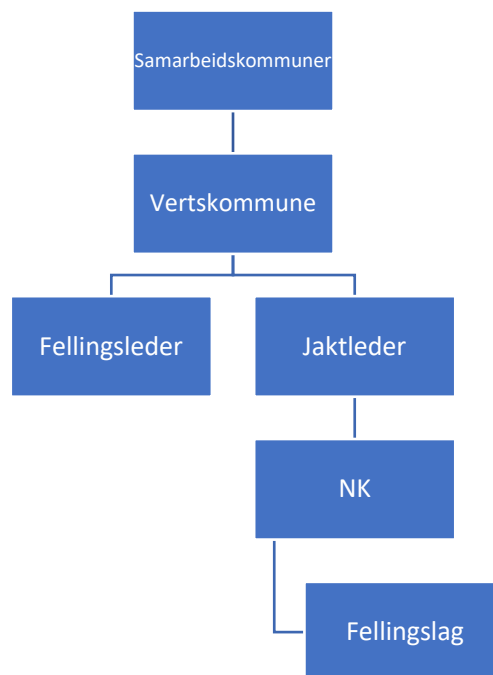
Intensjon og målsetting

Intensjonen med samarbeidet om fellingslaget er å ha et interkommunalt fellingslag som gjennomfører fellingsforsøk av store rovdyr ved innvilget søknad om betinget skadefelling. Fellingslaget kan også bistå i ettersøk og andre typer fellingsforsøk av store rovdyr.

Målsettingen med det interkommunale fellingslaget er å profesjonalisere og effektivisere de ulike prosessene knyttet til skadefelling av store rovdyr. Dette skal oppnås ved å:

1. *Organisere og opprettholde et tett og godt samarbeid mellom kommunene.*
2. *Utdanne og følge opp dyktige jegere som skal gjennomføre fellingsforsøk.*
3. *Planlegge, tilrettelegge og organisere utdanning, trening og operativ fase.*
4. *Gjennomføre fellingsforsøk på en profesjonell, sikker og etisk verdig måte.*
5. *Fortløpende evaluere om de ulike aspektene knyttet til betinget skadefelling av store rovdyr ivaretas.*

Struktur

Samarbeidskommuner

Samarbeidskommuner per april 2018 med ansvarlige representanter fra samarbeidskommunene:

Kommune	Representant
Hobøl	Vegard Aarnes
Spydeberg	Vegard Aarnes
Askim	Vegard Aarnes
Trøgstad	Simen Løken
Eidsberg	Simen Løken
Skiptvet	Lars Agnalt
Våler	Sven O. Martinsen
Rakkestad	Knut Østby
Aremark	Ann Kristin Halvorsrud
Marker	Ann Kristin Halvorsrud
Halden	Torbjørn Fosser
Sarpsborg	

Administrativt vertskommunesamarbeid

Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) sier noe om krav til administrativt vertskommunesamarbeid:

§ 28-1 b. Administrativt vertskommunesamarbeid

1. En kommune (samarbeidskommune) kan avtale med en annen kommune (vertskommune) at vertskommunen skal utføre oppgaver og treffe avgjørelser etter delegert myndighet fra samarbeidskommunen i enkeltsaker eller typer av saker som ikke er av prinsipiell betydning.
2. Bestemmelsen i nr. 1 gjelder tilsvarende for vertskommunesamarbeid mellom fylkeskommuner.
3. Delegasjon av myndighet som nevnt i nr. 1 skjer ved at kommunestyret eller fylkestinget selv gir instruks til egen administrasjonssjef om delegasjon til administrasjonssjefen i vertskommunen.
4. Folkevalgte organer i vertskommunen har ikke instruksjons- eller omgjøringsmyndighet der delegasjon er skjedd i samsvar med nr. 3.
5. En samarbeidskommune kan gi vertskommunen instruks om utøvelsen av den delegerte myndighet i saker som alene gjelder samarbeidskommunen eller berørte innbyggere.
6. For vedtak vertskommunen treffer etter delegasjon fra en samarbeidskommune, har samarbeidskommunen samme omgjøringsmyndighet som etter forvaltningsloven § 35 første ledd.

Vertskommune for vertskommunesamarbeidet om interkommunalt fellingslag blir Spydeberg kommune med landbrukskontoret HSA (Hobøl, Spydeberg og Askim) som administrativt ansvarlig (Indre Østfold kommune fra 2020).

Fellingsleder

Fellingslederen er bindeleddet mellom samarbeidskommunene og fellingslaget, og administrativ leder for laget. Under fellingsforsøk har fellingslederen ansvar for kommunikasjonen mellom de ulike partene som er involvert i fellingsforsøket. Disse partene kan være:

Spydeberg kommune
Landbrukskontoret HSA
Stasjonsgata 35, 1820 Spydeberg

- Husdyreier/grunneier
- Statens Naturoppsyn (SNO)
- Fylkesmann
- Bondelaget/Sau & Geit/Bonde- og Småbrukarlag
- Media
- Jaktleder
- Andre interessenter

Jaktleder

Jaktlederen har ansvar for gjennomføringen av fellingsforsøk og skal lede laget under fellingsforsøk. Trening og oppfølging av fellingslaget er en viktig del av jaktlederens rolle. Det er også viktig at jaktleder greier å skape et profesjonelt og trivelig miljø, slik at fellingslaget framstår på en så god måte som mulig utad. Under fellingsforsøk utpeker jaktleder en NK fra den aktuelle kommunen fellingsforsøket skjer i. Dette for å sikre at jaktleder kan støtte seg på en som har lokalkunnskap god nok for å kunne gjennomføre fellingsforsøket på en effektiv måte. Jaktleder rapporterer til fellingsleder.

Fellingslag

Fellingslaget skal normalt bestå av 2-4 jegere fra hver kommune. Utdanning, trening og oppfølging av laget gjøres ved å hente inn profesjonelle kursholdere og instruktører. Jegerne får profesjonell trening og personlig oppfølging med hovedvekt på følgende punkter:

- Skyting
- Artskunnskap
- Bruk av hund
- Ettersøk
- Lovverk
- Ansvar og roller

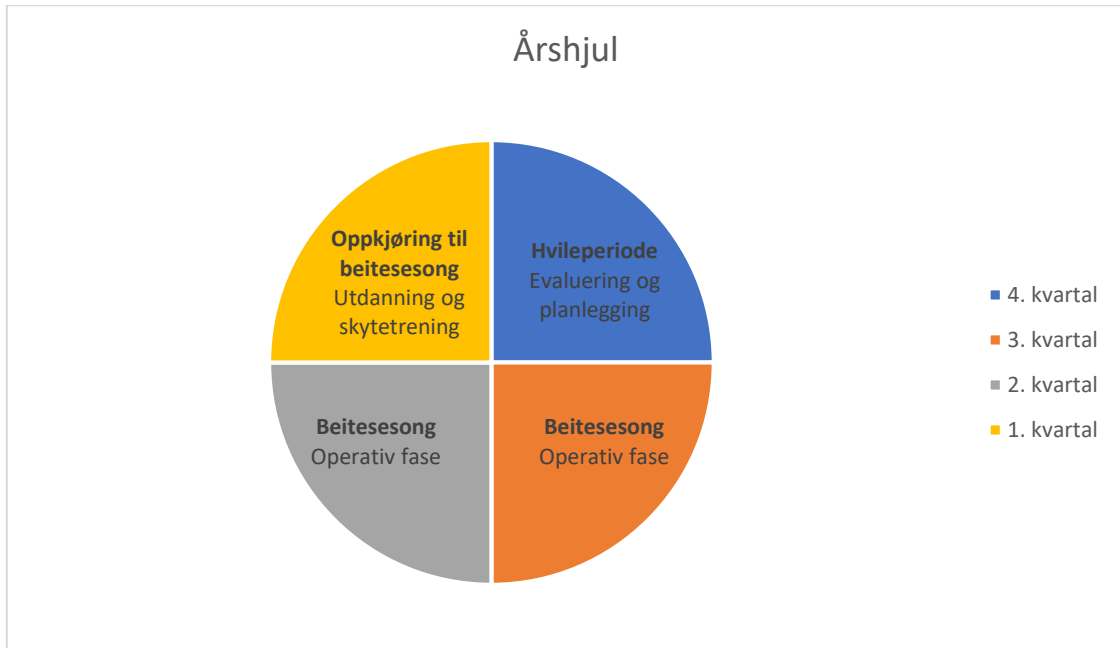
Målsetting 2018

Målsettingen for 2018 må være å få på plass avtalen om vertskommunesamarbeidet. Per mars 2018 ser det ikke ut til at vi klarer å ha et operativt skadefellingslag oppe å gå for beitesesongen 2018. Likevel kan vi med glede slå fast at vi er godt i gang med et positivt og viktig samarbeid. Tilbakemeldingene fra jegerne i fellingslaget er gode, og vi har fått konstruktive tilbakemeldinger på hva vi bør ha fokus på i det videre arbeidet.

Målsettingen for 2018 er å få på plass et interkommunalt fellingslag som er operativt fra og med 01.01.2019.

Årshjul

Med utgangspunkt i et årshjul prøver vi å skissere progresjonen og de ulike fasene for et fellingslag – kvartalsvis fordelt over et år. Årshjulet som er skissert under er en grafisk framstilling av hva som er realistisk å kunne forholde seg til i 2019. Innen utgangen av 2018 ønsker vi å ha satt et komplett fellingslag, som har gjennomgått grunnutdanning. Dette gjør at vi kan være operative fra og med 01.01.2019.

Grunnutdanning

For at mannskapene i fellingslaget skal ha de samme forutsetningene for å virke i fellingslaget utarbeides det en grunnutdanning som skal gi nødvendig opplæring rundt de ulike aspektene ved fellingslagets operative virksomhet. Grunnutdanningen skal inneholde følgende:

1. Informasjonskveld
2. Kurs
3. Skytetrening
4. Artskunnskap
5. Bruk av hund
6. Ettersøk
7. Lovverk
8. Ansvar og roller

Avtale om vertskommunesamarbeid

Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) sier noe om innholdet i samarbeidsavtalen om vertskommunesamarbeid:

§ 28-1 e. Samarbeidsavtalen

I et administrativt vertskommunesamarbeid er avtalen et forhold mellom vertskommunen og den enkelte samarbeidskommunen, selv om vertskommunen har inngått avtale om utførelse av de samme oppgavene for flere kommuner. Det er således snakk om bilaterale avtaler mellom vertskommunen og den enkelte samarbeidskommune. Vertskommunen kan derfor utføre ulike oppgaver for ulike samarbeidskommuner. For vår samarbeidsavtale legges det til grunn at innholdet og ordlyden i avtalen skal være tilnærmet lik for alle kommunene.

1. For et vertskommunesamarbeid skal det opprettes en skriftlig samarbeidsavtale. Avtalen vedtas av kommunestyret selv. Endringer i avtalen som gjelder forhold som omtalt i nr. 2 og 3, skal skje på samme måte.
2. Samarbeidsavtalen skal inneholde bestemmelser om:

- a) angivelse av deltakerne og hvilken av disse som er vertskommunen,
- b) hvilke oppgaver og hvilken avgjørelsesmyndighet som skal legges til vertskommunen,
- c) tidspunkt for overføring av oppgaver og avgjørelsesmyndighet,
- d) underretning til deltakerne om vedtak som treffes i vertskommunen,
- e) det økonomiske oppgjøret mellom samarbeidskommunene og vertskommunen,
- f) nærmere regler for uttreden og avvikling av samarbeidet,
- g) annet som etter lov krever avtale.

3. I et vertskommunesamarbeid mellom kommuner skal vertskommunen orientere fylkesmannen om etableringen av samarbeidet.

Forslag til samarbeidsavtale ligger vedlagt.

Oppdragsavtale

En oppdragsavtale er en avtale som inngås mellom mannskaper i fellingslaget og vertskommunen. Oppdragsavtalen inneholder blant annet vilkår og krav for deltagelse, oppdragets art og andre bestemmelser som etter lov krever avtale.

Forslag til oppdragsavtale ligger vedlagt.

Vedlegg

1. Avtale om vertskommunesamarbeid
2. Oppdragsavtale for mannskaper i interkommunalt fellingslag for store rovdyr
3. Timeliste for mannskaper i interkommunalt fellingslag for store rovdyr

Oppdragsavtale for mannskaper i interkommunalt fellingslag for store rovdyr

Kommunalt oppnevnt fellingslag for store rovdyr skal bistå ved felling, betinget skadefelling og ettersøk av store rovdyr. Fellingstillatelsen blir gitt til kommunen når Fylkesmannen innvilger fellingstillatelse på ulv, gaupe, jerv eller bjørn, og kommunen får ansvar for å iverksette fellingsforsøket. Denne oppdragsavtalen er opprettet mellom frivillige mannskaper, heretter kalt oppdragstaker, og Spydeberg kommune (vertskommune), heretter kalt oppdragsgiver, for å sikre at kommunene har et operativt fellingslag.

OPPDRAKSGIVER:

Spydeberg kommune

Landbrukskontoret HSA

1820 Spydeberg

OPPDRAGSTAKER:

Navn: _____

Adresse: _____

OPPDRAGET

Oppdragstaker påtar seg å være en del av interkommunalt fellingslag for store rovdyr. Oppdragstaker forplikter seg til å på best mulig måte være operativ til å kunne delta i fellingsforsøk og ettersøk av store rovdyr gjennom oppdragsperioden. Det er kun på anmodning fra oppdragsgiver at mannskapene kan iverksette oppdrag. Dersom mannskap på frivillig basis deltar i et fellingsforsøk eller ettersøk har ikke oppdragsgiver noen mulighet for, eller plikt til, å godtgjøre dette eller stå ansvarlig for deltakelsen.

Oppdragstaker må regne med å jobbe selvstendig, men alle oppdrag skal koordineres gjennom fellingsleder eller jaktleder. Det er fellingsleder eller jaktleder som skal holde kontakt med oppdragsgiver.

VARIGHET

Oppdragsavtalen gjelder fra og med xx.xx.2018 – 31.12.2019. Oppdragsavtalen medfører ikke rett til nåværende eller framtidig arbeidsforhold i kommunen. Avtalen kan sies opp av begge parter med 1 måneds varsel.

Oppdragsgiver vil, ved evaluering etter endt sesong, vurdere eventuell framtidig deltakelse i fellingslaget for oppdragstaker. Delaktighet gjennom sesongen vil her være et av hovedkriteriene.

GODTGJØRELSE

Det godtgjøres utrykning etter medgått arbeidstid fra utreise til hjemkomst. Timesatsen er 213 kr per time.

VILKÅR

Godtgjøring skjer etter førte timelister på fastsatt skjema for interkommunalt fellingslag for store rovdyr, som må leveres fellingsleder snarest etter avsluttet fellingsforsøk eller ettersøk. Utbetaling skjer i henhold til kommunens gjeldende frister for utbetaling.

Den enkelte oppdragstaker er selv ansvarlig for å holde seg innenfor gjeldende økonomiske rammer tilknyttet både laget og den enkelte fellingsstillatelse.

Ressursbruk for fellingsforsøk må holdes innenfor tildelt økonomisk ramme fra Fylkesmannen. I tilfeller der det oppstår behov for utvidelse, skal kommunen avklare dette med Fylkesmannen. Behov for utvidelse av rammen vurderes løpende i dialog mellom jaktleder og fellingsleder.

For øvrig gjelder følgende:

- Reiseutgifter dekkes etter statens gjeldende satser.
- Det godtgjøres ammunisjon tilsvarende 100 treningspatroner og 20 jaktpatroner årlig.
- Oppdragstaker er ikke arbeidstaker, og har ikke rett til ferie og feriepenger (jf. ferielovens § 2).
- Oppdragstaker skal ikke uttale seg offentlig om forhold knyttet til fellingsforsøk eller ettersøk. Henvendelser fra media eller andre henvises til fellingsleder eller annen oppnevnt person.
- Oppdragstaker har taushetsplikt i henhold til forvaltningslovens § 13 a-f.

KRAV

Oppdragstaker forplikter seg til, og bekrefter herved:

- Å delta på fastsatte samlinger, møter, kurs og andre arrangement i regi av det interkommunale fellingslaget.
- Å sette seg inn i og å gjøre seg kjent med informasjon distribuert av oppdragsgiver, fellingsleder og jaktleder.
- Å være registrert i Jegerregisteret.
- Å være registrert som lisensjeger for alle store rovdyr.
- Å avlegge årlig godkjent skyteprøve for storviltjakt innen frist satt av jaktleder.
- Å eie egen jaktrifle med kaliber godkjent for storviltjakt.
- Å eie egen jaktradio og GPS av merke og kvalitet som er godkjent av jaktleder.
- Å ikke spre informasjon om pågående fellingsforsøk eller ettersøk, herunder bilder, video og/eller tekst, i sosiale medier, via MMS eller andre nettbaserte forum. Eventuell bildetaking etter endt fellingsforsøk eller ettersøk avklares/godkjennes av jaktleder.
- Å følge jaktleders ordre og instruks.
- Å ikke være dømt eller siktet eller under etterforskning for brudd på naturmangfoldloven, viltloven eller våpenloven, eller forskrifter hjemlet i disse.

FORSIKRING

Under oppdraget vil oppdragstaker være omfattet av kommunens ulykkesforsikring. Forsikringen gjelder under utførelse av oppdraget og under direkte reise til/fra oppdraget. Oppdragstaker står selv ansvarlig for forsikring av personlig utstyr og evt. hund.

LANDBRUKSKONTORET
HOBØL - SPYDEBERG - ASKIM

Oppdragsavtalen utstedes i to eksemplarer, og må underskrives av begge parter. Det ene eksemplaret returneres til fellingsleder, det andre beholder oppdragstaker selv.

Oppdragsgiver

Sted: _____

Dato: _____

Signatur: _____

Oppdragstaker

Sted: _____

Dato: _____

Signatur: _____

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Drift- og utviklingsutvalget	26/19	23.05.2019
Kommunestyret	57/19	20.06.2019

Klagebehandling - reguleringsplan for Fangekasa misjonscenter

Vedlegg

- 1 Planbeskrivelse Fangekasa Misjonscenter - til egengodkjenning
- 2 Reguleringsbestemmelser Fangekasa Misjonscenter Rev18februar2016
- 3 REGULERINGSPLAN Fangekasa-RevA
- 4 Samlet saksframstilling - godkjenning av plan
- 5 Innkomne_klage_26.05.2016
- 6 Klagebehandling_saksframlegg_DUV_29.06.2017
- 7 Klagebehandling_vedtak_DUV_29.06.2017
- 8 Klagebehandling_saksframlegg_DUV_30.06.2016
- 9 Klagebehandling_vedtak_DUV_30.06.2016
- 10 2005_01_Bestemmelser
- 11 2005_01_Plankart
- 12 Utsnitt_kommunesplanens arealdel

Saksopplysninger

28.04.2016 ble en reguleringsplan for Fangekasa misjonscenter vedtatt av kommunestyret (KS sak 14/16). Den ble påklaget av fire naboer 26.05.2016. Klagen ble behandlet i drifts- og utviklingsutvalget (DUV) 30.06.2016 hvor saken ble det ble vedtatt utsatt for befaring i august. Befaringen ble ikke utført før 1.09.2016, og saken kom ikke opp til behandling i DUV igjen før 29.06.2017.

DUV fattet følgende vedtak i sak 24/17: *Klagen tas til følge. Drifts- og utviklingsutvalget finner grunn til å endre planen da støyforholdene ved områdene C10 og UH6 ikke var tilstrekkelig belyst ved behandlingen av planen. Saken sendes tilbake til administrasjonen for ny behandling.*

Denne saken er ikke riktig behandlet da kommunestyret ikke har behandlet og fattet en avgjørelse i klagesaken. Det er organet som fattet vedtaket som skal behandle klagen, jfr

Forvaltningsloven §28. Dette er for at det organet som fattet vedtaket skal ha en mulighet til å vurdere eventuelle nye opplysninger som fremkommer av klagen og om ønskelig endre sitt tidligere vedtak. Dermed er det kommunestyret som må behandle klager på deres godkjenning av reguleringsplaner.

Kommunestyret kan se på DUV's behandling som en uttalelse til saken, men det er kommunestyret som fatter endelig beslutning om videre behandling om klagen skal realitetsbehandles eller avvises. En realitetsbehandling kan innebære at planen vedtas sendt tilbake til forslagsstiller ved at klagen tas helt eller delvis til følge. Kommunestyret kan også vedta at klagen ikke tas til følge. Da går saken til Fylkesmannen til endelig avgjørelse.

Alle behandlingene av klagesaken ligger vedlagt. Det samme gjør vedtatte plandokumenter.

Vurdering

Denne reguleringsplanen ble vedtatt i mars 2016 og ble påklaget innen klagefristen gikk ut. Etter DUVs vedtak ble fattet i 29.06.2017 om at saken sendes tilbake til administrasjonen for ny behandling har det ikke skjedd noe i saken annet enn at forslagsstiller har fått kopi av vedtaket 03.07.2017. Dette skyldes at det har vært en utskifting i administrasjonen. Forslagsstiller eller klagende parter har heller ikke henvendt seg til kommunen i saken så vidt rådmannen vet.

Om kommunestyret mener at vedtaket fra DUV skal følges opp, så må kommunestyret selv fatte vedtak om dette. I så fall bør kommunestyret gjøre noen presiseringer på hva de ønsker gjort i denne saken.

Dersom det er ønskelig å ta klagen til følge helt eller delvis, og dette innebærer at støyforholdene/-konsekvensene skal belyses bedre må saken sendes tilbake til forslagsstiller ettersom dette er en privat plan. Forslagsstiller vil nok bruke konsulenthjelp for å svare opp behovet for ytterligere utredninger annet enn hva som fremkommer i planen fra før. En slik endring innebærer også at planen må sendes på høring på nytt.

Hvilke funn en støyundersøkelse viser vil naturlig nok påvirke hvor store endringer som må gjøres i plandokumentene i forkant av en ny høring.

Det ble vedtatt en reguleringsplan for Fangekasa i 2005. I denne planen er det i omtalte område satt av til hytteformål. Det samme ble gjort i kommuneplanens arealdel, se vedlagt utsnitt. Arealdelen ble vedtatt i 2009 og i den står det presisert at reguleringsplanens som forelå for Fangekasa vil bli gjeldende over arealdelen.

Dette betyr at om den nye planen fra 2015 blir innskrenket i nordenden, så vil den gamle reguleringsplanen fra 2005 bli gjeldende for området og hytteformålet vil trå inn. For å unngå dette må eventuelt områdene UH6 og C10 i planen fra 2015 gjøres om til grønt formål.

Det fremkommer altså av tidligere behandlinger at forslagsstiller har vurdert dette med eventuelle støyutfordringer og kommunen har ikke funnet grunn til å endre planen på dette punktet. Hvis man anser at alle momenter i klagen har vært vurdert før, kan klagen avvises. Dette er igjen et vedtak som kan påklages. Hvis man velger å realitetsbehandle klagen og man ikke tar klagen til følge sendes saken til Fylkesmannen til endelig avgjørelse.

Rådmannen går ikke ytterligere inn i sakens historikk og tidligere prosesser. Dette fremkommer av vedlagte dokumenter.

Rådmannens innstilling blir lagt frem på nytt slik den har blitt lagt frem ved tidligere behandling av klagen.

Kommunen har vært uheldig med hvor lang tid denne saken har tatt, men kommunen kan ikke av den grunnen nå begynne med saksbehandlingsfeil, derfor må saken til kommunestyret for videre iverksetting av vedtaket.

Rådmannens innstilling

1. Rådmannen finner ikke grunn til å ta klagen fra Bergstrøm og Olavesen til følge.
2. I henhold til plan- og bygningsloven § 12-12, jfr § 1-9 sendes klagen til Fylkesmannen i Østfold med følgende uttalelse: *Rådmannen vurderer, slik det fremgår av dette saksfremlegget at klagen ikke bør tas til følge.*
3. Klagen gis ikke utsettende virkning for kommunestyrets reguleringsvedtak (forvaltningsloven § 42). Dette er fordi de påklagede forholdene ikke berører byggeområder på en slik måte at igangsetting av tiltak innenfor planområdet må stanses

Behandling i Drift- og utviklingsutvalget - 23.05.2019

Rådmannens innstilling

1. *Rådmannen finner ikke grunn til å ta klagen fra Bergstrøm og Olavesen til følge.*
2. *I henhold til plan- og bygningsloven § 12-12, jfr § 1-9 sendes klagen til Fylkesmannen i Østfold med følgende uttalelse: Rådmannen vurderer, slik det fremgår av dette saksfremlegget at klagen ikke bør tas til følge.*
3. *Klagen gis ikke utsettende virkning for kommunestyrets reguleringsvedtak (forvaltningsloven § 42). Dette er fordi de påklagede forholdene ikke berører byggeområder på en slik måte at igangsetting av tiltak innenfor planområdet må stanses*

Håkon Tolsby (SP) fremmet alternativt forslag til vedtak:

DUV anbefaler at klagen tas til følge og at områdene C10 og UH6 fjernes fra planen. Begrunnelsen er at ulempene ikke var tilstrekkelig belyst når planen ble godkjent.

Ved votering fikk rådmannens forslag til vedtak 1 stemme (Lars Thomas Buer – Krf) og falt. Håkon Tolsby sitt forslag fikk 6 stemmer og ble vedtatt.

Vedtak

DUV anbefaler at klagen tas til følge og at områdene C10 og UH6 fjernes fra planen. Begrunnelsen er at ulempene ikke var tilstrekkelig belyst når planen ble godkjent.

AREMARK KOMMUNE

Planbeskrivelse til detaljreguleringsplan for

FANGEKASA MISJONSSENTER

Datert: 22.10.2015

Revidert: 17.03.2016

Planforslaget er utarbeidet av Halden Arkitektkontor AS

Innholdsfortegnelse**SIDE**

1	SAMMENDRAG	3
2	BAKGRUNN FOR REGULERINGSSAKEN.....	3
2.1	Historisk bakgrunn og beskrivelse	3
2.2	Hensikten med planen	4
2.3	Forslagstiller, plankonsulent, eierforhold.....	4
2.4	Tidligere vedtak i saken	5
2.5	Krav om konsekvensutredning?	5
3	PLANPROSESSEN.....	5
3.1	Forhåndsvarsling	5
3.2	Innkommne innspill.....	5
3.3	Medvirkning fra grupper som krever spesiell tilrettelegging, herunder barn og unge	6
4	PLANSTATUS OG RAMMEBETINGELSER.....	6
4.1	Fylkeskommunale planer	6
4.2	Kommuneplanens arealdel	6
4.3	Gjeldende reguleringsplaner innenfor planområdet	7
4.4	Tilgrensende plan	7
4.5	Temaplaner/ andre planer av betydning for planarbeidet.....	8
4.6	Statlige planretningslinjer/ rammer/ føringer	8
5	BESKRIVELSE OG ANALYSE AV PLANOMRÅDET, EKSISTERENDE FORHOLD	8
5.1	Beliggenhet.....	8
5.2	Dagens arealbruk og tilstøtende arealbruk	9
5.3	Stedets karakter	9
5.4	Eiendomsforhold	10
5.5	Landskap og fjernvirkning	10
5.6	Kulturminner og kulturmiljø	12
5.7	Naturverdier	13
5.8	Rekreasjonsverdi/ rekreasjonsbruk, uteområder	14
5.9	Landbruk	15
5.10	Trafikkforhold	15
5.11	Barn og unges interesser.....	15
5.12	Universell tilgjengelighet	16
5.13	Teknisk infrastruktur	16
5.14	Grunnforhold.....	18
5.15	Flom og høyder	18
5.16	Støyforhold.....	19
5.17	Luftforurensing.....	19
5.18	Risiko- og sårbarhet (eksisterende situasjon)	20
6	BESKRIVELSE AV PLANFORSLAGET	24
6.1	Planlagt arealbruk.....	25
6.2	Parkering	26
6.3	Tilknytning til infrastruktur.....	26
6.4	Trafikkløsning	26
6.5	Videre utbygging.....	26

1 Sammendrag

På vegne av Norsk Luthersk Misjonssamband har Halden Arkitektkontor AS utarbeidet forslag til detaljregulering for Fangekasa Misjonssenter. Dette er en omregulering av gjeldende reguleringsplan for Fangekasa 7/19 og 7/20, egengodkjent av Aremark kommunestyre 16.06.2005.

Planområdet vil overlappes den gamle planen fullstendig, slik at den vil erstattes/ utgå i sin helhet etter at ny plan er vedtatt.

Eiendomsgrensene for 7/19 og 7/20 er benyttet som planavgrensning. Deler av sjøområdet er også tatt med.

En eksisterende boligtomt i nord er etter ønske gitt et tilleggsareal/ tomteutvidelse.

2 Bakgrunn for reguleringsaken

2.1 Historisk bakgrunn og beskrivelse

På slutten av 1970-tallet ble den flotte plassen Fangkasa oppdaget, og den første leiren (dugnadsleir) ble holdt sommeren 1980. Grunneier på Fange Gård ved Carsten Windsvold var med.

Kano-leir ble neste steg på stigen, og kanoene kom fra en båtbygger i Jelsnes i utkanten av Sarpsborg fra predikant Rolf Kristian Skaar i 1981.

Da hadde man bare Rødstua og Låven av fasiliteter. Brønnvannet tok raskt slutt og kommunen ble kontaktet og var imøtekommende. I 1983 ble det gitt grønt lys for vannboring og kommunen var positiv til utslippssøknaden ved et nytt sanitæranlegg /bygg.

Første byggetrinn på servicebygget ble påbegynt på ettermotvinteren 1984, og innviet senere på sommeren året etter. Offisiell innvielse først i 1986.

Møtetelt ble innviet i 1984, og ble reist hver sommer (til det sprakk og vannet flommet inn 25 år senere).

15 av de små utleiehyttene - som står der til dags dato - ble kjøpt fra en campingplass i Svinndal, men de var uten vann men med strøm. Behovene endret seg, og nye hytter kom på plass på stedet med både vann og strøm, ca.10 hytter ble bygget av Mysen vgs. På slutten av 1994 ble plassen kjøpt av Misjonssambandet fra grunneierne Rigmor og Carsten Windsvold.

I 2001 hadde plassen vokst seg såpass stor at det ble kunngjort igangsatt reguleringsarbeider for området. Dette ble en lang prosess, og reguleringsplanen ble først vedtatt 16.juni 2005.

Service-bygget ble utvidet i 2005 med en spisesal nede og møtesal oppe i 2 etg., samt utvidelse av kjøkken: Dette ble et stort løft for stedet.

Deretter ble det vedtatt bygging av en ny møtehall som erstatning for teltet.

Søknader og arbeider ble igangsatt på høsten 2007, og den nye hallen ble innviet til

bibelcampen 2008 for midlertidig bruk.

Først sommeren 2009 ble hele hallen med alle rom og servicefunksjoner (vakt, kiosk, møterom, lager etc).

2 nye flotte hytter ble bygget på Tomb vgs. og innviet i 2010 (plassert bak hallen i skråningen opp mot Rødstua), og enda 3 store velutstyrte hytter ble levert i 2011 fra samme skole og ble plassert i skråningen over hallen med flott utsikt.

Parkeringsområdet ved veien ble etter hvert for lite, og ble utvidet 2013/14. Det ble i den forbindelse oppdaget at man hadde gått ut over det område som var avsatt i reguleringsplanen, og kommunen varslet derfor at det måtte foretas en revisjon av planen. Disse omreguleringsarbeidene ble startet våren 2015.

2.2 Hensikten med planen

Formålet med planarbeidet har vært å oppdatere gjeldende reguleringsplan, og tilrettelegge for videre utvikling og bruk av misjonssenteret, herunder også bedring og styrking av parkeringsforholdene

Videre har hensikten med reguleringsarbeidet vært å tilrettelegge for en trinnvis og langsiktig utvikling av misjonssenteret, på en så skånsom måte som mulig, tilpasset helse, miljø, sikkerhet og samfunn.

Planen skal gi plangrunnlag for at byggesaksbehandlingen etter loven vil sikre at tiltak blir i samsvar med lov, forskrift og planvedtak. Prosessen skal videre sikre at planlegging og vedtak sikrer åpenhet, forutsigbarhet og medvirkning for alle berørte interesser og myndigheter. Det er lagt vekt på langsiktige løsninger, og konsekvenser for miljø og samfunn er beskrevet her i planbeskrivelsen.

2.3 Forslagstiller, plankonsulent, eierforhold

Forslagsstiller/ tiltakshaver er Norsk Luthersk Misjonssamband, Pb.410 Lundsiden, 4601 Kristiansand S. Juridisk registrering; Org.nr. 938 679 177.

Fangekasa Misjonssenter, Bedriftsregistrering, Org.nr. 985 800 170.

Lokal kontaktperson er Martin Glomsrød

Planarbeidene blir utført av Halden Arkitektkontor AS v./ Siv.ark. MNAL Erlend Eng Kristiansen.

2.4 Tidligere vedtak i saken

Gjeldende reguleringsplan for Fangekasa 7/19 og 7/20, egengodkjent av Aremark kommunestyre 16.06.2005.

2.5 Krav om konsekvensutredning?

Tidligere forskrift (FOR-2009-06-26-855) har blitt erstattet av ny forskrift om konsekvensutredninger for planer etter plan- og bygningsloven (FOR-2014-12-19-1726).

Etter §1 skal forsvarsstiller selv vurdere om planen faller inn under forskriften.

§2 angir hvilke planer som alltid skal behandles etter forskriften. Siden detaljplanen er en omregulering av eksisterende plan og etablert virksomhet (misjonssenter/campingplass) kommer ikke § 2d) eller f) (jf vedlegg 1) til anvendelse.

§3 angir hvilke planer som skal vurderes nærmere etter forskriften. Etter vedlegg II skal permanente campingplasser (12d) vurderes etter vedlegg III. Imidlertid er campingplassen med tilhørende anlegg allerede regulert og etablert, og ligger også inn i kommuneplanens arealdel. Ved en gjennomgang i forhold til vedlegg III vil omreguleringen av virksomheten ikke få vesentlig virkning etter punktene a) – q). Tiltaket krever ikke konsekvensutredning. Dette ble fastsatt av Aremark kommune som planmyndighet i oppstartsmøte 15.04.2015.

3 Planprosessen

3.1 Forhåndsvarsling

Oppstart av planarbeidet ble kunngjort og annonsert 5.mai 2015 i Halden Arbeiderblad og på Aremark kommunes nettside.

Det ble sendt varsel om oppstart i form av brev datert 30.04.2015 til følgende:

- Fagmyndigheter
- Grunneiere
- Naboer

3.2 Innkomne innspill

Det kom inn 6 innspill til planarbeidet:

1. Fylkesmannen i Østfold, 02.06.2015
2. Østfold fylkeskommune, 29.05.2015
3. Statens vegvesen, 03.06.2015
4. e-post 26.mai 2015: Fylkeskonservatoren v./ Gjesvold
5. e-post 02.06.2015, NVE
6. Hafslund Nett AS, 31.05.2015

Det er laget et kort sammendrag av disse. Under hvert innspill er det beskrevet hvordan dette er lagt til grunn i planarbeidet.

Dette sammendraget er utarbeidet som eget notat til planen – datert 24.06.2015.

3.3 Medvirkning fra grupper som krever spesiell tilrettelegging, herunder barn og unge

Den kommunale plansaksbehandlingen ivaretar og sikrer barn og unges interesser i planleggingen.

Barne- og ungdomsgruppens representant i styret for Fangekasa Misjonssenter har også deltatt i planprosessen.

4 Planstatus og rammebetingelser

4.1 Fylkeskommunale planer

Fylkesplan Østfold mot 2050.

Fylkesplanen er vedtatt av fylkestinget 26. februar 2009 og godkjent i statsråd 11.mars 2011.

Omreguleringen/ nyreguleringen er ikke i konflikt med fylkesplanens retningslinjer for energi- og arealbruk, ved å benytte eksisterende infrastruktur, og tilslutte seg ny (nytt avløpssystem planlagt, og vil bli utbygget). Hensynet til estetikk skal ivaretas, og universell utforming legges til grunn. Det er nærturområder og uteoppholdsarealer som gjør området godt egnet til påtenkt formål. Tiltaket bygger opp under satsingen på turist- og opplevelses-tilbudet i kommunen og fylket, også i forhold til Halden-kanalen.

4.2 Kommuneplanens arealdel

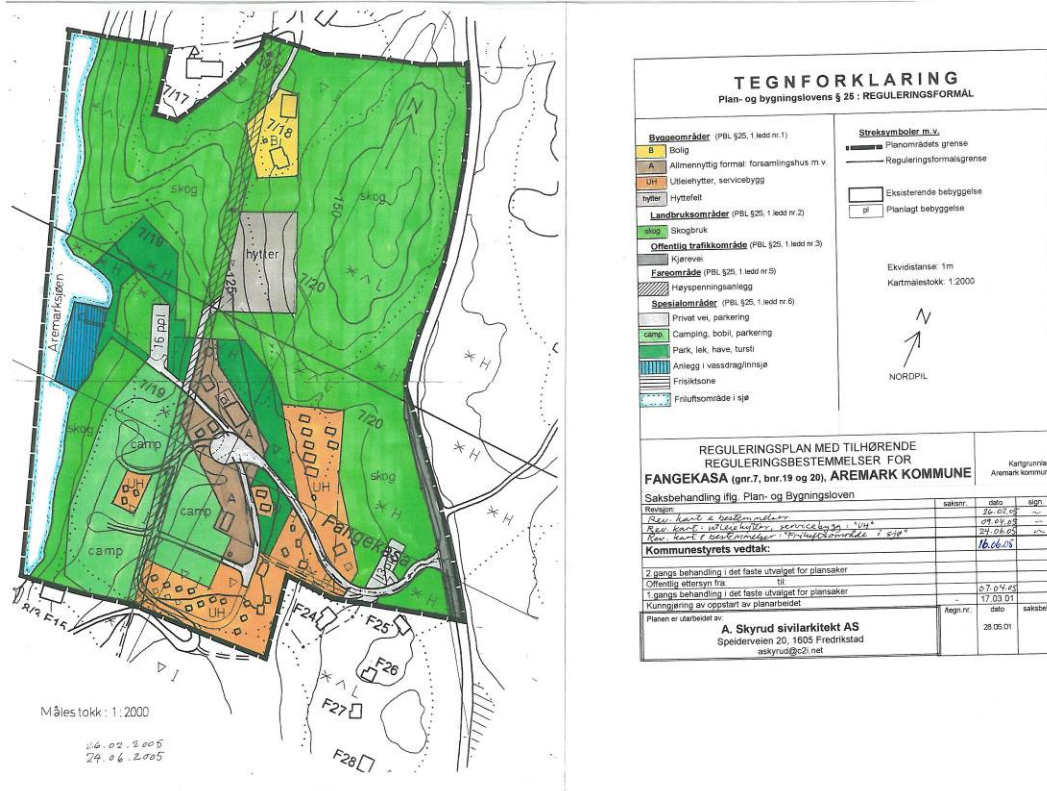
I kommuneplanens arealdel (revidert etter mekling 29.10.2009), inngår Fangekasa i et område avsatt med orange farge som «Eksisterende Fritidsbebyggelse». Her inngår som det fremgår i tillegg også hyttefeltet syd for Fangekasa. Faktisk inngår også bebyggelsen nord for Fangekasa også i dette orange byggeområdet.

Forøvrig er kommuneplanen nå under rulling, men det vil ikke bli foretatt endringer som vil berøre Fangekasa. Fangekasa er ment å bestå videre.

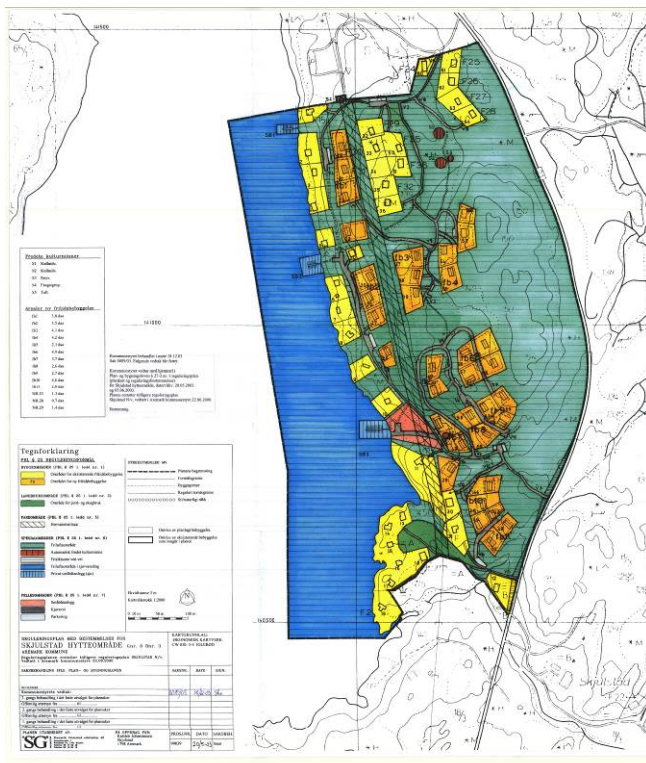
4.3 Gjeldende reguleringsplaner innenfor planområdet

Området er tidligere regulert:

Fangekasa 7/19 og 7/20, egengodkjent av Aremark kommunestyre 16.06.2005.

4.4 Tilgrensende plan

Planområdet grenser i syd mot gjeldende reguleringsplan for Skjulstad hytteområde (18.12.2003).

4.5 Temaplaner/ andre planer av betydning for planarbeidet

Haldenkanalen regionalpark. Et samarbeid om å utvikle vassdraget.

4.6 Statlige planretningslinjer/ rammer/ føringer

Hensynet til barn og unges interesser (T-2/08 og T-1513).

Rikspolitiske retningslinjer for vernede vassdrag (T-1078).

5 Beskrivelse og analyse av planområdet, eksisterende forhold

5.1 Beliggenhet

Planområdets landområde er på 107.403 m², og sjøarealet på 16.697 m², og består av eiendommene gnr.7, bnr.18, 19 og 20 «Fangekasa Misjonssenter» og en boligomt. Fangekasa ligger mellom Aremarksjøen/ Riveøya og fylkesveg 21, litt nord for Aremark Sentrum.

5.2 Dagens arealbruk og tilstøtende arealbruk

Dagens arealbruk er identisk med fremtidig arealbruk. Planområdet er ikke utvidet, og alt ligger innfor byggeområdet avsatt i kommuneplanens arealdel.

Det skal ikke endres noe i tilstøtende områder. En eksisterende bolig er gitt et tomtetillegg.

Tilstøtende områder er skogs- og naturområder, og Aremarksjøen. Misjonscenteret er et tilrettelagt camping- og ferieområde.

Arealbruken på landområdet på 107daa fordeler seg i dag slik;

Arealtype/Dagens arealbruk	Areal (daa)
Bolig	2
Veier og parkering	8
Badeplass, leke- og ballplasser	8
Camping, utleiehytter, turisme	30
Skog og natur	47
Tur- og grønnstruktur	12

5.3 Stedets karakter

Stedet fremstår som et camping- og fritids-/ ferieområde ved Aremarksjøen, omkranset av skog/ natur, og hyttefelt i syd.

5.4 Eiendomsforhold

Oversikt over hvilke eiendommer/deler av eiendommer planområdet består av, slik det framkommer i kommunens eiendomsregister:

Gnr/Bnr	Eier/Adresse
7/18	Anne Berit og Remi David Olavesen
7/19	Norsk Luthersk Misjonssamband
7/20	Norsk Luthersk Misjonssamband

5.5 Landskap og fjernvirkning

Området er vestvendt mot Aremarksjøen og Riveøya.

Riveøya og vestsiden av Aremarksjøen danner det overordnede landskapsrommet langs vassdraget/ visuelle inntrykket fra østsiden/ misjonssenteret.

Det står en del randvegetasjon igjen langs vannet, men dette må karakteriseres som halvåpent; Man legger merke til at det er et turistområde/ camping på Fangekasa, sett fra sjøsiden. Spesielt sommerstid når badestranda er i bruk med båter og badende, sett fra sjøen.

Høst, vinterstid og vår fremstår området som roligere – siden campingvogner (hvite) er fjernet, bygger og badeplattformer er dratt på land, og aktivitetsnivået er lavt på senteret.

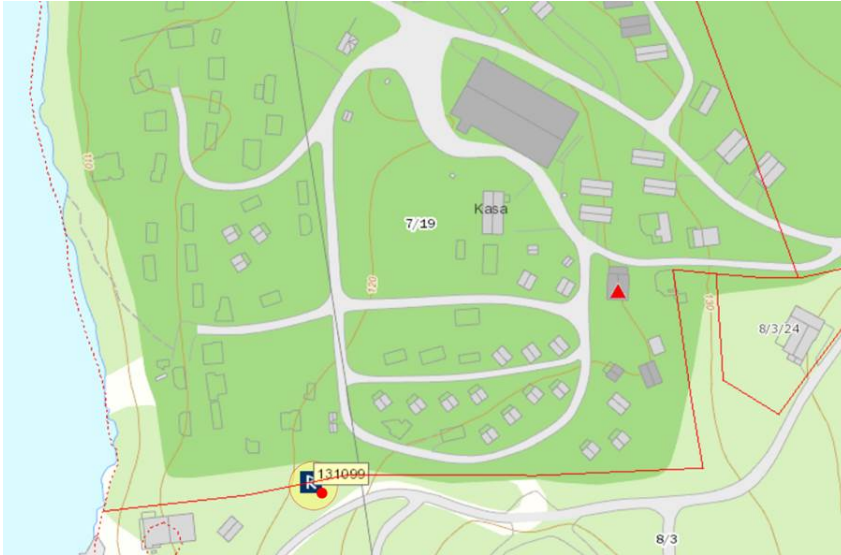
Fra adkomsten, sett mot vest-nordvest

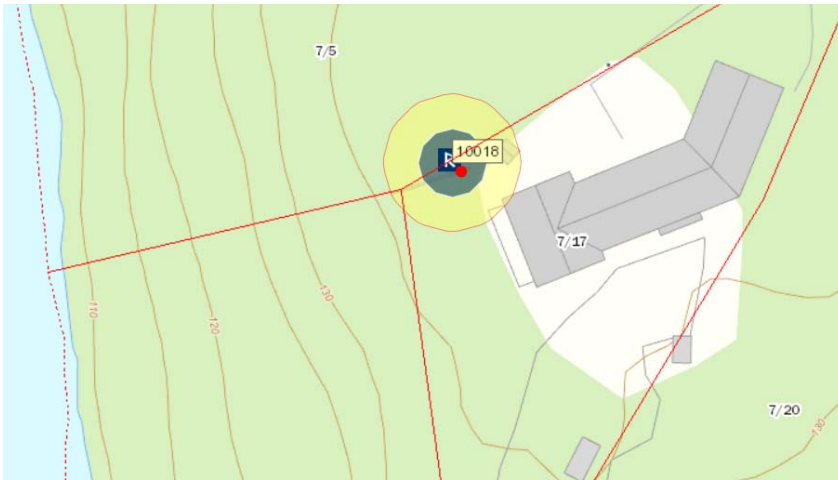
Riveøya i bakgrunnen

5.6 Kulturminner og kulturmiljø

Det er to kjente funn i grenseområdene i nord og syd av området. Disse er lagt inn i planen etter anvisninger fra Fylkeskonservatoren. Det er gitt tilhørende vernebestemmelser (§§ 10.3 og 10.4).

Figur 2: ID 13099 er et fredet utmarksminne i form av en fangstgrop. Fornminnet ligger delvis innenfor reguleringsplanen.

Figur 3: ID 10018 er et fredet gravminne. Sikringssonen til gravminnet berører reguleringsplanen.

På eiendommen Kasa, gnr 7, bnr 19 ligger det et gammelt SEFRAC-registrert våningshus (bygn.nr. 147026633). Dette er lagt inn i planen som Rp1210; «Bygg som skal bevares», samt i tillegg vist med omramning Rp 1214: «Bebyggelse som inngår i planen». Det er gitt vernebestemmelser for bygningen.

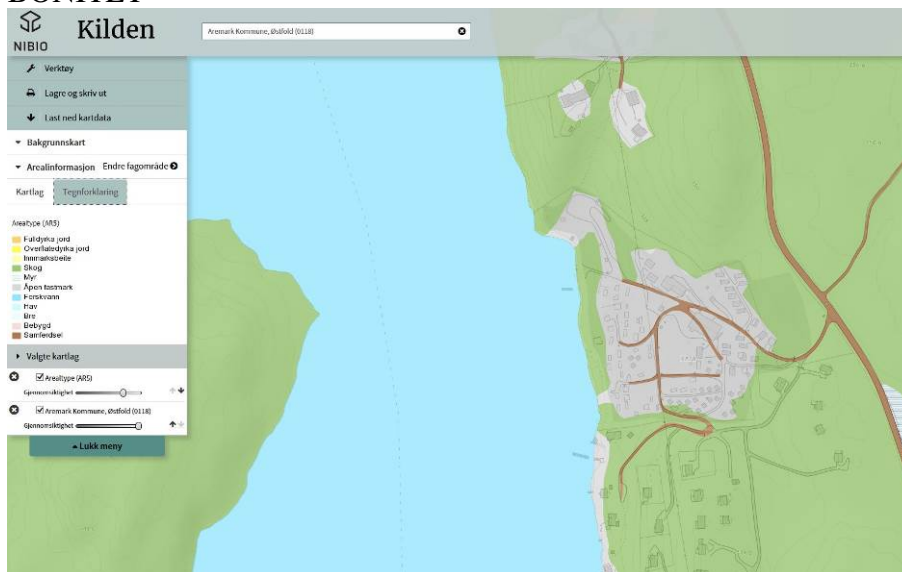
5.7 Naturverdier

På Miljøstatus.no er det ikke registrert verken truede, rødlistede, fremmede eller svartelistede arter i eller rundt området. (Det nærmeste er øya Kavringen som ligger nord for Riveøya.)

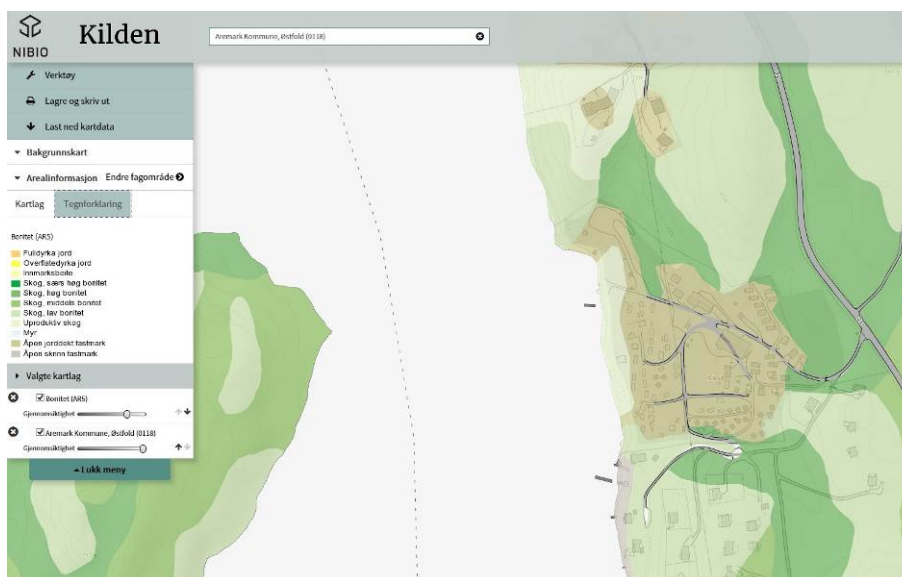
Det er heller ikke registrert verneområder her.

Av Artsdatabanken fremgår det at det er observert en rugde (livskraftig) i 2011 langs riksveien, og griseblad (sårbar) i 2005. Litt nordover langs fylkesveien er det observert en bokfink (livskraftig) i 2007.

BONITET

Arealtype: Skog, åpen fastmark og samferdsel

Markslog: Åpen jorddekt fastmark, uproduktiv skog langs sjøen, og lav/ middels/ høg skogsbonitet nord og øst for Fangekasa.

Rikspolitiske retningslinjer for vernede vassdrag:

De nasjonale mål for forvaltningen av de vernede vassdrag er gitt ved Stortingets behandling av verneplanene for vassdrag, bl.a. i Innst. S. nr 10 (1980-81). For å oppnå målene, må det særlig legges vekt på å gi grunnlag for å:

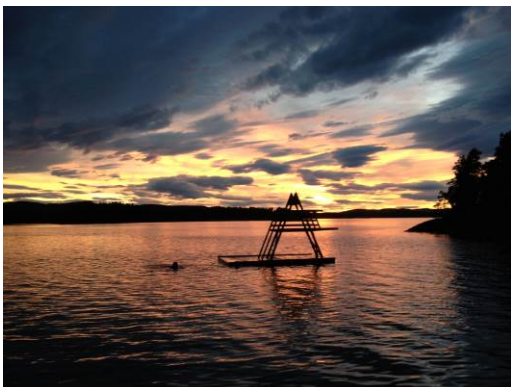
- a) unngå inngrep som reduserer verdien for landskapsbilde, naturvern, friluftsliv, vilt, fisk, kulturminner og kulturmiljø,
- b) sikre referanseverdien i de mest urørte vassdragene,
- c) sikre og utvikle friluftslivsverdien, særlig i områder nær befolkningskonsentrasjoner,
- d) sikre verdien knyttet til forekomster/områder i de vernede vassdragenes nedbørfelt som det er faglig dokumentert at har betydning for vassdragets verneverdi,
- e) sikre de vassdragsnære områdenes verdi for landbruk og reindrift mot nedbygging der disse interessene var en del av grunnlaget for vernevedtaket.

Eksempler på inngrep som kan skade verneverdier i vassdrag er vegbygging, masseuttak, vannuttak, forbygning/strandkledning, flomvern, kanalisering, bygg/anlegg og forurensning.

Det er lagt spesielt fokus på begrense eksponering mot vassdraget samt avbøtende tiltak. Blant dette kan nevnes at de mest eksponerte vognplassene og innretningene nå er fjernet fra den nærmeste kystsonen, og at campingområdet er trukket noe lenger fra sjøen, og grøntbeltet gjort noe bredere enn dagens bruk. Det er også gitt mer spesifikke avgrensninger som er lettere å forholde seg i praksis. Blant annet også en mer rendyrket områdeinndeling mellom faste campinghytter, og campingplasser (som ryddes for vogner om vinteren). Et tidligere regulert hyttefelt litt høyt opp i terrenget er fjernet (grå farge i den gamle planen), og erstattet med mer skjermede utleiehytter lavere ned bak kollen og badeplassen.

Det er i den nye planen ikke lansert nye grep som reduserer verdien for landskapsbildet i forhold til gjeldende reguleringsplan.

5.8 Rekreasjonsverdi/ rekreasjonsbruk, uteområder

Området benyttes som beskrevet til turisme, fritid og rekreasjon. Aremarksjøen er en selvsagt og sentral del av dette.

Det er i planen ikke lansert nye inngrep som reduserer verdien for friluftslivet. Det er langs kystsonen (mellom Aremarksjøen og Fangekasa) på hele strekningen avsatt sammenhengende grønnstruktur som sikrer allmennhetens frie ferdsel.

5.9 Landbruk

Det drives ikke landbruk i området, og reguleringsendringen endrer ingen forhold til landbruksinteressene.

5.10 Trafikkforhold

Oversikt over bussruter

Rute 124 Aremark – Strømsfoss – Vestsida – Halden

Rute 140 Halden – Aremark – Strømsfoss – Granerud - Ørje

Trafikktall

Trafikkdataene er hentet fra NVDB

Fylkesveg 21, år 2014: 820 ÅDT, beregnet tungtrafikkandel (kjøretøy større enn personbil 5,6m): 8%.

5.11 Barn og unges interesser

Den kommunale plansaksbehandlingen ivaretar og sikrer barn og unges interesser i planleggingen.

Barne- og ungdomsgruppens representant i styret for Fangakasa Misjonssenter har deltatt i planprosessen, kommet med innspill og forankret arbeidene i barne- og ungdomsgruppa. FUNG (Fangekasa Ung) med nærmere 400 medlemmer har også bidratt. Mye av aktivitetene og tilbudene er nettopp innrett mot barn og unge, så det har vært naturlig at disse har deltatt.

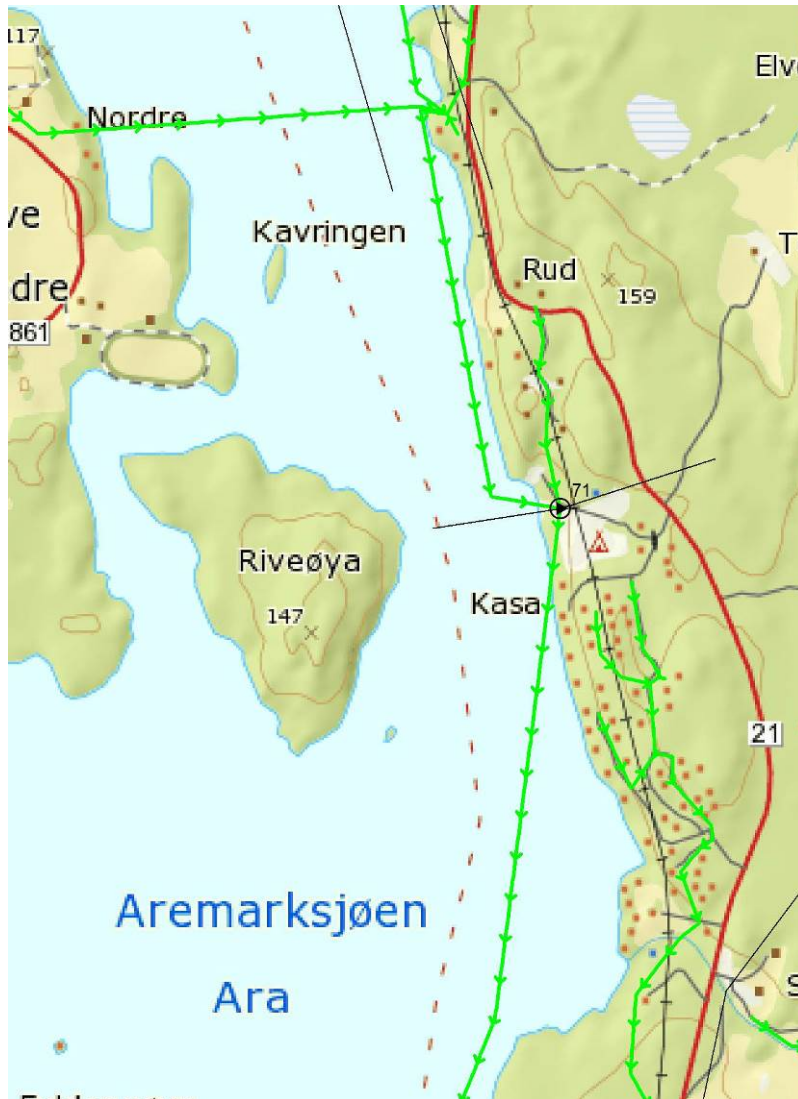
Forholdene ligger også godt til rette for lek og rekreasjon i omkringliggende naturområder, ved naturstier og løyper.

Hensynet til barn og unges interesser (T-2/08 og T-1513) er ivarettatt.

5.12 Universell tilgjengelighet

Universell utforming blir lagt til grunn for både uteområder, parkering, innganger og bygninger.

5.13 Teknisk infrastruktur

Kartet viser prosjektert avløpsanlegg (sjøledning), der Fangekasa Misjonssenter er planlagt tilkoblet. Anlegget er under utbygging, antatt tilkobling i år, og for Fangekasas del kan dette tas i bruk sommeren 2016.

Fangekasa har eget brønnvann. Det kommer etter hvert kommunalt vann også til Skjulstad (er lagt til Arebekken pr dato). Fangekasa kan da også da tilkoble seg kommunal vannforsyning.

Nedenstående er hentet fra kommunens hovedplan for vann, avløp og miljø 2014-2026:

- Aremark kommune har ca 1400 innbyggere.
- 950 abonnenter er tilknyttet kommunal vannforsyning.
- 550 abonnenter er tilknyttet kommunalt avløpsnett.

Vannkilden for den kommunale vannforsyningen er Blanketjern med tilhørende renseanlegg. Renseanlegget har ett rensetrinn, UV-behandling. Den skjermede beliggenheten regnes som en hygienisk barriere. Vannprøver viser for høye fargetall og Mattilsynet har pålagt kommunen å justere vannkvaliteten, noe som betyr et nytt behandlingstrinn, som igjen betyr et nytt renseanlegg.

Det finnes flere private vannkilder, både overflatevannkilder og borevann.

Transportsystemet for vann og avløp er bygget ut fra 1960-tallet og er hovedsaklig i materialteknisk god stand. Unntaket er ca 3 km med vannledning av asbestsement som bør byttes ut. Driftsteknisk er det flere utfordringer som skyldes feil i utførelsen av anlegg (feilkoblinger, frostsikring osv.) og etterslep på vedlikehold.

Kommunen har to renseanlegg for avløpsvann: Skodsberg og Bjørkebekk. Skodsberg RA fungerer godt, men overbelastes i perioder med mye nedbør på grunn av mye fremmedvann (regnvann, overflatevann). Dersom mengden av fremmedvann reduseres eller fjernes, har renseanlegget god kapasitet til å motta store mengder spillvann. Bjørkebekk RA har mange problemer med driften og fungerer ikke etter intensjonen.

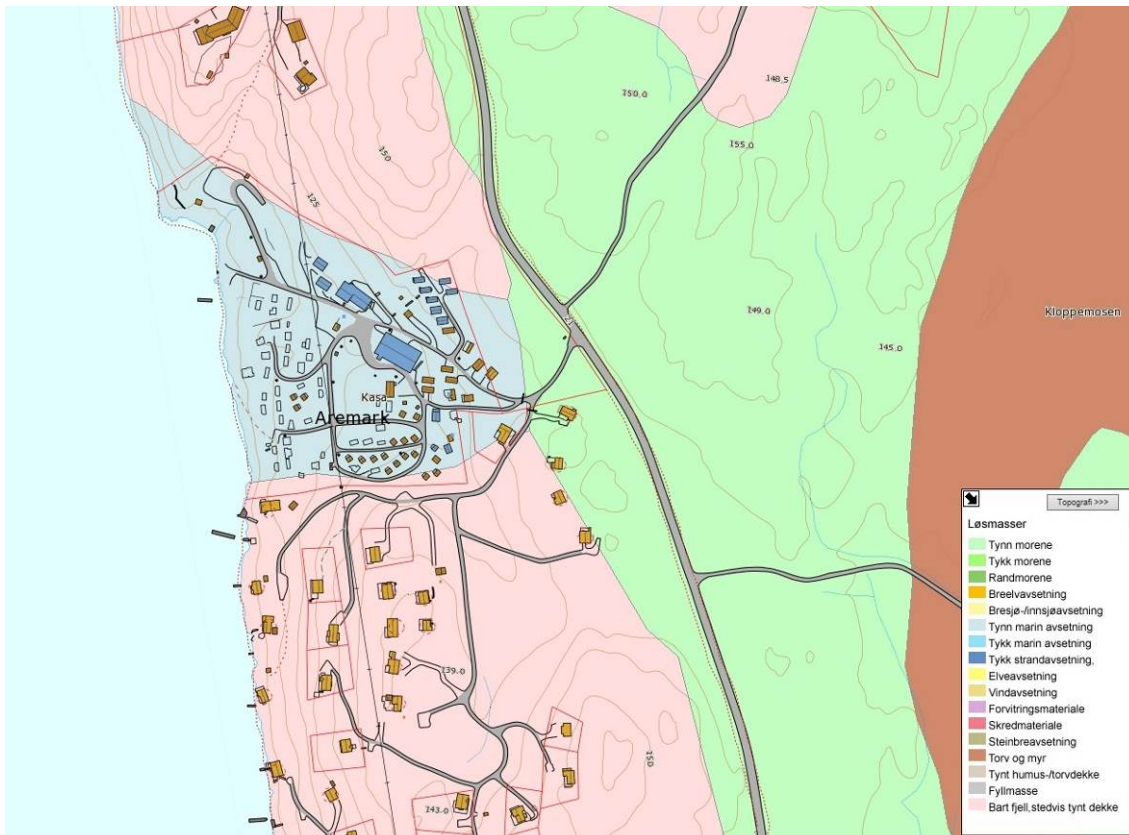
Det finnes private avløpsrenseanlegg i spredt bebyggelse av ulik alder og standard.

Kommunen ønsker flere abonnenter til vannforsyning og avløpsnett, slik at inntektene kan øke, og kostnadene kan fordeles på flere. Målet er at de årlige gebyrene for vann og avløp, etter en periode med investeringer, skal flate ut eller reduseres.

Arbeidet med hovedplanen har gitt en grundig gjennomgang av vann- og avløpssystemene i Aremark kommune, og tre hovedsatsningsområder er blitt gjort tydelige:

- Behov for nytt vannrenseanlegg. 3 alternativer beskrives i planen og må utredes nærmere i starten av planperioden.
- Utbedring av ledningsnett. Ledningsnett er grundig gjennomgått og det er satt opp en tiltaks- og saneringsplan for utbedring av feil og oppgradering til akseptabelt nivå.
- Utbygging av trykkavløp. Hovedplanen foreslår en utbygging av trykkavløp for tilknytting av hytter og spredt bebyggelse som ikke kan tilknyttes eksisterende avløpsanlegg i dag. Fullt utbygget kan 210 fastboende og 480 hytter tilknyttes kommunalt renseanlegg via trykkavløpsanlegget.

5.14 Grunnforhold

Løsmassekart NGU

Det er bart fjell, tynn marin avsetning og tynt humus/ torvdekke. Øst for området tynn morene (grønn farge).

Det er ikke registrert kvikkleire eller jord- eller flomskred-aktsomhetsområde på NVEs base/ kart. Radonforekomsten er registrert som moderat til lav.

Det er ikke registrert skred, steinskred, steinsprang eller snøskred.

Det er heller ikke registrert pukkrressurser eller grusforekomster i eller i nærheten av området. Det er registrert 4 grunnvannsborehull i hyttefeltet syd for Fangekasa. Det er ikke vurdert å være grunnvannspotensiale i løsmasser.

5.15 Flom og høyder

Dagens nærmeste plassering av campingvogner er 8-9m fra sjøen. I reguleringsplanen er dette endret til 12-25m fra sjøen (typisk 15m). Det betyr at noen vogner må flyttes/ ikke langer kan stå der de pleide. Nærmeste utleiehytter er 70-90m fra sjøen (UH6), og forøvrig ligger de 100-150m fra sjøen. Eneboligen ligger 140m fra sjøen, og møtehallen ligger 120m fra sjøen.

Det er innhentet noe data fra Haldenvassdragets brukseierforening.

De opplyser at normalnivå regnes som 105,87, og at den hittil siste og betydeligste flomsituasjon (høsten 2000) var på 107, 22. Altså en heving av vannstanden i Aremarksjøen på 1,35m.

Kystlinjen ligger på kote 106,25m over havet. Campingområdene ligger 112-113moh. Det betyr at det kan bli er 6m over normalvannstand i aremarksjøen før vognene berøres/ må flyttes. Dette er så langt over sist høyeste registrering (1,35m) at det kan konkluderes med at verken camping- eller byggeområder vil bli utsatt ved regulering, flom/ vannstandsheving i Aremarksjøen. (Møtehallen og servicebygger ligger på kote 120, og utleiehyttene over kote 125.)

5.16 Støyforhold

Området er ikke spesielt støyutsatt. Det er heller ikke særlig støyømfintlig virksomhet på området. Utleiehyttene og campingvognene ligger såpass langt fra veien at dette ikke utgjør noe problem. Trafikken nattetid (når camping-gjestene skal sove) er også relativt begrenset.

5.17 Luftforurensing

Tiltaket ligger ikke i et område som er utsatt for luftforurensning.

5.18 Risiko- og sårbarhet (eksisterende situasjon)

Ifølge plan- og bygningsloven skal det gjennomføres en risiko- og sårbarhetsanalyse av tiltaket (ROS-analyse).

Mulige uønskede hendelser er ut fra en generell/ teoretisk vurdering sortert i hendelser som kan påvirke planområdet funksjon, utforming mm, og hendelser som direkte kan påvirke omgivelsene (hhv konsekvenser for og konsekvenser av planen). Forhold som er med i sjekklisten, men ikke er til stede i planområdet eller i planen, er kvittert ut i kolonnen ”Aktuelt?” og kun unntaksvis kommentert.

Vurdering av **sannsynlighet** for uønsket hendelse er delt i:

- Svært sannsynlig (4) – kan skje regelmessig; forholdet er kontinuerlig tilstede; en hendelse har stort omfang.
- Sannsynlig (3) – kan skje av og til; periodisk hendelse (årlig); en hendelse har middels stort omfang.
- Mindre sannsynlig (2) – kan skje (ikke usannsynlig; ca hvert 10. år); en hendelse har lite omfang.
- Lite sannsynlig (1) – det er en teoretisk sjans for hendelsen; skjer sjeldnere enn hvert 100. år; en hendelse har marginalt omfang.

Kriteriene for å vurdere **konsekvenser** av uønskete hendelser:

	Personskade	Miljøskade	Skade på eiendom, forsyning mm
1. Ubetydelig	Ingen alvorlig skade	Ingen alvorlig skade	Systembrudd er uvesentlig
2. Mindre alvorlig	Få/små skader	Ikke varig skade	Systembrudd kan føre til skade dersom reservesystem ikke fins
3. Alvorlig	Behandlingskrevende skader	Midlertidig/behandlingskrevende skade	System settes ut av drift over lengre tid; alvorlig skade på eiendom
4. Svært alvorlig	Personskade som medfører død eller varig mén; mange skadd	Langvarig miljøskade	System settes varig ut av drift; uopprettelig skade på eiendom

Karakteristikk av risiko som funksjon av sannsynlighet og konsekvens:

Konsekvens: Sannsynlighet:	1. Ubetydelig	2. Mindre alvorlig	3. Alvorlig	4. Svært alvorlig
4. Svært sannsynlig				
3. Sannsynlig				
2. Mindre sannsynlig				
1. Lite sannsynlig				

- Hendelser i røde felt: Umiddelbare tiltak nødvendig.
- Hendelser i oransje felt: Tiltak nødvendig.
- Hendelser i gule felt: Overvåkes; tiltak vurderes ut fra kostnad i fht nytte.
- Hendelser i grønne felt: Rimelige tiltak gjennomføres.

Tiltak som reduserer sannsynlighet vurderes først. Hvis dette ikke gir effekt eller er mulig, vurderes tiltak som begrenser konsekvensene.

Hendelse/ Situasjon	Aktuelt?	Sanns.	Kons.	Risiko	Kilde/ kommentarer/ Tiltak
Natur- og miljøforhold					
<i>Ras/ skred/ flom/ grunnforhold. Er området utsatt for, eller kan planen/ tiltaket medføre risiko for:</i>					
1. Masseras/ skred	Nei				
2. Snø-/ isras	Nei				
3. Flomras	Nei				
4. Elveflom	Nei				
5. Tidevannsflom	Nei				
6. Radongass	Nei				
<i>Vær, vindeksponering. Er området:</i>					
7. Vindutsatt	Nei				
8. Nedbørutsatt	Nei				
<i>Natur- og kulturområder</i>					
9. Sårbar flora	Nei				
10. Sårbar fauna/ fisk	Nei				
11. Verneområder	Nei				
12. Vassdragsområder	Nei				
13. Fornminner	Nei				Registrert og ivaretatt
14. Kulturminne/ -miljø	Nei				

Hendelse/ Situasjon	Aktuelt?	Sanns.	Kons.	Risiko	Kilde/ kommentarer/ Tiltak
Menneskeskapte forhold					
<i>Strategiske områder og funksjoner. Kan planen/ tiltaket få konsekvenser for:</i>					
15. Vei, bru, knutepunkt	Nei				
16. Havn, kaianlegg	Nei				
17. Sykehus/ -hjem, kirke	Nei				
18. Brann/politi/ sivilforsvar	Nei				
19. Kraftforsyning	Nei				
20. Vannforsyning	Nei				
21. Forsvarsområde	Nei				
22. Tilfluktsrom	Nei				
23. Område for idrett/ lek	Nei				
24. Park, rekreasjon	Nei				
25. Vannområde for friluftsliv	Nei				
<i>Forurensningskilder. Berøres planområdet av:</i>					
26. Akutt forurensning	Nei				
27. Permanent forurensn.	Nei				
28. Støv og støy industri	Nei				
29. Støv og støy trafikk	Nei				
30. Støy andre kilder	Nei				
31. Forurenset grunn	Nei				
32. Forurensning i sjø	Nei				
33. Høyspentlinje, elektro- magnetisk stråling	Nei				
34. Risikofylt industri med mer (kjemikalier, eksplosiver, olje/gass, radioaktivitet)	Nei				
35. Avfallshåndtering	Nei				
36. Oljekatastrofeområde	Nei				
<i>Medfører planen/ tiltaket:</i>					
37. Fare for akutt forurensning	Nei				
38. Støy og støv fra trafikk	Nei				
39. Støy og støv fra andre kilder	Nei				
40. Forurensning i sjø	Nei				
41. Risikofylt industri med mer (kjemikalier, eksplosiver, olje/gass, radioaktivitet)	Nei				
<i>Transport. Er det risiko for:</i>					
42. Ulykke med farlig gods	Nei				

43. Vær/føre begrenser tilgjengelighet til området	Nei				
<i>Trafikksikkerhet</i>					
44. Ulykke i av-/ påkjørsler	Nei				
45. Ulykke med gående/ syklende	Nei				
46. Ulykke ved anleggsgjennomføring	Nei				
47. Andre ulykkespunkter	Nei				
<i>Andre forhold</i>					
48. Sabotasje- og terrorhandlinger					
a) – er tiltaket et terrormål	Nei				
b) – er det potensielle mål i nærheten?	Nei				
49. Regulerte vannmagasin, med spesiell fare for usikker is, endringer i vannstand mm	Nei				
50. Naturlige terrengformasjoner som utgjør spesiell fare (stup etc)	Nei				
51. Gruver, åpne sjakter, steintipper etc	Nei				
52. Spesielle forhold ved utbygging/ gjennomføring	Nei				

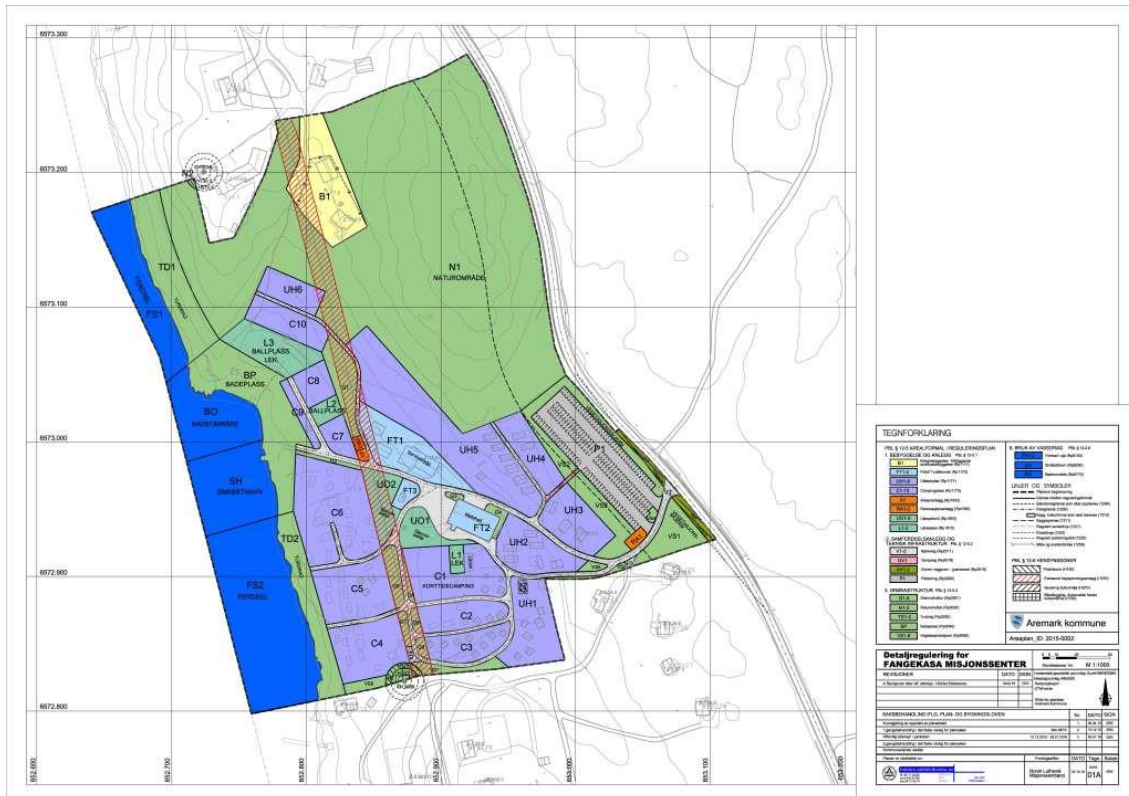
Tabell med oppsummering av risiko som funksjon av sannsynlighet og konsekvens for vurderte hendelser:

Konsekvens: Sannsynlighet:	1. Ubetydelig	2. Mindre alvorlig	3. Alvorlig	4. Svært alvorlig
4. Svært sannsynlig				
3. Sannsynlig				
2. Mindre sannsynlig				
1. Lite sannsynlig				

KONKLUSJON

Det er ikke avdekket alvorlige konsekvenser som følge av nyreguleringen.

6 Beskrivelse av planforslaget

Plankartet

Blå farge er ferdsel i sjø, badeområde og småbåthavn (Aremarksjøen).

Grønn farge er grønnstruktur, naturområder, turdrag, badeplass og vegetasjonsskjermer.

Grønt inne på området er uteopphold leke- og ballplasser.

Lilla er camping og turisthytter (utleie) og lysblått er servicebyggene. Gult i nord er en enebolig. Det rødskraverte feltet er en 15m sone med kraftlinje (luftstrek). Grått i øst er adkomst og parkering.

Planområdets landområde er på 107.506 m², og sjøarealet på 16.697 m².

6.1 Planlagt arealbruk

Benevning	Formål	Areal (daa)	
B1	1111 Frittliggende boligbebyggelse		3.232
FT1-4	1170 Fritid/Turistformål		3.258
UH1-6	1171 Utleiehytter		13.509
C1-10	1173 Campingplass		16.010
A1	1542 Avløpsanlegg		67
RA1-2	1550 Renovasjonsanlegg		217
UO1-2	1600 Uteopphold		1.825
L1-3	1610 Lekeplasser		2.180
1. Sum bebyggelse og anlegg		40.298	
V1-2	2011 Kjøreveger		5.519
GV1	2016 Gangveg		87
AV1-2	2019 Annen veggrunn - grøntareal		428
P1	2080 Parkeringsplass		3.850
2. Sum samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur		9.884	
G1-9	3001 Grønnstruktur		2.331
N1-3	3020 Naturområde		41.546
TD1-2	3030 Turdrag		4.980
BP	3041 Badeplass		3.992
VS1-8	3060 Vegetasjonsskjermer		4.475
3. Sum grønnstruktur		57.324	
Sum landområder			107.506

Benevning	Formål	Areal (daa)	
FS1-2	6100 Ferdsel i sjø		10.539
SH	6230 Småbåthavn		3.301
BO	6770 Badeområde		2.857
6. Sum vannområder			16.697

Planlagt bruk er som eksisterende. Dette er og blir et samlingspunkt for Misjons- sambandet om sommeren for rekreasjon, ferie, opplevelser og misjonsarbeid.

6.2 Parkering

Det er avsatt 165 felles parkeringsplasser for biler. Av disse er grusplass opparbeidet for ca. 120 biler. Det er altså lagt inn en fremtidig utvidelsesmulighet med 45 plasser mot vest. Det betyr også at parkeringsplasser ikke vil komme nærmere fylkesvegen enn det som allerede er opparbeidet. Det er avsatt vegetasjonsskjerm mellom fylkesvegen og parkeringsplassen. Eksisterende randvegetasjon bevares, og vil bli supplert med stedeigne arter for forbedring av skjermingseffekten (er noe glissen enkelte steder). På parkeringsflaten kan det vurderes å bryte opp området i flere flater, med busker, trær og rabatter, og at det kan også vurderes tilrettelegging for lading av elbiler.

6.3 Tilknytning til infrastruktur

Misjonssenteret forventes å kunne ta i bruk/ tilknytte seg nytt offentlig vann- og avløpsanlegg sommeren 2016. Det blir en lettelse å kunne avvikle dagens system med tømning av tett tank for kloakken. Det er satt av tomt til pumpestasjon og kloakktømming fra bobiler (A1 – orange farge på plankartet).

Det er videre satt av renovasjonsplass ved adkomsten, for henting av avfall (RA1 – orange farge på plankartet). Denne er plassert utenfor bommen, og har snumulighet for renovasjonskjøretøy ved henting av avfall. RA2 er intern plass for plassering av avfallsbeholdere.

6.4 Trafikkløsning

Eksisterende lokalisering av avkjørsel til fylkesveg 21 opprettholdes. Det kommer ingen nye avkjørsler. Det er lagt inn frisisiktsoner etter råd fra Statens vegvesen (6x115m).

6.5 Videre utbygging

Et tidligere hyttefelt i åsen (over kraftlinjen – enda ikke utbygget) i den gamle planen er nå fjernet, og det er isteden lagt inn utleiehytter for senteret lavere ned (nedenfor kraftlinjen). Dette blir en forbedring i forhold til landskap og fjernvirkning. Nye utleiehytter bør ikke stikke seg for mye ut i terrenget. Dette gjelder både i forhold til plassering og utforming, samt material- og fargebruk.

Det er viktig at området nærmest vannet (turdraget) ikke ryddes fullstendig for trær, og ved innplanting av nye trær og busker er det viktig å benytte stedsegne arter, slik at dette ikke føret til spredning av fremmede arter og sorter. Det er viktig at vinterlagring av kanoer og småbåter på det ene lekeområdet (L3) nede ved brygga ikke skal gå på bekostning av

hensynet til barn og unge og skape uklare forhold. Området må være ryddet og klart når sesongen starter.

AREMARK KOMMUNE

**Reguleringsbestemmelser til
detaljreguleringsplan for**

FANGEKASA MISJONSSENTER

Reguleringsbestemmelsene er vedtatt av Aremark kommunestyre + dato

Datert: 22.10.2015

Revidert: 18.02.2016

Planen er utarbeidet av Halden Arkitektkontor AS

Innholdsfortegnelse	SIDE
1 FORMÅLSPARAGRAF.....	3
2 REGULERINGSFORMÅL.....	3
2.1 Bebyggelse og anlegg.....	3
2.2 Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur.	3
2.3 Grønnstruktur.	3
2.4 Bruk av vassdrag.	3
3 HENSYNSSONER	4
3.1 Hensynssoner.	4
4 REKKEFØLGEBESTEMMELSER	4
5 FELLESBESTEMMELSER	4
5.1 Kulturminner	4
5.2 Universell utforming	4
5.3 Stedstilpassing av tiltak.....	4
5.4 Overvannshåndtering.....	4
6 BEBYGGELSE OG ANLEGG.....	5
6.1 Boligbebyggelse – frittliggende småhusbebyggelse, B1	5
6.3 Utleiehytter, UH1-6.....	5
6.4 Campingplass, C1-10	5
6.5 Avløpsanlegg, A1	6
6.6 Renovasjonsanlegg, RA1-2	6
6.7 Uteopphold, UO1-2	6
6.8 Lekeplass, L1-3	6
7 SAMFERDSELSANLEGG OG TEKNISK INFRASTRUKTUR.....	6
7.1 Kjøreveger, V1-2.....	6
7.2 Gangveg, GV1.....	6
7.3 Annen veggrunn - grøntareal, AV1-2.....	7
7.4 Parkering, P1	7
8 GRØNNSTRUKTUR.....	7
8.1 Grønnstruktur, G1-9	7
8.2 Naturområde, N1-2.....	7
8.3 Turdrag, TD1-2	7
8.4 Badeplass, BP.....	7
8.5 Vegetasjonsskjermer, VS1-8	7
9 BRUK AV VASSDRAG	7
9.1 Ferdsel i sjø, FS1-2.....	7
9.2 Småbåthavn, SH	8
9.3 Badeområde, BO	8
10 HENSYNSSONER	8
10.1 Frisiktsone – H140	8
10.2 Faresone høyspenningsanlegg – H370	8
10.3 Bevaring kulturmiljø – H570	8
10.4 Båndlagt område: Automatisk fredet kulturminne – H730	8

1 FORMÅLSPARAGRAF

Formålet med omreguleringen er en gjennomgang og miljørevisjon av gjeldende reguleringsplan med tilhørende bestemmelser i forhold til gjeldende lov- og planverk, samt en oppdatering av arealdisponeringen. Det blir også en fremstillingsteknisk oppdatering av gjeldende analoge plan, til digital plan til nyeste og gjeldende SOSI-format.

Største synlige endring blir utvidelse av parkeringsarealet mot riksvegen, samt en klarere definisjon/ avgrensning av strandsonen. Det gis også noe tilleggsareal til en eksisterende eneboligtomt nord for misjonscenteret, samt en mulighet for etablering av noen flere utleiehytter på området. Samtidig er et tidligere regulert ordinært hyttefelt fjernet fra planområdet.

2 REGULERINGSFORMÅL

Området innenfor reguleringsgrensen er regulert til følgende arealformål, jf. plan- og bygningsloven (pbl).

2.1 Bebyggelse og anlegg.

Jf. pbl § 12-5, 2 ledd nr. 1:

- Boligbebyggelse – frittliggende småhusbebyggelse (B1)
- Fritid/ Turistformål (FT1-4)
- Utleiehytter (UH1-6)
- Campingplass (C1-10)
- Avløpsanlegg (A1)
- Renovasjonsanlegg (RA1-2)
- Uteopphold (UO1-2)
- Lekeplass (L1-3)

2.2 Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur.

Jf. pbl § 12-5, 2 ledd nr. 2:

- Kjøreveg (V1-2)
- Gangveg (GV1)
- Annen veggrunn – grøntareal (AV1-2)
- Parkering (P1)

2.3 Grønnstruktur.

Jf. pbl § 12-5, 2 ledd nr.3:

- Grønnstruktur (G1-9)
- Naturområde (N1-3)
- Turdrag (TD1-2)
- Badeplass (BP)
- Vegetasjonsskjerm (VS1-8)

2.4 Bruk av vassdrag.

Jf. pbl § 12-5, 2 ledd nr.6:

- Ferdsel i sjø (FS1-2)
- Småbåthavn (SH)
- Badeområde (BO)

3 HENSYNSSONER

I området innenfor reguleringsgrensen er det avsatt soner med følgende hensyn og restriksjoner, jf. plan- og bygningsloven (pbl § 12-6).

3.1 Hensynssoner.

Jf. pbl § 12-6:

- Frisiktsoner mot veg (H140)
- Faresone høyspenningsanlegg (H370)
- Bevaring kulturmiljø (H570)
- Båndlegging: Automatisk fredet kulturminne (H730)

4 REKKEFØLGEBESTEMMELSER

Jf pbl § 12-7, 1 ledd nr. 10.

- a) Så snart Aremark kommune har etablert offentlig avløpsanlegg i rimelig nærhet til reguleringsområdet, skal Fangekasa Misjonscenter og bolig B1 koble seg til dette.
- b) Avkjørsel (V1) til riksveg med tilhørende frisiktsoner skal være etablert før eller senest samtidig med opparbeidelse og utvidelse av parkeringsområde P1. Statens vegvesen skal på forhånd godkjenne byggeplaner som berører riksvegen.
- c) Område for utleiehytter UH6 skal ligge som reserveareal/ utbyggingsreserve, og kan først tilrettelegges og opparbeides dersom øvrige utleiehytteområder (UH1-5) er fullt belagt/ utnyttet. Området UH6 skal være en eventuell siste fase i planområdet, og skal inntil så har skjedd ligge urørt.

5 FELLESBESTEMMELSER

5.1 Kulturminner

Jf. pbl § 12-7, 1 ledd nr. 6.

Dersom det under anleggsarbeidet treffes på automatisk fredete kulturminner, eksempelvis i form av helleristninger, brent leire, keramikk, flint, groper med trekull og eller brent stein etc., skal arbeidet øyeblikkelig stanses og Fylkeskonservatoren varsles, jf. Lov om kulturminner av 9. Juni 1978 nr. 50, § 8.

5.2 Universell utforming

Jf. pbl § 12-7, 1 ledd nr. 4.

Ved utbygging og gjennomføring skal alle typer tiltak innenfor planområdet utformes etter prinsippene om universell utforming, slik at alle befolkningsgrupper sikres en best mulig tilgjengelighet.

5.3 Stedstilpassing av tiltak

Jf. pbl § 12-7, 1 ledd nr. 1.

Ved oppføring av nybygg, tilbygg, påbygg, terrasser, verandaer o.l skal det legges vekt på god og tidstypisk arkitektur, der nye elementer/ tilbygg forholder seg på en bevisst måte til eksisterende bygning – både i forhold til materialbruk, fargevalg og arkitektonisk uttrykk.

5.4 Overvannshåndtering

pbl § 12-7, 1 ledd nr. 2.

Lokal overvannshåndtering skal legges til grunn ved detaljutføring og prosjektering av tiltak. Overvann føres til Aremarksjøen, og skal ikke belastes avløpsnett.

6 BEBYGGELSE OG ANLEGG

Jf. pbl § 12-7, 1 ledd nr. 1.

6.1 Boligbebyggelse – frittliggende småhusbebyggelse, B1

- a) På tomten B1 kan det oppføres frittliggende enebolig i inntil 2 etasjer, samt eventuell underetasje/ sokkeletasje der terrenget tilsier det. Det tillates sekundærleilighet BRA maks 50 m².
- b) Maksimal grad av utnyttning er BYA=22%. Maksimal mønehøyder for hus med sokkel-/ underetasje settes til 12 m og gesimshøyde 7,5 m. For hus uten sokkel-/ underetasje er maksimal mønehøyde 9,5 m og gesimshøyde 5 m. Gesims- og mønehøyde måles i forhold til ferdig planert terrengs gjennomsnittsnivå rundt bygningen. Gesimshøyde er høyde til skjæring mellom ytterveggenes ytre flate og underkant takflaten.
- c) Carport/ garasje/ boder etc skal ha takform og arkitektur/ estetisk uttrykk og fasader som harmonerer med bolighuset. Maksimal mønehøyde 5,5 m og gesimshøyde 2,7 m. Det skal være avsatt og vist plass til garasje/ carport på situasjonsplan ved byggesøknad, dersom dette ikke inngår i søknaden. I tillegg skal det avsettes minimum 1 gjesteparkering (2,5x5m) med tilkomst/manøvreringsareal.

6.2 Fritid/ Turistformål, FT1-4

- a) Innenfor områdene FT1-2 kan det oppføres forsamlings-, kurs- og møte-lokaler, og bygninger for service, servering, kontor/ administrasjon og lager. Maksimal mønehøyde er 12 m og gesimshøyde 7,5 m. Grad av utnyttning er BYA=60% i FT1 og 100% i FT2.
- b) Innenfor område FT3 kan det oppføres kiosk- og administrasjons-bygg, samt grillpaviljong. Innenfor område FT4 kan det etableres toalett- og sanitærbygg. Bygg og installasjoner i områdene FT3-4 skal ikke overstige 1 etasje. Maksimal mønehøyde 5,5 m og gesimshøyde 2,7 m. Maksimal BYA=75%.

6.3 Utleiehytter, UH1-6

- a) Innenfor områdene UH1-6 kan det oppføres utleiehytter i 1 etasje. Maksimal mønehøyde er 6 m og gesimshøyde 3 m. Maksimal størrelse på utleiehytte er BRA= 60 m². Grad av utnyttning på UH-områdene er BYA=50%.

6.4 Campingplass, C1-10

- a) Områdene C1-10 benyttes til telt og oppstilling av campingvogner og bobiler.
- b) Det skal være minimum 4m mellom hver bobil/ campingvogn. Det skal også være 4m mellom campingvogn/ bobil og telt, men avstand mellom telt kan være 2m.

- c) Pr. mål skal det avsettes 6m bred branngate for tilkomst med slukningsutstyr. Det skal utarbeides og til enhver tid forefinnes oppstillingsplan tilgjengelig på plassen.
- d) Områdene skal holdes ryddige og skjemmende innretninger skal unngås. Vinterlagring av campingvogner er tillatt.

6.5 Avløpsanlegg, A1

Område A1 kan benyttes for oppføring av pumpehus til ny pumpestasjon. Videre kan området benyttes for etablering av tømmestasjon for septik fra bobiler.

6.6 Renovasjonsanlegg, RA1-2

- a) Område RA1 skal benyttes for oppstilling av avfallsbeholdere for henting/tømming av renovasjonskjøretøy. Det kan oppføres avskjermende vegger eller tak rundt beholderne. Området kan også beplantes med skjermende vegetasjon, underforutsetning av at tilkomst for tømming/ henting ikke hindres.
- b) Område RA2 benyttes til oppstilling av avfallsbeholdere internt på området. Det kan oppføres avskjermende vegger eller tak rundt beholderne. Området kan også beplantes med skjermende vegetasjon, underforutsetning av at tilkomst ikke hindres.

6.7 Uteopphold, UO1-2

Områdene benyttes til felles stevneslette. Områdene skal holdes fri for bygninger, men mindre innretninger og installasjoner som naturlig tilhører formålet er tillatt.

6.8 Lekeplass, L1-3

- a) Områdene benyttes til felles lek og ballspill. Områdene skal holdes fri for bygninger, men mindre innretninger og installasjoner som naturlig tilhører formålet er tillatt.
- b) På område L3 er det tillatt med vinteropplag av kanoer og småbåter tilhørende misjonscenteret.

7 SAMFERDSELSANLEGG OG TEKNISK INFRASTRUKTUR

§ 12-7, 1 ledd nr. 2 og 14.

7.1 Kjøreveger, V1-2

- a) V1 er felles kjøreveg på området. Østre del av V1 mellom fylkesvegen og V2 benyttes også som felles adkomst for eksisterende hytter syd for misjonscenteret. Eventuell bom på V1 for misjonscenteret skal plasseres vest for V2, slik at tilkomst mellom fylkesveg og V2 ikke hindres.
- b) V2 er felles adkomstveg for eksisterende hytter syd for misjonscenteret.

7.2 Gangveg, GV1

- a) GV1 er felles gangadkomst mellom parkeringsplass P1 og misjonscenterområdet.

7.3 Annen veggrunn - grøntareal, AV1-2

- a) AV1-2 skal nyttes til grøft langs riksveg. I frisiktsone skal all vegetasjon og sikthinder forøvrig være maksimum 0,5m over tilstøtende vegers plan.

7.4 Parkering, P1

- a) Parkeringsområde P1 er felles for gjester og besøkende på misjonssenteret og campingen.

8 GRØNNSTRUKTUR

Jf. § 12-7, 1 ledd nr. 1, 2 og 14.

8.1 Grønnstruktur, G1-9

Områdene for grønnstruktur skal holdes byggefrie, og all telting og camping/overnatting er forbudt i disse områdene. I områdene G1-4 kan det være beplantning med trær og busker, mens områdene G5-9 primært skal ha gressplen og eventuelt lave busker.

8.2 Naturområde, N1-2

I naturområdene skal, så langt det er mulig, eksisterende vegetasjon beholdes.

8.3 Turdrag, TD1-2

Turdragene skal være åpne byggefrie grøntkorridorer langs sjøen, for turbruk og rekreasjon. I områdene kan det opparbeides sti med enkelt grusdekke. Turdragene skal holdes åpne, slik at de også uten hinder kan benyttes av allmennheten for passering nord-syd langs vannet og gjennom området. Eksisterende trær og vegetasjon skal i størst mulig utstrekning beholdes.

8.4 Badeplass, BP

Badeplassen er felles for misjonssenter og camping, og skal holdes byggefri. Unntak er rutsjebaner/ sklier, samt mindre bod for lagring av utstyr tilhørende formålet og brygger. Slik eventuell lagringsbod må plasseres tilbaketrukket fra sjøen, være maksimum 1 etasje og ikke over 25 m² BRA. Vinteropplag av badebrygger og båtbygger/ flyte-elementer er tillatt i vinterhalvåret. Det er ikke tillatt med vinteropplag av båter i området.

8.5 Vegetasjonsskjermer, VS1-8

I områder for vegetasjonsskjermer skal det plantes/suppleres med stedsegen vegetasjon og trær, slik at skjermende effekt oppnås. Områdene skal vedlikeholdes av misjonssenteret. I frisiktsonen ved avkjørsel til riksvegen skal all vegetasjon og sikthinder forøvrig være maksimum 0,5m over tilstøtende vegers plan.

9 BRUK AV VASSDRAG

Jf. § 12-7, 1 ledd nr. 1, 2 og 14.

9.1 Ferdsl i sjø, FS1-2

FS1-2 er åpne for allmennheten og alminnelig ferdsel med båt.

9.2 Småbåthavn, SH

I område for småbåthavn kan misjonssenteret legget ut flytebrygger og fortøyningsanordninger for småbåter. Småbåthavnen skal ikke være åpen for brukere utenfor misjonssenteret, men skal kun fungere for senterets egne båter, utleie tilknyttet utleiehyttene/ campinggjester og gjestebrygge for besøkende/ tilreisende til senteret/ camping.

9.3 Badeområde, BO

Badeområdet er felles badeområde for misjonssenteret. Området skal holdes fritt for alle innretninger tilknyttet småbåtbruk. Eneste tillatte innretning er badebrygge.

10 HENSYNSSONER

10.1 Frisiktsone – H140

Ved avkjørsel til riksveg skal det være fri sikt i en høyde av 0,5m over tilstøtende vegers planum mellom frisiktlinje og vegformål.

10.2 Faresone høyspenningsanlegg – H370

Varig opphold er forbudt i denne sonen. Det tillates ikke etablert byggverk eller innretninger som kan komme i konflikt med høyspenttrasé/ luftstrekk.

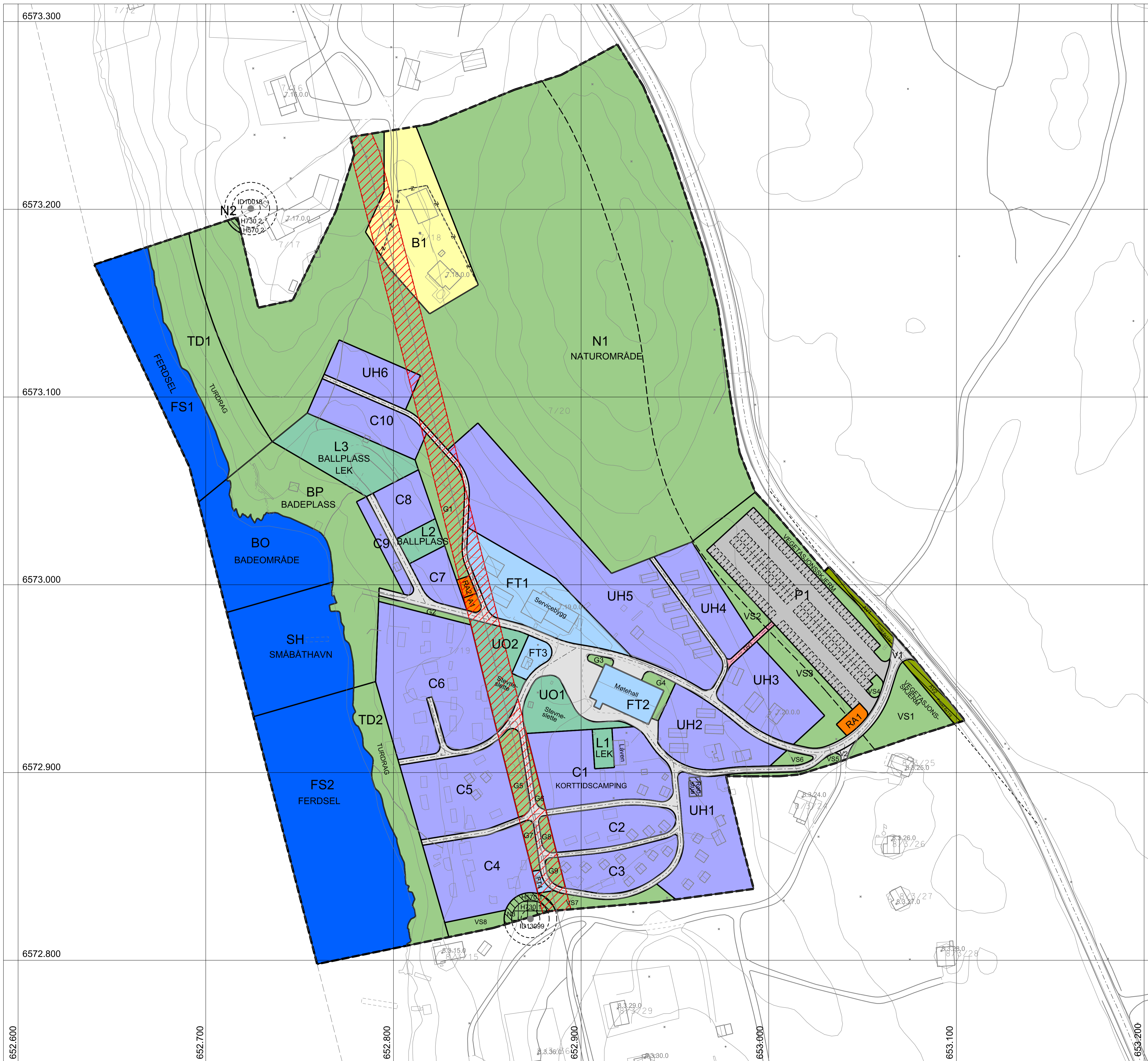
10.3 Bevaring kulturmiljø – H570

Det er avsatt bygge- og inngrepsfri buffersone rundt båndlagt område for automatisk fredet kulturminne, med formål naturområde.

Videre er det gamle våningshuset (SEFRAK nr. 147026633) avsatt som hensynssone. Bygningen tillates ikke revet eller ombygget vesentlig. Alle eventuelle inngrep eller endringer skal skje i samråd med Fylkeskonservatoren.

10.4 Båndlagt område: Automatisk fredet kulturminne – H730

Området er fredet og alle inngrep er forbudt. Området er forøvrig avsatt med formål som naturområde, som skal ligge urørt.

TEGNFORKLARING

PBL § 12-5 AREALFORMÅL I REGULERINGSPLAN

1. BEBYGGELSE OG ANLEGG PBL § 12-5.1

- B1 Boligbebyggelse - fritliggende småhusbebyggelse (Rp1111)
- FT1-4 Fritid/ Turistformål (Rp1170)
- UH1-6 Utleiehytter (Rp1171)
- C1-10 Campingplass (Rp1173)
- A1 Avleingsanlegg (Rp1542)
- RA1-2 Renovasjonsanlegg (Rp1550)
- UO1-2 Uteopphold (Rp1600)
- L1-3 Lekeplass (Rp1610)

2. SAMFERDSELSANLEGG OG TEKNISK INFRASTRUKTUR PBL § 12-5.2

- V1-2 Kjøreveg (Rp2011)
- GV1 Gangveg (Rp2016)
- AV1-2 Annen veggrunn - grenntareal (Rp2019)
- P1 Parkering (Rp2080)

3. GRØNNSTRUKTUR PBL § 12-5.3

- G1-9 Grønnstruktur (Rp3001)
- N1-3 Naturområde (Rp3020)
- TD1-2 Tundrag (Rp3030)
- BP Badeplass (Rp3040)
- VS1-8 Vegetasjonsskjerm (Rp3060)

6. BRUK AV VASSDRAG PBL § 12-5.6

- FS1-2 Fersdsel i sjo (Rp6100)
- SH Småbåthavn (Rp6230)
- BO Badeområde (Rp6770)

LINJER OG SYMBOLER

- Planens begrensning
- Grense mellom reguleringsformål
- Eiendomsgrænse som skal oppheves (1204)
- Faregrense (1205)
- Bygg, kulturminne som skal bevares (1210)
- Byggegrense (1211)
- Regulert senterlinje (1221)
- Frisiktlinje (1222)
- Regulert parkeringsfelt (1225)
- Måle og avstandslinje (1259)

PBL § 12-6 HENSYNSSONER

- Frisiktsone (H140)
- Faresone høyspenningsanlegg (H370)
- Bevaring kulturminne (H570)
- Båndlegging: Automatisk fredet kulturminne (H730)

Aremark kommune
Areaplan_ID: 2015-0002

Detaljregulering for FANGEKASA MISJONSSENTER

0 5 10 25 50
Ekvidistanse 1m M 1:1000

REVISJONER	DATO	SIGN	Horisontalt geodetisk grunnlag: Euref 89/WGS84
A Revisjoner etter off. ettersyn. Utvidet friskitsoner.	18.02.16	EEK	Haytegrunnlag NN2000
			Kartprojeksjon: UTM-sone:
			Kilde for geodata: Aremark kommune

SAKSBEHANDLING IFLG. PLAN- OG BYGNINGSLOVEN		Nr.	DATO	SIGN
Kunngjøring av oppstart av planarbeid		1	30.04.15	EEK
1.gangsbehandling i det faste utvalg for plansaker		2	13.12.15	EEK
Offentlig ettersyn i perioden:		3	29.01.16	EEK
2.gangsbehandling i det faste utvalg for plansaker				
Kommunestyrets vedtak				

Planen er utarbeidet av:

halden arkitektkontor as tlf: 67 17 53 85 mob: 930 92 985 fax: 67 17 53 74	Forslagsstiller:	DATO	Tegn.	Saksb.
Norsk Luthersk Misjonsamband	22.10.15	0315-01A	EEK	

SAMLET SAKSFRAMSTILLING

Arkivsak: 15/197

DETALJREGULERING - FANGEKASA MISJONSSENTER

Saksbehandler:	Eva Karina Riiser	Arkiv: L12
Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
29/15	Drift- og utviklingsutvalget	03.12.2015
8/16	Drift- og utviklingsutvalget	14.04.2016
14/16	Kommunestyret	28.04.2016

Innstilling:

Detaljreguleringsplan for Fangekasa Misjonssenter egengodkjennes i henhold til Plan- og bygningslovens § 12-12.

Behandling/vedtak i Drift- og utviklingsutvalget den 03.12.2015 sak 29/15

Behandling:

Rådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Drift- og utviklingsutvalget ser positivt på forslaget til detaljregulering for Fangekasa misjonssenter. Hovedintensjonene i planforslaget støttes.

Forslag til detaljregulering for Fangekasa misjonssenter, datert 22.10.15 legges ut til offentlig ettersyn i henhold til Plan- og bygningslovens § 12-10.

Behandling/vedtak i Drift- og utviklingsutvalget den 14.04.2016 sak 8/16

Behandling:

Rådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Detaljreguleringsplan for Fangekasa Misjonssenter egengodkjennes i henhold til Plan- og bygningslovens § 12-12.

Behandling/vedtak i Kommunestyret den 28.04.2016 sak 14/16

Behandling:

Drift- og utviklingsutvalgets innstilling enstemmig vedtatt.

Repr. Alf Ulven (H) innga følgende protokolltilførsel til saken:

Av saksdokumentene (planbeskrivelsen) side 14 fremgår det at saken diskuteres i forhold til vernede vassdrag. Haldenvassdraget er ikke et vernet vassdrag og det er således en feil i saksfremlegget at dette medtas

Vedtak:

Detaljreguleringsplan for Fangekasa Misjonssenter egengodkjennes i henhold til Plan- og bygningslovens § 12-12.

Vedlegg:

Detaljreguleringsplan for Fangekasa Misjonssenter;
Planbeskrivelse, datert 22.10.2015, revidert 17.03.2016
Reguleringsbestemmelser, datert 22.10.2015, revidert 18.02.2016
Plankart, datert 22.10.2015, revidert 18.02.2016
Notat2, gjennomgang av innkomne uttalelser
Innkomne uttalelser

Sammendrag:

Saken gjelder 2. gangs behandling av forslag til detaljreguleringsplan for Fangekasa Misjonssenter med planbeskrivelse, reguleringsbestemmelser og plankart.

Saksopplysninger:

Halden Arkitektkontor AS ved Erlend Kristiansen har, på vegne av Norsk Luthersk Misjonssamband, utarbeidet forslag til en ny detaljreguleringsplan for Fangekasa Misjonssenter, gbnr. 7/19 og 7/20. Planforslaget er en omregulering av gjeldende reguleringsplan for Fangekasa gbnr. 7/19 og 7/20, egengodkjent av Aremark kommunestyre 16.06.2005.

Ved egengodkjenning av dette planforslaget erstattes planen fra 2005 i sin helhet.

Planforslaget var oppe til 1.gangs behandling i Drift- og utviklingsutvalget i møte 03.12.2015, sak 29/15, og ble vedtatt lagt ut på offentlig ettersyn.

I høringsperioden kom det inn 8 uttalelser, fra berørte naboer og regionale myndigheter. Saken legges frem for 2.gangs behandling med hensikt påfølgende egengodkjenning i kommunestyret.

Bakgrunnen for en omregulering av Fangekasa Misjonssenter er at kommunen krevde en omregulering da det ble oppdaget at det var anlagt en stor parkeringsplass i området som ikke stemte overens med verken reguleringsbestemmelser eller plankart.

Formålet med detaljreguleringsplanen er, som beskrevet i planbeskrivelsen, å få en oppdatert detaljreguleringsplan over området. En plan som legger til rette for en videre utvikling og bruk av misjonssenteret, herunder også bedring og styrking av parkeringsforholdene. Det er også ment å kunne tilrettelegge for en trinnvis og langsiktig utvikling av misjonssenteret, på en så skånsom måte som mulig, tilpasset helse, miljø, sikkerhet og samfunn.

Vurdering:

De fleste vurderinger er gitt i kommentarene til de innkomne uttalelser, dette er vedlagt saken. Planen har vært til høring hos kommunens barnerepresentant, men det har ikke kommet noen tilbakemeldinger derfra. Saksbehandler anser til tross for manglende tilbakemelding fra barnerepresentant, at hensynet til barn og unge har blitt ivaretatt i detaljreguleringsplanen. Planen har også vært til uttalelse hos Brannvesenet. Det har ikke tidligere vært prosedyre å sende planer på høring til brannvesenet, derfor fikk de planen til gjennomsyn i etterkant av det offentlige ettersynet. De kom med en tilbakemelding om at det som betyr mest for de er at brannbilene lett kommer til, og at det er tilstrekkelig med slokkevann. Uttalelsen fra brannvesenet hadde ingen innvirkning på reguleringsbestemmelser eller plankart. Det vil, i området ikke være behov for stigebil i forhold til evakuering fra bygg. Trykket på det kommunale vannet, kan ikke reguleres gjennom en reguleringsplan. Grunnet en misforståelse rundt hvem som tar seg av tjenesten miljørettet helsevern var saksbehandler i kontakt med Sarpsborg kommune ang. denne tematikken. Det ble bedt om en formell uttalelse, utover det som var kommet inn på mail. Men denne uttalelsen har uteblitt. I mailkorrespondansen blir det påpekt at tema som vedkommende ville ha pekt på er ivaretatt, og dette er vedlagt saken.

Kommunen har hele veien vært positiv til planforslaget til detaljreguleringsplan for Fangekasa Misjonssenter. Området er et flott leirsted, som i mange år har vært kjent langt utover kommunens grenser. En omregulering kan legge til rette for en utvikling av området som best mulig tilpasser seg helse, miljø, sikkerhet og samfunn. Samtidig som man får en oppdatert, juridisk bindende reguleringsplan hvor eksisterende bygg og tiltak ligger inne, en plan hvor kart og virkelighet stemmer overens. Dette letter en videre saksbehandling, samt skaper en god forutsigbarhet i hvordan området vil utvikle seg videre de neste årene. Den eksisterende reguleringsplanen og hvordan området ser ut i virkeligheten stemmer ikke overens i dag, og vi ser det derfor som svært positivt at det nå blir ryddet opp i dette, samt lagt til rette for en ryddig videre utvikling av leirstedet.

Som ved kunngjøring av oppstart av planarbeidet, går de innkomne uttalelsene mye på eksponering mot sjøen, privatisering av strandlinje, osv. Kommunen anser at det veier tyngre å legge til rette for denne type aktivitet i dette området, enn ønsket om lite, eller ingen inngrep i naturen langs vassdraget. Fangekasa Misjonssenter har vært her i mange år, og eksponeringen mot sjøen har allerede blitt etablert.

Det kom inn klager fra naboer, og disse gikk på områdene UH6 og C10. De mente at disse ville føre til mer støy, fare for røyk fra grilling, eventuell forstørret fare for brann ved grilling, samt forringelse av utsikt. Kommunen anser at naboene ikke vil bli mer sjenert av disse endringene kontra hyttefeltet som allerede er regulert inn i eksisterende plan.

Plankartet har vært til SOSI-kontroll, og er godkjent for egengodkjenning. Etter egengodkjenning blir planen lagt ut i det digitale planarkivet på nett.

Konklusjon:

På bakgrunn av disse vurderinger foreslås det at detaljreguleringsplan for Fangekasa Misjonssenter kan egengodkjennes.

Aremark post

Fra: Anne-Berit Sande Olavesen <Anne_Berit@hotmail.no>
Sendt: 26. mai 2016 13:48
Til: Aremark post
Emne: Klage ang. Fangekasa

AREMARK KOMMUNE	
Etat VPMT	Saksbeh. EKR
27 MAI 2016	
Ark.kode I	L12
Ark.kode S	
Saksnr.	15/127
Sak.nr.	33

Klage på vedtatt reguleringsplan for Fangekasa

Vi viser til brev datert 11 mai 2016 hvor vi orienteres om vedtak i Kommunestyresak 14/16.

Vi begrunner klagen på at det til tross for at det fremkommer i saksdokumentene gjennom våre klager, at våre eiendommer blir spesielt negativt berørt, blir ikke dette diskutert med bakgrunn i korrekt informasjon. Våre klager i saken er ikke beskrevet og diskutert i saksfremlegget i saken. Det står derimot konkret at reguleringsplanen i praksis ikke har noen betydning for oss. Det ble også referert i kommunestyremøtet på spørsmål fra Tove Fagerhøi at dette ikke hadde noen betydning for dagens beboere. I dagens regulering er det regulert muligheter for at Fangekasa kan bebygge et areal på sydsiden av vår eiendom. Den reguleringen var tilfredsstillende for vårt bomiljø. Den berører ikke vår kontakt med Aremarksjøen som er viktig for vår trivsel i Aremark. C 10 og RH 6 kommer rett fremfor våre hus mellom oss og Aremarksjøen og vil redusere vår bokvalitet betydelig. Bokvalitet for oss i Aremark, er nærheten til natur og Aremarksjøen.

Dette er en vesentlig opplysning som vi mener skal fremkomme saksdokumentene slik at politikerne kan ta stilling til om vi skal ha den ulempen det er å få en Campingplass mellom oss og Aremarksjøen med den trafikk og støy dette medfører. Vi vedlegger et bilde hvor området er innringet sett fra vårt hus. Vi ber om at C10 og RH 6 tas ut av reguleringsplanen som bebyggbart areal med bakgrunn i våre klager på planen.

Med vennlig hilsen

Solveig Bergström, Jan Erik Bergström
Anne-Berit S Olavesen.
Remi Olavesen

HYTTER/CAMPING

← plenen var her ABog Zoni →

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Drift- og utviklingsutvalget		

Klage på detaljregulering-Fangekasa misjonscenter

Vedlegg

1 Fangekasa

Saksopplysninger

Det vises til vedlegg, arkivsak: 15/197. Det er foretatt befarings i området av drift- og utviklingsutvalget i mars 2017.

Vurdering

Viser til vurderingene som er gjort i arkivsak: 15/197.

Rådmannens innstilling

1. Rådmannen finner ikke grunn til å ta klagen fra Bergstrøm og Olavesen til følge.
2. I henhold til plan- og bygningsloven § 12-12, jfr § 1-9 sendes klagen til Fylkesmannen i Østfold med følgende uttalelse: *Rådmannen vurderer, slik det fremgår av dette saksfremlegget at klagen ikke bør tas til følge.*
3. Klagen gis ikke utsettende virkning for kommunestyrets reguleringsvedtak (forvaltningsloven § 42). Dette er fordi de påklagede forholdene ikke berører byggeområder på en slik måte at igangsetting av tiltak innenfor planområdet må stanses.

Behandling i Drift- og utviklingsutvalget - 29.06.2017

Repr. Alf Ulven (H) fremmet følgende forslag:

Klagen tas til følge.

Drift- og utviklingsutvalget finner grunn til å endre planen da støyforholdene ved områdene C10 og UH6 ikke var tilstrekkelig belyst ved behandlingen av planen.

Saken sendes tilbake til administrasjonen for ny behandling.

Ved alternativ votering mellom rådmannens innstilling og repr. Alf Ulven sitt forslag ble repr.

Alf Ulven sitt forslag vedtatt med 6 stemmer mot 1 stemme (Lars Thomas Buer) avgitt for rådmannens innstilling.

Vedtak

Klagen tas til følge.

Drift- og utviklingsutvalget finner grunn til å endre planen da støyforholdene ved områdene C10 og UH6 ikke var tilstrekkelig belyst ved behandlingen av planen.

Saken sendes tilbake til administrasjonen for ny behandling.

Arkivsak nr.

15/197

Arkiv

L12

Styre/råd/utvalg

Drift- og utviklingsutvalget

Drift- og utviklingsutvalget

Kommunestyret

Drift- og utviklingsutvalget

Sektor: VIRKSOMHET PLAN MILJØ OG TEKNIKK**Saksbehandler:** EKR**KLAGESAK, DETALJREGULERING - FANGEKASA MISJONSSENTER****Rådmannens innstilling:**

1. Rådmannen finner ikke grunn til å ta klagen fra Bergstrøm og Olavesen til følge.
2. I henhold til plan- og bygningsloven § 12-12, jf § 1-9 sendes klagen til fylkesmannen i Østfold med følgende uttalelse:
Rådmannen vurderer, slik det fremgår av dette saksframlegget at klagen ikke bør tas følge
3. Klagen gis ikke utsettende virkning for kommunestyrets reguleringsvedtak (forvaltningsloven § 42). Dette er fordi de påklagede forholdene ikke berører byggeområder på en slik måte at igangsetting av tiltak innenfor planområdet må stanses.

Vedlegg:

Klage på reguleringsplan, datert 26.05.2016

Detaljreguleringsplan for Fangekasa Misjonssenter, egengodkjent 28.04.16, sak 14/16

Saksopplysninger:

Det har innkommet klage, datert 26.05.16 på vedtatt reguleringsplan for Fangekasa misjonssenter, vedtatt i Kommunestyret i møte 28.04.16, sak 14/16. Klagere er naboene Solveig og Jan Erik Bergstrøm og Anne-Berit S. og Remi Olavesen.

Klagen går på at de anser at sine synspunkter i saken ikke har blitt beskrevet og diskutert i saksframlegget.

I den tidligere reguleringsplanen for Fangekasa misjonssenter var det regulert inn et hyttefelt syd for eiendommene til Bergstrøm og Olavesen, mens dette er tatt ut i den nye reguleringsplanen og erstattet med områdene UH6 og C10.

Vurdering:

Klagen omhandler manglende vurdering av klagen fra naboene som kom inn som et innspill i høringsrunden.

Det ble skrevet i vurderingen i saksframlegget at vurderingene til innkomne uttalelser er gitt i vedlegget Notat2, gjennomgang av innkomne uttalelser.

Denne gangen limer jeg de inn;

Uttalelsene 4-6 kommenteres under ett, siden de er tilnærmet identiske.

Rent faktisk er omreguleringen en forbedring i forhold til gammel plan/ gjeldende plan

pr.dato, sett i forhold til de tema naboer er bekymret for: I gjeldende plan ligger det et regelrett hyttefelt for helårsbruk mellom campingen og boligbebyggelsen i nord.

I reguleringsendringen er dette fjernet, og erstattet med lavereliggende utleiehytter og camping, for sesongbruk. Dette fremkommer også tydelig i bestemmelsenes §1 – formålsparagrafen.

Alternativet til dette er å «klippe» omreguleringen i eiendomsgrensen mellom 7/20 og 7/19, slik at kun søndre del av området omreguleres – slik opprinnelig tanke var. Dette vil bety at nordre del av gammel plan fortsatt vil gjelde. Boligen (B1) til Olavesen på eiendommen 7/18 med foreslått tomtetillegg vil da heller ikke omfattes av omreguleringen.

Områdene UH6 (utleiehytter) og C10 (camping) er tenkt som fremtidig reserve (som man også ser av nummereringen), siden en reguleringsplan er forutsatt å vare i mange år. Det er ingen konkrete planer om å tilrettelegge disse områdene, men de ligger der som en fremtidig mulighet. Dersom man eventuelt skulle regulere alt til naturområde, vil en slik reserve være tapt, siden regulert hyttefelt dermed også ville bli borte.

For å juridisk binde dette i forhold til bygging, er det nå lagt inn en ny rekkefølgebestemmelse (§ 4c) som sier at nye utleiehytter skal settes opp andre steder først, og at UH6 skal ligge som en siste reserve. Dette kan i praksis bety at området ikke vil bli benyttet i det hele tatt, men at muligheten vil ligge der.

Det ble også skrevet at kommunen anser at naboene ikke vil bli mer sjenert av disse endringene kontra hyttefeltet som allerede var regulert inn i den gamle planen. Kommunen er fortsatt av denne mening, og ønsker ikke å ta klagen til følge.

Det blir skrevet at ny detaljreguleringsplan reduserer bokkvaliteten pga at et reserveområde for sesongbetonede utleiehytter og campingområde blir liggende mellom eiendommene og Aremarksjøen. Kommunen mener at det er så stor høydeforskjell mellom eiendommene til Bergstrøm og Olavesen og UH6 og C10, at disse ikke vil skape en særlig ulempe. Nærheten til Aremarksjøen er der enda, og det er fortsatt gode muligheter for bading og soling. Utsikten over sjøen blir heller ikke særlig redusert.

Det er verdt å merke seg at UH6 og C10 skal utbygges helt til slutt, det er lagt inn som en reserve og det er mye mulig at disse områdene ikke kommer til å bli brukt på svært mange år. C10 og UH6 er i tillegg sesongbetont, både campingområdet og området for utleiehytter. Hytteområdet som tidligere var regulert like syd for eiendommene var IKKE ment å være sesongbetont, dette området var regulert til helårshytter.

Konklusjon:

Kommunen ønsker ikke å ta klagen til følge på bakgrunn av at vi er av den mening at ny detaljreguleringsplan for Fangekasa Misjonscenter ikke skaper større ulempe for naboer enn slik den gamle planen forelå.

Drift- og utviklingsutvalget behandlet saken den 30.06.2016, sak nr. 23/16

Behandling:

Repr. Håkon Tolsby fremmet følgende forslag :

Saken utsettes. Utvalget ønsker å foreta en befaring før vedtak fattes. Befaring i august med representanter for alle parter.

Befaring i august med representanter for alle parter.

Ved alternativ votering mellom repr. Håkon Tolsby sitt forslag og rådmannens innstilling, ble repr. Håkon Tolsby sitt forslag enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Saken utsettes. Utvalget ønsker å foreta en befaring før vedtak fattes. Befaring i august med representanter for alle parter.

Bestemmelser i tilknytning til REGULERINGSPLAN FOR FANGEKASA

gnr.7, bnr.19 og 20, Aremark kommune

Planbestemmelser, datert : 28.05.01
Dato for siste revisjon av bestemmelsene : 24.06.05
Dato for kommunestyrets godkjenning :

1.0 GENERELT

- 1.1 Disse bestemmelsene gjelder for det området som er vist med reguleringsgrense på plankart datert 28. mai 2001. Området omfatter g.nr.7, b.nr.19 og 20 i Aremark.**
- 1.2 Reguleringsformål :** Arealene innen planområdet reguleres til:
Byggeområder: for bolig, utleiehytter, hytter, forsamlingslokale, servicebygg m.v.
Offentlig trafikkområde: kjørevei.
Landbruksområde: skogbruk
Fareområde: høyspenningsanlegg
Spesialområder: privat vei/parkering, camping, park og lek, anlegg i vassdrag, frisiktsone
- 1.3 Prosent bebygd areal (BYA) :** "Prosent bebygd areal" er definert som forholdet mellom bebygd og ubebygd del av tomt. Det vises til Plan- og bygningsloven, Tekniske forskrifter §3-4

BYGGEOMRÅDER

2.1 Bestemmelser for g.nr.7, b.nr 18: boligtomt

- 2.1.1** Eksisterende bolig inngår i planen. På tomten tillates bolig med tilhørende garasje/uthus. Kommunen skal godkjenne bygningers plassering, utforming og materialbruk, samt tomtens avkjørselsforhold. Bolighuset skal ha saltak med takvinkel mellom 22 og 45 grader. Maks. gesims- og mønehøyde skal være henholdsvis 7m og 9m over gjennomsnittlig planert terreng. Garasje/uthus kan oppføres i 1 etasje og skal være tilpasset bolighuset i valg av materialer, form og farge. Det skal være plass for parkering av minst 2 biler på tomten. Tomteutnyttelse: %BYA= 22%.

2.2 Bestemmelser for områder for aktivitetssenter, leirsted m.v.

- 2.2.1** Områdene skal bebygges med bygninger som betjener formålene: forsamlingslokale, kurscenter, servicefunksjoner, drift av anlegg og aktiviteter o.l. Maks. gesims- og mønehøyde skal være henholdsvis 8m og 11m over gjennomsnittlig planert terreng. Bygningsmyndighetene skal ved behandling av byggesøknad ha for øyet at bebyggelsen får en god form og materialbehandling, slik at bygninger harmonerer innbyrdes og tilpasses omgivelsene. Tomteutnyttelse: %BYA= 40%.
- 2.2.2** Innen tomteområdene skal det opparbeides parkeringsplasser for busser og biler.
- 2.2.3** Områdene skal gis en tiltalende landskapsmessig behandling .
- 2.2.4** Telt og andre midlertidige innstallasjoner tillates oppført i forbindelse med stevner og arrangementer.

2.3 Bestemmelser for områder med utleiehytter

- 2.3.1** Hyttene skal oppføres i 1 etasje og ha saltak. Innen området kan det oppføres bygninger for servicefunksjoner som skal betjene brukerne av hyttene. Tomteutnyttelse: %BYA= 30%.
- 2.3.2** Bygningsmyndighetene skal ved behandling av byggesøknad ha for øyet at bebyggelsen får en god form og materialbehandling. Bebyggelsen skal tilpasses terrenget og hytteområdet skal gis en tiltalende landskapsmessig behandling.
- 2.3.3** Plasser for biloppstilling skal tilrettelegges innen området, med 1 plass pr. hytte.

2.4 Bestemmelser for område for hyttefelt

- 2.4.1 Området skal bebygges med frittstående hytter. Bygningsmyndighetene skal ved behandling av byggesøknad ha for øyet at bebyggelsen får en god form og materialbehandling, i harmoni med omgivelsene. Bebyggelsen skal spesielt tilpasses det hellende terrenget, og hytteområdet skal gis en tiltalende landskapsmessig behandling. Tomteutnyttelse: %BYA= 20%.
- 2.4.2 Biloppstillingsplasser skal tilrettelegges innen området med 1 plass pr. hytte. Ved behandling av første byggemelding skal detaljert plan for hele hyttefeltets utforming (plassering av hytter, adkomstforhold m.v.) fremmes til godkjenning i det faste planutvalget.

3.0 LANDBRUKSOMRÅDER

3.1 Skog

- 3.1.1 Uttak av virke fra skogen skal skje ved tynning. Flatehogst tillates ikke. Ved skjøtsel skal opprettholdelse av naturvegetasjonens preg og kvaliteter sikres. Arealer som ikke er skogkledt skal bevares som naturområde. Det skal ikke arrangeres noen form for organisert bruk av skogsområdene og unødig slitasje skal unngås. Allmennheten skal ha rett til ferdsel langs sjøen.

4.0 OFFENTLIG TRAFIKKOMRÅDE

4.1 Kjørevei (riksvei 21)

- 4.1.1 Avkjørsel fra riksveien skal utformes i henhold til Statens Vegvesens normaler for veg- og gateutforming (Håndbok 017). Det legges til grunn avkjørsel til hovedveg i spredt bebyggelse, H1, med siktretkant på ca. 130m langs riksvegen og 4m inn på avkjørselsvegen. Svingradier skal være på 14m.

5.0 SPESIALOMRÅDER

5.1 Spesialområde: privat vei, parkering

- 5.1.1 Veiarealet skal benyttes til intern adkomst i området. Terrenginngrep i forbindelse med veianlegg skal skje mest mulig skånsomt. Veikanter, skråning/fylling skal behandles på en landskapsmessig tiltalende måte. Parkeringsplasser (30) skal opparbeides som vist på planen. Vinteropplag av båter tillates kun på parkeringsplassen nærmest Aremarksjøen. Adkomstvei fra riksveien inn i området har regulert bredde på 6m og snuplass for stor lastebil. De øvrige internveiene har regulert bredde på 5m med snuplasser for liten lastebil eller personbil etter behov.

5.2 Spesialområde: plass for camping og parkering av bobil

- 5.2.1 Områdene skal benyttes for camping ved telt, campingvogner eller oppstilling av bobiler. Det skal ikke oppføres permanente byggverk i forbindelse med oppstillingsplasser for bobiler eller campingvogner. Tilhørende kjøretøy kan parkeres på campingplassen.
- 5.2.2 Arealene skal gis en tiltrekkende landskapsmessig behandling. Eksisterende trær skal søkes bevart. Plattinger tillates som ikke-permanente installasjoner og med et areal som ikke overstiger arealet til fortelt. Det tillates ikke oppført spikertelt, gjerder, sjenerende belysning eller dominerende installasjoner som f.eks. antenner, flagg-/vimpelstenger, i tilknytning til campingvogn/bobiler.
- 5.2.3 Del av området kan benyttes som parkeringsplass i forbindelse med stevner og arrangementer eller som ballplass / rekreasjonsområde etter behov. Området skal anlegges som en gressbakke med styrke til å tåle forventet slitasje.

- 5.2.4 Allmennheten skal ha rett til ferdsel i overgangen til område regulert for "landbruk: skog".

5.3 Spesialområde: park, lek, have, tursti

- 5.3.1 Parkområdene skal opparbeides og gis en god form og landskapsmessig behandling. Eksisterende trær skal søkes bevart. Anlegg for sport og rekreasjon kan etableres i områdene. Opparbeidelse av haveanlegg og dertil hørende tiltak kan tillates og turstier kan anlegges. Båtopplag tillates ikke i parkområdene.

5.4 Spesialområde: anlegg i vassdrag/ sjø

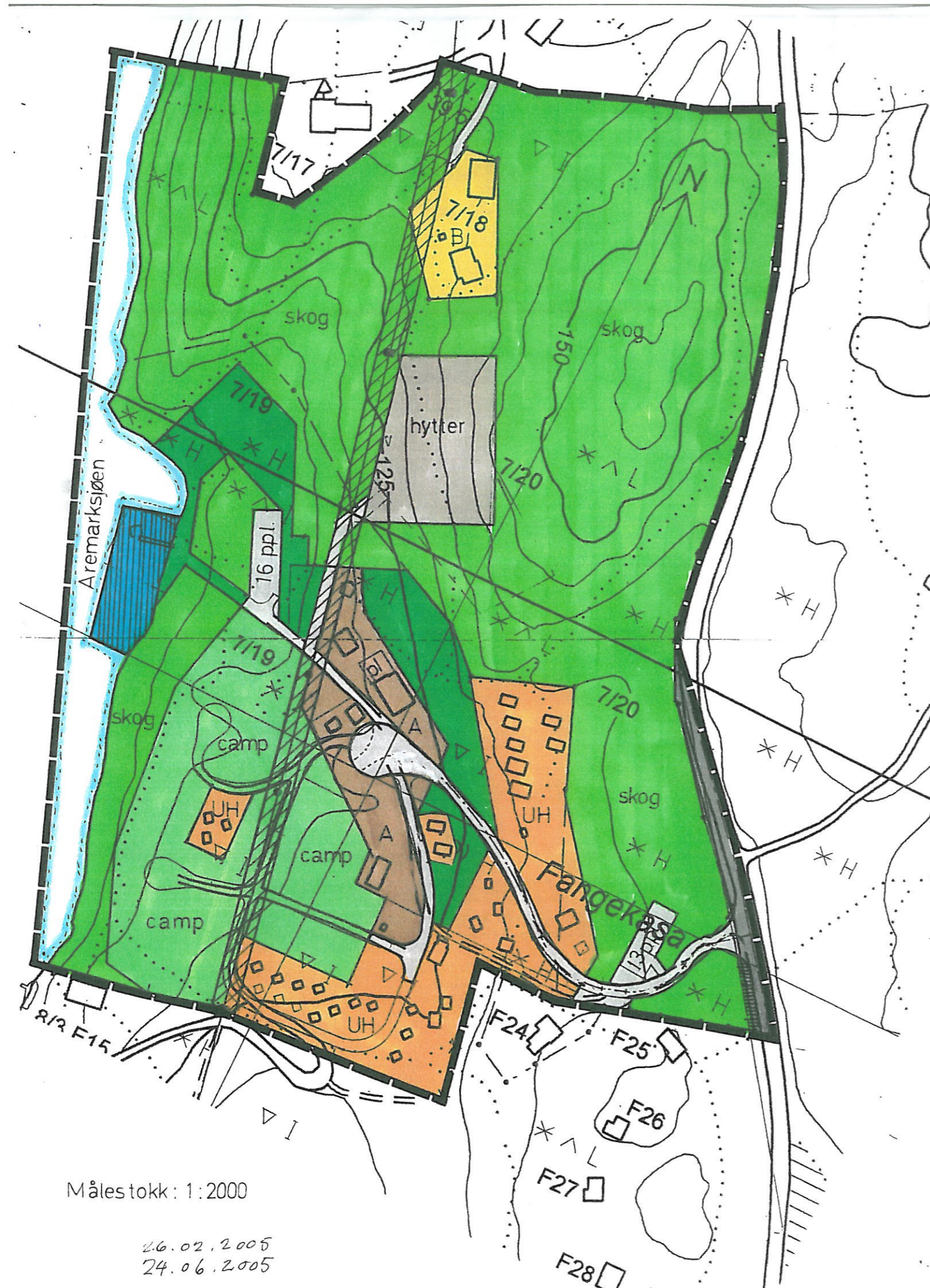
5.4.1 I det på planen angitte område i Aremarksjøen kan det anlegges brygger og båt plasser. Brygger m.v. skal gis en god form og materialbehandling i harmoni med omgivelsene.

5.5 Spesialområde: friluftsområde i sjø (betegnet Aremarksjøen på planakartet)

5.5.1 Det må i friluftsområde i sjø ikke anlegges fortøyningsinnretninger, brygger eller foretas dumping eller fylling. Organisert bading begrenses til viken nord for "anlegg i vassdrag/innsjø" og fortrinnsvis i tilknytning til landareal regulert for "park, lek, have, tursti".

5.6 Spesialområde: frisiktzone

5.6.1 Det må i frisiktsonen ikke beplantes eller plasseres objekter som kan være til sjenanse for veitrafikken eller som rager høyere enn 0,5m over tilstøtende veiers nivå. Se også 4.1.1 ovenfor.

Målestokk: 1:2000

26.02.2005
24.06.2005

TEGNFORKLARING

Plan- og bygningslovens § 25 : REGULERINGSFORMAL

Byggeområder (PBL §25, 1.ledd nr.1)

- B Bolig
- A Allmennyttig formål: forsamlingshus m.v.
- UH Utleiehytter, servicebygg
- hytter Hyttefelt

Landbruksområder (PBL §25, 1.ledd nr.2)

- skog Skogbruk

Offentlig trafikkområde (PBL §25, 1.ledd nr.3)

- Kjørevei

Fareområde (PBL §25, 1.ledd nr.5)

- Høyspenningsanlegg

Spesialområder (PBL §25, 1.ledd nr.6)

- Privat vei, parkering
- camp. Camping, bil, parkering
- Park, lek, have, tursti
- Anlegg i vassdrag/innsjø
- Frisiktsone
- Friluftsområde i sjø

Streksymboler m.v.

- Planområdets grense
- Reguleringsformalsgrense
- Eksisterende bebyggelse
- pl Planlagt bebyggelse

Ekvidistanse: 1m
Kartmestokk: 1:2000

N
NORDPIL

REGULERINGSPLAN MED TILHØRENDE REGULERINGSBESTEMMELSER FOR FANGEKASA (gnr.7, bnr.19 og 20), AREMARK KOMMUNE

Kartgrunnlag: Aremark kommune

Saksbehandling iflg. Plan- og Bygningsloven			
Revision:	saksnr.	dato	sign.
Rev. kart e bestemmelser		26.02.05	~
Rev. kart: utleiehytter, servicebygg: "UH"		09.04.05	~
Rev. kart e bestemmelser: "Friluftsområde i sjø"		24.06.05	~
Kommunestyrets vedtak:		16.06.05	
2.gangs behandling i det faste utvalget for plansaker			
Offentlig ettersyn fra:	til:		
1.gangs behandling i det faste utvalget for plansaker			
Kunngjøring av oppstart av planarbeidet		17.03.01	
Planen er utarbeidet av:	regn.nr.	dato	saksbeh.
A. Skyrud sivilarkitekt AS Speiderveien 20, 1605 Fredrikstad askyrud@c2i.net		28.05.01	

Fangekasa_kommuneplanens arealdel

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskap	59/19	06.06.2019
Kommunestyret	58/19	20.06.2019

Arbeidet med kommuneplanens arealdel - videre prosess etter 1. gangs høring av planforslaget

Vedlegg

Ingen

Saksopplysninger

Kommuneplanens arealdel har vært ute på 1. gangs høring og offentlig ettersyn. I høringsperioden har det kommet innsigelser til planforslaget slik at det ligger ikke til rette for at kommunestyret kan egengodkjenne planen. Denne saken legger ikke opp til en realitetsbehandling av innkomne uttalelser. Det er en omfattende sak og før denne prosessen kommer i gang anser rådmannen at det er behov for en avklaring av hvordan kommunestyret ønsker at videre prosess med planarbeidet gjennomføres. Dette med bakgrunn i den prosessen som har vært gjennomført som en konsekvens av de siste vedtak i kommunen.

Saken om høring av kommuneplanens arealdel ble lagt frem av rådmannen i FS 02.02.19. Etter møtet er følgende protokollført:

PS 13/19 Kommuneplanens arealdel 2019 - 2031 - 1.gangs behandling -

Høring og Offentlig ettersyn

Behandling i Formannskap - 07.02.2019

Rådmannens innstilling:

I medhold av plan- og bygningslovens § 11-14 vedtar formannskapet å legge forslag til kommuneplanens arealdel ut på høring og offentlig ettersyn når plandokumentene er revidert som beskrevet i rådmannens vurdering. Plandokumentene består av plankart datert 19.10.2018, planbestemmelser datert 9.10.2018, og planbeskrivelse datert 16.9.2016.

Ordfører trekker saken for ny saksbehandling.

Vedtak

Ordfører trekker saken for ny saksbehandling.

Denne saken har ikke blitt realitetsbehandlet.

Fra kommunestyret 21.02.19 er protokollen i sak 25/19:

PS 25/19 Opprettelse av Ad Hoc -utvalg

Behandling i Kommunestyret - 21.02.2019

Saken ble satt på sakskartet i møtet. Ad Hoc-utvalget oppnevnes enstemmig av kommunestyret.

Vedtak

Det opprettes et Ad Hoc-utvalg med rådmann Alice Reigstad som sekretær. Ad Hoc-utvalget består av Formannskapetets medlemmer og opprettes som en egen plankomité.

Ad Hoc utvalget fremmet imidlertid et forslag til sak som ble lagt frem for FS 14.03.19 hvor det fremkommer:

Plankomiteen hadde 4. mars 2019 et arbeidsmøte hvor planbeskrivelse, plankart, konsekvensutredning og planbestemmelser ble gjennomgått og revidert. De ble deretter sendt Halden Arkitektkontor AS for ferdigstilling. Det er plankomiteen som innstiller til formannskapet.

Plankomiteens innstilling

I medhold av plan- og bygningslovens § 11-14 vedtar formannskapet å legge forslag til kommuneplanens arealdel ut på høring og offentlig ettersyn. Plandokumentene består av plankart datert 07.03.2019, planbestemmelser datert 04.03.2019, og planbeskrivelse datert 08.03.19.

Protokollen fra formannskapetets behandling 14.03.19 – sak 30/19 lyder:

Plankomiteens innstilling:

I medhold av plan- og bygningslovens § 11-14 vedtar formannskapet å legge forslag til kommuneplanens arealdel ut på høring og offentlig ettersyn. Plandokumentene består av plankart datert 07.03.2019, planbestemmelser datert 04.03.2019, og planbeskrivelse datert 08.03.19.

I behandling av saken ber representantene Alf Ulven (H), Håkon Tolsby (SP), Lars Martin Jæger (H) og Nils Håkon Sandtorp (KRF) ber om at deres habilitet vurderes i sak 30/19 da de er å anse som part i saken. Samtlige representanter erklæres inhabile og vararepresentanter tiltrer Formannskapet.

For Alf Ulven tiltrer Jørgen Grønlund

For Håkon Tolsby tiltrer Anne Berit Sverd

For Lars Martin Jæger tiltrer Øivind Strand

For Nils Håkon Sandtorp tiltrer Stig Aarbu

Fungerende ordfører er erklært inhabil i saken. Representanten Tove Fagerhøi (AP) fungerer som ordfører i saken. Vararepresentant Øivind Strand ber om at hans habilitet vurderes i saken. Et samlet formannskap erklærer representanten som habil.

Fungerende ordfører orienterer Formannskapet om ny informasjon som har tilkommet: Halden arkitektkontor har erklært at de ikke vil stå som ansvarlige for dokumentene så lenge det er innhold i dem som strider mot Plan- og bygningsloven og som de som fagpersoner ikke kan stå inne for.

Representanten Tove Fagerhøi (AP) fremmer forslag om at rådmannens konsekvensutredning også legges ut på høring og at innholdet i planbestemmelsen § 2-3 endres i henhold til anbefaling fra Halden arkitektkontor.

Plankomiteens innstilling, med endringsforslag fra Tove Fagerhøi, ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

Innholdet i planbestemmelsen § 2-3 endres i henhold til anbefaling fra Halden arkitektkontor. I medhold av plan- og bygningslovens § 11-14 vedtar formannskapet å legge forslag til kommuneplanens arealdel ut på høring og offentlig ettersyn. Plandokumentene består av plankart datert 07.03.2019, planbestemmelser datert 04.03.2019, konsekvensutredning datert 08.03.2019 og planbeskrivelse datert 08.03.19

Vurdering

Kommunestyrets vedtak om oppnevning av Ad Hoc utvalg tidfester ikke for hvilken periode eller faser dette utvalget skal ivareta planarbeidet. Om det er ment at dette utvalget skal ivareta planarbeidet til det er fattet vedtak om å legge planforslaget ut på høring/offentlig ettersyn eller om det er ment planarbeidet helt til arealdelen er endelig vedtatt fremkommer ikke.

Rådmannen vet det er ønskelig at å komme videre i saken og ber derfor kommunestyret om en avklaring av hvordan det videre planarbeidet skal organiseres.

Rådmannen ser det som utfordrende å få en til en prosess som ivaretar forvaltningsorganets prinsipper og habilitetsspørsmål uten at kommunens fagpersoner er involvert. Rådmannen anbefaler derfor at behandlingen av saken nå går tilbake til rådmannen som da vil benytte kommunens fagpersoner i det videre arbeidet med saksutredninger og legge dette frem for det politiske miljø på vanlig måte og i tråd med god forvaltningsskikk.

Rådmannens innstilling

Kommunestyret ber rådmannen organisere og lede det videre arbeidet med kommuneplanens arealdel og ivareta dette med de fagpersoner som hun finner formålstjenlig i tråd med god forvaltningsskikk.

Behandling i Formannskap - 06.06.2019

Rådmannens innstilling

Kommunestyret ber rådmannen organisere og lede det videre arbeidet med kommuneplanens arealdel og ivareta dette med de fagpersoner som hun finner formålstjenlig i tråd med god forvaltningsskikk.

Geir Aarbu (Sp) fremmet følgende forslag:

Rådmannen får i oppgave å sette opp en tidsplan og ressursbehov som legges fram i kommunestyre 20.06.19.

Rådmannens innstilling med tilleggsforslag fra Geir Aarbu (Sp) ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

Kommunestyret ber rådmannen organisere og lede det videre arbeidet med kommuneplanens arealdel og ivareta dette med de fagpersoner som hun finner formålstjenlig i tråd med god forvaltningsskikk.

Rådmannen får i oppgave å sette opp en tidsplan og ressursbehov som legges fram i kommunestyre 20.06.19.

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Drift- og utviklingsutvalget	25/19	23.05.2019
Kommunestyret	59/19	20.06.2019

Fastsette prinsipper for fritak fra kommunale gebyrer

Vedlegg

- 1 Søknad om fritak for renovasjonsavgift - feieavgift og slamtømming gnr/bnr 6/25Tinabu
- 2 Søknad om fritak fra renovasjonsavgift

Saksopplysninger

Aremark kommune har i løpet av et år mottatt to søknader om fritak fra kommunale gebyrer.

Den ene fra Camilla Hammergren og den andre fra Turid Kollerød.

Hammergren ber om fritak fra alle kommunale gebyr for sin eiendom gnr/bnr 6/25 på bakgrunn av hyttas stand og bruk, se vedlagt innkomne søknad.

Hammergren ber også om fritak fra eiendomsskatt, men dette behandles i egen klagenemd.

Turid Kollerød ber fritak fra renovasjonsgebyr på gnr/bnr 20/2 som er et utleiehus som skal pusses opp i ca.ett år(se vedlagt innkomne søknad).

Rådmannen ønsker å legge frem saken for Drift- og utvikling og kommunestyret for å få drøftet de prinsipielle sidene i slike saker slik at rådmannen kan behandle slike søknader etter delegert myndighet i samsvar med prinsipper som er vedtatt.

Vurdering

Etter Brann- og eksplosjonsloven med tilhørende Forskrift om brannforebygging, kapittel 4 er kommunen pålagt å foreta feiing og tilsyn av fritidsboliger i tillegg til boliger. Tjenesten skal være selvfinansierende med inntekter fra feie- og tilsynsgebyr. For fritak må det dokumenteres at ildsteder er koblet fra skorsteinen. I bildene Hammergren har sendt inn vises det at dette er tilfellet. Aremark kommune har vært i kontakt med Halden Brannvesen, som forvalter feiing og tilsyn på vegne av Aremark kommune. De mener at den vedlagte dokumentasjonen er god nok

for fritak fra feiing- og tilsynsgebyr, men påpeker at om noen likevel velger å bruke ildstedet etter at fritaket er gitt skjer dette på eget ansvar og vil selv stå med ansvaret om noe skjer. Kommunens gebyrregulativ sier ingenting om fritak fra feie- og tilsynsgebyret.

Hjemler:

Forurensingsloven

§ 30. Kommunal innsamling av husholdningsavfall m.v, 1.ledd.

Kommunen skal sørge for innsamling av husholdningsavfall. Forurensningsmyndigheten kan i forskrift eller i det enkelte tilfellet pålegge kommunene å innføre ordninger for sortering av avfallet. Et slikt pålegg må baseres på en samlet vurdering av kostnadene dette vil innebære i forhold til de miljøfordeler som oppnås.

§ 34. (avfallsgebyr) 4. og 5. ledd:

Gebyr skal betales av den som eier en eiendom som omfattes av ordning for innsamling av avfall eller tømning av slamavskiller, privet m.v. etter loven her. Dersom eiendommen er festet bort for 30 år eller mer, skal likevel festeren svare gebyret om ikke annet er avtalt. Det samme gjelder når festeren har rett til å få festet forlenget, slik at den samlede festetid blir mer enn 30 år.

Avfallsgebyr med påløpte renter og kostnader er sikret med lovbestemt pant etter panteloven § 6-1. Om renteplikt ved for sen betaling, tilbakebetaling og inndrivelse av avfallsgebyr gjelder reglene i lov 6. juni 1975 nr. 29 om eiedomsskatt til kommunane §§ 26 og 27 tilsvarende.

Hammergren er ikke påkoblet kommunalt vann eller avløp, men betaler i utgangspunktet for slam. I gebyrregulativet står det følgende om fritak fra slamgebyr: *Gebyret innkreves uavhengig om boligen er bebodd eller ikke. Det kan søkes fritak for boliger som er ubeboelige.* I Halden kommune gir de kun fritak dersom vann inn til boligen er plombert av godkjent rørlegger som sendes inn dokumentasjon til kommunen.

Både Hammergren og Kollerød ønsker fritak fra renovasjonsgebyrene. I gebyrregulativet står det følgende om fritak fra renovasjonsgebyr: *Gebyret innkreves uavhengig om boligen er bebodd eller ikke. Det kan søkes fritak for boliger som er ubeboelige.* I Halden kommune har de noen flere spesifikke prinsipper for fritak fra renovasjonsgebyrene. Det må være gitt dokumentasjon som gir fritak fra feie- og tilsynsgebyr, og fritak for vann- og avløpsgebyr. Halden kommune gir renovasjonsfritak i maks 3 år, etter dette må eier sørge for å søke om nytt fritak. Det er sjeldent Halden kommune gir fritak fra renovasjonsgebyr. Dette fordi gebyret inneholder flere tjenester utover det å få tømt selve søppelbeholderen. Renovasjonsgebyr inneholder blant annet drift av Rokke avfallshåndtering, drift av kommunens returstasjoner og kommunens avfallshåndtering i sin helhet. Derfor bør det i prinsippet ikke være fritak, bare fordi man i en kortere eller lengre periode ikke bruker sin egen søppeldunk.

På grunn av gebyrregulativets formulering når det gjelder vann, avløp og renovasjon, åpner det for spørsmålet om hva som definerer en ubeboelig bolig.

Samtidig viser disse to sakene hvor ulike søknadenes bakgrunn kan være og at det trengs noen felles prinsipper for hvordan å behandle saker knyttet til gebyrfritak.

Om Aremark skal bruke de samme prinsippene som Halden så er det ingen av de to søknadene som ligger ved her som oppfyller kravene til å kunne gi fritak fra å betale gebyrene.

Hammergren har ikke godkjent plombering av vann og Kollerød har ikke levert noen dokumentasjon på hverken frakopling fra pipa eller plombering av vannet.

Basert på Halden sine prinsipper vil ingen av dem kunne slippe renovasjonsgebyr, men Hammergren ville kunne få fritak fra feie- og tilsynsgebyr.

På bakgrunn av disse to sakene og flere henvendelser som kommunen får er det ønskelig at kommunen har et prinsipielt vedtak å vise til i slike saker. Prinsippavklaringen kan brukes til behandling av slike søknader og legges inn i kommunens gebyrregulativ som er en forskrift. Forvaltningsloven §2c definerer forskrift slik: *et vedtak som gjelder rettigheter eller plikter til et ubestemt antall eller en ubestemt krets av personer.*

Professor emeritus Jan Fridthjof Bernt ved Universitetet i Bergen har påpekt ovenfor Kommunal Rapport at en forskrift ikke kan påklages. Kun bruken av forskrifter kan påklages for eksempel kan man ikke klage på satsene satt i gebyrregulativet, men hvordan satsene er brukt i en sak.

Tidligere har kommunen behandlet søknader om fritak strengt. De fleste fritaka som er gitt er gitt for bygg som er langt fra kjørbar vei, små koier som ikke brukes som fritidsboliger eller samlingsbygg eid av lag og foreninger. Det er gitt tidsbegrenset fritak, etter søknad, der bolig/fritidsbolig har brent ned, fritaket er gitt inntil bygget er gjenoppført.

Konklusjon:

For å gi en forutsigbarhet ved behandling av søknader om fritak fra betaling av kommunale gebyrer, foreslår rådmannen at det vedtas kriterier for å kunne få fritak for kommunale gebyrer. Dette for å gi en forutsigbarhet og for å tilstrebe likebehandling av de som søker fritak. Ettersom det er vedtatt samarbeid med Halden kommune på aktuelle områder foreslår rådmannen at Aremark følger de å følge samme prinsippene som Halden kommune har.

For å kunne få fritak fra feiing- og tilsynsgebyr må hjemmelshaver dokumentere at piperøret(ene) er koblet fra. Slik dokumentasjon må inneholde bilder.

For å kunne få fritak fra vann- og avløpsgebyrer må hjemmelshaver dokumentere at godkjent rørlegger har plombert vanninntaket.

For å kunne få fritak fra renovasjonsgebyr må hjemmelshaver få innfridd fritak fra feiing- og tilsynsgebyr, og fritak fra vann- og avløpsgebyr. Fritak gis for maksimalt 3 år av gangen. Når de 3 årene er gått må eier selv sørge for å søke på nytt dersom det er et ønske om fritak for ytterligere en periode.

Det kan gis fritak fra gebyrregulativet når et hus rives av ulike årsaker, da huset/boligen vil være ubeboelig.

Rådmannens innstilling

Ved søknad om fritak for kommunale gebyrer skal følgende prinsipper legges til grunn:

For å kunne få fritak fra feiing- og tilsynsgebyr må hjemmelshaver dokumentere at piperøret(ene) er koblet fra. Slik dokumentasjon må inneholde bilder.

For å kunne få fritak fra vann- og avløpsgebyrer må hjemmelshaver dokumentere at godkjent rørlegger har plombert vanninntaket.

For å kunne få fritak fra renovasjonsgebyr må hjemmelshaver få innfridd fritak fra feiing- og tilsynsgebyr, og fritak fra vann- og avløpsgebyr. Fritak gis for maksimalt 3 år av gangen. Når de 3 årene er gått må eier selv sørge for å søke på nytt dersom det er et ønske om fritak for ytterligere en periode.

Det kan gis fritak fra gebyrregulativet når et hus rives av ulike årsaker, da huset/boligen vil være ubeboelig.

Rådmannen bes innarbeide disse prinsippene i kommunens gebyrregulativ for neste år og også frem til dette legge overnevnte prinsipper til grunn ved behandling av søknader om fritak.

Behandling i Drift- og utviklingsutvalget - 23.05.2019

Rådmannens innstilling:

Ved søknad om fritak for kommunale gebyrer skal følgende prinsipper legges til grunn:

For å kunne få fritak fra feiing- og tilsynsgebyr må hjemmelshaver dokumentere at piperøret(ene) er koblet fra. Slik dokumentasjon må inneholde bilder.

For å kunne få fritak fra vann- og avløpsgebyrer må hjemmelshaver dokumentere at godkjent rørlegger har plombert vanninntaket.

For å kunne få fritak fra renovasjonsgebyr må hjemmelshaver få innfridd fritak fra feiing- og tilsynsgebyr, og fritak fra vann- og avløpsgebyr. Fritak gis for maksimalt 3 år av gangen. Når de 3 årene er gått må eier selv sørge for å søke på nytt dersom det er et ønske om fritak for ytterligere en periode.

Det kan gis fritak fra gebyrregulativet når et hus rives av ulike årsaker, da huset/boligen vil være ubeboelig.

Rådmannen bes innarbeide disse prinsippene i kommunens gebyrregulativ for neste år og også frem til dette legge overnevnte prinsipper til grunn ved behandling av søknader om fritak.

Enstemmig vedtatt i samsvar med rådmannens innstilling

Vedtak

Ved søknad om fritak for kommunale gebyrer skal følgende prinsipper legges til grunn:

For å kunne få fritak fra feiing- og tilsynsgebyr må hjemmelshaver dokumentere at piperøret(ene) er koblet fra. Slik dokumentasjon må inneholde bilder.

For å kunne få fritak fra vann- og avløpsgebyrer må hjemmelshaver dokumentere at godkjent rørlegger har plombert vanninntaket.

For å kunne få fritak fra renovasjonsgebyr må hjemmelshaver få innfridd fritak fra feiing- og tilsynsgebyr, og fritak fra vann- og avløpsgebyr. Fritak gis for maksimalt 3 år av gangen. Når de 3 årene er gått må eier selv sørge for å søke på nytt dersom det er et ønske om fritak for ytterligere en periode.

Det kan gis fritak fra gebyrregulativet når et hus rives av ulike årsaker, da huset/boligen vil være ubeboelig.

Rådmannen bes innarbeide disse prinsippene i kommunens gebyrregulativ for neste år og også frem til dette legge overnevnte prinsipper til grunn ved behandling av søknader om fritak.

Fra: Mary Anne Gløboden[Mary.Anne.Globoden@aremark.kommune.no]
Sendt: 01.03.2019 09:42:07
Til: Aremark post[post@aremark.kommune.no]
Tittel: VS: Søknad om fritak for renovasjonsavgift, feieavgift og slamtømming gnr 6 br nr 25 Tinabu

Fra: Camilla Hammergren [mailto:camillahammergren@mac.com]
Sendt: 28. februar 2019 21:54
Til: Mary Anne Gløboden <Mary.Anne.Globoden@aremark.kommune.no>
Emne: Fwd: Søknad om fritak for renovasjonsavgift, feieavgift og slamtømming gnr 6 br nr 25 Tinabu

Hei,
Jeg viser til nedenstående og ber om en bekreftelse på at søknaden min er mottatt, og gjerne når jeg kan forvente en avgjørelse.
Hilsen Camilla Hammergren

Videresendt melding:

Fra: Camilla Hammergren <camillahammergren@mac.com>
Emne: RE: Søknad om fritak for renovasjonsavgift, feieavgift og slamtømming gnr 6 br nr 25 Tinabu
Dato: 30. januar 2019 kl. 15:53:59 CET
Til: Aremark post <post@aremark.kommune.no>, Berit Skibenes <berit.skibenes@aremark.kommune.no>

Hei,
Jeg viser til denne søknaden av 12.11.2018. Jeg har ikke mottatt verken foreløpig eller endelig svar fra Aremark kommune. Nå har jeg mottatt nok en faktura på disse avgiftene, med forfall 20.02.2019. Kan jeg be om at noen tar tak i saken og fatter et vedtak som jeg eventuelt kan påklage i det minste?
Med hilsen
Camilla Hammergren

Videresendt melding:

Fra: Camilla Hammergren <camillahammergren@mac.com>
Emne: Søknad om fritak for renovasjonsavgift, feieavgift og slamtømming gnr 6 br nr 25 Tinabu
Dato: 12. november 2018 kl. 20:26:17 CET
Til: Aremark post <post@aremark.kommune.no>

Hei,
Jeg viser til tidligere søknad om fritak for kommunale avgifter, og avslaget på denne. I vedtaket fremgår at jeg kan søke igjen men at det da må fremgå at ildstedet er demontert og at vanntilførsel er avstengt. Oversender derfor bilder som dokumenterer dette. Strømabonnementet er sagt opp slik at vannpumpen ikke fungerer, røykrøret er koplet fra. Legger også ved bilde av selve pipen. Faktura med terminforfall 20.11.2018 er lagt til betaling, men jeg søker herved med dette fritak for ytterligere avgifter for et hus som ikke er i bruk og tjenester jeg ikke mottar.
Med hilsen

25. jan. 2018 kl. 09:24 skrev Aremark post <post@aremark.kommune.no>:

Hei,

Bekrefter at din søknad er mottatt av Aremark kommune og vil bli lagt til rett saksbehandler. Din forespørsel om klageinstans for eiendomsskattberegning er videresent økonomiansvarlig Mathias Gundersen.

Mvh post/arkiv Aremark kommune
Mary Anne Gløboden

Fra: Camilla Hammergren [<mailto:camillahammergren@mac.com>]

Sendt: 22. januar 2018 20:28

Til: Aremark post <post@aremark.kommune.no>

Kopi: Berit Skibenes <berit.skibenes@aremark.kommune.no>

Emne: Søknad om fritak for renovasjonsavgift, feieavgift og slamtømming
gnr 6 br nr 25 Tinabu

Hei,

Jeg viser til kontakt med saksbehandler Berit Skibenes som i fbm oppdatering av kart og innkreving av eiendomsskatt informerer om at jeg nå, i tillegg til eiendomsskatt og formueskatt, vil blir fakturert for:

·	Feieavgift for hytte	kr.	843.-
(inkl.mva)	(Forskrift om brannforebygging pålegger kommunene å feie fritidsboliger på lik linje med boliger. Innført i Aremark 2017)		
·	Renovasjon	kr.	2750.-
(inkl.mva)	(Halvårig tømming)		
·	Slamtømming	kr.	2343.75
(inkl.mva)	(Fordi dere har tett tank/slamavskiller)		

Jeg søker med dette om fritak for disse avgiftene og ber om at søknaden oversendes rett avdeling i Aremark kommune, da Skibenes ikke spesifiserer hvilken del av kommuneadministrasjonen som behandler slike søknader.

Begrunnelsen for søknaden er at hovedhytta er angrepet av sopp slik at den ikke kan brukes til overnatting, og vi har heller ikke brukt det som fritidsbolig siden 2014.

Senger mv er fjernet fra huset våren 2015. Huset er satt opp med materialer fra 2 tidligere husmannsplasser og ble på nitten søttitallet taksert som kondemnabelt.

Vi har hatt mange kvaler rundt denne eiendommen, som er arvet, og hatt tvil om den bør oppgraderes eller avhendes. Slik tomte er liggende i skogen under høyspent elektrisk spenn, har vi konkludert med at det ikke er forsvarlig å holde eiendommen som en fritidsbolig. Vi har derfor kun tatt dagsturer til Tinabu de siste 3-4 år. Vannanlegget har ikke vært koplet på disse årene, ei heller har tanken eller peisovnen vært i bruk. Av grunner som ikke er rasjonelle har vi opprettholdt strømforsyning til eiendommen, men vi er nå klare til å avvikle den.

Det synes oss på denne bakgrunn urimelig å skulle betale avgifter for tjenester som er overflødige. Dersom Aremark kommune har retningslinjer for hva som defineres som et hus som ikke er i bruk, og jeg ikke ved denne saksfremstillingen viser Tinabu som nettopp det (ikke i bruk) ber jeg om at det klargjøres for meg slik at huset også formelt avvikles.

Til orientering tilføyes at jeg også fremmer en klage på fastsettelsen av eiendomsskatten for gnr 6 br nr 25 med bakgrunn i tomtas beliggenhet og bygningsmassens beskaffenhet. Jeg forutsetter at det ikke vil gjøres gjeldende noen klagefrist, all den tid jeg skulle vært informert om beslutningen fattet av Aremark kommune i 2013 men først gjøres kjent med dette nå. Jeg ber med dette om å få oppgitt kontaktinformasjon til rett klageinstans for eiendomsskattberegning i Aremark kommune.

Med hilsen Camilla Hammergren

Fra: Turid Kollerød[t.kollerod@hotmail.no]
Sendt: 07.03.2019 19:54:50
Til: post@aremark.kommune.no[post@aremark.kommune.no]
Tittel: Renovasjon

Hei.

1.3.19 flyttet leieboer fra Kollerødveien 1, en utleieenhet som tilhører gården Kollerød. I forbindelse med eiendomsoverdragelse til neste år vil ikke huset bli leid ut resten av året da det skal pusses opp til høsten. Jeg ber om å slippe renovasjon inntil huset er utleid neste gang.

Hilsen Turid Kollerød
Kollerødveien 3
Tlf. 90 61 12 46

Sendt fra min iPad

AREMARK
KOMMUNE

Arkiv: 210
Arkivsaksnr: 2019/323-1
Saksbehandler: Mette Eriksen

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Kommunestyret	60/19	20.06.2019

Revisjonsordning i Aremark kommune

Vedlegg

1 Oversendelse av sak til kommunestyret - Revisjonsordning i Aremarkkommune

Saksopplysninger

Det vises til vedlagte sak oversendt fra kontrollutvalget i Aremark.

Kontrollutvalgets innstilling

Kontrollutvalget anbefaler kommunestyret å beholde dagens revisjonsordning, men å søke inntreden i annet interkommunalt selskap/samarbeid, og fremmer følgende innstilling til kommunestyret:

Kommunestyret vedtar å søke inntreden i annen offentlig revisjonsordning i egenregi, og ber kontrollutvalget utrede aktuelle selskap. Kommunestyret forutsetter at det avtales et opplegg for at nåværende revisor foretar og avslutter regnskapsrevisjonen for regnskapsåret 2019. Dette oppdraget vil anslagsvis vare til juni 2020. Kommunen søker uttreden i Indre Østfold kommunerevisjon IKS

Indre Østfold Kontrollutvalgssekretariat IKS

Aremark kommune
Kommunestyret
sendt elektronisk

Deres referanse	Vår referanse	Klassering	Dato
	2019/4484-12-110915/2019-ANIROV	510/118	24.05.2019

Oversendelse av sak til kommunestyret - Revisjonsordning i Aremark kommune

Kontrollutvalget behandlet i sitt møte 21.05.19 sak 19/14 Revisjonsordning i Aremark kommune, etter bestilling fra Kommunestyret av 13.12.18.

Kontrollutvalget fattet følgende vedtak:

Kontrollutvalget Aremarks vedtak og innstilling 21.05.2019:

Kontrollutvalget anbefaler kommunestyret å beholde dagens revisjonsordning, men å søke inntreden i annet interkommunalt selskap/samarbeid, og fremmer følgende innstilling til kommunestyret:

Kommunestyret vedtar å søke inntreden i annen offentlig revisjonsordning i egen regi, og ber kontrollutvalget utrede aktuelle selskap. Kommunestyret forutsetter at det avtales et opplegg for at nåværende revisor foretar og avslutter regnskapsrevisjonen for regnskapsåret 2019. Dette oppdraget vil anslagsvis vare til juni 2020. Kommunen søker uttreden i Indre Østfold kommunerevisjon IKS

Vi viser til vedtaket og ber om at saken fremmes for behandling i kommunestyret.

Fullstendig saksfremstilling følger vedlagt.

Med hilsen

Anita Rovedal
daglig leder

Kopi til eksterne mottakere:

Rådmann
KU-leder
IØKR IKS

Indre Østfold kontrollutvalgssekretariat IKS

Besøks- og Postadresse: Industriveien 6. 1890 Rakkestad
E-postadresse: iokus@fredrikstad.kommune.no
Mobil: 908 55 384

Org.nr.: 987 424 354
Webadresse: www.iokus.no
Bankkonto: 1050 14 16733

Saksnr.: 2019/4484
Dokumentnr.: 1
Løpenr.: 48232/2019
Klassering: 510/118
Saksbehandler: Ida Bremnes Haaby

Møtebok

Behandlet av Kontrollutvalget Aremark	Møtedato 21.05.2019	Utvalgssaksnr. 19/14
---	-------------------------------	--------------------------------

Revisjonsordning i Aremark kommune

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

Saken legges frem uten forslag til vedtak.

Rakkestad, 30.04.2019
Indre Østfold kontrollutvalgssekretariat IKS

Kontrollutvalget Aremarks behandling 21.05.2019:

Leder innledet saken og foreslo sekretariatets alternativ/utkast nr. 2 som utvalgets vedtak og innstilling til kommunestyret.

Kontrollutvalget anbefaler kommunestyret å beholde dagens revisjonsordning, men å søke inntreden i annet interkommunalt selskap/samarbeid, og fremmer følgende innstilling til kommunestyret:

Kommunestyret vedtar å søke inntreden i annen offentlig revisjonsordning i egenregi, og ber kontrollutvalget utrede aktuelle selskap. Kommunestyret forutsetter at det avtales et opplegg for at nåværende revisor foretar og avslutter regnskapsrevisjonen for regnskapsåret 2019. Dette oppdraget vil anslagsvis vare til juni 2020. Kommunen søker uttreden i Indre Østfold kommunerevisjon IKS

Nilsens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Kontrollutvalget Aremarks vedtak og innstilling 21.05.2019:

Kontrollutvalget anbefaler kommunestyret å beholde dagens revisjonsordning, men å søke inntreden i annet interkommunalt selskap/samarbeid, og fremmer følgende innstilling til kommunestyret:

Kommunestyret vedtar å søke inntreden i annen offentlig revisjonsordning i egenregi, og ber kontrollutvalget utrede aktuelle selskap. Kommunestyret forutsetter at det avtales et opplegg for at nåværende revisor foretar og avslutter regnskapsrevisjonen for regnskapsåret 2019. Dette oppdraget vil anslagsvis vare til juni 2020. Kommunen søker uttreden i Indre Østfold kommunerevisjon IKS

Saksopplysninger

Kommunestyret i Aremark vedtok den 13.12.2018 følgende:

Kontrollutvalget bes utrede muligheten for å konkurranseutsette revisjonstjenester med virkning fra 01.01.2020.

Som det går fram av kommunestyrevedtaket, ber kommunestyret om en utredning av konkurranseutsetting av revisjonstjenester. Området er regulert i kommuneloven § 78 nr. 3 og er utdypet i forskrift om kontrollutvalg § 16:

§ 16. Valg av revisjonsordning. Valg av revisor

Kommunestyret eller fylkestinget avgjør selv om kommunen eller fylkeskommunen skal ansette egne revisorer, delta i interkommunalt samarbeid om revisjon eller inngå avtale med annen revisor. Vedtaket treffes etter innstilling fra kontrollutvalget.

Dersom kommunestyret eller fylkestinget vedtar å konkurranseutsette hele eller deler av revisjonen, foretar kommunestyret eller fylkestinget selv valg av revisor etter innstilling fra kontrollutvalget.

Valgt revisor tjenestegjør inntil ny revisor er valgt av kommunestyret eller fylkestinget.

I forskriften er det lagt opp til at endring av revisjon gjøres i to trinn, og i separate saker. Trinn én er kommunestyrets valg av revisjonsordning etter innstilling fra kontrollutvalget. Alternativene for revisjonsordning jfr forskriften er *egne ansatte revisorer, deltagelse i interkommunal revisjon eller kjøp av revisjonstjenester i markedet (konkurranseutsetting)*. Dette siste forutsetter konkurranseutsetting i samsvar med lov og forskrift om offentlig anskaffelser.

Trinn to er kommunestyrets valg av revisor etter innstilling fra kontrollutvalget.

Sekretariatet legger saken frem for kontrollutvalget etter en lojal tolkning av lovens bokstav, gjennom to saker hvor kontrollutvalget innstiller til kommunestyret; i første omgang på *ordning*.

Vedlegg

- Ingen

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

- Ingen

Dagens revisjonsordning i Aremark

Aremark har i dag offentlig revisjon og er medeier i Indre Østfold kommunerevisjon IKS. Selskapet eies av alle kommunene i indre Østfold, samt Våler, totalt 11 kommuner. Etter kommunereformen 01.01.2020 vil eiersammensetningen endres til seks eiere. (Fem av eierkommunene blir Indre Østfold kommune og Rømskog går sammen med Aurskog Høland – nye Aurskog Høland har valg annen revisor).

Selskapet utfører all revisjon, herunder regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroller for sine eiere og er et interkommunalt selskap organisert etter IKS- loven. Revisjonsselskapet har eget styre og 11,9 årsverk og 11 ansatte (1 vakant stilling).

Representantskapet vedtar årsbudsjettet etter innstilling fra styret. Kostnadene fordeles på eierne ut fra grunnbeløp og innbyggertall. Kostnader til forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll er inkludert. Bestillingene er basert på kontrollutvalgenes innstilling og påfølgende vedtak om revisjonsplan/plan for selskapskontroll i det enkelte kommunestyre. Ved ekstra bistand tilleggsfaktureres den enkelte kommune som har stått for bestillingen.

Budsjett for 2019 har driftsinntekter med totalt kr 10 176 000, hvorav kr 9 573 00 er refusjon fra eierkommunene. Fordelingsnøkkelen fremgår av selskapsavtalen og består av grunnbeløp etter innbyggerklasser, resterende utgifter fordeles etter innbyggertall.

Selskapet jobber med å få på plass en ny prismodell som tar utgangspunkt i kommunens internkontroll og risikosituasjon, samt kvalitet på avlagt regnskap i eierkommunene. Andre tjenester vil prises etter budsjettet/medgått ressursinnsats. Selskapet har inngått en intensjonsavtale om fusjon med Østfold kommunerevisjon IKS fra 01.01.2020, og skal etter planen fusjoneres til *Østre Viken kommunerevisjon IKS*. Sekretariatet har fått opplyst at det er for tidlig i prosessen å si noe ytterligere om budsjett og antall ansatte mv i det nye selskapet.

Revisjonsordninger i distriktet i dag

Med ny fylkeskommune Viken i 2020, kan en tenke seg at alle revisjonsenheter innenfor Viken logisk kan benyttes som revisjonsselskap, selv om den geografiske avstanden i noen tilfeller vil bli stor.

Pr. i dag (med forbehold om at det vil finne sted fusjoner og samarbeid i forbindelse med kommunereform) finner vi disse offentlige revisjonsordningene i Akershus, Buskerud og Østfold (Viken 2020):

- Østfold kommunerevisjon IKS
- Indre Østfold kommunerevisjon IKS
- Bærum kommunerevisjon
- Romerike Revisjon IKS
- Follo Distriktsrevisjon IKS
- Buskerud Kommunerevisjon IKS
- Kommunerevisjon IKS
- Innlandet revisjon IKS

Pr. i dag finner vi disse private revisjonsordningene for kommuner i Akershus, Buskerud og Østfold (Viken 2020):

- Deloitte AS
- KPMG
- BDO AS

De ulike alternativene

Ifølge koml. § 78 nr. 3 kan kommunestyret velge mellom følgende tre alternative revisjonsordninger:

- Ansette egne revisorer
- Delta i interkommunalt samarbeid/selskap («Offentlig revisjon»)
- Kjøpe hele eller deler av revisjonstjenestene i markedet (Konkurransetsatt revisjon)

Ansette egne revisorer

Kommunen kan ansette egne revisorer til å dekke kommunens behov for revisjonstjenester. Det er bare Oslo, Trondheim, Bærum og enkelte fylkeskommuner som benytter denne

ordningen i dag. Revisorene blir da ansatt i kommunen, men revisjonens uavhengighet er likevel sikret ved at de bare er underlagt kontrollutvalget og kommunestyret. Rådmannen har ingen instruksjonsmyndighet overfor revisorene.

Fordeler med egne ansatte revisorer er at disse har kontinuerlig fokus på egen kommune og kan være lett tilgjengelig for politikere og administrasjon. Oppgaven som revisor for bare en kommune gir god kunnskap om interne forhold og kommunen generelt.

Ulemper ved egen kommunerevisjon er mulig sårbarhet ved liten organisasjon og tette forhold mellom revisor og administrasjonen. Lite fagmiljø kan i tillegg tenkes å påvirke rekruttering.

«Offentlig revisjon»: Deltagelse i interkommunalt selskap/samarbeid i egen regi

De aller fleste kommuner har valgt å samarbeide om revisjon med andre kommuner i en interkommunal ordning. Disse er enten organisert etter § 27 i kommuneloven, som samvirkeforetak eller som interkommunale selskaper (IKS) etter Lov om interkommunale selskaper (Iks-loven). Med unntak av Bærum kommunerevisjon er alle de offentlige revisjonsselskapene i Akershus, Buskerud og Østfold organisert som IKS pr i dag.

§ 27-samarbeid/kommunalt oppgavefelleskap

Etter at ny kommunelov ble vedtatt i sommeren 2018, ble det klart at § 27 samarbeidsformen blir endret. Dagens § 27-selskaper må omdannes enten til kommunalt oppgavefelleskap eller omorganiseres til annen selskapsform (IKS, AS eller SA).

Samtlige deltakerkommuner må være representert i det øverste eierorganet i et oppgavefelleskap, representantskapet. Representantskapet kan igjen opprette et styre. Deltakerne vil ha ubegrenset økonomisk ansvar for sin del av oppgavefelleskapets forpliktelser, tilsvarende som for IKS.

Opgavefelleskapet anses å være en enkel samarbeidsform, med en «løsere» tilknytning til eierkommunene enn for eksempel et IKS. Pr. i dag er det ingen revisjonsselskaper organisert som § 27 samarbeid i Akershus, Buskerud og Østfold.

Interkommunalt selskap - IKS (Ordning pr. i dag)

Interkommunalt selskap er regulert i egen lov, Iks-loven, etter mønster av de forvaltningsmessige prinsippene i aksjeloven. Selskapsformen er særlig tilpasset kommunale eiere og IKS-loven harmoniserer med kommunelovens bestemmelser. Selskapet er et eget rettssubjekt og har arbeidsgiveransvar for sine ansatte.

Deltakerne inngår en selskapsavtale som angir hvem som er selskapets deltakere og dets formål, eierandeler, representasjon i representantskapet, innskuddsplikt og antall styremedlemmer. Avtalen bør også ha et punkt om levering av revisjonstjenester til den enkelte kommune med angivelse av den perioden kommunen forplikter seg til å delta i samarbeidet samt oppsigelsesfrist. Det enkelte kommunestyre utøver sin myndighet gjennom representantskapet og har instruksjonsmyndighet over sin representant. Representantskapet velger selskapets styre.

Dersom man velger et IKS som revisjonsordning, vil det i teorien være mulig å søke seg inn i ethvert interkommunalt revisjonsselskap i hele landet. Inntreden vil i så fall måtte godkjennes av de øvrige eier-/deltagerkommunene. Det må også fastsettes på hvilke vilkår inntreden skal skje, og om kommunen skal betale innskudd ved inntreden.

Fordeler ved interkommunale selskaper/samarbeid er at de er underlagt vanlige forvaltningsmessige lover og forskrifter og er åpne for politisk innsyn og kontroll. De kjenner godt det kommunale systemet både administrativt og politisk. Større interkommunale selskaper er robuste og bør ha kapasitet til å betjene eierne med kvalitativt gode

revisjonstjenester. Det etableres fagmiljøer som kommunene ikke ville fått alene, og både kvalitet og ressursbruk synes å påvirkes i positiv retning.

En ulempe med IKS-organiseringen kan være svekket politisk styring med kommunes oppgaver. Dessuten er det ressurskrevende at alle vedtektsendringer og økonomiske saker av vesentlig karakter skal legges fram for alle eierne. Ved for eksempel vedtektsendringer vil et IKS med mange eiere medføre tidkrevende saksbehandling, og endringer er avhengig av likelydende kommunestyrevedtak hos eierkommunene.

Når et interkommunalt samarbeid er opprettet for å primært dekke eiernes behov, anses dette å falle innunder begrepet egenregi, og regelverket for offentlige anskaffelser kommer ikke til anvendelse. Med egenregi menes at selskapet må ha det alt vesentlige av sin omsetning rettet mot eierne. Annen kommersiell aktivitet skal være begrenset, og kan ikke overstige 20%.¹ Dette betyr at interkommunale selskaper som oftest ikke kan delta i konkurranse om revisjonstjenester i markedet av særlig omfang.

Uttreden av et interkommunalt selskap

Minimumsbestemmelsen, og hovedregelen, i IKS-loven angir at uttreden må varsles skriftlig ett år i forveien.

De ansattes pensjoner og inngåtte langtidskontrakter om leie er eksempler på selskapsforpliktelser som må avklares økonomisk ved uttreden.

Det har vært vanlig å inngå avtaler der de deltakende kommunene har forpliktet seg til å kjøpe alle revisjonstjenester fra det aktuelle selskapet/samarbeidet. Det vil i disse tilfellene ikke være mulig å konkurransesutsette bare deler av revisjonen uten å si opp eller reforhandle hele avtalen.

Kjøpe revisjonstjenester i markedet – konkurranseutsatt revisjon

Kommunestyret kan velge å konkurranseutsette hele eller deler av revisjonstjenesten kommunen har behov for. Med forbehold om at annet ikke er avtalt, kan for eksempel kommunen velge å konkurranseutsette regnskapsrevisjonen og beholde forvaltningsrevisjonen i den ordningen man allerede har, eller motsatt, eller man kan velge å kjøpe alle revisjonstjenestene. Omlag 12% av norske kommuner har konkurranseutsatt revisjon og kjøper tjenester i markedet. Tilbyderne kan være både private revisjonsselskaper og offentlig eide revisjonsselskaper av en viss størrelse. I mange tilfeller vil likevel offentlige revisjonsselskaper utelukkes fra å delta på grunn av kravet om egenregi: Hoveddelen av offentlige revisjonsselskapers omsetning må være rettet mot eierne og de kan derfor ikke delta i anbudskonkurranser av særlig omfang (se saksfremleggets s 4 og note 1).

Når en kommune ønsker å kjøpe revisjonstjenestene i markedet, gjelder regelverket for offentlige anskaffelser, og kommunen har ingen eierforpliktelser overfor selskapet.

Hensikten med å anskaffe tjenesten i markedet er å sikre effektiv ressursbruk gjennom konkurranse. Gjennom anskaffelsesprosessen kan kontrollutvalget ha direkte påvirkning og mulighet til å stille en rekke krav til leveransen.

Ved konkurranseutsetting velges kommunens revisor for en bestemt periode, gjerne 2 til 4 år. Deretter legges oppdraget ut på anbud igjen og det blir et regelmessig skifte av revisjon med de fordeler og ulemper det innebærer.

Erfaring fra andre kontrollutvalgssekretariater viser at kjøp av revisjonstjenester i markedet er en tidkrevende prosess fra det besluttes å gjennomføre konkurranse til anskaffelsen er avsluttet og revisor engasjert. Det kan ta fra ½ år til 1 år med forberedelse av

¹ Forskrift om offentlige anskaffelser § 3-1 b.

konkurransesgrunnlag, forankring i kontrollutvalg og kommunestyre, offentlig utlysning på Doffin (for anskaffelser over 1,3 millioner i kontraktperioden) med gjeldende frister, gjennomgang og valg av tilbyder, innstilling fra kontrollutvalg, behandling i kommunestyret, tildeling av oppdrag, klagefrist og kontraktskriving. Perioden for kontrakten må avklares i konkurransegrunnlaget og ny konkurranseutsetting må foretas innen periodens utløp.

Konkurranseutsetting av revisjonstjenesten og kontraktsoppfølging er oppgaver som krever ekstra tid og ekstra kostnader, og det vil for mange kontrollutvalgssekretariat være nødvendig å søke ekstern bistand til dette.

Ofte blir god kunnskap og erfaring om revidert enhet som blir opparbeidet over tid, trukket fram som fordelaktig i revisjon. Dette må vurderes opp mot nytten ved skifte av revisor som kan ha annen erfaringsbakgrunn og se ting med «nye øyne».

Fordeler med store private revisjonsselskaper er at de har betydelige ressurser og en stor organisasjon å spille på som dekker mange fagområder. Dette gjør dem robuste med tanke på leveranser og mindre sårbare enn små organisasjoner. Revisors uavhengighet blir i større grad definert når det er et tydelig skille mellom den som utfører revisjonsoppdraget og kommunen som bestiller.

Mulige ulemper ved privat revisjon kan være noe mindre erfaring med offentlig forvaltning og politiske kulturer. Avstanden til revisor kan tenkes å være lengre, og belastningen på administrasjonen kan bli høyere kontra offentlig revisjon som i større grad innhenter informasjon selv. Prosessen med konkurranseutsetting hvert andre til fjerde år kan være tidkrevende og kostbar.

Kommunestyret er etter innstilling fra kontrollutvalget forpliktet til å velge den tilbyder som i størst grad tilfredsstillende tildelingskriteriene. Tildelingskriteriene kan gå bare på pris, eller man kan i tillegg velge å trekke inn faktorer som kvalitet, leveringstid, miljøkrav m.m.

Økonomi

For kommunens del er det behov for både kvalitetsmessig gode og samtidig billige revisjonstjenester.

Utgiftene til revisjon varierer mellom landets kommuner og forklaringene er mange og sprikende. Det er heller ikke lett å finne empiri som konkluderer i den ene eller andre retningen om hvilken av løsningene som er den rimeligste for kommunene.

I rapporten *Utgifter til revisjon i kommunar og fylkeskommunar*² konkluderes det med at det ikke er organisasjonsform som regulerer pris, men at «*Tenestevolumet er einaste forklaringsvariabel med signifikant effekt*».

En masteroppgave fra 2017³ finner at kommunens kostnader til kontroll og revisjon reduseres noe ved konkurranseutsetting. Samtidig finner analysen at lavere pris kan skyldes «regnskapsteknisk» kostnadsflytting, redusert omfang av regnskapsrevisjon og færre bestillinger av forvaltningsrevisjon. Analysen viser også at transaksjonskostnadene ved konkurranseutsetting er relativt høy.

Det vurderes at det er stor usikkerhet til kostnader dersom revisjonen *konkurranseutsettes*, kostnadene vil først bli definert etter at tilbudene er mottatt i anbudsprosessen. Ved kjøp i

² *Utgifter til revisjon i kommunar og fylkeskommunar* Vestlandsforskning; 2011

³ «*Konkurranseutsetting av kommunal revisjon - en studie om fordeler og utfordringer ved konkurranseutsetting*» Norges Handelshøgskole

markedet påløper transaksjonskostnader knyttet til anskaffelse, kontraktstyring og oppfølging.

Å ansette *egen revisor* kan være kostnadskreven og til dels lite effektiv i mindre kommuner med få ansatte. Den eller de som ansettes som revisorer vil ofte ha behov for videreutvikling av kompetanse, og fagmiljøet vil være lite.

Et *interkommunalt samarbeid* vil revisjonen leveres etter selvkost siden det ikke er forventninger til fortjeneste.

Ved *uttredd eller avvikling* av et interkommunalt selskap vil det følge utgifter for kommunen når det gjelder forpliktelser overfor ansatte, pensjon osv. Slike utgifter bør også avveies i totalvurderingen av pris.

Det vil i alle tilfeller være krevende å sammenlikne kostnader til revisjonstjenester mellom kommunale, interkommunale og private, og også fra kommune til kommune. I en vurdering av pris må det også ses på hvilke tjenester som inngår i avtalen/leveransen, antall rapporter og rapportenes kvalitet/omfang. Det er derfor ikke mulig å sammenlikne tjenester uten vesentlig kjennskap til innholdet i revisjonsarbeidet. Lokale forhold som kommunens størrelse og den enkelte kommunes risikograd er også faktorer som er med på å påvirke revisjonskostnadene.

Vurdering

De tre ordningene for organisering er til dels vanskelig å sammenlikne, og det kan være mer politiske/ideologiske hensyn som ligger til grunn for å velge det ene fremfor det andre. Det er argumenter som taler både for og imot de ulike revisjonsordningene. Vurderinger som kan legges til grunn er forsøkt presentert i følgende matrise⁴:

⁴ Utarbeidet av NKRF

	Ansette egne revisorer	Interkommunalt samarbeid	Kjøp i markedet
Nærhet	Høy grad av nærhet i egenskap av å være kommunens egen revisjon.	Lokal forankring og sterk tilknytning til kontrollutvalgene og kommunestyrene i eierkommunene.	Få, sentraliserte tilbydere kan redusere geografisk nærhet og tilstedeværelse.
Service	God kundeoppfølging og tilgjengelighet. Stor fleksibilitet, kan møte kommunens behov på kort varsel. Kontinuitet i revisjonsarbeidet.	God kundeoppfølging og tilgjengelighet. Kontinuitet i revisjonsarbeidet.	God kundeoppfølging og fokus på god service for å beholde kunden. Fare for manglende kontinuitet i revisjonsarbeidet dersom det velges ny revisor for hver kontraktsperiode.
Innsynsrett i selskapet	Innsynsrett i revisors arbeidspapirer. Direkte underlagt kontrollutvalget.	Innsyn basert på frivillighet eller avtale.	Innsyn basert på frivillighet eller avtale.
Uavhengighet	Uavhengighet sikret gjennom ansettelse av kommunestyret.	Uavhengighet sikret gjennom kontrollutvalget som bestiller og ytterligere ved at tjenesten er organisert utenfor kommunen.	Uavhengighet sikret gjennom kontrollutvalget som bestiller og ytterligere ved at tjenesten er organisert utenfor kommunen. Ingen kommunal eiertilknytning.
Kompetanse	Inngående kjennskap til egen kommunes virksomhet. Små enheter kan ha for liten bredde i sin kompetanse.	Enhetens størrelse sikrer god kompetanse. Kommunal spesialkompetanse. Overføringsverdi mellom kommunene.	Ofte store, internasjonale selskaper. Kompetansenivå varierer med organisatorisk nivå i selskapet. Høy generell kompetanse på partner- og managernivå. Virksomhet med hovedfokus på privat næringsvirksomhet kan gi alternative innfallsvinkler. Risiko for manglende forståelse for kommuner som politisk styrte organisasjoner.
Leveringsdyktighet	Små enheter kan ha kapasitetsproblemer. Sårbare ved sykdom og avgang.	Større enheter sikrer leveringsdyktighet. Sårbare dersom kommuner ønsker å gå ut av samarbeidet. Kan hovedsakelig bare ha eierne som kunder.	Store enheter kan gi sikre og rettidige leveranser. Mindre sårbare ved tap av kontrakter pga privat sektor som marked.

Økonomi	Bestemmes av de ansattes lønnsnivå. Kommunal sektor er ikke lønnsledende. Ingen profittmotiv.	Bestemmes av de ansattes lønnsnivå som bestemmes av de styrende organer hvor eierne er representert. Muligheter til å utnytte stordriftsfordeler. Ingen profittmotiv.	Konkurransen i markedet kan gi lavere pris på kjerneleveransen. Kan risikere tilleggsregninger dersom kommunen har for svak intern kontroll noe som kan føre til mindre forutsigbarhet. Økte transaksjonskostnader. Private tilbydere har ofte høyere lønnsnivå og er profittmotiverte organisasjoner.
----------------	---	---	--

Avsluttende kommentarer

Valg av revisjonsordning vil påvirke hvilken revisor kommunen kan engasjere. Saken legges derfor frem uten forslag til vedtak.

Sannsynligvis vil det vil være pris og kvalitetsforskjeller fra revisjonsselskap til revisjonsselskap i større eller mindre grad. Sekretariatet vurderer at det først ved innhenting av konkrete tilbud vil være mulig å se hva som faktisk vil inngå i tjenestene og hva som er de reelle kostnadene. Det er imidlertid verdt å merke seg at den revisjonsordning som velges somregel utelukker de øvrige ordningene.

På bakgrunn av dagens situasjonsbilde i sammenheng med valg av ordning kan følgende alternativer til prosesser videre tenkes som aktuelle:

- Beholde dagens løsning
- Flere enheter blir slått sammen og eierne etablerer et nytt selskap i egenregi
- Tre ut av et eksisterende samarbeid/selskap og søke inntreden i et annet eksisterende interkommunalt selskap/samarbeid
- Tre ut av et eksisterende samarbeid/selskap og kjøpe revisjonstjenester i markedet

Generelt vil det være en fordel at skifte av revisor skjer når revisjonen av forrige års regnskap er avsluttet.

Sekretariatet gjør oppmerksom på at valg av annen ordning innebærer eierskapsmessige konsekvenser i nåværende revisjonsordning. Eierkommune som søker uttreden må iverksette oppsigelse i henhold til IKS-loven og selskapsavtalen.

Eierskapsutøvelsen i interkommunale selskap er utenfor kontrollutvalgets ansvarsområde. Likevel vil sekretariatet bemerke at denne type saker over tid kan oppleves som belastende for ansatte, og det er derfor særlig viktig at kommunen opptrer ansvarlig og ryddig som eier, slik at hensynet til de ansatte også ivaretas i slike prosesser.

Alternativer/utkast til vedtak

Kontrollutvalget anbefaler kommunestyret å beholde dagens revisjonsordning, og fremmer følgende innstilling til kommunestyret:

Kommunestyret vedtar å beholde dagens revisjonsordning, med videre deltakelse i Indre Østfold Kommunerevisjon IKS/Østre Viken kommunerevisjon IKS.

Kontrollutvalget anbefaler kommunestyret å beholde dagens revisjonsordning, men å søke inntreden i annet interkommunalt selskap/samarbeid, og fremmer følgende innstilling til kommunestyret:

Kommunestyret vedtar å søke inntreden i annen offentlig revisjonsordning i egenregi, og ber kontrollutvalget utrede aktuelle selskaper. Kommunestyret forutsetter at det avtales et opplegg for at nåværende revisor foretar og avslutter regnskapsrevisjonen for regnskapsåret

2019. Dette oppdraget vil anslagsvis vare til juni 2020. Kommunen søker uttreden i Indre Østfold kommunerevisjon IKS.

Kontrollutvalget anbefaler kommunestyret å kjøpe revisjonstjenester i markedet, og fremmer følgende innstilling til kommunestyret:

Kommunestyret vedtar å kjøpe revisjonstjenester i markedet, og ber kontrollutvalget utrede alternative selskaper. Kommunestyret forutsetter at det avtales et opplegg for at nåværende revisor foretar og avslutter regnskapsrevisjonen for regnskapsåret 2019. Dette oppdraget vil anslagsvis vare til juni 2020. Kommunen søker uttreden i Indre Østfold kommunerevisjon IKS.

AREMARK
KOMMUNE

Arkiv: 038
Arkivsaksnr: 2017/812-24
Saksbehandler: Mette Eriksen

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Kommunestyret	61/19	20.06.2019

Haldenvassdragets Kanalselskap - eierskap

Vedlegg

- 1 Fylkeskommunenes eierskap i Haldenvassdragets kanalselskap-saksframlegg
- 2 Fylkeskommunenes eierskap i Haldenvassdragets kanalselskap-fylkesutvalgets vedtak

Saksopplysninger

Fylkesutvalget har gjort vedtak om at Østfold Fylkeskommune trekker seg ut av eierskapet i Haldenvassdragets kanalselskap og at aksjene skal fordeles på eierkommunene. Østfold fylkeskommune vil gi økonomisk driftsstøtte tilsvarende det samlede støttebeløpet som gis i dag.

Viser til vedlagte saksframlegg og møteprotokoll fra møte i fylkesutvalget 06.06.19.
Endelig vedtak blir fattet i Fylkestinget 20.06.19

Saken legges frem for Aremark kommunestyre til behandling.

Rådmannens innstilling

Saken legges frem uten innstilling.

Saksnr.: 2009/2934
Løpenr.: 108350/2019
Klassering: 027
Saksbehandler: Morten Hanisch

Møtebok – Saksframlegg

Behandlet av	Møtedato	Utvalgssaksnr.
Fylkesutvalget	06.06.2019	
Fylkestinget	20.06.2019	

Fylkeskommunens eierskap i Haldenvassdragets kanalselskap

Vedlegg:

- 1 Haldenvassdragets kanalselskap - omfangsnotat våren 2019

Fylkesordførers forslag til innstilling

1. Østfold fylkeskommune trekker seg ut av eierskapet av Haldenvassdragets kanalselskap. Aksjene fordeles på eierkommunene.
2. Østfold fylkeskommune gir økonomisk driftsstøtte til kanalselskapet, for finansiering av drift, skjøtsel og forvaltning av kulturminnet, tilsvarende det samlede støttebeløpet som gis i dag. Det utarbeides en avtale med kommunene.
3. Fylkeskommunen kan gi økonomisk støtte til eventuelle utviklingsprosjekter i regi av Regionalparken og/eller Kanalselskapet etter søknad, vurdert på lik linje og etter samme kriterier som andre søknader.

Fylkesordførers behandling

For å sikre driftsstøtte fra fylket utarbeides det en avtale med kommunene som overtar aksjene.

Sarpsborg, 16. mai 2019

Ole Haabeth
fylkesordfører

Fylkesrådmannens anbefaling

1. Østfold fylkeskommune trekker seg ut av eierskapet av Haldenvassdragets kanalselskap. Aksjene fordeles på eierkommunene.
2. Østfold fylkeskommune gir økonomisk driftsstøtte til kanalselskapet, for finansiering av drift, skjøtsel og forvaltning av kulturminnet, tilsvarende det samlede støttebeløpet som gis i dag.
3. Fylkeskommunen kan gi økonomisk støtte til eventuelle utviklingsprosjekter i regi av Regionalparken og/eller Kanalselskapet etter søknad, vurdert på lik linje og etter samme kriterier som andre søknader.

Sarpsborg, 8. mai 2019

Anne Skau
fylkesrådmann

Elin Tangen Skeide
kst. fylkesdirektør

Bakgrunn for saken

Fylkeetinget vedtok 5.12.18, ved behandling av Østfold fylkeskommunes budsjett for 2019, følgende:

Det pågår nå en forvaltningsrevisjon av Haldenvassdragets Kanalselskap. I lys av denne bør det igangsettes et arbeid mellom eierne av selskapet, med formål å få eierne til å samle seg rundt en felles eierstrategi for selskapet. Det er i den forbindelse viktig at avtalen mellom aksjonærene som omhandler tilskudd til drift av selskapet gjennomgås, og fornyes, hvis det er formålstjenlig. Fylkesrådmannen bes ta initiativ til dialog med de øvrige aksjonærene slik at arbeidet startes opp.

Fylkeetinget understreker viktigheten av at Haldenvassdragets Kanalselskap drifter et industrielt kulturminne. Det er derfor viktig at dette gjøres på en slik måte at midler selskapet i dag får fra blant annet Riksantikvaren, ikke settes i spill.

Fylkeetinget behandlet 28.3.19 fylkesrevisjonens selskapskontroll av Haldenvassdragets kanalselskap. Følgende ble vedtatt:

1. Fylkeetinget ber fylkesrådmannen inngå en ny avtale med selskapet om fordeling av årlig driftstilskudd til selskapet.

2. Fylkeetinget ber fylkesrådmannen sørge for at fylkeskommunens retningslinjer for saksbehandling følges.

Fylkeetinget oversender rapporten til styret i Haldenvassdragets Kanalselskap AS og ber styret:

1. Sørge for at selskapet etablerer en god internkontroll i administrasjonen/ selskapet.

2. *Sørger for at fullmakter blir utarbeidet i tråd med selskapets vedtekter og øvrige instruksjer.*

Fakta

Østfold fylkeskommune er største eier i kanalselskapet. De øvrige eierne er kommunene langs kanalen, Haldenvassdragets brukseierforening og flere andre private (næringsdrivende) eiere.

Som følge av Regionreformen får fylkeskommunen overført/delegert en rekke nasjonale oppgaver. Dette medfører at fylkeskommunen ved tildeling av tilskudd selv risikerer å stå som søker, hvilket vil innebære en uheldig rolleblanding.

Det er opprettet et arbeidsutvalg for de offentlige eierne i Haldenvassdragets kanalselskap, der ordførerne i Aurskog-Høland, Marker, Aremark og varaordførere i Halden deltar, ved siden av komiteleder i Næring- og kulturkomiteen i Østfold fylkeskommune og representanter fra administrasjonen i fylkeskommunen. Det er avholdt flere møter for å komme til en omforent løsning. Konklusjonen så langt er at kommunene kan være enig i at fylkeskommunens eierskap/aksjer overføres til kommunene dersom det ligger en tilstrekkelig, langsiktig økonomisk forpliktelse i bunnen fra fylkeskommunens side.

Fylkesrådmannens vurdering

Østfold fylkeskommune inviterte øvrige aksjeeiere til et møte 11. februar 2019 for å drøfte strategisk retning i Haldenvassdragets Kanalselskap i lys av Regionreformen, fylkesrevisjonens innstilling og fylkestingets budsjettvedtak. Det ble besluttet å utforme et «omfangsnotat» til politisk behandling senest juni 2019. Notatet skulle avklare ambisjonsnivå og fordeling av oppgaver og finansiering (se vedlegg)

Kommunene er naturlig nok bekymret for økonomien i selskapet. Den vedtatte strategien av 2018 omfattes som for ambisiøs i forhold til økonomien. Det er derfor ønskelig å justere ambisjonsnivået. Det er enighet om at hovedoppgaven som skal finansieres er tredelt:

1. Skjøtsel av kulturminnet, inkludert bygningsmassen
2. Drift av slusene
3. Parkforvaltningen ved kulturminnet

Selv om fylkeskommunen i sin tid var pådriver i å rigge opp Regionalparken som utviklingsorgan, har den i dag ingen rolle utover å støtte økonomisk etter søknad. På den måten unngås rollekonflikter og alle søknader kan vurderes på like premisser.

For fylkeskommunen fremstår det derfor som mest ryddig om det gjøres følgende, tilsvarende, organisatoriske grep i Haldenvassdragets kanalselskap:

1. Fylkeskommunen trekker seg ut av eierskapet av kanalselskapet.

2. Fylkeskommunen gir økonomisk driftsstøtte til kanalselskapet, til finansiering av drift, skjøtsel og forvaltning av kulturminnet, tilsvarende det samlede støttebeløpet som gis i dag.
3. Fylkeskommunen gir økonomisk støtte til eventuelle utviklingsprosjekter i regi av regionalparken og/eller kanalselskapet etter søknad, vurdert på lik linje og etter samme kriterier som andre søknader.

Grepene innebærer at fylkeskommunen trekker seg ut av roller som kan innebære mål- og rollekonflikter, bl.a. i sin nye rolle som forvalter av statlig kulturminnemyndighet. Samtidig sikres kanalselskapet et finansielt driftsgrunnlag på lik linje med dagens, hvilket skal være tilstrekkelig for å ivareta kjerneoppgavene i virksomheten sett fra regionalt perspektiv.

Gjenværende eiere vil i hovedsak være kommunene og grunneiere som har en egeninteresse i å ivareta «sitt» kulturminne, som er av nasjonal interesse. De vil da stå frie til å drøfte på hvilken måte eventuelle utviklingsprosjekter skal kunne organiseres, finansieres eller håndteres i regi av kanalselskapet.

Fylkesutvalgets behandling:

Representanten Siv Henriette Jacobsen (Ap) fremmet følgende endringsforslag i punkt 2:

Østfold fylkeskommune gir økonomisk driftstøtte til kanalselskapet for finansiering av drift, skjøtsel og forvaltning av kulturminnet, tilsvarende det støttebeløpet som kommunene i Østfold gir. Det utarbeides en avtale med kommunene som forelegges fylkesutvalget til orientering.

Representanten Simen Nord (H) fremmet følgende forslag:

Fylkeskommunen opprettholder sine økonomiske bidrag frem til etablering av Viken og forutsetter at Viken i forkant av budsjettarbeidet for 2021 har avklart hvordan Haldenkanalen skal ivaretas i Viken i samarbeid med Aremark, Marker Aurskog Høland og Halden.

Votering:

Innstillingens punkt 2 fikk ingen stemmer og falt.

Siv Jacobsens forslag til nytt punkt 2 ble enstemmig vedtatt.

Hele innstillingen med Siv Jacobsens forslag til nytt punkt 2 ble vedtatt med 7 stemmer (Ap, Sp, KrF, SV) satt opp mot Simen Nord's forslag som fikk 4 stemmer (H, FrP, V) og falt.

Fylkesutvalgets innstilling 06.06.2019:

1. Østfold fylkeskommune trekker seg ut av eierskapet av Haldenvassdragets kanalselskap. Aksjene fordeles på eierkommunene.
2. Østfold fylkeskommune gir økonomisk driftstøtte til kanalselskapet for finansiering av drift, skjøtsel og forvaltning av kulturminnet, tilsvarende det støttebeløpet som kommunene i Østfold gir. Det utarbeides en avtale med kommunene som forelegges fylkesutvalget til orientering.
3. Fylkeskommunen kan gi økonomisk støtte til eventuelle utviklingsprosjekter i regi av Regionalparken og/eller Kanalselskapet etter søknad, vurdert på lik linje og etter samme kriterier som andre søknader.

Saksordfører: Siv Henriette Jacobsen (Ap)

Representanten Johan Edvard Grimstad (Sp) trådte inn i møtet igjen.

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskap	68/19	06.06.2019
Kommunestyret	62/19	20.06.2019

Oppfølging av renovasjonssak - 25.04.2019

Vedlegg

1 Vedtak__KS_25.04.2019

Saksopplysninger

Det er flere punkter innen renovasjon som har kommet i lyset siden forrige kommunestyrevedtak. Derfor er denne saken delt opp med 4 temaer.

1. Muligheter for containere på hyttefelt.

Administrasjonen hadde møte med Årbu hyttevelforening 16.mai. De ønsket å diskutere renovasjonsordningen ved Årbu hyttefelt med de nye papirbeholderne som skal komme. De mente de ikke ville ha plass til flere beholdere utover de 16 beholderne de har i dag for restavfall. Da muligheten for containere kom opp var de svært positive til dette. Dette mener også administrasjonen kan være et godt tilbud for både Årbu og flere hyttefelt som Sjøvik, Skjulstad, Buer og Moen med flere. Ved utplassering av containere med sensorer vil de til enhver tid bli tømt ved behov. I avtalen som er inngått med renovatør er det innlagt pris for tømning av containere.

2. Budsjett og kostnader rundt ny søppelbeholder.

I sak 34/19 vedtok kommunestyret å innføre en ny renovasjonsordning for papir, papp og kartong (PPK). Samt at Rådmannen ble bedt belyse budsjettmessige konsekvenser og endringer i gebyrsatsene som en konsekvens av punktene over (i vedtaket, ligger som vedlegg til saken) og legge dette fram for kommunestyret før ordningen innføres.

Investeringene vil se slik ut:

Antall nye PPK-beholdere (basert på antall bolig/hyttebeholdere som finnes per i dag):	Pris pr.beholder m.montert lokk	Pris ID-merker pr.merke	Pris utkjøring pr.beholder
1310	300,00	8,00	100,00
	393 000,00	10 480,00	131 000,00
Totalt (inkludert uforutsette utgifter på 15%):		614 652,-	

Beholderne kan også leveres uten påmontert lokk for så å monteres når de ankommer kommunen. Da er det mulighet til å ha flere beholdere i en lastebil (816 stykk), enn med lokkene på montert (672), men for i dette tilfellet blir det to lastebillass uansett om kommunen velger å få beholderne med lokk på eller ei. Å motta beholderne uten lokk og montere dem på selv, vil trolig ikke bespare kommune for utgifter da kommunen må bruke egne ressurser for å på lokkene, som allerede har andre prioriteringer å ivareta.

Videre vil det bli følgende utgifter i forhold til drift:

Pris innsamling pr.beholder	
	20,00
	26 200,00
Drift pr. år	314 400,00

Kostnader for å levere PPK: Om befolkningen er flink til å sortere gir mottakeren kommunen 175,- per beholder, men om man ikke er så nøye på å sortere godt nok vil det gi kostnader ved levering. Per Olaussen (Halden kommune, renovasjon) mener vi trolig ligge på rundt 0,- i det regnestykket.

Kommunen vil spare penger på at det ikke vil være behov for å tømme papirkontainerne like ofte og kanskje i fremtiden fjernes helt.

3. Næringsavfall

Renovasjonsordningen i Aremark omfatter i dag også næringsavfall. Dette er ikke i samsvar med reglene for selvkost. Renovasjonsordningen må ordnes slik at det skilles mellom husholdningsavfall og næringsavfall i kommunen.

I forhold til forurensingsloven er kommunen pliktig å ta imot husholdningsavfall, mens de som produserer næringsavfall må sørge for egen tømming. Derfor foreslår rådmannen å stramme inn på dette sett opp imot praksisen som eksisterer i kommunen i dag. Dagens gebyrregulativ ivaretar ikke næring da det i forhold til renovasjon, feiing/tilsyn og vann/avløp/slam, regulativet omtaler kun bolig/fritidsbolig.

Forurensningsloven

§ 30. Kommunal innsamling av husholdningsavfall m.v, 1.ledd.:

Kommunen skal sørge for innsamling av husholdningsavfall. Forurensningsmyndigheten kan i forskrift eller i det enkelte tilfellet pålegge kommunene å innføre ordninger for sortering av avfallet. Et slikt pålegg må baseres på en samlet vurdering av kostnadene dette vil innebære i forhold til de miljøfordeler som oppnås.

§ 32. Håndtering av næringsavfall, 1.ledd:

Den som produserer næringsavfall, skal sørge for at avfallet blir brakt til lovlig avfallsanlegg eller gjennomgår gjenvinning, slik at det enten opphører å være avfall eller på annen måte kommer til nytte ved å erstatte materialer som ellers ville blitt brukt. Annen disponering av

avfall fra fiske, jordbruk og skogbruk mv. er likevel tillatt, såfremt forurensningen dette kan medføre omfattes av § 8 første ledd nr. 1.

4. Oppfølging av vedtak i kommunestyret - orientering

Da sak 34/19 var oppe til behandling i kommunestyret inneholdt rådmannens innstilling følgende punkt:

Rådmannen bes innføre en ordning der abonnenter som ligger til mindre veier der det er 4 beholdere eller færre setter beholderen ut til nærmeste hovedvei, eller samlingspunkt for renovasjon.

En av grunnene til at dette punktet var med i saken er at det finnes en del veier i kommunen som ikke er framkommelig for dagens renovasjonsbil. De har blitt større og tyngre siden innsamling av søppel begynte. Derfor er det en del søppelbeholdere som må flyttes på grunn av framkommeligheten og HMS-krav for sjåførene, de skal ikke utsette seg for fare. Samtidig ønsker ikke renovatøren å kjøre på folks plener eller grøfter da det kan gi skader både på grunnen og kjøretøy som vil gi økte utgifter.

Vurdering

1. Muligheter for containere på hyttefelt.

Rådmannen ser veldig positivt på å tilby containere ved hyttefelt og ønsker snarlig å innarbeide dette i renovasjonsordningen. Dette vil gi muligheter til hyttefolket for renovasjon hele året uten å få problemer med store søppelbeholdere som står utplassert ved hyttefeltene i dag. Når det er så mange beholdere samlet på en plass slik det er mange steder gjør det vanskelig å holde brøytet og isfritt rundt beholderne, samt at arealene som kreves for å ha så mange blir mer enn det mange har plass til. Derfor er det mer hensiktsmessig å kunne begrense antallet beholdere særlig nå når PPK-beholderne skal ut.

Inntil videre bør da vedtaket om helårsgebyr mot helårsrenovasjon bli stående og eventuelt justere gebyrene når man ser hvordan selvkosten blir fremover.

2. Budsjett og kostnader rundt ny søppelbeholder.

Grovkalkyler viser at gebyrene vil øke med ca.10-15% med denne PPK-ordningen. Her kan det bli justeringer om det innføres en container løsning for hyttefelt og fjerner næringsavfall.

3. Næringsavfall

Kommunen bør fjerne næringsavfallet fra innsamlingen av husholdningsavfall. På en side kan det være fordeler med å ta imot næringsavfallet via kommunens renovasjonsordning da man sikrer at avfallet blir behandlet på riktig måte. Men på en annen side er kommunens innbyggere og hyttebefolkning med på å subsidiere private næringsdrivende som burde ivareta sitt eget avfall. I tillegg er det fare for at farlig avfall fra næringsdrivende havner på avveie om de kaster det i restavfallet. Om kommunen skal ta imot avfall fra næring og industri må dette inn i en forskrift, jf forurensningsloven §32, 3.ledd: *Forurensningsmyndigheten kan i forskrift eller i det enkelte tilfelle pålegge produsenten å levere næringsavfall til kommunalt avfallsanlegg.*

4. Oppfølging av vedtak i kommunestyret - orientering

Rådmannen henvendte seg til Ordfører om dette hvor det nå er gitt en presisering om hvordan å følge opp vedtaket og spesielt denne saken. Beskjeden var å gi alle de som må flytte beholderne sine beskjed med mulighet til å klage på beslutningen. Dette jobber nå rådmannen med å gjennomføre.

Rådmannens innstilling

1. Rådmannen bes følge opp og eventuelt innføre renovasjonsordning med containere ved hyttefelt.
2. Aremark kommunestyre godkjenner grunnlagene for den nye papir-, papp- og kartongordningen og ber rådmannen iverksette denne.
3. Rådmannen bes endre dagens renovasjonsordning slik at de skilles mellom husholdningsavfall og næringsavfall i kommunen.

Behandling i Formannskap - 06.06.2019

Rådmannens innstilling

4. *Rådmannen bes følge opp og eventuelt innføre renovasjonsordning med containere ved hyttefelt.*
5. *Aremark kommunestyre godkjenner grunnlagene for den nye papir-, papp- og kartongordningen og ber rådmannen iverksette denne.*

Rådmannen bes endre dagens renovasjonsordning slik at de skilles mellom husholdningsavfall og næringsavfall i kommunen.

Rådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Rådmannen bes følge opp og eventuelt innføre renovasjonsordning med containere ved hyttefelt.
2. Aremark kommunestyre godkjenner grunnlagene for den nye papir-, papp- og kartongordningen og ber rådmannen iverksette denne.

Behandling i Kommunestyret - 25.04.2019

Drift- og utviklingsutvalgets innstilling:

- 1. Aremark kommune innfører sortering av ny fraksjon som er papir, papp og kartong i en egen beholder. Det innføres også for fritidseiendommer.*
- 2. Aremark kommune innfører helårsrenovasjon for fritidseiendommer. Renovasjonsbeholdere (restavfall, papir, papp og kartong) plasseres på en hensiktsmessig måte slik at renovatøren får utført tømming. Det er anledning til å ha fellesbeholdere.*
- 3. Rådmannen bes belyse budsjettmessige konsekvenser og endringer i gebyrsatsene som en konsekvens av punktene over og legge dette frem i en sak for kommunestyret før ordningen innføres.*

Drift- og utviklingsutvalgets innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Aremark kommune innfører sortering av ny fraksjon som er papir, papp og kartong i en egen beholder. Det innføres også for fritidseiendommer.
2. Aremark kommune innfører helårsrenovasjon for fritidseiendommer. Renovasjonsbeholdere (restavfall, papir, papp og kartong) plasseres på en hensiktsmessig måte slik at renovatøren får utført tømming. Det er anledning til å ha fellesbeholdere.
3. Rådmannen bes belyse budsjettmessige konsekvenser og endringer i gebyrsatsene som en konsekvens av punktene over og legge dette frem i en sak for kommunestyret før ordningen innføres.

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Kommunestyret	63/19	20.06.2019

Endring av selskapsavtale - Østfold interkommunale arkivselskap IKS

Vedlegg

- 1 Endring av selskapsavtale 2020 pdf
- 2 Selskapsavtale fra 2020 med 13 eiere - pdf

Saksopplysninger

Det vises til vedlagte brev av 29.04.2019 fra Østfold Interkommunale Arkivselskap IKS. På grunn av kommunesammenslåinger og regionsammenslåinger blir konsekvensen navneendringer og endringer i eierandel.

I henhold til selskapsavtalen skal slike endringer godkjennes av deltakerne ved at alle tilsluttede kommuner og fylkeskommuner samtykker i endringen. På bakgrunn av dette fremmes saken til politisk behandling i kommunestyret.

Vurdering

Rådmannen viser til ovennevnte henvendelse fra arkivselskapet og den reviderte selskapsavtalen. Dette betyr at Aremark kommunes eierandel endres fra 0,31 prosent til 0,26 %. Eierandelen fastsettes i henhold til selskapsavtalens § 2 ut fra folketallet i eierkommunene/fylkeskommunen.

Det vil ikke ha noen betydning for eiertilskuddet som følge av disse endringene.

Rådmannen foreslår at kommunestyret godkjenner den foreslåtte endringen i selskapsavtalen.

Rådmannens innstilling

Aremark kommune godkjenner den foreslåtte endringen i selskapsavtalen for Østfold Interkommunale Arkivselskap IKS.

Eiere av IKA Østfold (Østfold interkommunale arkivselskap IKS)
v/rådmenn og fylkesrådmann.

Filnavn:
Kopi til:

Vår ref.: 19/92
Deres ref.:

Dato: 29.april 2019

ENDRING AV SELSKAPSAVTALE – POLITISK BEHANDLING

Det er flere kommunesammenslåinger som berører selskapet. Dette medfører at selskapsavtalen må endres på grunn av navneendringer på eierne. Askim, Eidsberg, Hobøl, Spydeberg, og Trøgstad slår seg sammen til Indre Østfold kommune fra 1.1.2020. Moss og Rygge gjør det samme og blir hetende Moss kommune.

Fellesnemnd for kommunesammenslåing i Aurskog-Høland og Rømskog kommune vedtok den 26.11.2018 å søke om medeierskap i IKA Østfold (Østfold interkommunale arkivselskap IKS). Etter kommunesammenslåing med Rømskog kommune ønsker de å videreføre deres eierskap i den nye kommunen fra 1.januar 2020. I henhold til vår selskapsavtale § 17 kreves det at alle tilsluttende kommuner/fylkeskommuner gir sitt samtykke til dette.

Fellesnemnd for Viken fylkeskommune vedtok den 5.11.2018 å videreføre Østfold fylkeskommunes eierskap inntil videre, forutsatt at eiertilskuddet ikke økes.

Endringen i selskapsavtalen gjelder § 2 - Deltakere og eierandel, gjøres gjeldende fra 1.januar 2020. Det vil ikke utgjøre noen forandringer i eiertilskudd som følge av disse endringene.

Vedlagt ligger revidert selskapsavtale med endringer av navn på eiere, som eiernes kommunestyre/fylkesting må vedta jfr. § 4 i Lov om interkommunale selskaper.

Håper på en snarlig politisk behandling, og ber om å få tilsendt vedtakene så snart de er fattet.

Med hilsen

Lene-Kari Bjerketvedt

Daglig leder

SELSKAPSAVTALE

FOR

IKA ØSTFOLD / ØSTFOLD INTERKOMMUNALE ARKIVSELSKAP IKS

Org.nr: 984 789 572

§ 1 Navn

Selskapets navn er Østfold interkommunale arkivselskap IKS. Kortformen IKA Østfold blir også brukt.

§ 2 Deltakere og eierandel

Den enkelte kommunes/fylkeskommunes eierandel, A, i selskapet er den andel kommunens/fylkeskommunens innbyggertall, B, utgjør av samtlige kommuners/fylkeskommunes innbyggertall, C, det vil si $A = B/C$.

Eierbrøken fastsettes ut fra folketallet i eierkommunene/fylkeskommunen pr. 1. januar 2018. Eierbrøken revideres hvert 4. år.

Deltakere og eierandel:

Deltakere	Org.nr	Eierandel i prosent
Aremark kommune	940875560	0,26
Aurskog-Høland	948164256	3,27
Halden kommune	959159092	5,95
Hvaler kommune	964947082	0,88
Indre Østfold kommune	920123899	8,38
Marker kommune	964944334	0,68
Moss kommune	920817521	9,31
Rakkestad kommune	94537228	1,57
Råde kommune	940802652	1,44
Sarpsborg kommune	938801363	10,67
Skiptvet kommune	941962726	0,72
Våler kommune	959272581	1,07
Viken fylkeskommune	921693230	55,8

§ 3 Selskapets formål

Selskapets formål er å utføre følgende arbeidsoppgaver:

- Medvirke til at eldre arkiver blir tatt vare på, ordnet, katalogisert og gjort tilgjengelige for offentlig virksomhet, forskning og andre administrative og kulturelle formål.
- Bistå kommunene/fylkeskommunen i arbeidet med å utvikle gode og rasjonelle rutiner for dokumenthåndtering og arkivskapende virksomhet.
- Drive informasjons- og opplæringsvirksomhet i arkivfaglige spørsmål.

§ 4 Lokalisering

Selskapet har sitt forretningskontor i Sarpsborg.

§ 5 Innskuddsplikt

Eierne skyter inn et årlig beløp til driften i samsvar med vedtak i representantskapet.

§ 6 Regnskap

Representantskapet fastsetter regnskaps- og budsjettssystem. Regnskap skal føres i henhold til Kommuneloven og God Kommunal Regnskapskikk (GKRS).

§ 7 Selskapets organ

Selskapet ledes av et representantskap og et styre.

§ 8 Representantskapet

Representantskapet består av en representant fra hvert medlem med personlige varamedlemmer.

IKA Østfold
Østfold interkommunale arkivselskap IKS

Kommunestyrene/fylkestinget i eierkommunene/fylkeskommunen velger sine representanter, og varamedlemmer. Valgperioden følger kommunevalgperioden.

Representantskapet fungerer til nytt representantskap er valgt og konstituert.

Representantskapet velger selv leder og nestleder.

§ 9 Styret

Styret har 5 medlemmer med personlige varamedlemmer.

4 av styrets medlemmer med varamedlemmer velges av representantskapet, og 1 av styrets medlemmer med varamedlem velges av og blant selskapets ansatte. Styremedlemmene velges for 4 år.

Representantskapet velger styrets leder og nestleder.

Styret fungerer til nytt styre er valgt og konstituert.

§ 10 Signatur og anvisningsrett

Selskapet forpliktes ved underskrift av daglig leder og styrets leder, eller, i dennes fravær, nestleder i fellesskap.

Selskapet ledes av daglig leder som har anvisningsrett innen rammer av vedtatte budsjetter.

§ 11 Representantskapsmøte

Ordinært møte i representantskapet skal holdes hvert år innen 1. mai. Ekstraordinært representantskapsmøte holdes, når lederen, styret eller revisor krever det. Innkalling til møte skal skje med minst 4 ukers varsel og skal inneholde sakliste.

Representantskapet er beslutningsdyktig når minst 2/3 av medlemmene er tilstede. Vedtakene gjøres med vanlig flertall av de stemmer som er avgitt. Ved stemmelikhet, har lederen dobbeltstemme.

Styrets leder, daglig leder, rådmenn/fylkesrådmann og ordførere/fylkesordfører i eierkommunene/fylkeskommunen har anledning til å delta på møtene og uttale seg.

§ 12 Representantskapets oppgaver

Representantskapet skal gjøre vedtak i de saker som selskapsavtalen bestemmer eller som styret legger frem for det.

Representantskapet skal:

- Velge 4 styremedlemmer med varamedlemmer
- Velge styrets leder og nestleder
- Vedta selskapets mål og økonomiplan
- Vedta budsjett og godkjenne årsmelding og regnskap
- Fastsette godtgjørelse til representantskapets og styrets leder, og til begge organers medlemmer

§ 13 Styremøter

Styrets leder sørger for at styret holder møter så ofte som det trengs. Innkalling til styremøte skal skje med minst 7 dagers varsel, og skal inneholde saksliste.

Styremøtet ledes av leder, eller i dennes fravær, av nestleder. Dersom ingen av disse er til stede, velges en møteleder.

Styret er beslutningsdyktig når minst halvparten av medlemmene er til stede.

Vedtak gjøres med vanlig flertall. De som stemmer for et forslag, må likevel utgjøre mer enn tredel av samtlige styremedlemmer for at forslaget skal anses som vedtatt. Ved stemmelikhet er møtelederens stemme avgjørende.

Daglig leder og Statsarkivaren i Oslo har rett til å være tilstede og uttale seg på styremøtene. Styret kan delegere myndighet til daglig leder.

§ 14 Styrets oppgaver

Styret utøver all myndighet som ikke er lagt til representantskapet, eller er delegert til daglig leder.

Styret skal påse at virksomheten drives i samsvar med:

- Selskapets formål.
- Selskapsavtalen.
- Selskapets årsbudsjett.
- Andre vedtak og retningslinjer fastsatt av representantskapet.
- Sørge for at formuesforvaltningen er gjenstad for betryggende kontroll.

Styret har det overordnede HMS-ansvaret i selskapet.

Styret skal blant annet:

- Føre tilsyn med den daglige lederen av virksomheten.
- Utarbeide forslag til budsjett, økonomiplan, årsmelding og regnskap i revidert stand til representantskapet.
- Avgi innstilling til representantskapet.
- Vedta selskapets organisasjonsplan.
- Ansette og si opp selskapets ansatte (unntatt revisor) og fastsette deres lønns- og arbeidsvilkår.
- Inngå samarbeidsavtaler i den utstrekning dette ikke må gjøres av representantskapet.
- Godkjenne den årlige virksomhetsplanen.

§ 15 Oppsigelse av medlemskap

En kommune kan med 2 års skriftlig varsel si opp sitt deltakerforhold i selskapet, og kreve seg utløst av dette.

En kommunes/fylkeskommunens beslutning om og tre ut av selskapet, kan av representantskapet eller en av de øvrige eierne bringes inn for departementet, som

ut fra en samlet vurdering kan fastsette at den uttredende fortsetter som selskapsdeltaker inntil videre eller for en nærmere angitt tid.

For øvrig gjelder lov om interkommunale selskaper § 30.

§ 16 Oppløsning av selskapet

Selskapet kan oppløses dersom deltakerne er enige om det. Det enkelte kommunestyre/fylkestinget må selv treffe vedtak i saken.

Oppløsning av selskapet må godkjennes av departementet, som kan gi nærmere Bestemmelser om avviklingen.

Dersom departementet samtykker i oppløsning, skal representantskapet oppnevne et avviklingsstyre, som skal gjennomføre avviklingen innen den frist representantskapet fastsetter. Selskapets styre trer ut av funksjon når avviklingsstyre er valgt.

Om oppløsning og avvikling gjelder Lov om interkommunale selskaper §§ 32 til 37.

§ 17 Nye medlemmer

Nye kommuner kan opptas som medlemmer av selskapet. Dette krever at alle tilsluttende kommuner/fylkeskommunen gir sitt samtykke.

§ 18 Tvister, endringer av selskapsavtalen

Twist om forståelsen av denne selskapsavtalen avgjøres med bindende virkning av voldgift etter tvistemålslovens regler.

Endringer i selskapsavtalen kan gjøres av representantskapet med 2/3 flertall, bortsett fra §§ 1, 2, 3, 4 og 8 som krever godkjennelse i kommunestyrene/fylkestinget i eierkommunene.

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Levekårsutvalget	14/19	23.05.2019
Kommunestyret	64/19	20.06.2019

Vedlegg

- 1 Forslag til endrede vedtekter SFO
- 2 Eksisterende vedtekter SFO

Endring av vedtekter SFO

Saksopplysninger

Virksomhetsleder skole har sett at det har meldt seg et behov for å endre vedtektene for skolefritidsordningen i Aremark kommune. Virksomhetsleder ønsker at praksis for administrering av brukerbetalingene på områdene beskrevet under blir lik i Aremark kommunes barnehage og skolefritidsordning.

Følgende endringer foreslås under punkt 8.

1. Det fastsettes at det betales en fast sats for bespisning i skolefritidsordningen. I dag betales det variabelt etter forbruk. En fast betalingsats per måned vil være en enklere ordning å administrere, noe som frigjør tid for de ansatte. En fast sats vil også gi bedre forutsigbarhet for brukerne av tjenesten da det gir jevne faktureringsbeløp. Endringen vil gi lik praksis i Aremark kommunes barnehage og skolefritidsordning.
2. Antall måneder med manglende betaling før det fører til oppsigelse av plassen endres fra utover 3 måneder til utover 2 måneder. Endringen vil gi lik praksis i Aremark kommunes barnehage og skolefritidsordning.

Virksomhetsleder har oversendt endring i punkt 1 til gjennomgang hos FAU. Leder har sendt dette videre til sine medlemmer og det er ikke kommet innsigelser på forslaget.

Vurdering

Rådmannen ser det som hensiktsmessig at vedtektene endres som i forslaget.

Rådmannens innstilling

Vedtektene endres som foreslått.

Endringer i punkt 8.

1. Det fastsettes at det betales en fast sats for bespisning i skolefritidsordningen.
2. Antall måneder med manglende betaling før det fører til oppsigelse av plassen endres fra utover 3 måneder til utover 2 måneder.

Behandling i Levekårsutvalget - 23.05.2019

Rådmannens innstilling:

Vedtektene endres som foreslått.

Endringer i punkt 8.

3. Det fastsettes at det betales en fast sats for bespisning i skolefritidsordningen.
4. Antall måneder med manglende betaling før det fører til oppsigelse av plassen endres fra utover 3 måneder til utover 2 måneder.

Øyvind Strand (SP) fremmet et forslag til endring av vedtektenes punkt 3. Forslag om å endre første setning til:

Kommunens levekårsutvalg er ansvarlig styringsorgan innenfor rammer gitt av kommunestyret.

Rådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt med tilførsel av Øyvind Strand sitt forslag.

Vedtak

Vedtektene endres som foreslått.

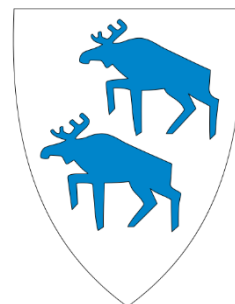
Endringer i punkt 8.

1. Det fastsettes at det betales en fast sats for bespisning i skolefritidsordningen.
2. Antall måneder med manglende betaling før det fører til oppsigelse av plassen endres fra utover 3 måneder til utover 2 måneder.

I vedtektenes punkt 3 endres første setning til:

Kommunens levekårsutvalg er ansvarlig styringsorgan innenfor rammer gitt av kommunestyret.

VEDTEKTER FOR SKOLEFRITIDSORDNINGEN I AREMARK KOMMUNE

1. RETNINGSLINJER

Skolefritidsordningen (SFO) i Aremark skal drives i samsvar med nasjonale lover og forskrifter og de retningslinjer som vedtas av kommunen.

2. FORMÅL

SFO er et frivillig omsorgs- og fritidstilbud for barn fra 1. - 4. årstrinn, og for barn med særskilte behov på 1. – 7. årstrinn.

SFO skal legge til rette for lek, kultur- og fritidsaktiviteter med utgangspunkt i barnas alder, funksjonsnivå og interesser.

3. ANSVARLIG STYRINGSORGAN

Kommunens utvalg for skole og oppvekst er ansvarlig styringsorgan innenfor rammer gitt av kommunestyret. Administrativt er SFO underlagt rådmannen eller den han delegerer myndighet til.

4. LEDELSE

SFO er en del av skolens virksomhet. Rektor har det overordna faglige og administrative ansvaret for ordningen.

Daglig leder for SFO har ansvaret for den daglige drift av ordningen.

Skolens samarbeidsutvalg har rett og plikt til å behandle saker som gjelder SFO.

5. BEMANNING

SFO skal ha en forsvarlig bemanning.

Det tilsettes assistenter i forhold til antall barn og barn med særskilte behov. Personalet i SFO har taushetsplikt etter forvaltningslovens bestemmelser.

De tilsatte har plikt til å veilede lærlinger under utdanning i barne- og ungdomsarbeid.

Ved tilsetning må de tilsatte fremlegge politiattest.

6. OPPTAK AV BARN

Hovedopptak av barn skjer om våren med søknadsfrist 15. april og gjelder for oppstart 1.august.

Søknad om plass i SFO skjer på fastsatt skjema som sendes elektronisk til Aremark kommune. Skjemaet ligger på kommunens hjemmesider: www.aremark.kommune.no

Søknadsfristen kunngjøres på kommunens hjemmesider. Opptaket foretas av rektor i samarbeid med daglig leder for SFO.

7. OPPSIGELSE/ENDRING AV PLOSS

Oppsigelse av plass er en – 1 – måned regnet fra den 1. eller 16. i måneden etter at oppsigelse er sendt. Dette gjelder også for endring fra hel til halv plass. Oppsigelse/endring av plass skal skje elektronisk på fastsatt skjema. Skjemaet ligger på kommunens hjemmesider: www.aremark.kommune.no Dersom plassen sies opp etter 15. april med plassopphør etter 15. mai, må foresatte betale plassen ut skoleåret.

8. BETALING FOR OPPHOLD

Betalingssettsene bestemmes av kommunestyret i forbindelse med budsjettbehandlingen. Et SFO-år er 11 måneder. SFO er stengt i juli måned.

Det tilbys hel og halv plass.

Oppstart regnes fra den 1. eller den 16. i måneden.

Ved oppstart før den 16. i måneden betales det for hel måned, og ved oppstart den 16. eller senere betales det for halv måned.

For dekning av kostnader til barnets bespisning, betales en fast betalingssetts per måned.

Når et barn er fraværende på grunn av sykdom i mer enn to – 2 – uker sammenhengende, reduseres betalingen.

Manglende betaling utover 2 måneder etter overgått betalingsfrist, vil føre til oppsigelse av plassen med umiddelbar virkning.

9. ÅPNINGSTIDER

Åpningstiden er fra 1. august til 30. juni i tiden kl 06.45 – 08.30 og fra kl 14.10 – 17.00.

På skolefri dag er SFO åpen fra kl 06.45-17.00.

SFO har åpent alle virkedager med følgende unntak:

- Inntil 5 planleggingsdager som fordeles utover året (fastsettes ved skoleårets begynnelse). Dato for tre av disse dagene vil være sammenfallende med tre av skolens planleggingsdager.
- Jul- og nyttårsaften
- Onsdag før skjærtorsdag stenger SFO kl 12.00

10. FORSIKRING

Aremark kommune sørger for forsikring for den tiden som ikke dekkes av folketrygden.

11. GYLDIGHET

Endringer i disse vedtektene må foretas av Aremark kommunestyre.

VEDTEKTER FOR SKOLEFRITIDSORDNINGEN I AREMARK KOMMUNE

Revidert med virkning fra 1. august 2014
Behandlet i kommunestyret 24.04.2014 - sak 10/14

1. RETNINGSLINJER

Skolefritidsordningen (SFO) i Aremark skal drives i samsvar med nasjonale lover og forskrifter og de retningslinjer som vedtas av kommunen.

2. FORMÅL

SFO er et frivillig omsorgs- og fritidstilbud for barn fra 1. - 4. årstrinn, og for barn med særskilte behov på 1. – 7. årstrinn.
SFO skal legge til rette for lek, kultur- og fritidsaktiviteter med utgangspunkt i barnas alder, funksjonsnivå og interesser.

3. ANSVARLIG STYRINGSORGAN

Kommunens utvalg for skole og oppvekst er ansvarlig styringsorgan innenfor rammer gitt av kommunestyret. Administrativt er SFO underlagt rådmannen eller den han delegerer myndighet til.

4. LEDELSE

SFO er en del av skolens virksomhet. Rektor har det overordna faglige og administrative ansvaret for ordningen.
Daglig leder for SFO har ansvaret for den daglige drift av ordningen.
Skolens samarbeidsutvalg har rett og plikt til å behandle saker som gjelder SFO.

5. BEMANNING

SFO skal ha en forsvarlig bemanning.
Det tilsettes assistenter i forhold til antall barn og barn med særskilte behov.
Personalet i SFO har taushetsplikt etter forvaltningslovens bestemmelser.
De tilsatte har plikt til å veilede lærlinger under utdanning i barne- og ungdomsarbeid.
Ved tilsetting må de tilsatte fremlegge politiattest.

6. OPPTAK AV BARN

Hovedopptak av barn skjer om våren med søknadsfrist 15. april og gjelder for oppstart 1.august.
Søknad om plass i SFO skjer på fastsatt skjema som sendes elektronisk til Aremark kommune. Skjemaet ligger på kommunens hjemmesider:
www.aremark.kommune.no
Søknadsfristen kunngjøres på kommunens hjemmesider.

Opptaket foretas av rektor i samarbeid med daglig leder for SFO.

7. OPPSIGELSE/ENDRING AV PLOSS

Oppsigelse av plass er en – 1 – måned regnet fra den 1. eller 16. i måneden etter at oppsigelse er sendt. Dette gjelder også for endring fra hel til halv plass.

Oppsigelse/endring av plass skal skje elektronisk på fastsatt skjema.

Skjemaset ligger på kommunens hjemmesider: www.aremark.kommune.no

Dersom plassen sies opp etter 15. april med plassopphør etter 15. mai, må foresatte betale plassen ut skoleåret.

8. BETALING FOR OPPHOLD

Betalingssetene bestemmes av kommunestyret i forbindelse med budsjettbehandlingen. Et SFO-år er 11 måneder. SFO er stengt i juli måned. Det tilbys hel og halv plass.

Oppstart regnes fra den 1. eller den 16. i måneden.

Ved oppstart før den 16. i måneden betales det for hel måned, og ved oppstart den 16. eller senere betales det for halv måned.

Når et barn er fraværende på grunn av sykdom i mer enn to – 2 – uker sammenhengende, reduseres betalingen.

Manglende betaling utover 3 måneder etter overgått betalingsfrist, vil føre til oppsigelse av plassen med umiddelbar virkning.

9. ÅPNINGSTIDER

Åpningstiden er fra 1. august til 30. juni i tiden kl 06.45 – 08.30 og fra kl 14.10 – 17.00.

På skolefri dag er SFO åpen fra kl 06.45-17.00.

SFO har åpent alle virkedager med følgende unntak:

- Inntil 5 planleggingsdager som fordeles utover året (fastsettes ved skoleårets begynnelse). Dato for tre av disse dagene vil være sammenfallende med tre av skolens planleggingsdager.
- Jul- og nyttårsaften
- Onsdag før skjærtorsdag stenger SFO kl 12.00

10. FORSIKRING

Aremark kommune sørger for forsikring for den tiden som ikke dekkes av folketrygden.

11. GYLDIGHET

Endringer i disse vedtektene må foretas av Aremark kommunestyre.

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Kommunestyret	65/19	20.06.2019

Orientering om oppfølging av varslersak

Saksopplysninger

Viser til behandlingen i formannskapet i Aremark 09.05.19, sak 54/19:

Ordfører orienterer om at han tar varslingsaken på største alvor. Han har rådført seg med flere, blant annet KS-advokatene, og tar derfor saken opp med formannskapet.

Forslag til vedtak fra ordfører: Formannskapet vedtar at saken tas til orientering og på største alvor, og at man for fremtiden anmoder om at det ikke kommer upassende uttalelser og at man tenker seg om vedrørende språkbruk i e-poster.

Representanten Tove Fagerhøi (AP) kommer med forslag om at Formannskapet anmoder Administrasjonsutvalget om å revidere dokumentene «Arbeidsgiverpolitiske retningslinjer for Aremark kommune» og «Personalpolitiske retningslinjer».

Vedtak

Formannskapet vedtar at saken tas til orientering og på største alvor, og at man for fremtiden anmoder om at det ikke kommer upassende uttalelser og at man tenker seg om vedrørende språkbruk i e-poster.

Formannskapet anmoder Administrasjonsutvalget om å revidere dokumentene «Arbeidsgiverpolitiske retningslinjer for Aremark kommune» og «Personalpolitiske retningslinjer».

Saken var også til behandling i Arbeidsmiljøutvalget (AMU) 23.05.19, sak 7/19:

Orientering om varslings sak fra tillitsvalgte.

Det ble fremmet følgende forslag fra tillitsvalgte: "Administrasjonen, i samarbeid med tillitsvalgte og verneombud, utarbeider forslag til tiltak som kan bedre arbeidsmiljøet. Forslaget legges fram i neste AMU-møte.»

Vedtak

Forslaget fra tillitsvalgte ble enstemmig vedtatt.

De tillitsvalgte vil redegjøre for saken i kommunestyret 20.06.19

Rådmannens innstilling

Aremark kommunestyre tar saken til etterretning.

AREMARK
KOMMUNE

Arkiv: 219
Arkivsaksnr: 2019/324-1
Saksbehandler: Mette Eriksen

Off.loven § 13

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Kommunestyret	66/19	20.06.2019

Oppfølging av udatert notat fra Indre Østfold Kommunerevisjon IKS

Saksopplysninger

Saken vil bli redegjort for i møtet.

PS 67/19 Orienteringer

PS 68/19 Grunngitte spørsmål etter §20 i reglement for utvalg

PS 69/19 Forespørsler/interpellasjoner